

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

N. 47.

HERODOTI
HISTORIARUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.

TOMUS V.
Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

**HERODOTI
MUSAE**

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM
DENUO RECENSUIT
LECTIONIS VARIETATE
CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA
ADNOTATIONIBUS
WESSELINGII ET VALCKENARII
ALIORUMQUE ET SUIS
ILLUSTRAVIT

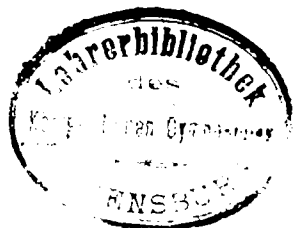
IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.
ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCH.

TOMUS QUINTUS

ARGENTORATI ET PARISIIS
APUD TREUTTET ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.
MDCCCXVI.

Staatliche Bibliothek
Regensburg

9.1964/637

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. I.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. Ἡροδότου Ἀλικαρνησῆος) Aristotelis aetate [in nonnullis certe Historiarum Herodoti apographis] Ἡροδότου Θουρίου ἢ Ἰστορίας ἀπόδεξις legebatur, Rhetor. lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἀλικαρνασσίας titulo, Θούριον maluerunt apud Plutarchum de Exil. p. 604. et de Malign. Herodoti p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thuriros in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, Strabone teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his Imp. Iulianus, cuius λογοποιὸν Θούριον, [i. e. Historiarum Scriptorem Thurium] Oratorem Thurium cum imprudenter Bourdelotius explicuisset, poenas doctis viris dedit ad Lucian. Quom. Scrib. Histor. c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, Halicarnasseum summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptio-
ne. Ἀλικαρνησῆος, Ἀλικαρνησός, Ἀλικαρνησεύς, Ἀλικαρνασσεύς, Ἀλικαρνησεύς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. Wasse in Thucyd. lib. VIII. 42. Equidem Ἀλικαρνησόν et Ἀλικαρνησῆα, uti in MSS. Archiepiscopi Cantuariensis et Vindobonensi saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet Halicarnassenses obsisterent, geminatam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid ἱστορίης ἀπόδεξις, et quo vertendum modo? D. Heinsius ad Hesiodi Interpr. p. 108. nihil esse aliud censuit ac ἱστορίην sive historiam, cui ego sententiae non accedo. L. Küsterus in Bibl. Vet. et Recente Io. Clerici p. 386. Tom. V. Gronovianum curae demonstratio acerbissime ta-
Herod. T. V.

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus, rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane *ιστορίη* rerum inquisitio. *Ἱστορίης* Φάμενοι εἶδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλιω, adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse lib. II. 118. Et 119. τοῦτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίης ἔφασιν ἐπιστάσθαι. Est ἀπόδειξις ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. Ἀπόδειξις itaque *ιστορίης* inquisitionis rerum, ubi Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, *ιστορίης* vim non aequiparat, nec digna tamen acerbior exprobratione erat, neque erit fortasse historicae inquisitionis specimen, quod malui. Plutarchi *ιστορικὸν ἀποδεικτικόν* T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — Ἱστορία, sive ionico idiomate *ιστορίη*, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζώων *ιστορία* et Φυτῶν *ιστορία* inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Iamblichio in eius Vita p. 74.) *ιστορία* vocata est. Tum vero ἀπόδειξις, sive (ut Iones efferunt) ἀπόδειξις, non specimen significat; quod graece ἐπίδειξις, δῖγμα aut ἐπίδειγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. *ιστορίης ἐπίδειγμα*, doctrinae specimen, dixit. Quenam autem vis sit vocabuli ἀπόδειξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδείξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδείξασθαι, ut hoc utar, non significat specimen edere suae sententiae, sed sententiam ipsam edere, promere, exponere. μεγάλα ἀποδείξασθαι ἔργα, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere, id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen ἀπόδειξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀπόδειξις ἔργων non est specimen operum; sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hic ait Herodotus, *ιστορίης ἀπόδειξις ἦδε*, haud dubie hoc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim *Laur. Valla* locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est.* Et *H. Stephanus* in ora suae editionis latino-graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnaseo edita, haec est.* Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

l. 2. ὡς μήτε τὰ γινόμενα etc.) In his adquiescunt scripti edique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* mcccxvi. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἔξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γινόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τι καὶ θαυμαστά ingentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἔξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γινόμενα ἔξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimunt, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. 'Ex τῶν Σαμίων γινόμενον, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ προσέμνητα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Caeterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilus Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. *WESS.* — *Conf.* III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[l. 5 seq. τὰ τι ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐπολέμουν ἀλλήλοις.) Ad verbum: et reliqua, et qua de causa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proximam praecedentia referri in apriico est: nam ea, quae causam mutis Graecorum et Barbarorum bellis praebeuerunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ἱστορίας ἀπόδιξις ᾗτε, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur. *tum quae de causa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quaenam fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque causa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis causamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam causam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex Persicorum Historicorum persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine Croesum tamquam *primum iniuriarum Graecis inlatarum auctorem* designat. Caeterum, quod Ptolemaeus Hephaest. ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente Demetrio περὶ Ἑρμην. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lin. 1. Περίων μὲν νῦν οἱ λέγουσι) Quod Th. Gale

τοῦ λόγου Plutarchum hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de Herodoti Malignit. [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt Ptolemaeus Hephaest. in Codic. Photii CXG. p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] Pollux lib. II. 122. et Thomas Magister. Οἱ Περσίων quoque λογιώτατοι et μέλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. Iac. Gronov. in lib. II. 3. et adnotationes meas ad Diodori Siculi lib. II. 4. Alia vir doctus in Miscell. Observ. Vol. II. p. 152. WESS.

L. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλομένης θαλάσσης etc.) De Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis iterum lib. VII. 89. et Dionysius Perieges. vs. 906. Herodoti, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eandem rem ex aliis auctoribus Trogus Pompeius accepisse videtur; ex quo Iustinus lib. XVIII. c. 3. haec habet: Tyriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt. Conf. Michaelis Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae. (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad Hesych. voc. Σάδνις a viris doctis adnotata sunt. Herodoti in hac rem fidem labefactare frustra conatus erat Bochartus, Geogr. Sacr. P. II. lib. 1. cap. 43. ἤδε ἡ θαλάσση, mediterraneum mare, familiaris Herodoto formula; de qua consuli possunt quae olim ad Appianum adnotavimus, T. III. p. 110. S.

L. 14. κατὰ ταῦτό, τὸ καὶ Ἑλλήσις) Iac. Gronovius, vir clarissimus, deque Herodoto praeclare meritis, cum legem sibi de schedis Mediceis sequendis dixisset, immutavit quod Aldus dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae libraritis, Herodoti dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam Herodoti exemplar exstare, ab hac labe immune; quamquam sparsim Ionici commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰαδὸς ἀριστος κανὼν, Dionysio, optimo huius rei arbitro, teste. [in Epist. ad Cn. Pompei. T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo Hectora. WESS.

l. 15. Ἰούνη τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. TH. GALE. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰούνη: sciolus adiecisse postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Πισίων οἱ λόγοι, (Polluci quoque memorati II. 122. πολλῶν μοι Μοερίδι, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα: τὸ δ' αἰ εὐνομα εἶναι (κατὰ τὸ αὐτὸ τὸ καὶ Ἕλληνας λέγουσι) Ἰεὺν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μυδίνην. Europam rapuisse dicebant Ἕλληνας τινάς: οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγήσασθαι. VALCKENAR. — Ἰεὺν τὴν Ἰνάχου vidit hīc Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. v. et Libanius T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poetis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea caussa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hic scriptum legisse, tamquam a recto casu ἢ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰεὺν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἢ Ἰώ; sicut apud eundem Βουρῶν, a recto casu ἢ Βουρά. S.

CAP. II. 2. οὐκ ὡς Ἕλληνες) Aldinum οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter Venetum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeposit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Iás in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν νυν, inquit

cap. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, Pausaniam a Th. Galeo patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἑλλήνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia Herodoti editori licent. WESS. — Ex Pausaniae verbis, II. 16. quid h. l. Herodotus scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero H. Stephanus scripturam Ἑλλήνας, in quam cum Valla meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, altera ad oram reiecta. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum Graecis Persas consensisse; nunc illos in reliqua narratione ab eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abisse doctos viros. S.

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφί) Fortasse non satis consulto unis ex membranis haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. Pet. Horeus Observat. Herodot. cap. 1. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut Gronovius maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiusmodi structura placuit. Herodotus IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχησόμεθα. Sophocles Antig. vs. 146. ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους. et Philoct. vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσους ἀνὴρ. Mitto Lycophronem Alex. vs. 1502. haec Herodotea imitatum. WESS.

[11. ἀπίκωτο) Monuerat Reiskius, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο; aut ἀπικίωτο scribendum pro ἀφργίμνοι ἦσαν. At ἀπικίωτο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκωτο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 155, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. S.]

13. τὸν Κόλχον) Profitetur, non alienum me a probanda futurum lectione, quam Archiep. et Vindobon. habent, κίμψαντα δὲ τὸν Κόλχον ἐς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Αὐδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρση lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] Lydorum, Arabum, Persarumque regem adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀπταγῆς hinc sumtas explicat Eustathius in Homer. p.

415, 43. WESS. — *Eustath.* *Iliad.* pag. 351, 21. ed. Bas. Vocab. βασιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προφέρειν) *H. Stephano* προῖσχομένοις inputatur, [in *Gronovii Notis*,] sed invito: προῖσχομένους margini adlevit, adsentientibus msstis, quamquam paucis, ipso quoque *Eustathio* p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post *Gronovium* tuetur *Rev. Horreus*, implicatius, quam vellem, commentatus, *Observat. Herodot.* c. 1. *Philostratum* addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μισσηνίων ἀπολογία κατὰ συγγνώμην ἴστανται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένον καὶ τὸν ἱκνίνου φόβον. de *Vit. Soph.* II. 15. WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit *Herodotus*, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum *Gronovius* ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσιω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 51, 14. 58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντες ἀπασιόντων ait, ubi ex latini sermonis normā ἀπασιόνει, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum *Arch.* et *Vind.* scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt *Schaeff.* et *Borh.* S.

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλῆατο) Mallem αὐταὶ, *ipsae*, cum *Berglero*. [Vide *Var. Lect.*] *Plutarchus* non sine quadam loligine haec traducit de *Malign. Herod.* p. 856. Nolentibus *Leuctri* filiabus et *Cassandrae* vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλῆατο, οὐκ εἴη ἡπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, *Euripideum*,

Ἐρῶν ἰρῶσαν ὥχιτ' ἱθανεπάσας.

Iphigen. in *Aulid.* vs. 75. WESS. — Foterat *Plutarcho* respondendi, ex *Persarum* sententia haec tradere *Herodotum*: sed fere non est dubium, (quod etiam *Plutarchus* innuit) ex *Persarum* persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνα βάρβαρα οἰκισύρται οἱ Πέρσαι) *L. Valla* verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὃν τὴν ἐκτίρειν οὐκ εἰκνίσθηται Αὐδελ, horum inventionem sibi non vindicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse ferebant, sibique omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupatam, vindicabant. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι τούτων εἶναι, lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat. Thucydid. p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογέουσι Πέρσῃσι οὕτω excidisse arbitratrur diligentissimus Reiskius λέγουσι, quod nescio, an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc. WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι Reiskius desideraverat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γινίσθαι malueram: at potest γινίσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἑρῶν) Per quidem hoc frequens. At ἑρῶν hic esse ἡμενῶν, ἡπῶν, in opinionem venit Io. Iac. Reiskio, legi etiam posse ἡμενῶν. De posteriore dicam nihil. ἑρῶν inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non oblitus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 1354: Herodotum vero id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bellum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus, ἔρχομαι ἑρῶν περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσίων Quom. Scrib. Histor. c. 18. Inepte quidem ille, sed a vocabuli usu minime aberrans. Bene Lucian. Dea Syr. c. 1. Lege P. Victorii Var. Lect. IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς ἀνείσχεσθαι, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Exsequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian. Dea Syr. c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror coniurasse mstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Dionysium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Σύρους nuncupare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon. Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sententiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguentis cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὸ μεταμύβρας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post *Danwillium* monuit *Larcher* ad h. l. De Syris sive Syriis, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet *Herodotus*, eosdem esse qui alias *Cappadoces* nominantur. S.

[4. ἱξίη) Scil. ἱαυρόν, vel potius, τὸ μῦμα, usitatā in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στρατόνυμα) *Strabo* lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. *Casaub.*] multo priorem, et circa *Homeri* aetatem, aut citius paullo, *Cimmericum* hunc incursum facit. Potior *Herodoti* sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividētis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit *Amplissimus Bouherius Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.*

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγγων μὲν γὰρ ὁ Νίρου etc.) Vere *Henr. Valesius* ad *Nicol. Damascenum* p. 68. et *Gronovius* ex *Mediceo*, cui tot msti cum suppetias ferant, [vide *Var. Lect.*] quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurret *Pollux* IX. 12. opportune a *Berglero* in *Actis Lipsiens.* mcccxvi. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra causam *Ill. Scaliger* [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et librariorum nonnulli.) *Agronis* patrem avumque, origine *Heraclidas*, sed ex δούλης Ἰαρδάνου ex *Iardani ancilla*, non *Omphale*, eius sive uxore seu filia potius, prosemīnatos. Abeunt ab ea *Herodoti* sententia, quod *Palmerius* principio *Exercitat. in Gr. Auctor.* conmonescit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, causa defit: *Herculi*, *Omphalae* servienti, ex ancilla natum filium fuisse, agnoscit *Diodorus* lib. IV. 32. nec negat *Hellanicus*, etsi in filii nomine, quemadmodum et *Diodorus*, discors, in *Stephani* Ἀνάλη. Optime omnium *Dio Chrysostomus*, qui *Berglerum* non fugit, *Orat. XV. p. 236.* de *Hercule*, regii generis inter *Lydos* auctore, εἰς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενίσθαι ἀπηξίωσεν, εἰς ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδίων βασιλεῖς. Nati ergo ex *Iardani ancilla* reges sunt, qui *Sardibus* deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum *Tan. Fabro* lib. I. *Epist. 13.* ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ *Λυδῆς* τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. *WESS.*

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενιᾶς ἀνδρῶν) *Loco duarum et*

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi causa subesset, circumspectior aliqui Larcherus non nisi *quindecim* posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἢ γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad. I. 24, 17. S.]

8. χεῖν γὰρ Κανδαύλῃ γινῆσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in Lucian. Q. Scrib. Hist. c. 18, tum Procopio Belli Goth. I. 4. et Persici I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec Lucii de Asino c. 28. ἐχέειν δὲ ἄρα καὶ ταῦτα ὡς περ τῷ Κανδαύλῃ καὶ μοι γινῆσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. Agathiae Epigr. χεῖν γὰρ Κανδαύλῃν παθεῖν κακῶς belle Opsopaeus correxit Anthol. III. 7. [Anal. Brunckii T. III. p. 63. n. 79.] Τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων [lin. 6.] bene habent, stabilita testimonio Eustathii in Odyss. p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα Archiep. erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse Th. Gale demiror. Tu vide Etymologum p. 31. et Gronov. I. 133. [vid. Var. Lect. I. 133, 15.] In Heliodori Aethiop. VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τῇ Μίμφῃ οἰδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. Xylandri et Falkoburgii scheldae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen prisco, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi Corayi editio] scribatur. WESS.

11. ὦρα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat Philo Iud. de Iudic. p. 719. v. Auctorque Homiliae inter Chrysostomi Oper. T. VIII. p. 209. v. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. Strabo lib. II. p. 178. [p. 117. v. ed. Casaub.] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὁφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστίν. Ab Herodoto plures stant; utrimque, quod Casaubonus docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, agnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad acquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe commodiorque ἀκρό. Quod quidem ad animum si revocasset Theodoretus, Orat.

X. ad Graec. p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset; in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Iobo indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto Herodoti usum etiam esse Lucianum, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. Gronovius. S.

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας codicum consensu tutum est et Scholiastae Hermogenis p. 407. cui Aeolicae videtur monetae. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἅμα δὲ καθῶνι ἰνδυμένῳ etc.) Spectavit haec Clemens Alex. Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam Theodoretus Or. ad Graec. IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si Plutarchum audis T. II. p. 139. c. οὐκ ὁρθῶς Ἡρόδοτος εἰπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἰνδυμένη καὶ τὴν αἰδῶν τὸνναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντινδύεται τὴν αἰδῶν. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene Ennius, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora, in Ciceronis Quaest. Tusc. IV. 33. Melius idem Plutarchus p. 37. c. Porro σκοπεῖν τινὰ τὰ ἰωυτοῦ non moveo, quamtumvis Georgius Raphelius σκοπεῖν magis Ionicum habuerit in Paulli Ep. ad Philipp. II. 4. Vide cap. 32. et Musonium in Stobaei Serm. 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit Dionysius, qui et ὡς πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis Codd. quibus Archiep. schedas Th. Gale accensens lectores frustratur: πειρώμενον λέγω praeferunt clarissime. Verum istia vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἐγὼ γὰρ σε --- ὀπίσθι τῆς θύρης θήσω) Legendum arbitror: ἀγαγὼν γὰρ σε εἰς τὸ οἶκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὀπίσθι τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex Dionys. Halic. II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπεῖν in ὀρεῖν παρίξει in παρίσται· στήξω in πορνεύει. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, Dionysius. Herodotus infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Γύγέα εἰς τὸ οἶκημα. lib. I. c. 132. εἰς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ πῆνος καλῶσι τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν εἰς τὸ προἰστίον κατέθησε. VALCK. — Imprudens H. Stephanus Aldinum scriptorumque Codicum στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, prae-buit, *Kustero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec. T. V. p. 388.* Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspicere hoc *Sophoclis Oedip. Colon. vs. 1407.*

Ὡς ἐν δέμοις τοῖς σοῖς στήσω ε' ἄλυσ,
στήσω δ' ἑμαυτὸν. ———

Mox ἰς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict. IV. 7.* et *Artabanus διαχθὺς* ἰς τὸν κοιτῶνα apud *Diodorum XI. 69.* At illud *Herodotus* maluit VII. 17. Tale et *Parthenii Erotic. c. 8.* ὥς δ' ἰς κοῖτόν ποτι ἀπετραπέτο. *WESS.* — Verbo ἀγαγών, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. S.

13. ἱππὶν δ' ἀπὸ τοῦ θρόνου στιχῇ) Haud repugno membranis. στιχῇ *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* est: a στιχάω non venit, nec formari potest. Solent στιχοντας et στιχοντας amanuenses commutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μή σε ἴδω. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod. cap. 3. WESS.*

CAP. X. 2. ἢν ἱππῆος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιγραφάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius ἱππῆος ἢν ποῖεν ταῦτα*, vel saltem, ποῖεν ἢν ἱππῆος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nusquam apud *Herodotum* ἢν ἱππῆος simpliciter invenietur; semper ποῖεν vel simile quid adiectum: *Gronovii*, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποῖεν ἑμὲ ἱππῆος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] Φαμένον δὲ ταῦτα ἱππῆον εἶηαι ποῖεν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. *VALCK.* — At nude ἴσαν ἱππῆος habes I. 70, 4. ἱππῆος ἴσανται, V. 31, 20. et simillima alibi. S.

6. ἱππῆον) ἱππῆον in ἱππῆον mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. *ἱππῆον*, *διωρεῖσθαι* est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἱππῆον ἱππῆον τὸν πόντον. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? *Θηκτήρ* est in fragmento *Perictionae* apud *Stob. Serm. LXXXIII. p. 488.* Vide lib. III. 24. *WESS.* — At IV. 85, 6. ἱππῆον, tamquam a themate *ἱππῆος*, optimi quique praeferunt libri; in eademque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἱππῆον, et *ἱππῆος*,

et similia coniugata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam ἐπηύσαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θητήρ, ab eodem themate θητομαι legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis θηείσθαι valere θαναμάζεσθαι, θηῆσθαι vero θιωρίσθαι, ignorat Herodotus. S.

12. ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophoclis Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πυδίσθαι ποῦ ἔστιν, αἰσχύνην φέρι. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ ταῖς ἄλλοις παῖσι -- καὶ τῷ ἐξαπατωμένῳ αἰσχύνην φέρι. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. c. haud multum, inquit, temporis praeteriit, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἰδόκει αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἅπτερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἀνδρας ὀρεῖσθαι. Adiunge Philostrati lib. I. Icon. c. 50. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. ἀπειθώμαζε) Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θωμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem recipaverit, recurret. Tuetur et Luciani Dea Syria, et verissimum istud Eusebii philosophi εἰ μάλιστα τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρήματα ἔχοντας -- τιμῶσι τι καὶ τιθωμάμασι in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — τιθωμάμασι absque punctis diaereticis apud Stobaeam scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et θῶμα et θῶματα apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus θῶμα et θωμάζω simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeceverunt. S.

[20. αἰρίται αὐτὸς περιμῖναι.) Nisi supra ἀλλ' ὥς ἔρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam expstasset, αἰρίται ὦν. Sed amat subinde ita ἀτυνδῶτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετρίο δ' ἔστιν) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam *ἰμερίθη* c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles exposulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quamquam *Croesus* in *Xenophontis* *Cyropaed.* lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaule nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi* *Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus *Arselis* regis, interemtoque armorum iure Candaule memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in *Lydiae* vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Sevinus* in *Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 400. WESS.

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλόχου etc.) Omnia haec de *Archiloch* in rationes librarii transcribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii* *Chron.* p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. WESS.

— De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcher* congressit testimonia veterum. Cur vero *volēti* damnamus haec, quae de hoc poeta obiter hic memorantur, causam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *Hesiodi*, aliorum poetarum testimonia passim refert *Scriptor noster*, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum

Herodot. T. V.

B

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo hīc agitur, eandem esse cuius *Archilochus* in suis *senariis* mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Phileocyprī* facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. *Senarium Archilochi*,

Οὐ μοι τὸ Γύγω τοῦ πολυχρόνου μέλει,
habes in *Analect. Brunckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (*Praef.* p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas Scriptoris nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in *notitias* suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὅπλοις ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις καλῶσιν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐν ὅπλοις mss. *Palatino* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τὸν οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τήχῃ. Mitto ἦσαν ἐν τοῖς ὅπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. Ep. 39. annis *Iungermanno*, τοῦ Γύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino* Codice stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πύμπτον ἀπόγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλείστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντις σκηνήν πλείστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. ἐν Κορινθίων τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi *Delphici*, δηλοῦσι δ' οἱ τι θεῶν, οὗς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται ποτισκόμεναι. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Pravum-ne ergo Κορινθίων τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168.

Ceterum Κυλλάδων, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. *WESS.*

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίου) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* *Olymp.* X. 4. *Phrygiae* regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de *Cyclis* p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius Diss. Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum *Gygem* *Delphis* dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper *Pythius* erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρηστος, lib. VI. p. 231. *WESS.* — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. *S.*

17. καλέται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus* lib. XIII. *Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius* in *Excerpt.* p. 63. Edit. *Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρεὶς τις Γυγάδας ἢ Λυδίας: quorum duo postrema, nisi *Scholion* sint, quod opinor, redundant *Rhetoris* orationi tribuenda erunt. *WESS.*

21. δυνῶν διόρα) Non praeopto *Suidae* δυνῶν, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτιτα δυνῶν διόρα εἰκασί. IV. 89. ἀναπλώσας — δυνῶν ἡμετέρων πλοῦτον. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. *WESS.* — *Nempe* etiam III. 131, 9. δυνῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. *S.*

CAP. XV. 4. Κυμμέριοι ἐξ ἡθίων -- ἐξ ἀναστάντες etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithyniis*, apud *Eustath.* in *Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. *Bas.*] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Tretribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et deīn p. 647 seq. ed. *Cas.*] sequente vero libro p. 958. illis non dissimilia ex *Archilocho* et *Callino*; qui cum paene parces fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, vidēre etiam potuerunt proveciore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necesse haud videatur, inpressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorem perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex.* *Stromat.* lib. I. p. 398. *WESS.*

CAP. XVI. 4. Οὗτος δὲ Κυαξάρης etc.) Vide I. 74. *Aetas* compelit. *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardayis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud *Pausaniam* I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθῆσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnasseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par *Corn. de Pauw* opinio. Melius *Palmerius*, finita, qua tenebatur, haesitatione Exercit. p. 3. Si tamen scripsit Herodotus Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit *synecdochice*. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in *Strabone* XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποιμία, ἀποικος, et in verbo ἀπομιζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἰστρατιῦντο δὲ ὑπὸ συρτήγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinnetes fistulatores et fidicines, feminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu habuerit, *A. Gellius* Noct. Att. I. 11. At de feminis Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικείου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in *Arriani* Ind. c. 5. *Plutarch.* Is. et Osir. p. 364. F. Tale *Sophocleum* *Elect.* vs. 633. Οὔκουν ἰάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμεν βοῆς θύσαι με. Alii saepe ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνῳ, de quibus *Cl. Reitzius* ad *Lucian.* de Saltat. c. 16. Ego verò ex *Suida* Herodoto suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tiliarum generibus, quae ab *Athenaeo* lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a *Pol-luce* IV. 80 seq. recensentur, γυναικίαι non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut *Pollux* ipse interpretatur. Conf. *Aristoxenum*, *Harmon.* p. 20. S.

9. ἴα δὲ κατὰ χάριν ἱστάναι) Nolo diffiteri, *Aldi* totque msstorum ἱστάναι me ferme expugnasse, ut bonis avi-bus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Arctaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae ἐπιγράτω -- ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In Gronovii honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restitui-mus. Quod paulo ante legitur, οὔτε δύρας ἀπίσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. ἐν τε Λιμενίῳ) Large *Celeb. Gronovius* pro *Mediceo* ἐν τε ἐν Λιμενίῳ disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene *Rev. Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis ἐν δὲ et ἐν τε: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοις πάριστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Inculcatur hijs [a *Gronov.* in *Notis* ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν νῦν καὶ ἄλλοις ἴσσι σταθμώσασθαι --- ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε: quibus si odiosam [nescio an otiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranarum repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, ἐν τε ἐν Λιμενίῳ --- καὶ ἐν (aut ἐν ἐν) Μαιάνδρου πιδίῳ, quod Latina *Vallae* exprimunt: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrea*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit ἐν λιμενίῳ ex prisca scribendi usque idem

valere ac *ἰδωμένην*, ut *ἰδωμένην* intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam in cogitationem ante me, Reiskium video incidisse, Animadv. ad Graecos auctores T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. *Ἀθηναίης, ἐπὶ κλισίῳ Ἀσσησίης*) Laudat, ut Th. Gale admonuit, Stephanus in *Ἀσσησίῳ*. In Polyaeo lib. VI. 47. optimo iure docti viri Minervae titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, *Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλευσέται ἔκγονος Ἀνθεύς*, inter *Erotic. Parthenii* c. 14. [p. 372. in Galei *Historiae poeticae Scriptorib.*] WESS.

9. καὶ αὐτῇ (δοξὴ πείψαντα etc.) Confer Gronov. in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, Nostro familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἑλλήσι δοξάει, πρῶτον κίμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτίειν. Apollonius Rhod. I. 440. Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρεῖά τι περῆσαι Ἐνθάδε κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et Raphaelius ex Nostro in *Act. Ap.* xv. 22. et *Epist. ad Galat.* II. 6. WESS. — Simile est quod Gronov. l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὥρῃ αὖ εἰς ὑμῖν, ἐκβάαντας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὲ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando *παίρμι* quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item *εἰμι*. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἦτε, *Miletum abiit*. Hac quoque structura frequentatur ἥτε *Herodoto*: p. 47, 26. ἦτε ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἦτε ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἦτε ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπῆτε ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, *venerat Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, *advenerat in Asiam*: lib. I. c. 9. παρῆται -- ἐς κοῖτινα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαιμόνα. VII. c. 50. init. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In *Xenophontis Κύρου Ἀναβ.* I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεῖς: qua ratione legitur in *Eiusdem Ἑλλ.* III. p. 294, 38. παρῆσαν ἐς Ἀλάτρον. et VII. p. 373, 21. VALCK. — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de *Phidippide* lib. VI. 106. δευτερεῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίου ἀστὸς ἦν ἐν Σπάρτῃ: *secundo die, postquam Athenis*

enierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagora V. 38. δεύτερη αὐτὸς ἐς Λακεδαιμόνια τμηρεῖ ἀπὸ στόλου ἐγένετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπὸ στόλου de classe, τὸ ἀπὸ στόλου de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἰς h. l. idem ac ἰν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἰν τῇ Βαιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βαιωτίαν praeferunt: et omnes III. 80, 12. σπάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἰν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

10. κόμῳ χρίσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μὴδιν χρίσθαι. Eusebius Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. εἰς τι ἰὼν αὐτοῖς χρίσθαι. Esse in Plutarcho ἰχθῶντο κόμῳ καὶ παντοχίῃ T. II. p. 77. z. vere adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐτο.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd. p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Vallae Latinis, aut ὅς τε ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu malueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς --- κόμῳ --- ἀπὸ στόλου ἐς τὰς Σάρδεις, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἢ δια-

λαγῇ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. Inducias solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob causam amicitiam etiam et societatem cum Thrasybulo contraxit. S.

CAP. XXIII. [1. Περίανδρος) De Periandro plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius iniecissem Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de Arione fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀρίωνα τὸν Μιθυμναῖον etc.) Cui non dictus Hylas, inter delphinas Arion? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, Dionem Chrysostomum Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de dithyrambo, quod Galei editioni adpositum, [scil. ab Arione inventum esse,] dissentire Criticos veteres ad Pindari Olympion. XIII. 25. WESS. — De dithyrambo et poetis dithyrambicis, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a Larchero disputata sunt. De Arione, Delphini dorso per mare transvecto, confer A. Gellium XVI. 19. aliosque quos laudavit Harduinus ad Plin. IX. 8, 8 extr. quibus adde Plutarch. in Sept. Sap. Conviv. p. 160. et seq. S.

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δῆμα διδάσκουσιν, VI. 21, 11. fabulam docere, id est, agere, peragere, exsequi. S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνίτρα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνίτρα VI. 2. συνίτρα I. 205. ex Medic., συνίς V. 92, 7. et συνίς V. 80. e Florentino. At συνίρες V. 92, 3. et συνίς eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνίς. Par discordia apud alios. Equidem συνίτρα melius opinor. Vide Io. Davisium ad Iustin. Mart. Apol. I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui causam exputare. S.

12. ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχη) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [Reiskio] in Miscell. Lips. Nov. vol. VII. p. 612. mihi satis expedita. Spem nautae Arioni,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 430. WESS.

16 et 21. *στάνα ἰν τοῖσι ἰδωλοῖσι*) Animi pendeo, Herodotus-ne ἰδωλοῖσι, an ἰδωλοῖσι dederit, ut *Aeschylus* VII. c. *Theb.* 461. *Coëph.* 69. tum *Euripid. Helen.* 1587. *Sophocles Aiac.* 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἰδωλοῖσι, neque diffiteor, *Lexicon Herodoteum*. At *Suidas* eodem usus, transscripsit enim paene universum, ἰδωλοῖσι, neque dissentit *Hesychius*. WESSEL. — ἰδωλοῖσι ex *Mediceo*, pro more suo, adoptaverat defenderatque *Gronov.* Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit *Wess.*) cum aliis facit etiam *Etymologus*, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique *Harpocrationem* si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem ἰδωλοῖσι, et ἰδωλοῖσι scripsisse lexicographum. S.

[17. καὶ, τοῖσι ἰσχυρῶν γὰρ ἡδονῶν etc.] Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullā post καὶ distinctione interpositā, καὶ τοῖσι ἰσχυρῶν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit *Hemsterhusius*, in *Adnot. ad Luciani Dial. Mort.* XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum *Herodoto* inprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud *Homer. Iliad.* β. 803. γ. 328. etc. apud *Thucyd.* III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam *Viris*, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim *Clarckius* probari potest, (Not. ad *Homeri* loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo *Hermanus* facit, (Not. 301. ad *Viger.*) Nostri locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem *Vir* doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, *Wesselingium* reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum *Abreschio* accipientem. Nec *Ernestus* facit satis, (ad *Iliad.* γ. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus *Heynius*

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantumdem ac μήν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula εἰ γάρ; cum qua illud *Wyttienbachius* contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum *Dion. Longino* πρὶ Τη. sect. 22. et cum *Eustathio* ad Iliad. β. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particula γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *tractionem* agnoscere; nempe *causam* enunciatam, ante rem cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac ἐπεὶ vel ἰνὸν, *quum*, *quia*, *quoniam*, habeat: de quo praeter *Eustath.* l. c. uterque etiam Poëtae Scholiastes a *Villoisone* editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, *nam*, *namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo *Longinus* l. c. in exemplo ex *Herodoti* lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particula γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheses* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel *parentheses* signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisa oratione, levavimus difficultatem. *Valckenarium* quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide *Adnot.* ad *Nostri* lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit *Damm*, in *Lexico graeco etymologico* p. 316. nec neglexit eam *Aug. Matthiae* in uberiore *Grammatica graeca*, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πύμνης, ἰσχυρὸν γὰρ αὐτοῖς ἵδοντι etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam causa praecedit effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρα παρῖνοι αὐτοὺς) Vir doctiss. [*Reiskius*] ὡς δὲ ἄρα, *quum autem videret*, aut ὡς δὲ εὖρα, *quum autem conpa-*

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectatur-
que Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.]
Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα οἴσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, ut
Aethiops ex Aegypto abiit. et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας
γινέσθαι κατὰ τὸ ἱόν. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. ἱστορίεσθαι εἴ τι λέγουσι) 'Ιστορίειν frequentanti Hero-
doto nuspiam alibi fuit adhibitum ἱστορίεσθαι: fortasse ne
hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniec-
turae, praeoptarem εἰρωτίεσθαι, verbum certe Herodoteum,
obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. εἰρωτωμένους, εἰ τι ἔχουσι πλὴν
λέγειν περὶ τῶν ἱερῶν τῆς Λιβύης, φαίται. qua structura hoc
in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρίηαι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρω-
τίεσθαι, εἴ τι λέγουσι περὶ Ἀρίωνος. Gellio, scribenti XVI. c. 19.
navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, ecquid au-
dissent — super *Arione*, verbum εἰρωτίεσθαι videri posset
obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis
immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia
Herodoti vestigia premit, *Dion Chrys.* Or. XXXVII.
p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicius forte coniecior
utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [l. 17.
huius cap.] καὶ τοῖς ἱσθῶν γὰρ ἡδονήν, vitii suspecta Tī.
Hemsterhusio ad *Lucian.* p. 432. VALCK. — Verbum ἱστο-
ρίεσθαι activa notione usurpatum nusquam utique, nec
apud Nostrum, nec apud alium Scriptorem reperiri ar-
bitror. Sed quidni, quemadmodum εἰρωτίεσθαι in locis a
Viro docto citatis, sic et h. l. ἱστορίεσθαι passiva notione
accipi possit? Nihil certe, quod impediat, adparet: nec
adiecto pronomine αὐτοῦς erat opus. Passivum τὰ ἱστορη-
μένα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De
ista loquendi forma, καὶ τοῖς ἱσθῶν γὰρ ἡδονήν, paullo
ante suo loco dictum est. S.

35 seq. ἀνάθημα χαλκοῦν οὐ μέγα etc.) Meminerunt dona-
rii *Pausan.* *Laeon.* c. 25. *Aelianus Nat. Anim.* XII. 45. sed
nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, de-
leta negatione, adaugent: non item *Dio Chrysostom.* Or.
XXXVII. p. 455. Ἀρίων δὲ οὐ γὰρ Περσίδης, ἀλλ' Ἀρίων
πομπάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταυναίρου: No-
stro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo
Periandro doni dedicatio contribuitur *Florileg.* [Anthol.
ed. *Wech.*] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. *Brunck.* T. II. p. 154.]
Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, *Aelianus*:

Ἀθανάτων πομπᾷσιν Ἀρίονα, Κύκλονος υἱόν,

ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσιν ὄχημα τόδι. WESS. — Vide *Aelian.* l. c. et *Analecta Brunckii*, Vol. III. p. 328. num. 2. Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs Animadv.* Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγχι, absque *negatione*, stat utique plurium probatorum codicum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius videtur, temere ab his omissam esse *negantem particulam*, quam ab aliis adiectam. S.

CAP. XXV. 5. ὑποκρητρίδιον σιδήριον) Sic *Hegesander* apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Herodoto*, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho Defect. Orac.* p. 436. nunc ἐπικρητρίδιον, sed olim, ut in *Herodoto*, teste *Turnebiano* libro. Ὑποκρατήριον in *Eusebio* lib. I. *adv. Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*, vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra rationem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατήρος fuisse ex *Pausan.* X. 16. et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΗΟΚΡΗΤΗΡΙΟΝ, *craterem cum sua basi*, habet quoque *Sigea* inscriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήριον κόλλησιν ἐξέϋρε) Ferri inter se glutinum excogitavit vētit *Hieronymus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua adhibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα συνήχει τε καὶ ἴσθιν αὐτῇ τῷ σιδήρῳ δισμός. Solum glutinum basin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατήρος, ligat, estque hoc ferro vinculum. De *Glauco* plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92. WESS. — De *Glauco* arte haec *REISKIUS* adnotavit: „Κολλήτρον est quod Latini coelatum seu stellatum appellant; hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad coeli instar, nitet; ἡμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma, ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad h. l. disputavit. Sic nempe λυθοκόλλητρον opus, est gemmis distinctum; χρυσοκόλλητρον, auro (adglutinato) distinctum,

auto coelatum. Istud autem ὑποκρητρίδιον sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait Athenaeus l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἴσται δὲ μεταξὺ --- ἐπὶ τὰ στάδια, 101) T. Fabri coniecturam [ἴσται δὲ τὸ μεταξὺ legendum suspicantis] Iac. Gronovius valere iussit; ἐπὶ σταδίων, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἐπὶ στάδια cum St. Berglero malueris; neque incondita erit, si σισὶ δὲ reperiatur. Noster VI. 36. σισὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τμήκοντα τοῦ ἱεροῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δὲ εἰσιν ἐπτά. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyæn. Strateg. V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. S.

11. αὐρίων) Nullum sine patrocinio vitium, in re diversi generis Seneca ait. Αὐρίων, τούριων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in Luciani Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo improbant, ut l. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐρίων h. l. Gronovius suo e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐρίων et τούριων, in foem. vero αὐρίων, τούριων praefert. Herodotum ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐρίων, τούριων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui Aldinae praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicas verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum Aldina scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. σικότα ἰκρίζων) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei σικότα melius non est: adplauderem si σικό-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *Cl. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἵνα ἡδῖως ὑπαγάγη αὐτοῦς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* Scripturam εἰκότα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno *Pb.* enotata est, perinde in codd. *Pa. Pb.* et *Pd.* reperiri docuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. *S.*

17. λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδοὺς ἐν θαλάσῃ) Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀρᾶσθαι Λυδοὺς, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀρᾶσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀράμναι, [p] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot mssorum non obnitar. Vide *Gronovium*. *WESS.* — Monuerat *Gron.* speciosum esse *Stephani* ἀρᾶσθαι, sed obluctari mstis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Toupii* (*Epist. Crit.* p. 64 seq. ed. *Lips.* p. 79. ed. *Lond.*) coniectura αἰωρεομένους, qua lepide opposita forent ista duo; ἰππυνομένους λαβεῖν ἐν ἡπείρῃ, et λαβεῖν αἰωρεομένους ἐν θαλάσῃ. conf. *Herod.* VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in *Actis Philologor.* *Monac.* T. I. p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρευμένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, αἰεράμενοι scripsisse *Herodotum*, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. *Reiskius* ἀράμενοι ea notione coniectaverat, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus, αἰεράμενοι, quod ad praecedens ἡσιώτως referri debebat; opportune *Werferus* l. c. simillimas ἀνακο-

Λυδίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. S.

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc Corn. de Pauw. Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, Thynos et Bithynos, ex Thracia progressos. Bene *Claudianus* II. in *Eutrop.* vs. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur.

Adde infra VII. 75. WESS. — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hic praeferunt, delere equidem non sum ausus. Lydos non κατιστρέψατο quidem Croesus, sed eos tamen ὑπ' αὐτοῦ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. S.

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανείς: ut Sardes isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — — καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. — Membranae coniecturae robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore et habiti et vocati Sapientes sunt, innuere. Nihil sane erat, cur *Plut. de Malign. Herod.* p. 857. F. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum Solonem *Isocrates*, *Themistius* atque alii, quibus testimonium *Io. Meursius* in *Solone* c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστής IV. 95. et σοφισταί quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle *Aristides* T. III. p. 517. οὐχ' Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κίλκεται; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἐπὶ τὰ σοφιστὰς προτίρηται; ἄγω δὴ τοὺς σοφούς. *Demosthenes*, (nisi Androtion fuerit, de quo *Aristides*), in *Erotic.* p. 757. de Solone, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἰσπουδασεν, ἢ τῶν ἐπὶ τὰ σοφιστῶν ὅπως γίνηται. [*Demosth. ed. Reisk.* Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo *Plutarchus*; pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῶν δὲ ὃν τούτων καὶ τῆς διαπλῆς etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et Solonis congressu *Plut. in Solon.* p. 92. non infitatus fuisse

qui cum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficient eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus, Histor. Philosoph.* T. I. p. 444. et *Freretus Comment. Acad. Inscript. T. VII. p. 433.* Solonem aiunt Olymp. xlv. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. liv. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil.* Sed fac certum ratumque esse, quod ex Heraclide Pontico *Plut. in Solon. p. 96. F.* perhibet, Solonem συχρὸν χρόνον complures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid impedit, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diogen. Laërt. lib. I. 90. 99.* habet, tum *Libanius T. II. p. 297. A.* Atque hoc secutus est *Io. Meursius in Solone suo c. 28.* At tum Herodotus et Plutarchus cum *Proclo in Timaeum Platon. p. 29.* quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur *I. 92.* eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam in Κροῖσος*: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et *Ampl. Bouherii Diss. Herodot. c. 16. WESS.* — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus* ad h. l. disputavit. S.

12. φιλοσοφῶν γῆν πολλὴν θεωρεῖς etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad. δ. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαίαν ἐληλυθώς*, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium mssorum

auctoritate probe munitum, Küsterus in *Cler. Bibl. N. et V. T. V.* p. 389., *D'Orvilius ad Chariton.* lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] Abbas Geinaz, *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπὶ τῇ πολλῇ διαφέρας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud *Euseb. Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἑμαυτὸν πλαστέων γὰρ ἐπιπλανησάμεν ἱστορίων τὰ μάλιστα. Neque dubium mihi est, quin *Medic.* scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus Ἀσίης τὴν πολλήν, quemadmodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti *Λιβύης τὴν πολλήν* *Ioseph. c. Apion.* l. 19. et *Καρίας τὴν πολλήν* *Noster* V. 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? WESS.

19. Τέλλῳ, τοῦτο μὲν τῆς πόλις etc.) Demiratus saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Vat. Luc.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifeste prudentibus. Medicei quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δὲ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis S. Remigii codicem habeo, ipsumque Herodotum. τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum afflatum est in *Porti Lex.*, nec Herodoti studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* l. 30. et VIII. 197. Vide *T. Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplant.* cap. 10. WESS. — Quod *Wytttenbachius* malit, (Select. princ. *Historic.* pag. 346.) τῆς πόλις εὖ ἔκοντι, potuerat utique sic scribere Herodotus: at tunc sententia haec foret, felicem fuisse Tellam quod ad civitatem spectat, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit Atheniensis. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλις εὖ ἔκοντος ait, quum prosper et florens esset civitatis status; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque causam video, cur εὖ ἔχων (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis *Herodot. T. V.*

adiicitur, (veluti ὃ ἦκον τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἦκον regatur, sed a subintellecta praepositione ἔνικα. S.

CAP. XXXI. 1. 'Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετίψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 613.* ultimum in προετίψατο, neque aliqd in scripto ad me, nisi προετίπισθαι esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. Abreschio *Diluc. Thucyd. p. 332.* adsciscatur προετίψατο ἐπιρωτῆν, incitavit ad porro interrogandum. In Parthenii *Erotic. cap. 1.* ἐκείνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προετίψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. S.

4. Κλίοβιν τι καὶ Βίτων) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum *Archiep.* Κλίοβιν adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit *Hemsterhusius*, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in *Stobaei Serm. CXIX. p. 603.* Οἷδε Βίτων Κλίοβλις τ' ἐπὶ σώμασιν οὐλοῖσιν Ζεύλαν ζυζάμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde *Io. Alb. Fabricium* ad *Sexti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργίαις λιμῆας, et *Jo. Davisium* ad *Cicer. Tusc. Disp. I, 47.*, recte *Stobaei μητρὸς αὐτῶν δεξαμένης* corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, sed *Gesneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — *Epigramma* istud in *Cleobin et Bitonem* latinis versibus reddidit *Grotius, Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunchii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. ἴδει πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζυγοῖ κομισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter *Aeschin. Socrat. Dial. III. 10.*

Choricium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. Palaeplat. Incredib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hic Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. ἐκκληϊόμενοι) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (veste posita) τῇ ᾧ οἱ νηπία, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζώνην, εἰλεον τὴν ἄμαξαν. Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclusi; nempe, urgente tempore prohibiti expectare iuumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimā formulā, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκληῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.*

19. τῶν νεηπίων τὴν ῥώμην) In mssorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum ῥώμην supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ ῥώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦτον ἀράμενος ἦν in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferri debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wytttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, ῥώμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γῶμην, *pium in matrem animum?* At viri τὴν βῶμην laudarunt, *robur iuvenum.* Nec obstat, quod robur eorum supra (L. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν ἐν φθονερῶν τε καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ θεὸς ἔξω τοῦ θεῖου χειρὸς ἴστανται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodotcam de Malign. p. 857. r. Scio, Homeri exemplo, modo in pia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac laebe immunes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nyseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἵσται, ἀγαθὸν δὲ περὶ εὐδαίμωνος ἐγγίνεαι φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργή ἢ μῖστος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinon, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valekenarius commentatus est. Adiiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπὶ ταν σφί ὁ θεὸς φθονήσας etc. his verbis declarat, οὐ γὰρ ἔξ ὀφελὺν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑαυτὸν; et ibid. paullo ante dixerat, φίλτε γὰρ ὁ θεὸς τὰ ἐπιτέχοντα πάντα κολοῦει. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. *παρίχοντας ἡμέρας δημοσίας* etc.) Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive *τρεκατημέροι*. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, XV. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, *ἵνα δὴ αἱ ἄραι συμβαίνοντι παραγινόμεναι ἔς τὸ δίον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibiue responderent.* Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua cadere, et ipso remedio malum adaugere. Ioseph. Scaliger eiusmodi id esse scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praefereundum, extremo lib. I. de *Emend. Tempor.* Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, D. Pelavio lib. I. *Doctr. Temp.* cap. 38. Nec probare se potuit L. *Allatio de Mens. temp.* c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione Herodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalaribus XXXV. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur Vignolius, *Chronolog.* lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit Stanisl. Græpsius de *Multipl. Siælo* etc. in *Fasciculo secundo* Rotterodam. p. 452.: annum, quo de agitur, dierum fuisse ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies XV. adiecti fuerint, ut cursui solis adcommodaretur, sic acquasse dies CCCLXV. Paria Iulius Pontedera, *Rom. et Graec. Antiq. Epist.* xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solam CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim *ἡμέρας πεντακοσίας καὶ τετρακοχίλιας καὶ δέκα μύριας*, viginti quatuor millia et quingen-

tos dies ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πενήκοντα καὶ πντακιστίων καὶ πντακισχίλων καὶ δισμυρίων, viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu. *Herodotus* nonnisi dierum CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex *msstis* praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius planissime liqueret: salva tum *Herodoti*, quem enormiter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat *Wesselingius*, id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in *Novellis Literariis Halensibus* monitum legere meminimus; nempe, ex *Plutarchi* libello *de Animae procreatione* quae in *Timaeo Platonis* describitur intelligi, prisco aevo ex ipsorum etiam Graecorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum fuisse; eandemque rationem firmari quoque *Ovidii* versibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc. Metamorph.* I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud *Plut.* vel apud *Ovidium* id quod ibi Vir doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla probabilior ratio solvendae *Herodotei* huius loci difficultatis occurrit, quam ea ipsa quae *Wesselingio* se probaverat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ratione haec *Solonem* Lydo *Croeso* dicentem induci ab *Herodoto*. Nec enim *Wytttenbachii* probare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura primum ponitur, nempe *LXX. annos conficere dies XXXVI. CC.* intelligensque adeo *singulos annos CCCLX. dierum*, deinde in sequentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse inventos. Igitur, ne funditus turbentur *tempestatum rationes*, quarum conservandarum causa inventos esse *menses intercalares* significat *Herodotus*, vulgatam scripturam ex ipsius *Herodoti* mente sic corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro τοῦτριστον τῶν ἰρίων, (L 13.) τοῦτρεον τῶν ἰρίων legatur, id est, sextum quemque

annum, tum ut loco intercalarium mensium xxxv, ponantur xi. cum $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα διόττος ἑρσημορίον: porro, loco die- rum m l, dies cccl; denique, in universa summa, loco die- rum xxviii. ccl, dies xxviii. dl. Quae quidem ratio, quan- tumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, Graecos ter- tio quoque anno mensem intercalarem adiecis- se. S.

22. πᾶν ἰστί ἀνθρώπος συμφορή.) Si πᾶς malueris, quo mo- do Aldinum emendavit Chytraeus in Adnotat. Herodoteis, et Codicum nonnulli cum Clemente Alex. et Theone lege- runt, nihil est, quod offendant: omnis utique homo aerum- nosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Iobi xxv. 6. πᾶς ἀνθρώπος ταπρία. et Scythae cuiusdam πᾶς γάρ μετρώπὸν εἰμι in Aeliani Var. VII. 6. tum Democriti in Hippocratis Epist. ad Damagetum p. 229. Ed. Ald. ὅλος ἀνθρώπος ἐν γένει τῆς νεύσεως ἰστί. At plures cum Stobaeo mssti πᾶν ἰστί ἀνθρώπος συμφορή. Pro quo vir quidam doctus, citra caussam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἰστί ἀνθρώποις συμφορή. Idem in opinionem venit Cl. Reiskio, fatenti tamen, om- nia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium Cel. Gesneri ad Luciani Asin. c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione P. Hor- reus, Obs. Herod. c. 6., varius tamen, ut solet. Lud. Kü- sterus versionem Gronovii et distinctionem, igitur, univer- sum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur, ο Croese, homo totum casus est: neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορὴν contra scriptoris morem casum puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena ini- ciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδωλ', δοσομεν ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιδν, ut in Sophocl. Aiac. 125. Si- ve ergo universum Gronovii, sive totum Küsteri praetule- ris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo ca- lamitas est, sive calamitosus, uti Valla.

Ὁ βλος ἀλλήως οὐ βλος, ἀλλὰ συμφορά.

alia in re Euripid. *Alcest.* 802. WESS. — In istam sententiam *ealamitatem mortalium* deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, *Iliad.* §. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique *συμφορῇ* in eam sententiam intelligenda; quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. *συμφορῇ* posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto *ἄχαρις συμφορῇ*, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra l. 22. quemadmodum vulgo compositum *πάμπαν*. S.

23. *πλουτίει μὲν μέγα Φαίνοι*) Voculam μὲν, elisam a vicina, Stobaei praebet Florilegium pag. 564, 47. *πλουτίει μὲν μέγα Φαίνοι*: necessariam monstrant sequentia, *ἐκείνη δέ*. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgatis meliora: *τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον*, [l. 28.] quod Codices firmant Anglicani. *δυσὶσι πρόχει τοῦ εὐτυχίως μόνουσι*, [l. 32.] pro *μῶνον. ὦ βασιλεῦ*. [l. 49.] Ibidem *ἄπειρος* male vulgatum, ut hic, [l. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. *πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον*) Rectissime Gronov. *ἔχοντα* recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britannici libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones *καλῶς*, εὖ et *εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι*, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus honorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. *ἔτι εὖ εὖ τελευτῆσαι μέλλει εὐτυχίῳ τὰ πάντα*. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. *ἄπειρος δέ ἐστι*) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice Iungermanno ad Polluc. II. 61. tum Kiisterus, Abbas Geinozius, et Reiskius, id certum praestat Vaticanus codex. ἄπειρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expers esset, ut infra I. 207; nec latuit hoc H. Stephanum, qui *expers autem est malorum*: at ita ἄπειρος idem erit ac ἀπαθής κακῶν, quod et ille propter-

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπιρος est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. ἱμπιρος ex ἱμπηρος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπηρος membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitiavi haec Libanii T. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐβλῆντο ἄν, ἡ κομιδὴ τίνα εὐαρίσματα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπειρα. WESS.

49. ὁ βασιλεῦς) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Horrei defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est Rex, non abnuerem. Planissima Stephani est plurimumque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrociniō protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὁ βασιλεῦς. In celeberrimo, quod consequitur, dictio [εὐπειρίαν δὲ χρεὶ etc.] Aristoteles haesitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cuius Andromach. vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abbati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖτος οὐκ οὔτι ἔχρησεν, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum inopportuna ἀπορίμπτται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὐκ οὔτι mallet οὔτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum ἦν μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἰδόντι εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἀγνοῖας in Solon. pag. 93. z. WESS. — Locum istum cum Valla (cuius in latina versione nihil hic vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciēdo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

liora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer incitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθίας εἶναι cum edd. ante Wess. et mssis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθίας, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπίμπαισθαι activa notione (*dimittere, a se dimittere*) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, aliquid ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsitan poteramus, ni duo codd. mssti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λέγοντι Κροῖσος, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (*Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.*) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post οὐδενός delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomen μιν non minus ad verbum ποιησάμενος, quam ad ἀποπίμπαισθαι, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. ἣν γὰρ δὴ καφός) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi Μάξις Tyrrii μνημονικὸν ἀμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS. — Monuit Eustathius, (ad Od. i. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco κωφὸν mutum intelligi, recentiore surdum. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad e. 38, 10. Hippocrati κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (hebetes et debiles) interprete Galeno in Glossar. S. 11. καταβρωδῆσας) Semper. Herodotus καταβρωδῆσας et καταβρωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. ὀβρωδεῖν et c. 29. ὀβρωδῆν, quae nisi librariis accepta referantur. Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in Var. Lect. adnotare neglexi, scripturam καταβρωδ. cum superioribus edd. tenuerat Wesselingius, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταβρωδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pc. firmant. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις etc.) Vide de lustrandi consecratos Graecorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγίνο) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφίστιον, ἐπὶ τῇ ἐστία ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. μὲν δὲ Διηπολίην, οἷη τ' ἀπολυμαίνονται Νηληϊεὺς ἱκέται, ὅτ' ἐφίστιον ἀντίσσω. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἱκέτης ὃς αἰνὴρ καὶ δόμων ἐφίστιος ἐμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδῖον μὲν τοῦ Μίδα εἰμι παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρῳ) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμώτατα νομίζονται ἐν ἡμετέρῳ, nec sine mssorum discordia, quae et in his Heliodori lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς αἶμαι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρῳ πεπείρασθε: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμετέρῳ Paullo diversum, obportunum tamen, uti admonuit St. Berglerus, Poëtae H. in Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρῳ διζήμενος εἰδλόδας βοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. σὺός χρημα γίνεται μίγα) Φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* confecerat, μέγα χρέμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ κατανημμέντα πᾶσαν τὴν Διόνην lib. VIII. p. 677. E. et Schol. *Homeri Iliad.* l. 525. Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου ἀδλῆς praecoptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἔστι γὰρ τι χρέμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαβίβειν δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλὸν τι χρέμα, καὶ μέγα. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νύσταμός τι γάρ ἐστι. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ἦν γὰρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελίηται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλήσας ἔχεις) Vallae exclusum me tenes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan. Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσας ἔχει τὰ σιτία, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. Exempla olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium*-ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in *Lexic. ion.* vocē Ἐχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὐτε τινα δειλὴν μοι παρὶδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. διελαν ἢ μαρίαν ἰδὼν τίς ἐν ἐμοί, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν; Confer lib. I. 108. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τι τοιοῦτό με χρεὶ ὄμμασι etc.) Scribendum puto: νῦν τοι τοιοῦτό με χρεὶ ὄμμασι --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω Φανίς; Τηλαμῶν; Plurima huius generis ad *Ciceroni*

Or. pro Rabir. sub finem congeffit Nic. *Abramus*. VALCK.

Ibid. ὦν τι τ(ο)ις etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] *Portus*, *Berglerus*, *Reiskius*, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίσις ἐγκυρήσι ex Florentino, hoc est τίσι, quibus? et IV. 155. τίφ δυνάμει, κοίη χειρ; qua copia? quave manu? *Homerus Iliad.* Ω. 387. τίων δ' ἔξ ἑσσι τοκήων; qui te genuere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male *Laurentius*, ad ea quae suscipiuntur, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. *Plato*, sed alia forma, in *Critia* p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθοράς καὶ τῶ μήκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi *Abresch.* *Dilucid.* *Thucyd.* p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. *Lexic.* nostrum *Polybian.*) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὲ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν) Duo potestrema verba primus non modo in suspicionem νεβίας adduxit, sed omnino tollenda censuit *Reizius* in Praefat. ad *Herodot.* p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) mutus, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „surdus erat ille *Croesi* filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon *Herodotus* I. 85, 2, „diserte ait eum duntaxat mutum, ceteroquin autem integrum „fuisse? Verba τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, notare sibi volens quonam sensus vitio *Croesi* filius laborasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab „*Herodoto* I. 34, 7. κωφόν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus *Larcherus* verba ista e gallica *Herodoti* versione exulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem grayem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut aperto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes *integros* habuisse: nam vocab. *ἑκμικῆς*, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad *corporis facultates*, sed ad *ingenium* et ad *mores* refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λέλθῃ σε τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret causa gravis; vix certe locum tuebatur, nisi adscitā ad sententiam voculā κατὰ. Mecum sentit *Corn. de Pauw* opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρου, nec dissidet *Reiskius*. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. κατ' ὃ) λέλθῃ σε τὸ ὄνειρον. S.

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἶχε, pro εἶπε. S.]

CAP. XL. 4. μετῆμι τί σε λῖναι) *Galeus* μέτῃναι ex *Cod. Arch.* vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae accuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλάς εἶχε ἐλπίδας μετῆσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετῆσθαι futile. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτι, τὴν τοι οὐκ etc.) *Aldinum* ἀχαρί τι τοι οὐκ ἐνιδίζων ἐκάθηρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt *Berglerus*, in *Act. Lips.* mῶccxvi. pag. 419., *Horreus*, *Reiskius*, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum msstorum inpedior. Pleraque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τὴν τοι οὐκ ἐνιδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita *Paris. B.* fors quoque *Mediceus*. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [*Gronovii*] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. *Acad. Inscript.* p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percussum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi: per utique conmode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορῇ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides *Alcest.* 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους ἰδίξαι, οὐδ' ἀπῆλασε,
καί τις βαρεῖα συμφορὰ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere Plutarch. de *Adul.* p. 64. πᾶσα ὀνειδισμένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide *Var. Lect.* Merito vero Wess. dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρις, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλι contractā, quod ionicum est, pro communi ἀπόλι: item Ἰσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἰσι contractum, quo lones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἰσιος II. 41, 4. pro Ἰσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρι τί τοι οὐκ ὀνειδίζων) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitatus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur Herodoto, apud quem οὐδὲν παθὴν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit Medicea: ἀχάριτὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta Codex exhiberet antiquus: ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτω, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχαρίτω scribatur an ἀχαρίστω nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent ἀχάριτα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριτώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιτος et ἀθέμιτος. Tristis calamitas, Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: *Andocides* p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συμ-

φορὰς ἐπὶ πατρὶ οὐκ ἰδίῳ. *Demosthenes* c. *Androt.* p. 397. §. 108. [ed. *Dion. Lambini.*] τὰς ἰδίας συμφορὰς οὐκ ἰδίῳ καὶ προφέρειν ἐκείνῳ: quod homine indignum facinus merito iudicabat in *Or. pro Cor.* p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ἔστις ἄνθρωπος ὃν ἄνθρώπῳ τύχῃ προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγνῶμαι. *Aeschines* c. *Ctesiph.* p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα οὐκ ἰδίῳ. *VALCK.*

9. πρὸς δὲ τοῦτο) *Nuspian* alibi reperietur apud *Herodotum*; nonnunquam legitur, πρὸς τοῖσι: quinquagies minimum πρὸς δέ. Corrigo: πρὸς δέ, ἐς τοῦτο καὶ σὶ τοὶ χρεῶν ἴσθι ἵνα, ἔνθα ἀπολαμπρύναι τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύναι haud equidem mutaverim multo deteriore Codicum lectione *Galeo* probata. *Demaratus* inter *Lacedaemonios* dicitur ἔργοις τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἔργοις ἀπολαμπρυνεσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. Φαίνεσθαι τι ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο --- ἵνα dixerit *Croesus*: respondet *Adrastus*, [c. 42, 2.] ἄλλως -- οὐκ ἂν ἦν ἐς αἶθλον τοιόνδι. lib. II. c. 15. ἐς διάπυραν ἵνα, Tandem πρὸς δέ, praeterea, *Herodoti* certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. *VALCK.* — Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum *Reiskio* scripseris, certissima erit superior coniectura. *WESS.* — *Reiskii* coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in *Var. Lect.* vidimus. S.

CAP. XLII. 5. πολλὰ καὶ ἀνίσχον ἰμεωντὸν) ἀνίσχον ex *Aldo* et *Remig.* instauravi. *Multis me*, inquit, *modis* continuisssem. *WESS.* — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc *Sardes* venisse. intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et *Wesselingii* sententiae ultro accedens, corrigi in Graecis nostris ἀνίσχον velim. S.

CAP. XLIII. 5. καθαρθεὶς) Bene *Arch.* liber. Neque enim dialecti indoles, ut κατάρθεις scribatur, permittit. καθάρσιος, καθαρσις, ἐκάθρηα, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πίνθῃ μεγάλῳ καθῆστο, quod κατῆστο fuisse, κατῆμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice *Adrasto* produntur, in *Luciani* animo fuerunt *Iovem Confut.* exhibentis c. 12. *WESS.*

8. τοῦ ὀνείρου τὴν φήμην) *Eustathius in Homer.* p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἢ δὲ τῷ, χαλεπὴν φῆμιν ὅπασσι, (*Odyss.* Ω. 200.) Φανερῶς ἡ φῆμις ἰστὶν Ἴωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Confer in *Iliad.* pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius *Arch.* τοῦ ὀνείρου τὴν φῆμιν. Idem *III.* 153. πρὸς ταύτην τὴν φῆμιν Ζωπύρῳ ἰδοῖκε ἀλώσιμος εἶναι ἢ Βαβυλῶν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam φῆμιν asperner. Sed et communi φῆμιν uti licuit *Herodoto*, sicut *V.* 72, 14. φήμη habemus, nullā codicum discrepantiā. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάρισον --- Ἐπιστίον τι etc.) Tetigit et haec *Eustath.* in *Odyss.* p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a *Dione Chrys.* Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a *Cl. Ioann. Taylor* ad *Lysiae Or. Parental.* p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad *Aristoph. Eq.* 498. et ad *Euripid.* *Hec.* 345. quos ad h. l. *Larcherus* laudavit. S.

CAP. XLV. [12. θιῶν κου τις) Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, θιῶν κοῦ τις. Commode θιῶν κοῦ τις codd. Pa. et Pe. θιῶν κου τις Pe. S.]

14. Κροίστος μὲν νυν ἔθαλε ὡς εἰκὸς ἦν etc.) Noli msstis reniti; quibus οἰκὸς, quorsum *Medic.* ducit, si placuisset, cupide adsensus fuisset. Haud scio vero, sperni-ne oporteat *Arch.* Κρ. μὲν νυν ἔθαλε, ὡς εἰκὸς ἦν θάλασσαν τὸν ἰωῦτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut *VI.* 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

17. ἐπὶ τι ἡσυχίη --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterius ob *Homeri Iliad.* χ'. 280. Ἐκ Διὸς αἰεδαίης τὸν ἰμὸν μόρον. et *Odyss.* l. 205. οὐδὲ τις αὐτὸν ἡεῖδει δμῶων. [At, ob hoc ipsum ἡεῖδει, videtur apud Nostrum ἡεῖδει scriptum oportuisse, quomodo *Schaeferus* edidit.] Illud, quoniam sententiae reiue ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα --- ἰωῦτόν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim δις ταυτόν. Verum in frequentissima harum praepositionum commutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De *Adrasto Diodorus* T. II. p. 553. [in *Excerpt. Pétresc.*] ὁ δὲ οὐδὲν ἥττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτρουος τάφον πορευθεὶς *Herodot.* T. V.

ἑαυτὸν κατεφάξιν. *Plutarchus de Stratone Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ Φανερῶς ἐπικατεφάξιν ἑαυτὸν τῇ κατῆστο. WESS.

21. ἰν πένθι μεγάλη κατῆστο) Citasse haec *Eustathium* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα -- ἐπὶ σάκκου καθισθεῖσα τῷ πατρὶ νόμῳ τὸν θεὸν ἱκέτιεν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemnne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.* WESS. — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius*; nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in *Lex. Ion.* voce Κατῆστο) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad *Iliad.* d. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad *Iliad.* δ. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἦτο ait idem valere ac διαγι καὶ μίν. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum *Schaeff.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 43, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κάττω quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατῆστος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in κατῆστο scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam κατῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adicere F. cum aliis multis omnibus et edd. ante *Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco κατῆστο rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaeff.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videbatur. Sed vide *Adnotat.* ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀρτυάγιος) Melius fortasse Ἀρτυάγιω, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* l. 111. quod ex *Mediceo* Ἀρτυά-

γιν; constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κναξάρτω, Καμβύσιω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβειν) Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβειν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque opportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coërcitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, *εἰ στρατιῶνται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθίσουσιν, ἂν ἢ ἐν Πέρσας expeditionem susciperet et aliquem virorum exercitum adscisceret*; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorfius VIII. 6, 5. Iur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fati sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλύσασθαι tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείαν. Haec Noster clarissime. Καταλαβειν coërcendi et conspescendi notionem non recusat. Suidas, κατίλαβεν ἱπτάλαβεν, ἱπτόχε τῆς ὀμῆς, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Dilus. Thucyd. p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἡκατοστῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι τοῖς χρηστηρίοις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἡκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἡκατος; hac vocem in serie: ἡκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, *singuli eodem die oraculum consulerent, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ*. Placuit hoc doctis viris, Horreo Obs. Herodot. c. 12. Elsneri Schediasm. Critic. c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρία τῶν ἡμερῶν, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, Elsnerus adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur; rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil desle-

etit D. Heinsius, ἑκατόν ηἷ ἡμέρη, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem arguent, sicuti quoque Georg. Arnaldi *Animadv. in Herodot.* c. 29. μὴ ἡμέρη. Non addo, ἡν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἑκατόν ηἷ ἡμέρη, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit: non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Πρὶν ἡμέραν sive κυρίην fuisse agnosco, neque inprobo Scholiasten Luciani *Iov. Trag.* c. 30. ἔραξεν αὐτοῖς πρὶν ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἑκατὸς τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Soloeicum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογίουτας - - - ἑκατὸς - - - ἐπιμαρτυρούτας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Küsteri diligentia in *Clerici Biblioth. Vet. et Rec.* T. V. p. 396. Küsterus ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniicit notam numeralem K'. vel A'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamen, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Medic. Paris. C. ἑκατὸς τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una ommissa litera ἑκατοστή ἡμέρη centesima die reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἐκατοστήν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide *Act. Lipsiens.* anni mῶccxvi. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φανεύντος ἀνθρώπου) Docta Grammaticorum

natio uno fere ore καὶ οὐ λαλίοντος ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Eranium Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrus Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian.* de *Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obolutor. *Grammaticorum* οὐ λαλίοντος ex interpretamento venit. *WESS.*

15. Ὀδμή - - - κραταίρειοι χελώνης *Fr. Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang. lib. V. c. 21.*] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρειος, ex duriore testa, *Λυδός* *Empedocli* est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κραταίρειν οἶα χελώνης. Dedit quod in Codice repererat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587. 3. sed memoriae peccato errantem. *WESS.* — Κραταίρειοι, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol.* ad *Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag. c. 30.*] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut. c. 14.*] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς φρίνας ἤλυθ' ἐμν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et HomERICA loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. γ. ἰαίνοι σι φρίνας αἰ θαλασσία λεπὰς. *Aeschyl.* *Pers.* 161. καὶ με καρδίαν αἰμύσσει φροντίς. *Suppl.* 584. φόβος μ' ἔχει φρίνας. *Eurip.* *Or.* 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρίνας. *Grammaticis* ista scribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. *VALCK.*

17. χαλκὸν δ' ἐπίσται) In *Suidae* Κροῖσος, χαλκός δ' ἐπίσται, cui *Galeus*, *Paulus*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. *Portus* ex ἐπίω sive ἐπίπνυμι recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκὸν ἐπίθημα mox adpellat. *WESS.* — ἐπίσται penacutē, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* I. c. scribitur, recte, secundum *Grammaticorum* canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. ἴσμαι, ἐπίσμαι; ut ἥσμαι, καθῆσμαι; ἥσμεν, καθῆσμεν; unde καθῆστο. *S.*

CAP. XLVIII. 5: τῶν μὲν δὲ οὐδὲν προσέτερό μιν) Latina [Gronovii], quorum quidem nullum admittebat eum, non intelligo: quanto clarius prior interpres, quorum quidem nullum probavit. Positum est καὶ ὑπαλλαγήν. Vulgus dixisset τῶν μὲν δὲ οὐδὲν αὐτὸς προσέτερο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἔν δ' οὐ προσέτερά με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ - - - αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ προσέδεξάτο, Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἀνθρώπων. Esse enim idem atque εὐλογεῖν πρὸς αὐτὸ εἶπαι, praeclara et honorifica de eo dicebat. Non opinor. Uterque Nostri locus adorationem ponit. Croesus, turpi superstitione decematus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγμένων ἐκείνο ἐξῆλάνθη καὶ προσκύνηται, in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

CAP. XLIX. 6. μαθητὴν ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι) Eustath. in Homer. p. 759. 41. [Iliad. p. 662, 39.] τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἐστὶ καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς ἀυξήσεως. Itaque non repudio. Florentinus liber inconstantia laborat: mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ὧν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τούτου vel οὐδὲ περὶ τούτου. Non sequor. Ἄγιν utraque in forma id locutionis genus non renuit. WESS.

CAP. L. 2. κτήνια - - - πάντα τρισχίλια) Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere discernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione I. Reg. VIII. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χυλίομβας κατέθυσον, καὶ ποιμνία κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post Is. Casaubonum docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἐκείνων γένους, de quoque genere. Conf. Wess. et Valck. ad Nostri lib. IV. c. 88, 3. S.

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, resingerem-ne νήσας ex S. Remigii schedis; sed praestat parco esse. Περὶ νῆσαι bis obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῇ πυρκαϊῇ ἐν νήσας, et vs. 1207. νῆσαι σχίζας. Adde Eustath. Homer. p. 741, 59. [Iliad. p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] θύειν - - ὃ τι ἔχει ἱκανός, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμωτάτων, ut Reiskius, sive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, inmolarerent? WESS. — Quod adiiicitur τοῦτο, facile intelligitur τοῦτο τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τοῦτο, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod F. praefert, τοῦτο ὃ τι etc. quod videntur ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. Vallam certe in suo exemplari vocem τοῦτο non reperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. ἡμικλίνθια etc.) Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, κλίνθους, lateres vocant, quos Noster dimidiatos lateres, ἡμικλίνθια: quasi latine semilateres vel semilateria dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. κλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum κλίνθου plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμικλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποίων ἑξαπλάσια, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurā mensurāque omnes fuere, nempe formā non usquequāque quadratā, sed oblongā; et quidem in longiorem partem, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ ταῖς, ἐπὶ θάτερα, ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστερά) sex palmas metiebantur, in breviorē tres palmas; ita ut duo talia ἡμικλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae κλίνθου figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hic agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμικλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage de jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. S.]

10. *ἱεραλάουσα*) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, *ἱεραλάουσα*, *τριπάλουσα* etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse Il. 149. *τετραπαλαίστων ἰόντων*, τοῦ δὲ πῆχιος *ἱεραπαλαίσευ*, nullā Codicum discordiā. Minime *παλαστήν* damno. *Phrynichus*, [p. 130 ed. Nunnesii,] *παλαστή* τὸ μίτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ αὐτοῦ τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homérico τὸν δὲ *παλαστήσασα Odys.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit *Schneiderus* in *Lexico critico Linguae graecae*, etiam in *Chandleri* *Inschrift. Attic.* p. 2. n. 1. plus semel *παλαστήν* absque iota scribi. Suspiciari vero licitum erit, scripturam istam nonnisi vulgari usu, brevitatis causa, obtinuisse: nam quod apud *Phrynichum* legitur, homines indoctos *παλαστήν* cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpā, vel librarium, turbatum videtur. S.

12. *ἀριθμὸν δὲ, ἱπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν*) In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero *Diodorus Sicul.* ab *Herodoto* discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est *Diodorus*; qui nec ita subtiliter, ut *Noster*, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. *ἄπιφθον χρυσοῦ*) Consentiunt interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. *Larcherus* cum *Salmasio* (*Exercit. Plin.* p. m. 762 et 791. cui etiam *Niclas* suffragatur in *Notis ad Aristot.* *Mirab. Auscult.* p. 88.) *ἄπιφθον* aurum idem intelligit quod alias *ἄπυρον* vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. *ἄπιφθον* enim aurum Graeci dixere τὸ πολλὰκις ἰφθόν, ὥστε γινίσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad Il. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, monens *ἄπιφθον* aurum ab *Herodoto* dici fere ut ab *Hesiodo* πάνιφθον, ἀπὸ τοῦ ἰφθός. Nempe non est hic τὸ ἀ στιγματῶν: sed ex ἀπὸ et ἰφθός com-

positum vocabulum ἀπίθης, decoctus, percoctus; quemadmodum etiam a verbis ἴψω et ἰψίω fiunt composita ἀφίψω et ἀφίψίω. Itaque recte faciunt qui cum Laur. Valla ἀπίθων χρυσὸν aurum intelligunt excoctum, id est, igne bene purgatum: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter Aem. Portus in Lexic. Ion. disputavit. conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. aqua decocta, quae crudae opponitur, ὕδωρ ἀπίθων vocatur.

Iam ab excocto illo purioreque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκὸς χρυσός, id est, candidum sive (ut commode Valla reddidit) albidum aurum; nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam omni auro (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) inest argentum vario pondere. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκὸν χρυσὸν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxvii. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albido auro, consentaneum est ut albidum aurum minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro confatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adicitur, ἀπίθων χρυσοῦ τέσσαρα, τρεῖς ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἔλκοντα τὰ δὲ ἄλλα --- σταθμὸν διστάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartā parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam τρεῖς ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, duo talenta cum dimidio significat, sed unum cum dimidio. (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non *τρία ἡμιτάλαντα* h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat; nempe *τρίτον ἡμιτάλαντον*, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eundem *Nostrum* *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* sunt *sex talenta cum dimidio*, et *ἑταρτον ἡμιτάλαντον*, *tria talenta cum dimidio*. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito *Fr. Chr. Matthiae* propositam vidi in *Programmate*, *Francofurti ad Moenum* anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restitimus, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres Grammatici repperant. Certe, quum *Polux* IX. 54. ait, priscos auctores *τρίτον ἡμιτάλαντον* et *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 20.) in animo habuisse: quodque idem adiicit *πίμπτον ἡμιτάλαντον*, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est *ἑταρτον* apud *Nostrum*. Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex similitudina loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. S.]

[15. *λέοντος εἰκόνα*] Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo *Noster* infra, cap. 84. Conf. *Crenzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad *Tab. Isiac.* p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. *κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.*) De templo *Delphico* *Pisistratidarum* tempore desflagrante, II. 180. *WESS.*

19 seq. *ἔλκων σταθμόν ἑβδομον ἡμιτάλαντον*) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Polucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder.* *Commentario* p. 1350. [ed. *Putsch.*] verba sic scribenda videntur: *Ἵωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον Φασί, καὶ τὰ ἑξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος.* Quae adduntur, nihil ad *Nostrum*,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad *Marm. Sandvicense* Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hic *Wesselingius* ait, *Quae apud Priscianum adduntur, nihil ad Nostrum, etc.* in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas *Boissonadus* meus monuit) alius Vir doctus in *Diario classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἰσθμον ἡμιτάλαντον α *Wessel.* relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τίσσας ἡμισὺ πῆχες, πύμπτην ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ Φησὶν Ἡρόδοτος προδὶς τὸ ἑνδεκάτους. Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πύμπτην ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc invexit, pro eo quod *Didymus* scripserat. πύμπτην ἡμισπιθαμὴν, respiciens *Herodoti* locum II. 106. 9. docensque πύμπτην σπιθαμὴν idem valere ac τίσσας ἡμισὺ πῆχες, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem redit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam *Didymi* auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem *Didymum* sequuntur verba, ea ad *Herodotum* utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post Φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προδὶς τὸ ἑνδεκάτους Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάθει) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάλῃ, quod Florentiae μεγάλῃ reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγας scripsisse. Aliud visum Gr. *Corintho*; [Dialect. ion. §. 59.] τὸ μέγας, ait, μέγας λέγουσιν Ἴωνες. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον -- μέγας ὅσον κρῖ. Quo tamen loco Arch. μέγας. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et *Vind.* Saepe hoc, saepe illud probatur. Μεγάλα, μέγας I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in *Remig.* et *Ask.* Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάλης σμικροί II. 74. IV. 52. μικρός γὰρ μάκρος οὗτος *Aristoph.* *icharn.* 909. πολλοὶ καλῆς, μεγάλῃ μεγάλῃς, τέχῃ σοφῆς *Theophilus* in *Athen.* XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρίων ἀμφοτέρων ἱκανοῦς) Scythici aheni par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐν τῷ προηγουμένῳ τῆς γωνίας, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίας adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφανίστοις) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξενίστοις. Delphis Θεοξενία celebrata, quod Castellanus et Meursius ignorarunt, aestimare licet e Plutarcho T. II. p. 557. F. et Polemone apud Athen. IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κρητήρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos Herodotus. VALCK.

16. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, φημένων εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit Gronovius. Prior interpretas male verterat, dederatque occasionem I. Corn. de Pauw negligentiae istius corripiendae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, Ptolemaeus Hephaestio adripuit, ut nugaretur, in Photii Biblioth. Cod. CXC. p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀνάθημα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus Larcherus, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Διὰ τῆς ἀργυρόπου - - - λέγουσι) Habet hinc Plutarchus, addita dedicationis causa, T. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς διμῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάγχρυστον φέρε κόσμον ἔλων ἀπὸ σῆς ἀλόχου
δειρῆς, - - -

propterea apud Athen. VI. p. 232. Eadem Eustath. Homer. p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente Berglero. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστὸν τῆσι λόγχῃσι ἰὸν ὁμοίως χρεῖσται) Ex Mediceo iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχη hastae spiculum est. Noster VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

δι κέρως δορκάδος ἐπὶν ὅξυ, πεποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. εἶχον -- αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque *Bacchylidae Ἰγχία λογχωτά* ex *Stobaei Serm. LIII. p. 367. Strabonisque ἀπόντιον λογχωμένον εὐδὴρ μισρῷ lib. III. p. 255. v. [p. 168. l. ed. Cas. Vocab. ξυστόν ex h. l. citavit Ammonius p. 100. nec vero absque macula, de qua vide Valck. ibid. et in Animadv. p. 170. Conf. infra ad II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne C. Barthius, ad Papinii Statii Theb. I. 399. p. 137. reposuerit [l. 5.] κείματα ἐν θήκησι Θηβαίων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσχυρίου Ἀπόλλωνος. Habet ex Stephani margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse fassis: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. Chrysothemis patris Agamemnonis loculum bustumque θήκην πατρὸς ἐν Sophoclis *Elect. vs. 899.* memorat: frequens Nostro θάψαι ἐν ἱερῇσι θήκησι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστου I. 67. quam σορὸν loculum interpretatur. Cultius Reiskii καὶ Θηβίων, etsi non districte necessarium: passim scribentium audientiumque peccato Θηβαίων receptum, ubi Θηβίων verius fuerat. Vide II. 9. WESS. — De confusione literarum β et x saepius olim ad *Polyb.* et nuper ad *Athenaeum* monui, quum alibi, tum *Animadv. T. II. p. 395 seq. S.**

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [*Gronovio iudice*] plebeium nimis sit, ἐξευρήματα inventa interpretari. Croesus ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἢ ἀμήχανον ἐξυρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus Apollo atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. *Vallae* abesse deinde mentio debet. Desuerunt eius libro eadem omnia, quibus msstos plures defectos esse indicavi. WESS. — De *Valla* vide mox extremam *Adnot. ad cap. 54, 7. S.*

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλύσαι) Potuisset καταλύειν sedem tueri, sicuti c. 91. nī *Codicibus* placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in quibium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de *Cicero de Divin.* II. 56. et *Davisius* ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. πῦλας αὖτις ἰς Πυθῶ, Δελφοῦς δαψεται) Diu ante *Gronovium*, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedit Cl. *Lamb. Bos*, *Obs. Critic.* c. 2. Bene in *Iliad.* I, 405. Πυθῶ, πύλῃς Φωαίδος, ἧς οἱ αἰκίτορες Δελφοί, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφούς. S.

7. προμαντήν καὶ ἀτελείην) Ionice scripserat προμαντήν καὶ ἀτελείην, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτελείη τι καὶ προεδρία iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — 'Ατελείην sermonis indoles postulat. Disputatur, utrumnam *Valla* ἀτελείην sive ἀτελείην, quod *H. Stephanus* adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De *Valla*, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is *Pet. Phoenix* seu *Conr. Heresbachius* fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: *Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique etc.* Quae ἀτελείην, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranis apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demirorque *Corn. de Pauw* προμαντήν καὶ προαγγελίην reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritis animum testantur formulae conplures. Addo descriptis a *Gronovio* ex lapidibus *Cyriaci Anconitani* pag. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΑΙΠΠΩ ΚΑΛΥΜΝΙΩ ΑΥΤΩ ΚΑΙ ΕΚΤΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΤΑΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam *Cyriacus* excerpit ἐπιγραφὴν corruptissimam p. 27. iteravitque *L. A. Muratorius Thes.* p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex *Wheeleri* et *Sponio* inscriptionem adposuerat *Gron.* aliamque ex *Marmoribus Oxoniensibus*: conferrique iussit *Nostri* locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτελείην utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem ἀτελείην quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγελίην deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελείην consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit *Herodotus*: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formâ idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod *Schaefero*, *Musas* edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus*, etiam tum cum *codices tacerent*, *Ionicas sufficere* vellet. Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in *Praef. ad suum Herodotum*, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: *Plane cognovi*, inquit ille, *Herodotum perinde, ac aeteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβως non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate*. Qua de re ut in *Var. Lect.* saepius a me monitum est, sic in *Adnotationibus* hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio *Herodotum* h. l. diversis duorum nominum terminationibus *πρωμαντην* et *ἀτιλιν* scripsisse. De *Valla* quod in *Adnot. ad h. l. et ad 53, 9. Wesselingius* monuit, errorem suum ipse in *Addendis et Emendandis* professus est. „Quae de *Valla* et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi *Meermani*. „ni. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. *Arch.* cuius „cum *Valla* in plerisque consensio errandi hanc causam „praebuit. *ἀτιλιν* Laurentius *immunitatem* vertit.“ — Hoc verbum *immunitatem* dein *H. Stephanus*, licet caeteroquin *Vallae* versionem ubique sine mutatione exhibens, e versione eiecit, in ora tamen monens *ἀτιλιν* legere *Vallam* pro *ἀγγλιν*. Denique, quod et in eadem ad h. l. *Adnot.* et in *Dissert. Herod. c. 8. p. 77.* idem *Wesselingius* in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici *Vallae* defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in *Praef. p. v.* interpretem istorum supplementorum non alium, nisi *Conr. Heresbachium*, agnoscens. S.

CAP. LV. 7. Ἀνὰ ποταβρὶ, πολυληφίδα παρ' Ἑρμοῦ) *Hezychio* ἀβραὶ βαίνων est *τροφιγέβιος*, neque discrepat *ποταβρὶς Themistius* recte *Or. XIX. p. 226. v.* ἀλλὰ τροφῆς ἢ καὶ οὐκ

ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἱππωνυμία. Convenit etiam Euripideum ἀγιν ἀβρὸν ποδα, *Troad.* 506. De tono vocis πολυλήφιδά disquirat *Eustath.* *Hom.* p. 26, 35. et 1473, 53. [*Iliad.* pag. 20, 25. *Od.* ed. Bas.] atque utrobique πολυλήφιδά [conf. *Var. Lect.*] παρ' ὅρμον φύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile masti. *Hermi* quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. *WESS.* — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. *S.*

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἰξεχώρησι) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύειν, ubi *Galeus* οὐδαμῇ ex *Arch.* maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ numquam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? *Cel. Gronovius* ad Hellenicam transtulit, altera vertens Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses* originis esse Pelasgicae, *Lacedaemonios* Hellenicae: illos sedibus suis non migrasse; *Dores*, quo cum genere *Spartani* mixti fuerunt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς *Δρυοπίδος* οὕτως ἐς *Πελοπόννησον* ἰλθόν, *Δωρικὸν* ἐκλήθη, innuunt *Doriensem* et *Heraclidarum* in *Peloponnesum* introitum. Atque hi πολυπλάνιοι: neque fugit *H. Stephanum*, sine causa spreto. *Stephanus Byz.* [voc. *Δώριον*] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ *Δωρικοῦ* γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνὺς οὕτω, additis *Nostri* verbis. Par de *Hellenibus* aliorum narratio. *Lesbonax* *Protrept.* p. 173. [in *Reiskii* *Oratorib.* *Graec.* T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρως αὐτῶν μεταστάτης οἰκοῦσιν ἑκαστος αὐτῶν, ἰξίλασθαι τὴν ἐτίρως καὶ αὐτοὶ ἰξίλασθίντες ὅφ' ἐτίρως. *Athenienses* vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτε γὰρ ἰξήλασθη, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρως αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se *Athenienses* gloriose ad *Gelonem*, [apud *Nostrum*] VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μόνον δὲ ἰόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων. Non equidem nescio *Pelasgorum* vagationes, multifariam susceptas et absolutas: *Straboni* ea propter πολύπλανοι esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἱπποναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [*Assemanno*; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et *Gerbr. Bruining* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum *Croesi* narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur ad fine lacunae exemplum c. 131. *WESS.* — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. Ἐν τινὰ δὲ γλώσσαις ἴσται οἱ Πηλασγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. ix. pag. 109., recte conpescuerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscae Histor. Diplom.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-

Herod. T. V.

E

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuiusvis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derrepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, *Τυρρηῶν* loco, *Γυρτώνη* reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, multis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsan et urbs *Creston*, Thucydidis aetate paene barbara et *δύλωστος*, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne *Κρηστῶνα πόλιν* moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἰκιστῶν δὲ usque in μεταβαλε parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post *Συνδάμην* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τῆς Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui *Placiam* et *Scylacem* in *Hellesponto* condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydidis* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw* οἰκιστῶν. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] *Post, Placia* et *Scylace*, parvae Pelasgorum coloniae, qui-

bus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffei, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτίην κατὰ Σκύλακα, et Pactyen secundum Scylacem, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Picenos. Praeclarius de Herodoteis meritus est doctissimus Abbas Geinoz, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. Comment. Acad. Inscript. p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia Pelasgica oppida. S.]

14 seq. οὔτε οἱ Κρησιωνῆται - - - οὔτε οἱ Πλακιανοί.) Non sollicitantur a me Κρησιωνῆται, tametsi in Dionysio Κρησιωνῆται. Vulgavit Bouherius Diss. Herod. c. x. lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς sive Cybeles memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφῇ, ut Pelasgicae gentis lapsu temporis plures, ὀγλωστοί. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem Placianam honoris cultu dignata fuit. Vide Comitissae Caylus Antiq. T. II. p. 198. WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἐθνῶν βαρβάρων) Delendam ἐθνῶν vocem Corn. de Pauw censuit: sine causa. Passim ἔθνη βάρβαροι in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punitione succursum est. WESS. — Nempe ante ed. Gronov. post πλῆθος et post αὐτῷ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur. scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt.* S.

7. ὥς δὴ ὧν ἱμοὶ τι δοκίμῃ οὐδὲ - - - αὐξήσῃται) Reiskius πρὸς ὧν δὴ αὐτὸς πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempe mihi videtur. Tu Gronovium adi. WESS. — Istam notulam Reiskius, cum multis aliis, privatim per Wesselingium miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem REISKIUS haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὧν, - - - aut standum a vetusta lectione

„ὡς δὲ ὦν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. alique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficilior videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum *δοκεῖ*. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum *λέγουσι*. IV. 76, 24. ubi *ἤκουσα* repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum *ἐκινθάνομεν*. Quod loquendi genus minus commode expedivit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ δισπασμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ δισποσυνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. *Δισπόσυνος*, *δισποσύνη* Graecorum usu valent; at quis *δισποσύνησθαι* dixit adhibuitque? Rectum est *κατεχόμενον* τι καὶ *δισπασμένοι*. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et *divulsi in partes erant*, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari, Χείλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituiamus. Pro vocali ι, ubi producit, frequenter ιι poni a librariis nota res est. S.

9. συμβούλευε) Verum hoc. In cod. Med. συμβούλει lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συμβούλευσε Κρότος τὰδε. VIII. 101. οὐν τι συμβούλευσον: quibus locis *Medice*. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [L. 10.] γυναῖκα τεκνοποιόν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιός et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeshylo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὐκ ὦν, sive οὐκ ὦν, --- πείσθαι & (λεῖν) Intellege φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γινίσθαι: οἱ ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Leat.* ad III. 12, 9. *Expectasses καὶ γινῆσθαι οἱ etc.* aut *πιθίσθαι θίλοντι τῷ Ἰπποκράτει γινῆσθαι μετὰ τούτων etc.* S.]

18. καταφρονήσας τὴν τυραννίδα) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo καταφρονεῖν attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis regnum appetens, qualis alias ἐρασθεὺς τυραννίδος Herodoto dicitur, et ἔρωτα σχῶν τύραννος γινῆσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ καταφρονεῖν, non temnere, et Homerum οὐ φιλεῖν, detestari, sunt opposita. Sed secundum *Aem. Portum* apud Ionas peculiaris viguit in verbo καταφρονεῖν existimandi vel arbitrandi significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem opinionis potestas, vel arrogantis potius de se suisque viribus persuasione, sed quam aliorum vel parit vel comitatur contemptus. *Thucyd.* II. 62. εἶναι τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσει, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. Apud *Herod.* I. 66. καταφρονήσαντες Ἀρκαδίων κρείσσοντες εἶναι praegnans est locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii.* VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα, ista cum contemptu considerantes. Dum liquido constiterit, nulla habita contemptus ratione, καταφρονεῖν pro φρονεῖν vel ἄγαν φρονεῖν a veteribus (recentiorum abusum corrigit *Ammonius* in voc. φρονεῖν) usurpatum; suspicabor equidem pro καταφρονήσας leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, etiam tyrannidis occupandae studiosus, τρίτην ἤγειρε σέβειν. *Aristophanes Vesp.* vs. 505. αἰρίαν ἔχω ταῦτα δρῶν ἐνωμότης ὧς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato δὲν voculam ὧς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum καταδοκίμειν idem ac simplex δοκίμειν valet, sic et olim καταφρονεῖν eadem notione atque simplex φρονεῖν usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. καταφρονήσαντες ταῦτα nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, *de regno cogitans, regnum meditans*. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστάς) Gronovium vide, et Marsham Can. Chronol. p. 647. edit. Franeq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διάκριαι a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακριεῖς vel Διακριεῖς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi litorales campestrisque ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαῖκόν τὸ Φιλοχωρεῖν ὄρεσιν' ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. S.

26. Νίσαιάν τε ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

34. ἐπὶ τε τοῖσι κατεστειώσι ἔνεμε τὴν πόλιν) Aldi ἔμενε longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐθύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἑμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi Arch. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Ediardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιλανθόμενος) Proprie, circumactus; id est, *fatigatus*, ut commode H. Steph. nec ita male Vala, *satagens*: poteras etiam *vexatus* intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum *obsessus* placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικοῦ [βαρβάρου] ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu Medic. malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At Aldum si sequare, oratio constabit pulcerrime, ex Florentino vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἰὸν, δεξιώτερον, ἀππλλαγμένον, concordia coihunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνίστη σικαίφ τὸ Ἑλληνικὸν ὑπεριβάλλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrociniū *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαιότητος τοῦ βαρβαρίου ἔθνος, ambiguitatem quandam parientes, librarios, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ οὐνομα ἢν Φύη) Qua ostentata cives decepit Pisistratus, fuisse dicitur [l. 19.] ἰνιδής. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν κατάγουσαν Πισιστρατον ἐπὶ τὴν τυρανίδα, ὡς Ἀθηναῖς πύραν εἶδος ἔχουσιν, καλὴν Φύη γιγνόμενη. Insanabile *Cassaubono* vulnus non attigit in Pisistr. c. iv. *Meursius*: meo quidem arbitratu conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς σωτῆρας εἶδος ἔχουσιν. Ἀθηναῖς τῆς σωτῆρας meminit *Lycurgus* c. *Leocr.* p. 150, 5. [in *Reiskii Or. Gr.* Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop.* c. 27. et plus una vice *Ex. Spanhemius*: eiusdem *Minervae* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in *Φυροδύμιος*. *Phya* tum ad habitum *Deae* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max.* l. c. 2. VALCK. — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenaeo* suum restituiamus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώτρυα. S.

20. προδίδαρτις σχῆμα οὐδὲν τι etc.) Fuit, qui προσάφαιρτις refingeret: ego olim προσδιδαρτις ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδίδαρτις, προδιδάαρτις haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incantos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυρανίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχευ cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. WESS. — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ [οἱ] ἐν τῇ ἄρτι πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πειθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαριῆς δὲ πειθόμενος ὡς τὸ ἐρχομένου, ubi cui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya* *Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in *Comici Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. Io. *Meursii Pisistrat.* c. 16. WESS.

CAP. LXI. 4. λεγομένων ἰναγίων εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στρατιώταις) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi Aldinum στρατιώταις prudenter corrigitur. Est in Herodoti scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰππίω δὲ γνώμην νικήσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venisse γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur Galeus, Pavius, Reiskius, alii, eam Remig. lectionem, estque conmoda satis. Αὐτός — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμη δὲ νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. Aristophan. Nub. 431. ὥστε τοιοῦτόν γ' — — ἐν τῷ δήμῳ γνώμης οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ. Aeschines in Ctesiph. p. 63. ἐναυῦθα ἔτερον ψήφισμα νικά Δημοσθένης: et p. 80. ἢν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχῖνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, νικᾶν μάχῃ et μάχῃ, πολέμους etc. Conf. ad Diodori XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφί προηδέατό κού τι) Sic Regior, unus et Remig. consentiente fere Mediceo. Ex προηδομαι repetitum ivit Gronovius, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδέσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεῖμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interpreas. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita masti conplures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum Geinozium eadem mecum fuisse opinione. Reiskius προσιδοντο, aut προκηδοντό κού τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προιδιαιτο loco προιδιδοντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τοῖς τῷ χώρῳ) Nescio quos duo Codices, in quibus χώρῳ, Galeus designavit. Schedis Arch. omnia haec desunt. Ergo-ne Etonensem, editumque Aldinum? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio reique series τῷ χώρῳ postulant. Similis menda vitiavit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βωβήουσι infra [l. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus Codex praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex Eustathio in Homer. p. 288, 16. [Iliad. p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερὸν) Δίᾳς πάροιθε παρθένοι Παλληνίδος cadaver suum humandum praedicat Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σιμὸν ἐκπερῶν πάγον Δίᾳς Ἀθάνας. Templi forsán donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognoscere, si Themisonis ad nos pervenisset ἢ Παλληνίς. vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyaeus I. 21. §. 1. Πισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἐστράτευεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in Palenens demo locum dare potuisset Meursius. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνᾶν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus Μεγιστήν habet Ἀχαρνῆνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus iam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμιδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Hudsonus; his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus Codicum Herodoti; suspicatus Acharnensem fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνεύς, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀχαρνεύς. Inventum Eustathio et βάθρακος παρὰ τῷ Ἰωνι Ἡροδότῃ, ad Od. H'. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀχαρνᾶν et Ἀχαρνεύς et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani Ἑταίρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebeant scripti, Ἀχαρναντὺς et Ἀχαρναντῆς. Bene momenti *Guieto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γαυρὸς ὁ Ἀχαρνὺς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήθει: sic corrigo vulgatum οἴνου: noti sunt Ἀχαρνικοὶ ὄνοι. VALCK. — Gronovium vide, et *Themistium* Or. III. p. 46. WESS. — Ἀχαρνάν, sive ionico idiomate Ἀκαρνάν, perinde ac Ἀχαρνὺς, de Atticae populo olim dici solitum censuit Gronov. provocans etiam *Senecae* Tragici Hippolyt. vs. 22. S.

19 seq. Ἐρετριῆται ὁ ὁ Βόλος etc.) Responsum harioli *Aeliani* se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οὐκοῦν — — — καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλῆρος τῆς θύρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τι καὶ ἄλλοι λέγουσι. Notum haec et testantur tum *Eretrienses*, tum *Naxii*, hac piscatione insignes, ut *Herodotus* et alii testantur. Sic *Gillius* et *Gesnerus*, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. *Eretriensibus*, ait, *Naxiisque* et *Atheniensibus* ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae *Herodotus* atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — Perspecte *Schneiderus* ad *Aeliani* locum citatum monuit, respici verbum σαγηνίειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad *Herod.* III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὴν τὸ χρηστέρην) συλλαβὴν optime vir clariss. [Gronov. contra *Galeum*, συμβαλὸν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani* Exped. Alex. I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum Gron. provocavit. S.

4. τετραμμένους ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἶσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἶσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod *Homero* licitum fuit, augmenta verborum modo adicere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere *Herodotus* potuit. S.

13. καὶ ἀπένου ἱκαστος) *H. Stephanus* veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἵνατον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitrat, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae *Gronovii* opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. εὐ δὲ σταῖς καὶ παντάμηνος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mss et *Eustathius*, e quibus et VII. 159. εὐ δὲ μὴ βοηθεῖν refingendum erit. *Küsterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. — At adiectum h. l. verbum κελύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hic idem ἀνακαλεσθῆαι sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. S.

CAP. LXIV. [7 seqq. εἰς Νάξον καὶ γὰρ ταύτην etc.) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: εἰς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πισιστράτος κατιστρίψατο --- Λυγδαίμῃ πρὸς γε (sive πρὸς τε) ἔτι ταῦτοις τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατιστρίψατο, καθήρας (scil. αὐτὴν) ἐκ τῶν λογίων. Ad haec etiam *Delum insulam* (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. S.]

10. καθήρας δὲ ὧδε) Io. *Meursium* correptum [a *Gronov.*] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae *Noster*. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐκείνη μὲν γὰρ καὶ Πισιστράτος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅσιν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἰφειράτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. WESS.

15. μετὰ Ἀλκμαιωνίδων) Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδῶν ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob *Pisistratidarum* tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαίωνιδων. WESS.

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Λίοντος) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. *Nostrum* aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. WESS. — Quem *Hegesicles* *Herodotus* nominat, is *Spartanis* *Agessicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. S.

9. ξένοις ἀπρόσμικτοι) *Peregrinis intolerabiles Interpreta.* Ἀμικτοι, ἀνέμιμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus V. 21. αὐτὴ δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνέμιμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμει. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνέμιμιξία τῶν ἔθνων de neglecto commercii usu et accessu *Excerpt.* p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐμιμίξιν πρὸς τοὺς Τερήτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμιμίξια. S.

14. Λυκόργης) Potuisset vir clariss. aliud robur *Cod. Florentino* addere ex *Apollon. Rhod.* I. 162. τὸν μὲν ἴα πατὴρ Λυκόργος ἔπειπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, *Iliad.* H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio, [l. 16.] ἡ ἀνθρώπων iustum est. *Themistius* sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi *Orat.* xix. principio, nunc quidem καὶ ἄνδρα scriptum invenitur, in sequentibus his terve οὐκ ἂν ἰδίῃσθαι, εἰ θεὸς ἡ ἀνθρώπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si *Plutarcho* adv. *Colot.* pag. 1116. fides, ἐν ταῖς παλαιωτάταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακιδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπέυσαντα Λεωβώτῳ) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi *Pausanias*, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. *Labotas*, sive *Leobotes*, ex regia Eurystenidarum familia, fratris *Lycurgi* (quippe *Proclidae*, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit *Labotae* aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea *Charilli*, sive *Charilai*, fratris *Polydectae* filii, tutelam *Lycurgus*, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia *Io. Meursius* *Herodoto*, uti censet, manifeste erranti, obicit *Regn. Laconici* cap. 9. et *Miscell. Lacon.* II. 5. Sequitur *Meursium* et amplius centum annis inter *Labotae* obitum et *Lycurgi* legislationem intercessisse contendit *Bouherius*, *Diss. Herodot.* c. 13. Cui equidem largiri debeo, si *Apolodori*, *Clementis Alex.*, *Africani*, *Eusebii* rationes constant, id verum videri. Ergo ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum sit difficilis. An Χαρίλλου cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librariorum, qui nimis scioli Λιωβώτιω correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquissimum et Pausania prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore Philemon apud Porphyrium Quaest. Hom. VIII. [Vol. I. Homeri Barnes. pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. Marshamus Can. Chronol. p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet *Λυκ. ἐπὶ τῶν ἀδελφίδων μὲν ἰωνοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιντίων Λιωβώτιω*, cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex. Sunt sane huiusmodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium Meursius fecit. Constat praeterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex Pausania III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut Apollodori temporum rationibus Noster adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota componendis legibus operam impendisse Lycurgum: ad eius regnum tutela pertinet, quam Creticum iter excepit deinde, quo de praeter alios Strabo. WESS. — Larcherus, in prior editione Herodoti in Gallicum sermonem conversi interpretationem Marshami secutus, in posteriore editione plane Charilli nomen in locum Leobotae vel Labotae substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in Cronol. Herod. cap. xvii. p. 489. seqq. exposuit. S.

25. ἰωνμοτίας καὶ τριηκάδας) Utrumque Glossae Herodotae explanant; unde Suidas, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. Koen. ad Gregor. Dial. ion. §. 93.] Bene Polyaeus de Lacedaemoniis κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἰωνμοτίας καὶ συστρίτις

εργασασθῆναι lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Sparta-
nis fuisse inpositos, *Marshamus* infitatus fuit impruden-
ter. Nostri patrociniū docte professus *Clar.* est *Iac. Pe-
rizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H.
III. 17. Ceterum *μάλιστα τὰ νόμια πάντα* *Cod. Remig.* si νό-
μια fuerint, cupide probarem: mores atque instituta in-
dicant. Vide III. 99. et de Lycurgi post obitum divinis ho-
noribus *Nic. Damascenum* Exc. p. 449. WESS.

CAP. LXVI. 4. ἀνά τ' ἴδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αὖ
δὲ παραυτί' ἀνά τ' ἴδραμον καὶ ἔβλαστον. Et *Diodorus* V. 12.
ταχὺ τοῖς τε βίαις ἀνδραμον καὶ ταῖς δόξαις νυξήθησαν: qui eum
in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull.*
Leopardum Emend. VII. 7. WESS.

6. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρείστοις εἶναι) Imitatur *Aby-
denus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὲ θεῶν κατα-
φρονήσαντας αἰμείοντας εἶναι in *Eusebii Pr. Euang.* IX. 14. Puta-
bam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeceunte, Ionibus tantundem
fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemptu
quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. Ansam dedit
Herodotus VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valckenarii*
animadversionem expende. WESS. — At accedentem
contemptus notionem ignorat *Erotianus*. Conf. Adnot. ad cap.
59, 18. S.

15. οἱ δὲ, πίδαξ φερόμενοι) Ita multo post Carthaginien-
ses, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta in-
felix haec et temeraria expeditio fuit rege *Charillo*, do-
cente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero capti-
vorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prospionet. ad*
Julian. p. 179. Α. ὥσπερ γὰρ ἦν ἔτιμον Σπαρτιάταις γῆν Τερμα-
τῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νικηκόσι, χεῖνικας ἔχοντες: i. e. si
interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare;
χεῖνικας nihil aliud ac Nostro πίδαξ, isto quidem oratoris
loco. WESS.

22. τῆς Ἀλείης Ἀθηναίης) Bene *Minervae* hunc titulum in-
stauravit *Gronov.* etsi in vocis origine error inest. Constan-
ter Ἀλῆαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert,
oblitus Homericum *Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag.
595. [p. 388. D. ed. Cas.] Ἀλῆας nomen habet ex docto-
rum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi do-
naria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS.
— Conf. Nostrum IX. 70, 17. S.

CAP. LXVII. 11. *ἐγνίστατο*) Herodoteum hoc, ex Ionum more. Florentinus dialecti rationem non duxit, mox quoque *τοῦτ' ὄντων*, *ὄντων* aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea *τὴν*, cui sedem inter *αὐτὴς* *ἰς* *Θεὸν* concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. *τὴν πρώτην εἶναι*, quippe plane diverso. Reiskius, retineri si debeat, mavult *ἔπιμποι* *τὴν αὐτὴς* *ἰς* *Θεὸν*, et *πομπὴν* ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. *πρὶν ἢ τὰνδε πρὸς πόλιν ἀνύσσει*, nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad *τὴν* *ἰς* *Θεὸν*, nullo incommodo *ὁδὸν* intelligi poterit, sive *πομπὴν* malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. S.

15. *Τρύτη λευῶ ἐνὶ χώρῳ*) Cl. Pauw *Τρύτη λευῶ ἐνὶ χώρῳ*: cui Reiskius consentit, *λευῶ* tamen scribens. Aliter Poëta *Odyss.* H. 121.

*τῆς ἑτέρον μὲν Θυλόπειδον λευῶ ἐνὶ χώρῳ
τίσεται* — — — WESS.

17. *καὶ τύπος ἀντίτυπος*) Rixantur nimis quam fuerat ex usu Gronovius et Küsterus; in adnotationibus ille, hic Clerici in *Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 405. Cui bono? Scrip- tor ipse [c. 68, 18.] *τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, incudem et malleum*, esse *τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον* ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adpectu omnes et sono edocent; et utrumque H. Stephanus et Chytraeus dudum monuerunt. *Τύπος* in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis malleum non male; *ἀντίτυπος*, quia eius ictum repellit, *incudem* exprimere aptus est: *πῆμ' ἐπὶ πῆματι*, ferrum, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. 3. p. 210. WESS.

19. *Τρύτης ἐπιτάμβος ἔσση*) Corn. de Pauw reponerat *Τρύτης ἐπιτάμβον ἔσση*, Tegeae auxiliatorem habebis tibi, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem Pavius Orestem intellexerit. At hunc non Tegeae, sed contra Tegeam, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque Aem. Portus in *Lex. ion.* versionem Vallae secutus ait: „*Ἐπιτάμβος* apud Herodot. non pro „auxiliatore (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„victore.“ Nec ita male. Nempe verbum *ἐπιήβολος*, indeque derivatum nomen *ἐπιήβολος*, eique geminum *ἐπιράμβολος*, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut *Βονδῖν*, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse *Τεγίης* scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in *Τίγισ*. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe in *Τεγίας* ait *Archestratus* apud Athen. III. 112. b. S.

[20. ἀπείχον τῇ; ἐξευρίσις οὐδὲν ἔλασσον etc.) Haec Gronov. sic convertit, *nihilominus inventione abstinerunt*, absurde prorsus: quam interpretationem miror a *Wess.* absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam *Valla*: *nihilominus inventione frustabantur*. Ad verbum *H. Stephanus*: *nihilominus ab inventione aberant*. *Larcherus* vertit, quasi in Graecis esset; *ἔτι μᾶλλον ἀπείχοντο τῇς ἱστορίας*. S.]

21 seq. ἐς οὗ δὴ Λίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a *Pavio* et *Reiskio* ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὃ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae *Florentinae* IV. 12. 160. et 166. ubi *Gronov.* tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum *Agathoërgis*, *Ruhnkenius* ad *Timaeum* et doctorum alii ad *Hesychium*. *WESS.* — In ἐς οὗ ellipsin *Aem. Portus* statuit huiusmodi, ἐς ταῦτον τὸν χρόνον οὗ, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de *Herodoti* usu dubitari non debet. Locis a *Wess.* citatis adiici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλυνύειν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλυνον οὐδὲνα χρόνον: at VII. 56. ἐλυνύσας οὐδὲνα χρόνον, discordibus mssis et litteram iteratam recusantibus, *Suida* non dissentiente. *Hippocratis* Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti *Foësius* commonstravit. Vide *Apollonii Rhod.* I. 589. interpretes, et *Paull. Leopardum* Emend. lib. I. 24. *WESS.* — Conf. *Koen.* et *Schaeff.* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. ὁ χαλκεύς) *Faber aerarius* vetus interpres; *Heresbachius ferrarius*, insecutique editores. Gronov. sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam Lichas penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. Pollux VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκίας, τοὺς τὸν σίδηρον ἰργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de Poetic. Art. cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. Ed. Gal. Schol. in *Apollon.* Rhod. I. 430, et *Aemil. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178. et de Orestis corpore, cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum sermonibus*, proditum, homo fabulator. WESS.

7 seq. Ἡ καὶ οὖν -- ἰσχυμαζίς) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog. M.* p. 434, 28. VALCK.

11. μὴ μὲν γινίσθαι) Si faverent codices, praeferrem *μηδαμὺς γινίσθαι μηδαμᾶ μίζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν*, nullos uspiam fuisse. lib. II. c. 91. μηδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. *Opinio* non absurda fabri ferrarii *Tegeatae* nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἶι καὶ γιγνέναι καὶ εἶναι καὶ ἴσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. v. VALCK. — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν *Herodoteo* more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecipit ad III. 99, 7. ubi ἄπαρνος ἐστὶ μὴ μὲν νοστῖν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρκος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. S.

20. πῆμα ἐπὶ πῆματι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα --- πῆματα θιμίνων ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. Responsum *Pythiae* apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνδ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆρ' ἐπὶ πῆματι δύνῃ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV. 165.

Herodot. T. V.

F

*Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est. --- WESS.*

26. ἐμισθούτο παρ' οὐκ ἐκιδόντος) Reiskio, si ἐκιδόναι hic significet locare pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθούτο, conducere cupiebat et conabatur. Quo modo saepe cultissimus quisque. Noster III. 53. ὁ μὲν Περιανδρὸς ἐπέλλετο εἰς τὴν Κερύραν. et cap. 139. ἐπιθύμησι τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὤλετο. Utrobique conatus et voluntas [pro ipsa actione] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ὤλετο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad *Lysiam* p. 146. *Valkenarium* in Euripid. *Phoeniss.* vs. 1406. et Paull. *Leopardum* Emend. VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἱππεῖς εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolas premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστείλαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in Pausaniae lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud Suidam in Εὐρύβατος. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκνέτο) Aberrat liber Archiep. Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρίσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὥς etc. Alcidas Or. Ulyss. p. 185. πῖμποιτες διὰ τοῦτου εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Strabo XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνίναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ὤλετο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θόριναι) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesique auro, Pausanias III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζῶδιων) ζῶδια hic non modo animalia dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis figurae, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζῶδια apud Athen. V. 197. b. S.]

7. ἀμφοτέρως χωρίοντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἄγον Κροίσῳ. Aldus dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit Stephanus aut scriptum secutus Cod. aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσις cumulum congestit Portus. WESS. — Aem. Portus in Lex. ion. sub voce αὐξήσις. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. Apuleius Florid. p. 350. Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id funum secundum litora, si recte recorder, viginti haud amplius stadiis opido abest; ibi donarium deae perquam opulentum. Sic ille de Samiorum Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. Ὡ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsitan e codicibus, ex Athenaeo certe III. p. 78. E. restitui poterunt: Ὡ βασιλεῦ, εὐ δὲ ἐπ' ἀνδρας ταυτοὺς στρατιῦνθαι παρασκευάζαι; Similiter lib. VII. c. 10. εὐ δὲ, Ὡ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἀνδρας στρατιῦνθαι πολλὸν ἀμείνωνας ἢ Σκύθας; Nostro loco, εὐ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώρην ἔχοντες τρηχίην) Fatentur Persae, γὰρ γὰρ ἐκτὴ μετὰ ὀλίγη καὶ ταύτην τρηχίην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de causa ἐπιποιήματα ζῶντι διατὴν τῆς χώρας τραχύτητα Xenophonti Cyropaed. VII. p. 197. B. Quod Athenaeus vero exscripsit πρὸς δὲ, νῆ Δι', οὐκ αἶνω χρίσται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur Codd. omnes. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. αἶνω δὲ κατὰ προστάται, vino Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege Strabonem XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. Ἰὼν μὲν Συρίους Καππαδόνας ἀπέργει) Sic Eustathius, msstis consentiens. Corn. tamen de Pauw aut Συρίους aut Καππαδόνας erasos mallet. Potuerat profecto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίαν, Λυκασυρίαν saepe adpellitant Apollon. Rhod. II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, Dionys. Perieg. vs. 753. Adi et Gronov. II. 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Max Reiskius πάντα τῆς Ἀσίας τῆς κατω. WESS.

13. ἱερὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρας ταύτης ἀπάσης) Bene Io. Fr. Gronovius [referente Iacobo filio, in Nota ad h. l.] haec parenthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus sciungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, cervix, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus.

cervicisque instar porrectus. De Bosporo Thracio IV. 85. μήκως δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κέκληται. Consimiliter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχίνα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐρύτατον τοῦ αὐχίνος, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.] ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288. quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis Oedip. Colon. 688. si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi Waltheri correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὐρος τῆς χώρας in *Observat. Histor. et Critic.* refinxit. Non agitur de termino Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum extendatur. Idem Cl. Reiskius pulcre vidit, stabiliturque his Scymni Chii, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχιδὸν στενέτατος αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauces* reddet.] Mox D. Heinsius μήκως δὲ ὁδοῦ εὐζώνῳ etc. teste Iungermanno in Polluc. II. 214. haud absurde quidem. In ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. nonnihil adhaeresco: sive enim diurno itinere stadia cl. uti lib. V. 53. seu cc. quemadmodum IV. 101. contribueris, Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur. Neque latuit hoc Scymno Chio, qui VII. dierum itinere Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae maritima disiungi ubi admonuerat, continuo Ὅ δ' Ἡρόδοτος λέγειν ἀγνοῖν, λέγων Ἐκ τῆς Κιλικίας πίνει ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον. WESS. — Vide Scymni Chii Fragmenta cum Holstenii Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382. et in Hudsonii Geogr. Min. Vol. II. p. 54. Scylax quidem in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (p. 97. ed. Gron.) Herodoto adsentitur: Eratosthenes vero, teste Strab. II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat; Plinius lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli possunt quae in hunc Herodoti locum commentati sunt Aca-demici Parisienses, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et *De la Nauze*, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65. Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἰλη

praeceptes, an ἴλη. In membranis perpetua est discordia. Εἴλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad Diodor. XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniicit. Mihi tali nomine rex Scythae cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες Arriani Indic. c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητής et ἀνὴρ βασιλεύς etc. WESS. — At eundem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθίων iunctum intelligam: nempe εἴλη ἀνδρῶν, quae εἴλη ἀνδρῶν fuit (in) Σκυθίων τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σφι παρέδωκε) Ita vetus interpretes ex coniectura, Galeus, Barbeyracius Histor. Foed. Part. I. p. 46. Corn. de Pauw, Reiskius et Abbas Geinoz T. XVI. Conn. Acad. Inscript. p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, coecum inperitum illis [a Gronovio] inperitum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Masti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κεινῆσι χρεῖ) Sic decuit. Κεῖνὰ χρώματα lib. IX. 84. et κεινὸς ἀμφορίας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra Var. Lect. perperam excusum „κείνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κεινῆσι. S.

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla Appianus, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γινόμενος: tum de Sertorio, καὶ γεγῆντο ὀργὴν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλας, Bell. Civil. lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in Appian. voc. ἄκρος.] Accedit Dio Cassius ex Cl. Reiskii indicio, T. I. p. 59. Edit. Noviss. θυμὸς τε ἐκπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, furore succenssi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἢ γὰρ δὴ, ὡς διδίδεξαι, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat conpos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat,

sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis compescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativae particulae, quam equidem cum Schaefer. eiicere non dubitavi, patrocinium (referente Larchero in Notis) suscepit doctissimus Coray, ὅρην ut in Aeschyli Prometh. 378. pro ψυχὴν accipiens, hominemque pusillo intelligens ingenio: cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. Vol. I. p. 77. vocab. ὅρην apud Ionicos inprimis scriptores et poetas de ingenio et indole frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schaeferus ad Gregor. Dialect. p. 532. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis ακ a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. ὅρην οὐκ ἄκρος interpretatur, iram non vincens, irae non temperans. Id vero graece foret ὅρῃς οὐκ ἰνυρατής. S.

20. ἐβουλευσάντο τῶν παρὰ σφίσι etc.) Restitui, quod citra caussam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, puto, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit Κωλέ-
μι δοῦναι σφίσι ex Parisino. Habebat σφίσι quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatus utique βουλευσθαι dicitur, verbo medio, deliberandi notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo Herodotus utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hic obtinet, re deliberata decernere, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activae verbi formae primas dedi, ne utique quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίῃ) ἐν δὲ, scil. ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίῃ dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. συνήντη - -- τὴν ἡμέρην ἑξαπύτης νύκτα γινώσθαι etc.) Vulgi more satiusque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀπὸ ἡμέρης νύξ ἔγινετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμαυγῆται ἐν τῇ νύκτι, IX. 10. Moverunt ea H. Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiae notitiam detraheret, quod ferri utcumque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique* peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitatur: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus complures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in *Historia Astronomiae*, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Apuleio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. L. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex *Cyaxares*, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seriore aëvo viri doctissimi *Scaliger*, *Calvisius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Usserius*, *Newtonus* defectionis tempus et indagaverunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est T. S. *Baierus* in *Memor. Scythicis*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevis uberiorem excursus. WESS.

— Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

sectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad Olymp. xlv. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Bailly* in *Philosoph. Transact.* mccccxi. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis literar.* Goetting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hic de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* Tabulis ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Σύνισσις τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύνητος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labyneti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἱπαλλαγὴν, uti mox, [l. 18.] de consociata adfinitate *Iones* probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρίται ἐπαλλάξιν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. Iunge *Cl. Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάξαντες. WESS.

24. ἐς τὴν ὀμοχροίην) *Damnanda* temeritate Editor *Genevensis* mdcxviii. *Stephani*, *Chytraci*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμορροίην publicavit. Vulgatum mastorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὀμονείην *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὀμοχροίην? *Ios. Scaliger* *Castigat.* in *Hippocrat.* de vulneribus capitis, principio, Hic, inquit, ἡ ὀμοχροίη est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὀμοχροίη ὀρθίου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foësius*. In *Aeschini* *Dialog.* III. 15. οὐδὲ ἀπέρται ταῦτα

τῆς ὀμωχρῆς, bene redditur, neque attingunt haec superficiem. Ad quem modum si cum Rev. Horreo *ἐπιτάμωται ἐς τὴν ὀμωχρῆν* verteris in *summa cute*, seu *cutis superficie*, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. *levi ictu cruorem eliciunt*. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. *ὡς δὲ ἐστρατεύοντα ἐπὶ Πύρρας*) *ἐπιστῶν*, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Lect. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. *κατὰ τὰς ἰούσας γιφύρας*) Pro eo quod in versione posui, *pontibus eis qui ibi erant*, rectius fuerat, *qui ibi sunt*, vel, *qui nunc ibi sunt*, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis *ὡς γὰρ δὴ εἶναι* — *τὰς γιφύρας ταύτας*. S.]

10. *ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων*) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in *Diogene Laërt.* I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] aliique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus erudite. WESS.

[15. *ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς Ἥωρρας*) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. *ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἴδῃ. κατὰ νότον λαβεῖν, etc.*) Wytttenbachium secutus eram, qui *commate* post *ὅπως* interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: *ut fluvius, si a tergo sumeret* (i. e. praeterlaberetur) *castra eodem loco manentia*, (*ἰδρύνειν*,) *hac parte superiore* (*ἀνωθεν*) *se convertens in fossam etc.* De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter *ὅπως* et *ἂν* interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam *ἂν* notione coniunctionis si usurpat Noster; quae illi *ἂν*, *εἰ* vel *ἰὰν* est. Arcte iunctae particulae *ὅπως ἂν*, cum coniunctivo vel cum potenciali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant: neque ad sententiam alia particula hic desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως commate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμός, ταύτη --- ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων ρείθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νότον, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλοι εἰς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta τι particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἰδρ. κ. ν. λάβοι, ταύτη τε κατὰ τὴν διῶρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην --- μάλιστα καὶ κειμένην) κειμένη praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. Ἰστὶ καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librarior, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξελάνειν ὁρμῆσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελάνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στρατιῦμα --- ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc spectra, VII. 105. πρότερον ἤπερ ὁρμῆσαι στρατιεύσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro lones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεισόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεισόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μισθούς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probro. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὖν ἐπιρᾶτο ἐπιὼν Reiskii iussu ἐπιρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπιρᾶτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπίναι. Ecce tibi VII. 5. ἐπιρᾶτο κατιῶν ὁ Ἰστιαίης: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπιρᾶτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84.

ἰπικῶτο προσβαίνων. WESS. — *Μεμφεῖς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπιδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem*: id est, *conquestus est de suo exercitu*, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus. S.

10. Λαβύντης) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coëscendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. Beroso apud Iosephum Ναβόννης, lib. I. cont. Apion. c. 20. Par caussa Amasin Aegyptium, has in partes ut transiret, impulsisse videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. pag. 183. WESS. — Commode Larcherus monuit Labyneti nomen a Nabonnedo nonnisi literarum l et n permutatione, aliàs etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. S.

CAP. LXXVIII. 3. Φοιρίων) Ut alibi saepius, hic etiam oblitteravit Gronov. ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἰφοίριον e libro Flor. in ἰφοίων transiit; cum paulo post ἰπφοίριον intactum relinquitur; alibi διαφοίριον et ἰπφοίριον. Hic vero scribi malim: οἱ ἴπποι, μετρίν τις τὰς νεμῶν νύμεσθαι, ἰσφοίριον (nempe τὸ προΐστιον) κατήσθιον. Verbum adhibuerunt Euripides et Lysias. VALCK.

5. ἰς τοὺς ἰξηντίας Τελμύσσιον) Dubium est, praestet-ne Τελμύσσιος an Τελμύσσις, cum sermo de his conectoribus est. Cicero Divinat. I. 41. *Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina*. Habet et Strabo Τελμύσσιος, sive Τελμύσσιον ἄγραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] Arriano, qui de hariolis et conectoribus his diligentissime, Τελμύσσις Exp. Alex. II. 3. item Stephano Byz., Suidae atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. S. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Ezech. Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἰξηντίας mutatos nolo. Non nescio, ἰς τῶν ἰξηντίων qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Viri Cl. T. Hemsterhusius et Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.

— Prope me abesse. ut istud *ἡ τῶν ἐξηγητῶν* probem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. S.

CAP. LXXIX. 4. *ὑμῶν πρῆμα οἱ εἶναι*) Ex usu suo esse. Infra IV. 11. *ὡς ἀπαλλάσσειν πρῆμα εἶν.* VII. 12. *πᾶν ὑμῶν οἱ οὐ πρῆμα εἶναι στρατεύειν*, conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre. Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. WESS.

9 seq. *παρὰ δόξαν* --- *ἢ ὡς αὐτὸς κατιδόναι*) Dare quidem potuerat *ὡς οἱ ἔσχε* τὰ πρῆματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατιδόναι, pro ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. *ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆματα τῶν βαρβάρων ἀπίθαι* ἢ ὡς αὐτοὶ κατιδόναι. VALCK.

13. *ἢ δὲ μάχῃ σφίον ἢ ἀπ' ἱππων*) Nihil in his mutari oportuit. *Ἀφ' ἱππων*, [quod amplecti non erubuit Gronov.] insuper habito Ionum more, ex *ἀφ' ἱππων* progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna equestri probatum. Poëta *Odys.* l. 50. *ἐπιστάμενοι μὲν ἀπ' ἱππων Ἀνδράσι μάχασθαι*. Cuius exemplo *Philostratus Heroic.* II. 18. p. 690. *καὶ Μυραὶ γυναῖκες ἀφ' ἱππων ἐπιμάχοντο τοῖς Ἀνδράσι*. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti *ἄφρονοι*. *Themistius Orat.* XXIII. pag. 285. A. *καὶ τῷ ἀφ' ἱππων (οὐχ ἡδὺ ἔργον) τὸν ἱππικόν*. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, *ἱππινίσθαι ἀγαθοί*, uti *Noster*, sive *Φωκικότατοι*, quemadmodum *Philostratus Icon.* lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes *Homero ἱπποκορυσταὶ Iliad.* K'. 431. WESS.

CAP. LXXX. 4. *καὶ ἄλλος συρρήγνυσι*) Amni veterum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii XXXVII.* 38. et *Leopardus Emend.* VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de *Hermo*, *εἰς δὲ καὶ ὁ ἄλλος ἐμβαλεῖ* - - *συμπιπτόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι αἰσημότεροι τὸν αὐτοῖς*, *εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἰνδιδοῦσι θάλατταν*, *ὡς Ἡρόδοτος φησὶν*. Quae Geographi tanto sunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellissime κατὰ Φωκαίην πόλιν offerre. Cl. *Reiskius* [et recte ille quidem] *συρρήγνυσι* multitudinis numero pingit. WESS. — De tempore *Διονυμῆος* μητρὸς τῶν

ῥαῖν conf. *Strab.* lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et *Apollon. Rhod.* I. 1125. S.

19. μηδ' ἢ συλλαμβανόμενος ἀμύνται) Nimia et paene superstitiosa, qua in *Medic.* erat vir clarissimus, reverentia in orationem *Nostri* verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem *Florent.* ad eam formam scribitur. L. *Küsterum*, acerbius hoc de genere *Biblioth. Vet. et Nov. Clerici* T. V. p. 409. conquestum, missum facio. *Cameli odorem et speciem equum* non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione *Xenophon Instit. Cyr.* lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et *Polyaenus Strateg.* VII. 6, 6. non praeterierunt. WESS.

24. τῷ δ' ἢ τὶ καὶ ἐπιῖχει ἠλλάμψεσθαι ὁ Ἀνδρῆς) Parum refert hoc an δὴ τοι praeoptes. [sed istud praetulerit *Herodotus.*] Ἐπίεσθαι ἠλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὗς ἐπιῖχει στρατηλατίην. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπιῖχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπιχρούσαις, repetita non videntur: multo commodius τὸν πῶν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc *Polybii Erc. Leg.* pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] δῆλος ἢ, ἐπιῖχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. *Lucae Evang.* c. xiv. 7. ἐπιῖχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In *Euripidis Heracl.* vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτὸς, manifestos ex ὁ Ἀνδρῆς natales habet, prorsus uti αὐλῶν κόρας fragmenti *Autocratis* apud *Aelian. de Animal.* XII. 9. Ἀνδρῶν κόρας genuerunt invitae, monitore I. *Rutgersio Var. Lect.* II. 1. WESS. — Proprius *Herodoto* usus verbi ἐπιῖχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δέισθαι βοηθεῖν) Non probo βοηθεῖν, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δέοιμος Κρόσω βοηθεῖν πολιορκομένη. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεομένου Θουρίης) Vide Io. *Meursium Miscell. Lacon.* IV. 13. *Barbeyraeum Histor. Foeder.* T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad *Diodor.* XIV. 44., de eadem *Ruhnkenius ad Timaei Lexic.* p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθηρίη νῆσος [l. 8.] Gro-

novi explicatione munita satis est. WESS. — Pro τὰ Κύθηρα, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κύθηρα τῆς dicere placuit Herodoto. S.

20. Ἀλκίνορος τε καὶ Χρόμιος) Theseus in Stob. VII. p. 92. ἔκειτο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀθηρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειφθείς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκίνορος καὶ Χραμίου. Vitium perspexit Gesnerus, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκίνορος καὶ Χρόμιος. [Ἀγνώρος καὶ Χρόμιος ex mssis edit Schoiv pag. 201.] Plutarchi Ἀγνώρος Meursius dudum reformavit. De Othryade praeclare Ti. Hemsterhusius ad Lucian. Contemplant. c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς) Frequentatur his in libris συνῆσαι, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex mssis, adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac sanguine defectus, in unum Argivorum corpora coacervare? Belle Theseus in Stobensi, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔσκησε. Non disparia Chrysermus in Plutarchi Parallel. T. II. p. 306. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam Sophoclis et Euripidis, quae legisse suspicor Athenis Herodotum, expressit hunc locum de Phoenissis Euripidae vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγγο, supprimitur haud semel in simillimo loco Thucydidis VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ ἀντρέπω ἔλθουν οἱ Ἀθηναῖοι — τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus. VALCK.

31. τέλος δὲ, ἐν τῇ ἔριδος etc.) Nisi Chrysermus [apud Plutarch. I. c.] fallit, Amphycyones, capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud Pausaniam X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedaemonii; unde Θυρεατικοὶ apud eos στίφανοι, de quibus docti viri ex Athenaeo ad Hesychium. WESS.

37. πρὶν ἂν Θυρείας ἀνασώσωνται) Suum Herodotus recepit. [nempe ἂν particulam.] Platone in re obvia non uteretur teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἔνορον ἂν ποιησαίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος etc. in Phaedone p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit Reiskii sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, *Eustathium* argumento sunt, *Λακεδαιμόνιοι δὲ, νικῆσαντες ἔθεν τὸν (ἔθεντο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρῶην, ἀπὸ τούτου κομῶν*, ex *Herodoto*, in *Homer.* p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, *Plutarchi* praeter ceteros, *Nostrum*, sed clanculum. taxantis, *Vit. Lysandri* principio. Lege *Io. Meursii Miscell. Lacon.* I. 16. atque adde ex *Philostrati Vit. Apollon.* VIII. 6. p. 335. ubi *Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας*, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum *ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκίῳ γε καὶ Ἰφίτῳ*: h. e. iacet se Sparta et gloriatur Leonidā non minus quam etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρίῃσι etc.) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in *Pausan.* II. 20. *Nicanter* in culto Epigrammate cum *Herodoto* facit *Anthol.* III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferbantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod *Simonidi* tribuitur, in *Anal. Brunck. T. I. p. 130. S.*

CAP. LXXXIV. 5. ὡς οὐ προσχωρεῖ Gronovium laudo. [προσχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in *Thucydidis* II. 5. Arcem Sardoniam *Ti. Hemsterhusius* ea luce circumdedit ad *Lucian. Contempl.* c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλῃς, ὁ πρὸ τερρον βασιλεὺς) Et hoc bene. *Πρόπρος*, si valeret, non primum, sed priorem Croeso regem signaret, *Scaligero Can. Isagog.* III. p. 320. animadvertente. *Eusebius* habet in *Chron.* penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis est *Nic. Damasceni*. Praeclare de *Dione Chrysost.* Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et *Mardi* nomine meritis est *Valesius* ad *N. Damasceni Excerpt.* p. 442. WESS.

[11. τὸν Λέοντα) Maiuscula litera Λέοντα dabant superiores editt. quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]

12. Τελμυσίων δικασάντων) Non erant δικασταί, sed coniectores et interpretes portentorum; quæ duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui coniiciet, eadem hunc perhibebo optimum: Μάντις γ' ἀριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάζῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἀριστός ἐστιν οὐμιοκρίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνιν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμυσίων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ. Omnis divinationo coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicerone de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδασκάντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e msstis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardonianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, ποίῳ πεποθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσποτον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis causae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re simillima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. καταλόγησε τούτου) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ὢν δὴ Τροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum Pavio et Reiskio. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὢν τὸν Ἄγρον, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθείς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρων, I. 85, 15. et frequenter alias. Pronomini autem αὐτός non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινα Λυδῶν) τὸν τινα Λυδῶν prave Florentino scribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [eo-

dem] Gronovio: accedent progressu operis ex mastis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et *Valla* expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιώκει δὲ, — ἀποστίδας τριήρει κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπισικῆς, ἄφρωνος δέ.) Vide supra ad I. 38, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ὡν παρέλθουσι εὐεστοῖ) Alii codd. formam dant usitatum εὐεστοῖ: inusitatum sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodoteam hic fuisse suspicor εὐετού, et in *Glossario Herod.* primitus scriptum: Εὐεστού, (pro Εὐεστοῖ, ἢ) εὐημερία, εὐετηρία. — Διογενιανὸς ἀνεν τοῦ σ γράφει: nempe εὐετού, quod habet *Aratus* Diosem. vs. 358. Ὅφρα τις εὐετού χαίρη ποτιδύμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐετηρία. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat *Eustathius* Iliad. τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimam eorum est ἡ κτιστός: κτιστὸν, inquit, Μελίτου φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. ληίστος lib. V. 6. τὴν καταπλαστὴν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, *Mediceus* iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit *Callimachus*, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀρκακτός, διακτός, γελαστός, μαστός, ἀλητός, οἰστιανός. Horum nonnulla meus attigit *Hemsterhusius* ad *Lucian.* [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet *Hesychius*, quaedam etiam mendosa: Ὠρητός vox est nauci, *Antimachea* fuit πώρητός. Ἑσκλητός probabiliter scribendum, ubi legitur Ἑσκλητός, ἢ τῶν ἐξόχων ἀθροίσις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετός, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστόν vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex *Diog. Laërt.* IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud *Stobaeum* perperam in verbis legi *Democriteis* p. 278, 53. τὰ ἀδιόκοντα (τῶν ζώων) ἀθῶος ὁ πτεῖνων καὶ πρὸς τῷ ἴσῳ οὐν τοῦτο ἴρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Καυστοῦν interpretatur *Hesychius* κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. Aeternitas *Antiphonti* dicta Ἀμυστῶ, teste *Har-*
Herodot. T. V. G

poet. ἡ εὐστία, Έστὼ Archytæ Stobæi Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία Callimacho apud Suidam Ἀπιστώ. Ubi vulgatur in Herodoto IX. 84. τῇ ἀπιστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπιστύ. Hesychius: Ἀπιστός, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ὦ, quod commemini, nullam praebebat Herodotus. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus breviloquis displicitura. VALCK. — in τῇ -- εὐεστοῖ) Sequor schedas Ask., aliàs Mediceis consentaneas. In Glossis Herodoti variatur. In scriptis Remig. εὐεστῶ, εὐημερία: aliae εὐεστία, εὐεστή: cui discordiae commodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, Democriti apud Stobaeum verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. Clemens Alex. Stromat. II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τίλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστῶ προσηγόρευεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi Philosphus vocabula habuit. Nostro congruit Aeschylus VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλη
ξυνοικος εἶην. - - -

ubi Critici εὐδαιμονία, εὐτηρία. Quo usu et Maximus de Elect. vs. 534. WESS. — Maximi philosophi de Electionum auspiciis carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in Fabricii Biblioth. Gr. T. VIII. p. 415 seqq. Vocab. εὐεστῶ apud Aeschylum iterum habes in Agamemn. 878. S.

12. ἀλλογνώσας Κροῖσαν) H. Steph. coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in Voc. Herodotear. recensione p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant mss̄ti, et Hesych. Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνοῶν in Galeni Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad Hesych. et Foësius in Oeconom. neque, alia in compositione, ἀλλοφρονέων, ἀλλοφρόσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφρων) Cicero Divin. I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit Herodotus, Croesi filium, cum esset infans, locutum. Prodigiosum certe, modo verum. Noster non ἄφρων tantum, quemadmodum Xenophon, Nic. Damascenus et Dio Chrysost. atque alii, sed διεσθαιμένον τὴν ἀκοήν, captum auribus c. 38. et κωφόν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatas voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ἰσὶ θεῶς καὶ κακῶ, uti scribit. Merito hoc reprehendit *Corn. de Pauw*. Habet *Plinius* N. Hist. lib. XI. 50. semestrem *Croesi* filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum *Lydiae* regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle *Harduinus*, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. *WESS.* — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. δις ἐπὶ Λυδῶν - - - παῖδας) Sic consimilia *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a *Cyro* in *Persas* amoliens. *Ctesias* nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque *Xenophon*. Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. θειῶν ὀρεώδῃ, quod sequitur, reddendum *Abydeno* apud *Euseb.* Pr. Eu. IX. 41. *WESS.*

[14. καὶ περ ἐν κακῶ ἰόντι τοισούτῳ) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen etc.* Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate *Croesus* dictorum *Solonis* meminere! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καὶ περ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa hic fuerit accipienda; v. gr. cum maxime tanta in calamitate versanti. S.]

16. μηδὲνα εἶναι τῶν ζωνόντων ὀλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc *Plinii* verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. *WESS.*

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο) Potuerat παραστῆναι locum tueri, quem et illi *Reiskius* relictum voluit, nisi mstorum concordia obnixa fuisset. Vide *Gronovium*. *WESS.* — *Commode Gronov.* citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάντες idem ac παραστάντες valet. Sic vero et προτάς olim I. 129, 1. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. I. προσστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim προστῆναι, recte προστῆναι libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens*. Rectius *Valla*: Quod dictum ubi subiit *Croeso*. S.]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam *Stephano* lectionem, quia dabat et *Med.* codex, recte restituit *Gronovius*: niti quoque potuerat *Eustathio*, qui ad *Od.* Θ'. p. 319, 25. [p. 1604. ed. Rom.] 'Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλαγίς δι' αὐτοῖσιν ἐπὶ χρόνον ἀφθογγος ἦν, μόγις δὲ τι ἀνενχεῖς εἶπε: καὶ πάλιν ἀνενγκάμενόν τι καὶ ἀνασπινάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, *λειποψυχίης*, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censerī certe potuit *Croesus* ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit *Solonis* dictum. ἡ *λειποψυχία*, locis a *Foësius* designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίη *Hippocrati*: in locum ἀψυχίης, saltem in *πενυχίης*, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot *Codicum* et *Eustathii* propugnaculo. Puto et *Nic. Damascenum* in *Nostro* reperisse. Σιωπῆς δὲ γινόμενης, ait *Excerpt.* p. 461. στινάξας μύγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium, sive σιωπῆς γινόμενης. Stabilire praeterea *Nicolaus* lectionem *Arch.* poterit, sicuti et *Aelianus* in *Eustath.* p. 1404, 45. [*Od.* α'. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀνενγκάτο ἀρα, [ἤγουν ἐκ βάθους ἐξεβόησε] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλισε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud *Suid.* in 'Αννίγκατο.] Adde aliam eiusdem *Aeliani*, quam adscripsit *Berglerus*, imitationem *Var. Hist.* IX. 41. WESS. — Verbum ἀνενγκάειν et ἀνενγκάσθαι apud *Suid.* in 'Αννίκαων, et *Hesych.* in 'Αννίχθῃ, exponitur ex animi deliquio (ἐκ *λειποψυχίας*) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. *Indicem* nostrum Graeco. in *Appian.*) unde fortasse apud *Nostrum* *λειποψυχίης* pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et *Ionicos* praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide *Heynium* ad *Iliad.* τ'. 314. *Apollon.* *Rhod.* III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud *Nostrum* I. 116, 6. S.

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἦλθε Σόλῳς ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II. 27. et Lud. Abresch Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. αὐτῶν δὲ εἶπας τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβιβῆσαι οἱ τῇ περ ἐκείνος εἶπε. τῇ tantum in τῷ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει· οἱ αὐτῶν δὲ εἶπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβιβῆσαι οἱ, τῇ περ ἐκείνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇ περ ἐκείνος interpungens. Reiskius aut αὐτῶν δὲ εἶπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut αὐτῶν δὲ εἶπας, εἶπε, ὡς αὐτῷ πάντα εἶπε, τῇ περ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo mssorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβιβῆσαι, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ask. ἀποβιβῆσαι. Verum αὐτῷ -- οἱ per tmesin, ut alias, pro ἰωυτῷ depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβιβῆσαι οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἰωυτῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἐκβιβῆσαι olim superne adscriptae litterae u indicabant legi in aliis codicibus ἀποβιβῆσαι, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβιβῆσαι: pro quo non est cur ἀποβιβῆσαι quispiam consideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum expectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστῆκε teneri potuerat. Conf. Wess. Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. S.

33. καίσθαι τὰ περίσχεα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως ἐλαυνόντων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἔσχατα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἔσχατα οἰκόντες idem valet ac οἱ τὰ περιέσχατα οἰκόντες. S.

39. κτελεῖν σβενύναι) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recuso: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim Noster in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et Davis. in Ciceron. Tuscul. Disp. I. 24. et Raphel. Obs. ex Herodot. in Ep. ad Galat. 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, Herodotus insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nullum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollium videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ οὐκ ἐτι καταλαβεῖν) Portus καταβαλεῖν, ut in S. Remig. inest, corrigebat, citra urgentem causam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oritur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. Nic. Damascenus Excerpt. p. 449. οἱ δὲ Θηράται ἐπὶ τὸν δόρυον (ὄρησι) καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττι. Salmasius ad libri sui oram καταβαλὼν, quo Nicolaus nec clarius distinctiusve loquetur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, inhibere, coercere, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἰδωμένη) Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. vs. 385. εἴ τί κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατιδόνκως. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. A'. 39. Ceterum S. Remig. κεχορηγηται placere posset, modo Herodotei commatis foret. Tritum usu est Aristotelis, Strabonis, atque aliorum, quemadmodum ad Diodori lib. I. 19. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. *κατίσι τι ἔγγυς ἰωντοῦ*) Scriptor *Florentinus* erroris reus est. Nusquam in his libris *κατίσι*, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus. Quae continuo succedunt, *ἀπὸ θυνάμαζι τι ὄρω*, *Homeri* exemplo venerunt *Ἰλ. Ω'. 629. Πρίαμον θυνάμαζι Ἀχιλλεύς εἰσερόσσι* etc. **WESS.**

12. *χρήματα τὰ σα διαφορεῖ*) Sic oportuisse, iam dudum docuit *P. Leopardus* Emend. VII. 9. Propagatum ex *Aldino* vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 10. Qui *Nostrum* versavit, nihil hic desiderabit. **WESS.**

CAP. LXXXIX. 11. *κάτισον τῶν δορυφόρων*) Solitarium incedit *Arch. Δάμπερον. Galeus* operam in eius patrocinio abutitur: *θάσσειον* imprudenti excidit. *Hesychius* *θάσσει, κάτισον*, quod ex *θάσσει*, quo de *Eustathius* in *Hom.* p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum *Cyri Croesique* sermonem *Xenophon Inst. Cyri* VII. [cap. 2.] p. 181. suo more descripsit. **WESS.**

CAP. XC. 4. *ἀναρτημένον σιῦ ἀνδρός etc.*) Pareo *Codici-*bus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. *μαθὼν - ἀναρτημένους ἔρδιν Αἰγινήτας κακῶς*. Eiusdem sunt speciei *ἀρτίται, ἀρτίται* etc. Mox *Cl. Reiskius* *βασιλῆως χρηστοῦ ἔργα*, coniectura fortasse arbitraria. **WESS.** — De orationis ἀνακολουθία dictum est ad I. 3, 7. **S.**

12. *ἐπανηλόγησι*) Aliena viri doctissimi comminiscantur: legendum *ἐπαλλόγησι*. Sed hoc dudum praecepit accuratissimus *P. Leopard.* et quidquid ad illud firmandum dici poterat, *Em.* VII. c. 9. Atque ita legit hoc in loco *Pollux* II. 120. nam non attigit τὸ ἐπαλλόγησι, e lib. I. c. 118. **VALCK.** — In *Leopardi* partes etiam *Reiskius* iovit, optimo consilio. *Ἐπαλλόγησι*, repetiit, eademque ipsa exposuit, quae supra c. 37. etc. atque ita *Pollux*. Nam *ἐπαντιλόγησι*, quod illi et *Nostro* instaurat *Cl. Adr. Heringa Obs. Crit.* c. 3, p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene *Philo Iud. de Fortitud.* p. 738. d. *εἰρηκῶς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλλόγησιν οὐ δίκαιον*. **WESS.** — Adsurgo docto Virorum choro *ἐπαλλόγησι* hic corrigentium; sed in eorumdem partes concedere nunc quidem non possum. In constanti librorum omnium scriptura *ἐπανηλόγησι*, nisi obstare visa esset *Pollucis* auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam nobis reddere debuisset; nisi fortasse *ἐπαλλόγησι* maluisses.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omissa esse verba ista: hic, ille; omnes nominatim recensui:) sic ἀναλογίζην, active, recensere, repetere, particulatim exponere; velut apud Philonem, (*de Mundo*, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοῖς ἑκάστων (μύθων) χρόνους ἀναλογίσαντες, si singularum fabularum tempora recenseamus: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζην. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογεῖν eadem notione dicere Herodotus potuerit? Sic in ἐπανηλόγησι vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἡθελον, ἡδυνάμην, et similibus. Fortasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογεῖν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηλογεῖν pro καταλογεῖν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορεύω superest, ex κατὰ et ἀγορεύω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic Pollucis auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mss̃i codices firmant eam potius, quam evertunt. Nam quod cod. *Iungerm.* dabat, ἐπανηλόγησι, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in AA sit mutatum; quod genus confusionis Bastius, olim noster, adtigit ad Gregor. Dial. p. 921. Quod vero optimus alioqui cod. *Falckenb.* habebat, ἐπανηλογήσι, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐκαλλιλόγησι. Hoc enim significaret iterum dixit, repetiit quae ante dixerat. (conf. I. 118, 5.) Atqui Herodotus quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero Croesus eadem Cyro iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχάριστοις νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχαρακτηρίων scriptione veteres, obliti iteratissimae locutionis. Satis hoc Thucydidis erit, VII. 35. οὐκ ἂν σφίσι βουλευμένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex Tacito et Sallustio stippavit P. Leopardus *Emend.* IV. 23. habet et huc pertinens Abresch *Diluc. Thucyd.* p. 749. Egregie Clemens Alex. *Protrept.* p. 38. ὃ Κροῖσι, - - ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυπῆς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. *παιπτον γονίος*) Praeclare *Mediceus*. Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat *Steph. Berglerus*; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte saepe commentatur *Gronovius*. [Monuit *Gron.* γονία non modo patrem, sed et generatim progenitorem dici; quem idem Noster γέντορα, VIII. 137, 1.] Vellem is etiam mox δόλω -- ἐπιστόμενος scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. *Homer.* Od. Γ'. 215. ἐπιστόμενοι θεοῦ ὁμῶ. *Sophocles Elect.* 973. ἀλλ' ἢ ἐπίσπῃ τοῖς ἰμοῖς βουλευμάσι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et Nostro saepe se obferret, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. *WESS.* — De progenitoribus commodè a *Bellangero* ad h. l. monitum *Larcherus* retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. *S.*

10. οὐκ εἰδὲν τι ἔγινετο) Nihil demuto; οὐκ εἶδον, οὐκ εἶδα, οὐκ εἶδες, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca [l. 14.] *Reiskius* ὑστερον τρισὶ ἔτισι τούτοις: quod Codices si praeberent, adtentionem mereretur; nunc edito inhaereo. *WESS.*

23. εἴπει τὰ εἴπει Λοξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de Phallo agens, ποιῶσι, αἶτ, τὰ ποιῶσι Ἕλληνες. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἴπει Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptiōnem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρησθησάμεν (l. c. 55.) τὰ εἴπει Λοξίης περὶ ἡμίονου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum Herodoteum est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, --- τὰ εἴπει. Sic I. 89. Κύρη δὲ ἐπιμυλὲς ἔγινετο, τὰ Κροῖσος εἴπει: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult *Reiskius* lib. II. c. 51. ἰδὲν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ — δεικνύται. *VALCK.*

24. ἢν γὰρ δὴ ὁ Κύρος οὗτος ἡμίονος) *Abydenus* ex regis Babylonii oraculo de Cyro, ἤξει Πέρσης ἡμίονος, in *Euseb. Pr. Eu.* IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, *Oenomaus*, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κύρος, ἢ ὁ μῆρόθεν μὲν ἐκ τυρανικοῦ, πατρώθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν Ἰκτυφον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαυτικὴν. Namque Hero-

dotea innui, Musae iniecta mentio testatur, quam ἔκρυφον fumi plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem Pr. Euang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνίλαβι, sic recte συλλαβὴν l. 21. non συμβαλὼν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλισθαι, non συμβάλλειν, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἢ δι' Προμηθεύς τῆς ἐν Διολοίῳ) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime Iac. Gronovius. Minervae protemplaris sive vestibularis inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Io. Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. [in Reisk. Appar. ad Demosth. Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι etc.) Cl. Reiskius τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῆσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaestion. Homeric. c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἢ ἐν Βραγχίδασι γυνὴ χρησμῶδός Iamblichus de Myster. II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud Nostrum] articulo nihil prodest. Iuvemus Iamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφὰ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃσι θεὸς ἐμφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Nostrum, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδασι. WESS. — Philemon in Συμμικτοῖς apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχίσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῆσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῆς Μιλησίων (sc. χάρις vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδασι in foem. genere di-

cere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione ἱς Βραγχιδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαρθῶν dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχιδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίν ἱς Βραγχιδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, *Alexandro* Magno coaevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrio* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cōtyensi* Grammatico, (de quo *Fabrie. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte ἱς τοὺς Βραγχιδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Miletorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχιδαι in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant ἱς Βραγχιδας πικτυν, (ut apud *Nostrum* I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχιδαι diceretur, nempe αἱ Βραγχιδαι, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem *Pompon. Mela* l. 17. *Oraculum Apollinis*, ait, dictum olim *Branchidae*: cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Διδύμοις, et τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Βραγχιδῆσι nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem* IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eundem *Strab.* XVII. 814. α. iunguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχιδας, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.

14. ἀντιστασιώτης κατιστήκει) Iure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. Küsterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V. p. 407*. Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte*, Serinus in *Stob. Serm. XLV. p. 313*. quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex mstus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ νάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in *Κνάφος*, et *Ἐπὶ κνάφου*.] Non addo, κναφνίου, in fullonis officinam, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in fulloniam officinam traxit? Nullus-ne ad caedem locus commodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus* Act. Lips. MDCCXVI. p. 423. tum *T. Hemsterhusius* ad *Hesychii Ἐπὶ κνάφου*. Κνάφος, carduus sive spina est, qua fullones radere vestimenta solent: praeterea tormenti seu carnificinae genus, clavis aculeisque obpletum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὅργανόν τι, ἐν κύκλῳ κίντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτινουνσι, *Suidas* et *Timaeus*. [in *Lexic. Plat. p. 160*.] Pertinet huc *Platonis X. de Rep. p. 762*. ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, super tribulis lacerantes, ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui *Dissertationes* aliquot *Ethicas* conscripsit, inter *Fragmenta Pythagor. vulgatas* p. 714. Λυδοῖς τὰς κέρας πορνειυθίσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμην. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam παιδισκίων mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a *Sophista*, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam prosedam πρῆσσισθαι ἀργύριον ἑκάστων δὴ τι. Corpore quaestum facientes, κτερίζονται τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, *Origeni* c. *Cels. V. p. 260*. ἐπὶ μισθῷ (χηρημάτων *Xenoph. Symp. p. 523, 7*.) τὴν ὥραν ἀπεμπαλοῦσαι *Eusebio* *Προκ. IV. p. 162. B*. *Commode* dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν ἑαυταῖς ἰργαζόμεναι: aliter cepit *Clar. Abresch*, *Dil.*

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur in οικήματι ἰργάζε. coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐν οικήματος.] Ἐργάζεσθαι, ἰργάτις, ἰργασία, ἰργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἑταίραν suam nolunt ὄρεῖν ἐν Κορίνθῳ ἰργαζομένην; οὐδ' ὑπὸ πορνοδόσκῳ εὖσαν et p. 731, 57. [*Demosth. Reisk. T. II. p. 1354, 22.*] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἰργασίην *Herod. II. 135.* Secundum grammaticos et *Eustathium* ad 'Ιλ. Ψ. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] *Archilochus* istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit *Hemsterh. ad Heynch.* in Ἐργάτις. τὸ πορνίον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud *Demosth.* p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in *Alciphronis* Epistola, quam vulgavit *Abresch.* in Addend. ad *Aristaen.* p. 115. παιδισκίον dixit *Nicias, Athen.* X. p. 437. f. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In *Isaei Or.* Ψ. p. 58, 13. [p. 134. Reisk. Vol. VII.] *Euctemonis* ἀπειλευτέρα ἡτανυλάρη συνοικίαν ἐν Πυραιῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] *Charisii* liberta *Nicarete* ἑπτά παιδίσκας ἐκ μεγάλων παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit *Heyne* in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti *Lydorum* morem apud *Cyprios* notavit *Iustin.* XVIII. 5. Conf. *Clearchum* apud *Athen.* libro XII. cap. 11. ubi videntur an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum *Larchero* (in Notis ad *Herodot.*) corrigendum sit. Caeterum apud *Nostrum* mox l. 13. ὁ Λυδῶν δ᾽ ἤμεις non tam *populus Lydorum*, quam *plebs*, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius *circumforanei homines*, quam *forenses*. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλῆθρα) *Gronovio* scribendum videtur καὶ δύο πλῆθρα τὸ μέτρος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλῆθρα de ambitu recte poni. Contra ea *Georg. Arnaldus* venit *Animadv.* c. 29. *plethri* mensuram altitudini, longitudini, et latitudini saepe admoveri commonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De stagno *Gygæo* Poëta 'Ιλ. B'. 865. et *Strabo*, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste *Coloën* postea cognominatum novimus. Referunt huc *παρὰ Γύγαϊ τι σῆμα* in *Nicandri Theriac.* vs. 633. Critici veteres, forsitan male. *WESS.* — Nulla subest caussa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ ὑψος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait *Clearchus* apud *Athen.* lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet *Lydiae* partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a *Gyge* amasiae suae erectum *Clearchus* narrat, quodque *Nicander* etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte *Larcherus* monuit, nisi hoc ipsum de quo hic *Herodotus* loquitur, et ex eo *Strabo* l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex *Chandleri Itinerario* idem *Larcherus* adnotavit. Conf. *Heyn.* ad 'Ιλ. B'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ θήλεκ τέκνα καταπορεύουσι) *Vitam meretriciam* agant erat in Latinis. Verius *Thomas*, ἐπὶ πορνεῖαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - καταπορεύει τὰ θήλεκ τέκνα. *Numos* a *Lydis* repertos *Xenophanes* in *Pollucis* IX. 83. itidem prodidit. Adde *Eustathium* ad *Dionysium* vs. 840. *WESS.*

[9. ἐπὶ Ἄτρυς) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde *Adnot.* ad IV. 45, 16. De *Mane* conf. *Dionys. Hal. Ant. Rom.* I. 27. S.]

Ibid. εἰροδίην ἰσχυρὴν) *Herodoti εἰροδῆην* (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφελίαν καρπῶν interpretatur *Dionysius Halicarn.* A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανίμκντας restituendum videtur, διανίμκντα Ἄτρυς ἅπαντα τὸν δῆμον διχρῆ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex *Herodoto*, tradente τὸν βασιλεῖα αὐτῶν (Ἄτρυ) δύο μοίρας διλόντα Ἀνδῶν πάντων κληρῶσαι. *Herodotea* se *Dionysius* enarrare profitetur; e rerum *Lydiacarum* scriptore probabiliter, quae *Galei* suspicio est, derivata. *VALCK.*

12. αἶψα δὲ ζῆσθαι) *Etsi* non magnum videbitur operae pretium, hoc ex mato elegi: non possum in animum inducere, placuisse *Nostro* continuum scriptionis et soni in διζῆσθαι et διζῆσθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, *Homeri* et *Ionum* est. Habet

Eustathius in *Odyss.* p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζη-
ται ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. διζηται. Consentiant
Grammatico tamen Codices *Ask.* et *Arch.* Graviter et vere
Democritus, διζημένοισι τὰ γὰρ μέγιστα παραγίνταται, τὰ δὲ κακά
καὶ μὴ διζημένοισι, ex *Stobaeo* in *Poësi Philosoph.* p. 176.

WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστρογάλων) Corripitur *Noster* ab
Athenaeo I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludo-
rum haec inventa *Atyis* regis tempore: esse enim ludos
istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli *Troia-*
ni tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res
est: at ubi apud eum *tesserarum* τῶν κύβων, aut κυβίας aut
κυβείων mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori
tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas*
Hyde *Histor. Aleae* p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97.

WESS.

15. πλὴν πισσῶν) Nullum hic scriptoris *lulum* [cum
Gronov.] agnosco. *Πισσῶς* et *πισσά* usu terunt, non *πισσῶς*.
Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabi-
mur? Negatur horum origo *Lydis*, quod ea *Palamedi* con-
tribueretur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*,
Philostrati hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius*
antestatus est. Sint-ne vero *πισσῶν* calculi tantum, an *calculi*
tesserarii, animose ante non multos annos disputaverunt
Io. Corn. de Pauw *Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni* *Cri-*
ticae p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἰωντὸν τὸν βασιλᾶ προστάσσειν) *Cl. Reiskius* *προτάσσειν*.
Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo libe-
raliter adstruxit plura: *Lydum*, *Atyis* filium, uni parti
a patre adsignatum, alteri *Tyrrhenum* ait, *Rom. Ant.* I.
[c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα Λυδῶ μοίρας τὴν αἰμίον
τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἰτίαν, ἀπολαχούσαν
τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-
ne in *Italiae* oras, atque *Etruscorum* genti originem *Lydi*
dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt,
in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryckius*
Diss. de Prim. Ital. Colon. [edita cum *Holstenii* *Notis* in
Steph. Byz.] c. 6. et *Scipio Maffei* *Hist. Diplom.* p. 228.
atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. *Larherus*
commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ἰδού) Veré dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condoces faciunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐν ἔτη εἰκοσὶ καὶ πανταχόσκι) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod. Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr. Bibl. Gr. T. II.* p. 742 seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seqq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam huc molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect.* T. II. p. 162 seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum dxx annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. quinque generationibus ante *Nitocrin* vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum fuisse; scripsisse *Herodotum* ἔτη ΗΔΔ, id est, εἰκοσὶ καὶ ἑκατὸν, annos cxx; inde illos fecisse ἔτη

ἢ ΔΔ, id est, annos DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. S.

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Διόκευς) Deiocem non praeteriit Polyaeus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum insistens. Quae runt docti viri idem-ne fuerit ac Arphaxadus, cuius in Iudithae historia c. 1. memoria durat, an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux: de qua lite Schroëerus Orig. Assy. sect. IV. 5. etc. et Leon. Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

13. ἰθὺς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti viri, Petri Fontein, cui Theophrasti Characterum cultiorem editionem brevi debebimus. Quum de iudice sermo sit, idem est ac, ἰθὺς ἰδικαῖς: eadem ratione Homerus, Ἰθὺς, et, ἰς μύσων ἀμφοτέρωσι, καὶ ἐκ' ἀρωγῇ, δικάζων, Iliad. Ψ. 574. et 580. Si vero animadvertas, pro ἰθὺς Atticos hoc sensu dixisse Ios, vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud Solonis, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, laudatum Plutarcho in eius Vit. pag. 85. v. Huc nimirum spectant, quae, paullo ante, [l. 10.] de eodem Deioce, habet, ἰπποτάμους ὅτι τῷ δίκαιῳ τὸ ἀδικον πολέμιόν ἐστι: ex quibus tamen verbis vitium, quod illis inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifestò significet, hunc δικαστὴν, probe gnarum cives, ab iniustis iudiciis vezatos, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium conciperet; liquet, me quidem arbitro, legendum esse, ὅτι τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Neque aliter, in argumento fere pari, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoeniss. v. 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, vel potius κοινόν, ἀνθρώποις ἔσθ'. Τῷ πλίονι δ' αἰὲν πολέμιόν καθίσταται Τυδάρσων. Quinimo, huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo verba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc, τῷ πλίονι δ' αἰὲν πολέμιον καθίσταται τυδάρσων, ipsum illud est Herodoti, τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille in litteris ad me, sed quibus membranae auxilium negant. WESS. — Nec vero etiam membranae auxilio correctoris indigebant. S.

CAP. XCVII. 5. ἰθάπερ πρότερον προκατίζων ἰδικαῖς) De iudiciis, sive illi reges seu privati fuerint, hoc sollemne. Supra c. 14. Midas αἰσθήσας τὸν θρόνον, ἰς τὸν Herodot. T. V.

H

προκατίζων ἰδὲ καὶ. et V. 26. Additur dixisse Deiocem, οὐ δὲ καὶ ἔτι, se non ultra iudicaturum: non aliud enim ac dicatur, quemadmodum doctissimi viri Sylburgius in Grammat. Cienardi p. 431. et H. Stephanus de Dialect. pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi Eusebii apud Stobaeum Serm. XLIII. pag. 310. καὶ τοι περ χρὴ εἶδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione Gesnerus καταδικάζειν corrigi iussit. Praeclare Glossae Sangermanenses: Δικᾶν, ἀντὶ δικάσκειν. Ἡρόδοτος δὲ οὐ φησὶ δικᾶν ἔτι. WESS.

13. στήσωμεν ἡμῶν αὐτῶν βασιλέα) Voculam ἵνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere Herod. p. 169, 32. [III. 25.] ἵνα σφίων αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] διὲ ἵνα γὰρ τίνα ἡμῶν βασιλέα γινίσκται: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἵνα ἡμῶν αὐτῶν βασιλέα. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ τῶν Ἀγβάτανά κέλῃται) Demiror dilectissimis membranis haud auscultasse Gronovium, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum, Optime codex Florent. cui alias plures schedae consentient. Medorum regiam hanc urbem veterum complures, in quis et Ctesias, Ἀγβάτανά, teste Stephano Byz. adpellarunt. Nunc quidem in illius Persicis Ἰδωνι Κύρος - - Βαρήνην, ἑγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in Stephani Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in Aeschyli Pers. vs. 927. nam quae de Agdabatis, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. Sam. Bochartus tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit Phaleg. III. 14. Culte vero de Aristotelis obscurioribus libris Themistius πλείοσι πεφραγμένοι εἰς περιβάλλει, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασιλεία, Or. XXVI. pag. 319. D. WESS.

18. καλονός ἐν) Videtur Diodorus II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis cl. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia cc. acquabat, teste Dione Chrysostomo Or. VI. p. 87. c. et illi tamen, ex Nostri finitione, Ecbatanorum magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravam

est. Ἀθηναίων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δι' οἱ τελευταῖοι, εἰς etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δ' αὖτε βαρβαρικὸν ἔχων πάντα δι' ἑξῶθεν περιλάμβανεν τὸν νεὸν ἀργύρεον, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσαῖα. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vulg. WESS. — Omnino structurae genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δι' πάντα χρίσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brissotius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκοοι) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatore Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατὰ σκοποὺς σφῶν καὶ κατήκοοι -- πολλοὶ περιμένουσιν. Aliis sunt ὠτακουσται, ut in libello de Mundo, cuius interpres Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μνδικὸν ἔθνος συνίστησι) Interpretatio Vallae, Deiooes - . solam Medicam subegit nationem, eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνίστησι legi scribit in msto συνιστήσατο, atque ita loqui solere Herodotum: obversabatur eruditissimo viro κατιστήσατο, subegit, veterum nulli adeo frequentatum quam Herodoto; apud quem nuspiam invenietur συνιστήσατο, usurpantem τὸ συνιστῆσαι no to significatu IX. 18. πάντα συνιστῆσαντες (mutari non debuerat) ἰωντοὺς καὶ πυκνῶσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφεῖν vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνίστησι: notet in unam contraxit: Deio-

οὐκ ἔστι τι Μηδικὸν ἔθνος συνίστηναι, μόνου τι τούτου ἤρξει: (sic ista leviter refingenda suspicor;) Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit. Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπερχῆτο (Suidas explicat, ἀρκυῖν ἤγειρο:) μόνων ἄρχιν τῶν Μηδῶν, ἀλλὰ στρατιωτάμηνος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satellites, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque iustitiae fruendae causa (Cicero de Off. II. c. XII. init.) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλυσμα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἦσαν ἐπιμέλειαν. Herod. p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.] Condidit itaque Ecbatana. His denarratis subiungit: Δηϊόκης μὲν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστηναι. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνίσκειν, vel συνήγαγεν. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῖνον ἔχον) Qui ἔχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. Assyrios laxiore significatione Noster usurpat, illis ipsos comprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii Ninum, Babylonem alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. S.

CAP. CIII. 4. ἐλέγχει κατὰ τίλμα) Turmatim. Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τίλμα τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνήδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τὰγμα. Habet ex eo Suidas. [in Κατὰ τίλμα.] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τίλμα καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

[8. ὅτι νῦν ἡ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. S.]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθῶν Μάδης) In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura Iustinus II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μάδης Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter Strabo I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat: WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1 - 3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λήμης τῆς Μαωτίδος --- ἐς Κόλχους τρεῖς καὶ ἑκατὸν ἡμέρας ἐξ ὁδοῦ.) Iusto maior videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori iungitur, intra *quinque dies* ab homine *νύκτων* permeari posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hic non de ea parte *Maeotidis paludis* agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de ostio *Maeotidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Caeterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem *Nostro* ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἐν δὲ ξῆν ἔχοντες τὸ *Καυκάσιον ὄρος*) Eadem, sed distinctius, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per claustra *Caucasea* in *Asiam* inruperunt; *Scythae*, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* portas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege Th. Sig. *Baierum*, Comment. Acad. Petrop. lib. III. p. 318. WESS.

CAP. CV. 2. *Ψαμμίτης*) Ita hic. At *Ψαμμίτης* lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem *Hieronymus* adigit in *Fabiolae* Epitaphio: Hanc gentem *Herodotus* refert sub *Dario Medorum rege* viginti annis *Orientem* tenuisse captivum, atque ab *Aegyptiis* et *Aethiopibus* annum exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus *Scaliger* in *Eusebii Chron.* p. 83. *Τοπρωσίῳ* [L. 4.] non ex genio *Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum* vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ *προσωσίῳ* III. 138. sicuti alibi τὸ *πρόσω*, τὸ *λαπὸν*, τὸ *πρώτον*, quae emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc conplusscula *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucydidis*. WESS.

9. πάντων ἀρχαιότατον ἱερὸν etc.) *Pausanias* I. 14. primos omnium mortalium *Assyrios* *Venerem* *Coelestem* colere ingressos perhibet, ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*

in Palaestina religionem eius accepiisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultam ex *Nostri* I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? *Uraniam* istam Venerem Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II. 4. WESS.

15. ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον) Ita dederat, uti rei series et *Longinus* testantur. Scio animose ὁ θεὸς a *Gronovio* defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. *Ampl. Bouherius* totum illi cap. 20. *Dissert. Herodot.* inpendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adtinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire *contaminatis morbo turpinum virorum*, ut *Horatius* alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, *Philonem Iud.*, *Dionem Chrysostomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Eusebium*, *Scholasten Thucydidis*, quibus adiungi poterit *Criticus ad Hephaestionis Enchirid.* p. 41. circuitu θηλείας νοῦσου id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, *Longino* honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque ἀμίμητον fuisse visam, qua est sententia vir *Amplissimus*. Haud parum tamen metuo, ut *Noster* Scythis id imputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abstinere I. 135. usus, uti opinor, si aperte loqui nollet: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinionem *Var. Lect.* III. 7. *Hippocratem* et *Nostrum* comparantis. Ille de iisdem Scythis de *Aër. Aq. et Loc.* p. 293. [sect. 106. et 109. ed. *Coray.*] εὐνοῦχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλύονται ὁμοίως. *Causam morbi incolas acceptam* referre deo, [ait *ibid. Hippocr.*] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, causas. Porro, qui malo tentantur isto, ἐνδύονται στολὴν γυναικείην, κατακλόντες ἐαυτῶν ἀνανδρίην. γυναικίζουσι τι καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ὡ καὶ ἐκείναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. *Noster* *νῦρον θάλειαν* vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippoer.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de *Maribus inter Scythas morbo effeminatis*, quos ille cum *hermaphroditis Floridae* contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, compertum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae *Scytharum* olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie, par le Comte Jean Potocki*, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth, Reise in den Caucasus etc.* Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro *θήλειαν* ad Ionismi normam *θῆλειαν* corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali ε in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θῆλαια ἴππος, III. 86, 5. τὴν θῆλαιαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissonado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videtur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo huc agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρά δὲ Ἡροδότῳ, ἐνίσκηψεν ἡ θεὸς θῆλειαν νόσον, „ἀντὶ τοῦ, ἐκίχησιν ἀνδρῶν ἢ κατὰ γότας. *Tiberius Rhetor*, „de Figuris, cap. 35. de *Periphrasi*, inedito adhuc, brevi „edendo.“ S.

18. τοὺς καλῶνσι Ἐναγίαις οἱ Σκύθαι) Ampl. Bouherius *inagias*, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάρις, οἱ ὀπλῖται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque G. *Corinthum*, vetat mutationem. Amplius robur Hippocrates adderet, modo scripsisset, ut Tollius ad Longinum habet, καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάρις: verum ea Mercurialis est correctio speciosa: Ἀναδριμῖς praeferunt veteres editi. Confer P. *Leopardum Emendat.* VII. 10. WESS. — In vulgatum h. l. Ἐναγίαις, et in Ἐναγίαις IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνδριμῖς, quod apud Hippocr. (teste Corayō in Notis, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter Wesselingius iudicavit, (in Notis ad Glossas Herodoteas) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. S.

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ Φόρων) Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, Φόρον, et mox τὸν ἱκάντοις: aut Φόρον, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege Davisii adnotationes in Ciceron. I. 59. de Nat. Deor. WESS. — Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὰ in τὸν mutetur; sed, hoc quod quibusque imposuerant, est idem illud tributum, quod exigebant. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, Φόρον, et τὸ ἱκάντοις ἰπὶ βαλόν, (nam sic cum ms. F. pro ἰπὶ βαλλόν scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἔπρησον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ Φόρον, quam Φόρον, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem Reiskius in Notis editis merito nullam fecit mentionem. S.

10. καὶ τὴν τε Νῆον ἱλόν) Hieronymus in Chron. Cyaxares Medus subvertit Ninum: ad quae Scaliger N°. mccccxlx. p. 85. Fortasse in Graeco conceptum fuit: Κυαξάρης δὲ Μῦδος τὴν Νῆον αἰγῇ, capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit. Quis ergo? Scribit Noster c. 178. Νῆον ἀναστᾶτω γενεμῖς, Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse: additur

c. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἱερίοις λόγοις δηλώσω,] *Assyriorum* historiam, λόγους Ἀσσυρίους, composuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuria. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse commentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adaeverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑποβήμενος δι τῶν μάγων τοῖς etc.) *H. Stephanus* [in *Prolegom. de Herod. vocab. et loq. gen.*] ὑπεβήμενος, quod c. 108., longe praefert; a cuius iudicio non dissideo. Τριβίσσαι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων ὑπερίστρο, cum *Gyge* communicabat, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante *Μανδάνην* [I. 7.] induxi, obsecutus membranarum. WESS.

12. οἰκίης μὲν ἰόντα ἀγαθῆς) οἰκίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἰκία, familia, non potuit οἰκίην dici; semper Ionice scribitur οἰκία. *Herodot.* I. 90. ἰόντις οἰκίης οὐ φλαυροῦρης. lib. IV. 76. VI. 36. Lib. II. c. 172. *Amasin* primum habebant despiciatui, αὐτὶ δὲ ἡμέτερον τὸ πρὶν ἰόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφάνιος. Eundem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτρετα ἰούσαν) Revocavi quod *Aldus* eumque secuti expresserant, idque licitum in msstorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damaseium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτρετα εἶσαν τὴν γαμήτην συνεπῆγιν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτρετα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt uai, requirit. Vide doctam T. Hemsterhusii adnotationem ad Thom. M. voce Ἐπίσιξ. WESS.

17. σὺ ἰωυτῶ περιπίπτεις) Dubium est, hoccine, an σὺ ἰωυτῶ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. *Aeschin.* de Legat. Fals. p. 47. Ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἰμαντοῦ λόγους περιπίπτω. Io. Chrysostomus T. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτοῦ ἰωυτῶ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. c. πανταχοῦ ἡ πλάνη ἰωυτῇ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in μηδαμῶς, quod viro Cl. [L. 15.] tantopere placuit. Equis enim mortaliū, in ea schedarum discordia, Herodoteum illud esse praestabit? Μηδαμᾶ habet cap. 68. III. 65. atque alias, μηδαμῇ quoque. Mox [L. 18.] ἐς σιωπῶν servavi, non ignarus defendi veterum locis ἰωυτοῦ posse, patronumque habere in *Miscell. Observ.* T. III. p. 142. WESS. — Quod modo praecessit, ἄλλως ἰδόμενος, id commode *Wyttenb.* Select. p. 351. confert cum illo *Xenophontis*, *Hellen.* III. 1, 2. Κύρον ἀντ' ἰσίνου ἡγούμενοι ἦσαν. S.

CAP. CIX. [2. ὡς εἰ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ) *Valla* ad verbum, quum ei puer traditus esset ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, ornatus ad necem; clarius *H. Stephanus* reddendum censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem: et in eandem sententiam *Gronov.* quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et *Wesseling* tenuit, et *Larcherus* his verbis suo idiomate reddidit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fit mourir. Quae interpretatio (ut iam olim *Aem. Portus* in *Lex. ion.* v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παρεδόθη ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur Harpago puerulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis causa (id est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat. conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq. et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodem *Porto*, intelligendum στολὴν, sive potius κόσμησιν, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 54, 2. ἐκφυγεῖν -- τὴν μὲν -- τὴν δ' ἑτέραν, scil. γέφυραν. VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι, sc. στολὴν, id est

σκυῖν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκυῖν) ἰσχυασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αἰτ τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσχυασμένοι aut ἰσχυασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκυῖν intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. νηανμάχηκε τὴν περὶ κρῶν, sc. μάχην. Sic κρίσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6. sonat vincere mortis causa, in vincula conicere supplicio destinatum, similiter etiam ἔδσαι (σφίαις) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δίκην) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατέδσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δίκην, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum aliàs etiam subinde nomen ὁδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegnans esse verbum κατέδσαν, intelligendumque κατέδσαν ἀπαξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὁδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem *Attica* inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦν ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capituli ἦν ἐς τὰ οἰκία, ubi Arch. οἰκία. II. 129. εἶναι ἐν ταῖς οἰκίαισι τέκνον. III. 148. προῆγέ μιν ἐς τὰ οἰκία. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex mssis redire debent. Vide Gronov. II. 66. WESS. — Nempe II. 66, 17. recte Gron. οἰκίαι ex ms. Med. restituit, cui et alii libri adsentientur. S.

[11. συγγνῆς ἴσται) Adhaesit, litera e superioribus edd. Rescriptum ἴσται velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. Pa. Conf. Var. Lect. ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νομαῖς τι ἐπιτηδεύατας νέμοντα) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνεπιτηδεύατας, pascua maxime horrida, reponeret. Peperant fortasse hos fluctus montes θρηνηδόντατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 114. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιτηδεύα-

τα ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. *Hezychius*, Ἐπιτηδείας ἱμιμελῶς. Vide II. 133. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ νύνα καλίουσι Σπάνια Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. *Burtonus* et *Hadr. Relandus* invenerunt congruum. Confer huius *Diss. de Vet. Ling. Pers.* p. 245. et illius *Asiæ. Ling. Pers.* pag. 97. *Iustinus* I. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admittitur fabellas, ex Trogii libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σαρπίρων) Credo Florentiae non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex *Ask.* et *Valla* idem obtulerunt. Σαρπίρων Aldi et Editt., si littera detrahatur, Σάρπιρας dabit, quos Colchis confines, memorant *Orpheus Argon.* vs. 753. et *Apollon. Rh.* II. 397. atque ex illis *Stephanus Byz.* In Nostri Musis modo Σαρπίροι III. 94. modo Σάρπιρας IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορᾶν -- διατάτταμαι ἐν.) Nimum tribuitur Medico. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? *Apostolus Paulus*, οὕτω ἢ διατατταμῖνος, *Act. Ap.* xx. 13. Servus ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ *Luc. Evang.* xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in composito amplius quam simplici esse adfirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐκτεῖ ἰούσα πᾶσαν ἡμέραν prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente *Cl. Abresch Diluc. Thucyd.* pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, cuius partus in dies exspectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδοκίμοι πᾶσαν αἰνὴ ἡμέραν, quotidie (sive in proximum quemque diem) exspectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, VII. 198, 3. S.

8. ὅτι οὐκ ἰσθῶς ὁ Ἀργαῖος μεταπίμψαιτο) Recte post pauca [L. 10.] hunc in modum *Gronovius*; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante Gron. μεταπίμψατο dabant;

idque priori loco (l. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque mssis μεταπίψατο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (l. 10.) de quo in *Var. Lect.* oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπίψατο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. *Ask. Arch. et Paris. duo* (nostri *Pb. Pc. Pd. et cod. F.*) in μεταπίψατο cum vet. edd. consentiunt. S.

9. ἢ αἰλπτου ἰδοῦσα) *Appianus Punic.* p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἢ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] *Sophocles* aliter *Aiac.* 727. ἢ αἰλπτων Αἴας μεταγνώσθη. *Aeschylus* quoque *Suppl.* 362. *Hesychii* Ἐξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me *Cl. Alberti.* Legendum enim ἢ αἰλπτῆς, quo *Archilochus* apud *Heraclid.* *Pontic.* p. 412. *Ed. Galei* utitur. WESS.

13. ἢ δισπότειας τοῖς ἡμετέροις) *Cogor* saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt *Florentiae* hinc et c. 112. δισπότειας, et retinuerunt τὸν δισπότεια c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptors, sed culpa ipsorum est. ἢ γηγητίας vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρειω, Ἀρισταγόρεια: Καμβύσης, Καμβύσιω, Καμβύσεια, quod in Ἀστυάγης codex *Arch.* sollicitè observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δισπότειας consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὲ πᾶσα γι ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὕψους II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. *Sophocles Elect.* vs. 1527. *Plato* in *Phaedro* p. 243. d. πολλὰ ἀνάγκη in *Eutyphr.* p. 7. d. Itaque γὰρ interpositum pluribus in mssis citra sententiae damnum resecatur a *Viro Clarissimo* recte. Saepe tamen apud alios πολλὰ γ' ἀνάγκη, poëtas in primis, de quibus *Valcken.* in *Euripidis Phoeniss.* 1668. WESS. — Equidem, cur abiiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα πρόβοσκων) Hinc in *Aem. Porti* aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγόβοσκων facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβοσκημα, quod in *Philon. Iud. Legat.* p. 993. d. Verum hoc

naevo obsitum atque in *προκόσμημα* vertendum docuit Kühnius ad *Diogen. Laërt. Praefat.* Illud movere non audeo. Accedit proxime *αἰγιοβοσκῶν* vocabulum; sed metuo, ut τῶς *βουκολίαις* bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. *οἰκίας οἰκοδομεῖν*) Una mutata litera *οἰκονομεῖν* refingit Cl. Pauw: neque enim eum, qui sibi *δορυφόρους* atque *ὄφθαλμὸν* eligebat, *οἰκονόμους* omisisse: habuisse praeterea Persarum reges *μελιδαγούς τῶν οἰκίων* III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque *οἰκοδομεῖν*, *οἰκοδομῆσαι*, et *οἰκονομεῖν* permisceri apud *Philon. Iud. de Fortitud.* p. 740. c. et in *Paullina ad Timoth.* priore c. 1. 4. et saepius aliàs. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

*Aedificare casas, pllostello adiungere mures,
ludere par impar, ---*

monuit *Horatius* II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγλίας ἐσφίρειν) Difficilis electio. *Ἐφίρειν ἀγγλίας* usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula *ἱσαγγιλῆς* titulus, quique ad regem defererebat quae nunciabantur. Vide *Lucianum Deae Syr.* c. 25. *Heliodorum* X. p. 491. et *Gronov.* [Commode ad III. 77, 7. provocat *Gron.* Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitratu adiectam.] *Βασιλῆος ὀφθαλμὸν* multa in luce posuit *Brissonius* *Regn. Pers.* I. 190. WESS. — Conf. *Adnot. ad c.* 100, 9. S.

14. *περίεστι*) Nihil demuto. [Vide *Var. Lect.* ibique ubi iterum *Arch.* nominatur, *Ask.* corrige.] Voluit *Arch.* scriba *περιῖπαι*, ut supra c. 73. quo de *P. Leopardus* *Emend.* VII. 8. Bene etiam [L. 15.] habet *μετρίθην*, ubi in *Arch.* insignis adparet aberratio, nec ab ea immunis *Vindob.* cui in animo *μετρίθην* fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. *ἀεικίη τοιῦδε περιπαῖν*) Sic I. 73. et III. 160. ubi *αἰκίη*, uti hic, *Arch.* ex scholio, e quo et id descendit, quod in *Vindob.* Placere potest *Aldi* *αἰκίη*, ut *προμηθεῖ* I. 88. III. 56. in *Vindob.*; verum *Aldus* in isto vocabulo varius est. Statim [L. 9.] malui *ἐγὼ δὲ* ex *Arch.* quippe significantius. *Plutarchus* in *Praecept. Reip. ger.* p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν - - οὐκ ἱκαντῶ γὰρ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατριδι: ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν. WESS.

[15. ὁ δὲ τοι πάριμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὁ δὲ τοι scriptum reperitur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis*. S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐσθῆν) Ad eum modum VII. 46. ἐσθῆν γὰρ με λογιτάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in *Lucian*. T. I. p. 26. et *Valken.* ad *Euripid. Phoeniss.* p. 464. Satis vero demirari non queo Gronovii acumen, quo προσφίεσθαι ἰδ. ἐς αὐτοὺς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamenti sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et *Iustinus* [I. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde deiecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum Reiskio malle *ἐλευθερωτῆρην*, homine ingenuo magis quam servo dignior. Atque ita *Portus* quoque. WESS.

9. ὥστε εἰ καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime Gronovius ex *Medic.* cui solens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud *μυνόθεν*! [l. 13.] Paene succenseo schedis *Florent.* quae imprudentem in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, *μυνωθέντα* δὲ ex eo libro et *Arch.* sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, *εἰ* equidem, quam δὲ vel δι, malle. S.

13. μυνόθεν ταῖς) Nonnunquam dubites, serio-ne Gronovius de membranis loquatur *Med.* an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit *μυνόθεν*: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit *Herod.* non *μυνωθέντα* ταῖς, verum, quia brevis est quaestio, *μυνωθέντα* δὲ αὐτὸν εἴρητο ὁ Ἀστυάγης, κόθεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τις εἴη παραδόν; VALCK.

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in Excerpt. *Peiresc.* p. 245.] ad supplicium. Τὰς ἀνάγκας, tormenta, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat *Noster*. Quo usu saepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Iosephus*, et, ne alios adiungam, *Diodorus* III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαιναι ἐς λιτάς τι, καὶ συγγνώμῃ τῶν αὐτῶν κελύων ἔχειν αὐτόν.) Priusquam κελύει Schaeff. edidisset, similiter *Wyltenb.* (Select. p. 551.) aut *ἐκλείων* corrigendum censuerat, aut κελύειν tenendum. „Recepto κελύων, inquit, antecedens τι καὶ delendum, certe repudiandum.“ *λιτάς τι καὶ οἰμωγὰς* coniectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendi istud κελύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνειν ista notione constanter cum participio construitur, I. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαιναι κελύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τίψ δὴ μόρῃ τὸν παῖδα etc.) *Aladinum* τρέφω praesidium habet V. 47. Δομὸς μὲν νῦν τρέφω τοιούτῳ ἱταλιέτῃσι, sed infirmum. Non adsurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, plurimque munitionae auctoritate, et statim [l. 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. Reiskius, quae peti ex *Miscell. Lips.* T. VII. p. 618. poterunt. WESS.

20. ἢν μὴ ταῦτα ἐπιτελία ποιήσῃ) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iureiurando*, Ὁρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελία ποιεῖν -- εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίον etc. et *Melissae* in *Epistol.* ad *Cleareten* inter *Pythagor.* *Fragm.* p. 749. *Galei*, ἀρίστων τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ἐπιτελίας ποιῶσαν τὰς ἐκείνου διηγήσεις. Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob.* *Serm.* LXXVII. p. 460. Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- διδάτω γυνὴν εὐχαίς ἢ κατάραις, εἰδὼς πλεονεξίαν πλεονακίαν ἐπιτελίας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [l. 23.] καὶ ἰ εἶδον, illi patronus foret *Homerus* 'Il. Γ'. 408. καὶ ἰ φύλασσι, i. e. αὐτόν, et crebro aliàs, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. κρύπτων τὸν οἰ ἐνείχεε χόλον) An hic forte legerat *Eustath.* πύζων -- χόλον? alibi certe nusquam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad 'Il. α'. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, αἶτ, τὸ χόλον κατακρίψαι, χόλον πύσαι φησιν. VALCK. — Advertit olim H. Stephani animum ἐνείχεε, neque inmerito: maluit ἐνείχε, ut VI. 119. [Steph. in *Proleg.* de *Herod.* voc. et loq. gen. p. 2.] cui et ego primas darem, si per *Codd.* liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεῖναι, καχωρήσει, ὑγγόνει etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. **Hortus Adonid.** in ἐντύφειν: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ εἰ διφθογγῶν ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς εἰ διαλύουσι. **WESS.** — Si proba est scriptura ἐνέχῃ, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνχέω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχέω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et εἰνέομαι pro εἰνομαι, aliaque talia. S.

9. οὐκ ἐν ἱλαφρῷ ἱποιμένῃ Arch. ἱλαφρῶς scholion est. **Dio Cass.** XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἱλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἱποιήσατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἱλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἱποιήσατο. Quod post pauca [L. 13.] ex *Med.* inculcatum est παρίσθι μοι, non antecellit pristino. Reliqui tamen. **WESS.** — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυκτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἱτοῖμα) **Opinor** in his ἱτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ ταῖς λάρνακας, εἶχε ἱτοῖμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυκτα. **Suidam** audiamus. Εὐτυκτα παρὰ Ἡροδότῃ, ἀντὶ τοῦ βράδια, ἱτοῖμα, εἰργασμένα, καλῶς κατασκευασμένα. Quae ille mutua sumsit ex *Nostri Scholiaste.* **Hesychius** praeterea Εὐτύκισον, εὐτυκτον εἶχε, ἱτοῖμον: cui quidem illud adlühuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἱτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat *Codex Arch.* suspectum vocabulum exilio damnans. **WESS.** — Potuit scriba codicis *Arch.* (nam sic etiam in nostra *Var. Lect.* scriptum oportuit, ubi nescio quo casu *Pass.* irrepsit) vocab. ἱτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. *Scholiastae* vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in *Herodoto* debet: similiter c. 123, 11. αἶτ, καταεργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἐόντος ἱτοῖμου. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in *Var. Lect.* ad c. 10, 2. *Conf. Bast* ad *Gregor.* Dial. p. 21. S.

Ibid. ἐπὶ τῇ ἰστίᾳ iustum est. *Gronovium* vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad *Porti Lexic.* ion. provocavit:] et *Eustath.* in *Homer.* p. 1158, 39. **WESS.** — Quem locum ex *Eustathio* citat vir doctus, (qui est ex *Herod. T. V.*

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *ἴτα* et *ἴπυτα*, quae deinde sonant, ionicè *ἴτην* et *ἴπυτην* dici: at *ἴπυ* τι, quod huius loci est, per pleonasmum τι particulae, idem quod *ἴπυ*, postquam, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τραπίζαι ἐπιπλίας*) Bene mssti; sicuti et *μηδίων κρεῖων*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foëssi Oeconomia. Ceterum inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad Autolyc. lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προσστάντες*) Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. *καὶ ἀριστὸν εἶναι πᾶν etc.*) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἡλλοιώθη τῇ θίᾳ, πᾶν εἰρηκῶς ἀριστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, Nostri vestigia premens, Choricus Or. in Procop. Gazaeum c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. *ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν*) Non erit ex Rem. incongruum ἔχειν, neque destricte necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum ἐς τοὺς Ἀργείους φέρον et ἐς αὐτοὺς ἔχον permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS. — Quod modo praecessit, διατάξας εἶχε, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. S.

17. *καὶ τὰ γε τῶν ὄνιράτων ἐχόμενα*) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris adsuetudine. De frugibus ciboque, καρπῶν ἐχόμενα I. 193. σιτίων ἐχόμενα III. 25. tum τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου V. 49. et, quod notabilius, καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀχρηστὰ οἰκιστῶν ἐχόμενα, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — Τὰ τούτων ἐχόμενα proprie sonat id quod latine dicimus et his finitima, id est, et his similia, quae de hoc sunt genere. S.

[18. *τελὼς ἐς ἀσθενὲς ἐρχεται*) Ἐρχεται nunc idem fere valet ac *ἐξέρχεται*, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. *ἐξήκειν*. Eadem notione ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον ait infra,

l. 34. Similiter l. 16. *παρὰ σμικρὰ κελώρησι*, ubi *παρὰ* (ut saepe apud Nostrum) idem ac *πρὸς* vel *ἐς* valet. S.]

27. *ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιϊοῦσα*) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. *Herod.* II. 120. *οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλεύς ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊν*. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem *περιελθεῖν*, *περιχωρεῖν*, *περιίεναι*, *περιήκειν*, *Herod.* I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. *Xenophonti* K. II. IV. p. 67, 5. *Luciano* T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime *Valckenarius*. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat *Reiskius*, *περίουσα* ex *ἴω*, pro quo *ἰμω* deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit *Geinozsius* *Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. Ed. Paris. WESS.*

[30. *οἷο δ' ἐνιστεῶτος βασιλῆος*) Possis cum *Valcken.* ad III. 66, 13. *ἐνιστεῶτος* intelligere *τῷ θρόνῳ*. Sed et simpliciter *ἐνιστεῶς* idem ac *καθιστηκώς* vel *ὦν* valere potest. Nempe quemadmodum *ἐνιστάμενος* est incipiens, *instans*: sic *κατιστεῶς* (in praet. temp.) significabit *qui iam adest*, *qui iam nunc est*, *qui est*. S.]

35. *ἐς Φλαῦρον*) Hoc, an *Φαῦλον* ex *Med.* et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam *Herodotus* prius videtur maluisse. Certe *Gronovius* in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. *Specta* I. 99. VII. 8, 1. *Φαυλοτέρους* dabit inferius c. 126. etc. *WESS.* — Ionibus magis proprium vocab. *Φλαῦρος*. Monuit etiam *Erotian.* in *Gloss. Hippocr. S.*

CAP. CXXI. [1. *οἱ γὰρ ἐγὼ* etc.) Conf. *Adn.* ad I. 24, 17. S.]

CAP. CXXII. 6. *ὁ δὲ σφι ἔλεγε, Φάς* etc.) Videtur *Laurentius* invenisse [ut est in nostris codd. *Pb.* et *Pd.*] *σφίτας* *πρὸς τοῦ μιν*, quorsum et *Arch. Vind.* quodammodo ducunt. Latina *Vallae* haec erant, *Hic se vero ait eos antea non novisse*: sed minime bona. *Cyrus* interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, *se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse*. Ἐλεγε Φάς convenit *Herodoteis* *ἔφη λέγων*, V. 36. et 49. vel *ἔφησε λέγων*, quod in *Arch.* I. 114. atque in *Edd.* VI. 137. *WESS.*

11. *ἥ τις ταύτην αἰνέων διὰ παντός*) ἥ hic videtur minus commodum: *ἢ* repertum in duobus Codd. teste *Galeo*:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνῶν διαπαντός, ἢν τί οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνόντες: paulo post, πάντα δὴ, inquit, ἢν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hîc ἦν non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius videtur, quam ἦν esse corrigendum; qua verbi forma, pro communi ἢν, alibi etiam utitur Noster. Solennis vero eidem periphrasis eiusmodi, ὡς cum participio. Sic prae-ter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἢν γινόμενα, pro ἐκείνῳ, I. 146 extr. ἔστι τοῦσα σοφῆ, III. 108, 5. et similia. Quod continuo adiicitur, ἢν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ, id latine fere reddidi ut praeivit Hermannus ad Viger. Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντός vel αἰ. S.

CAP. CXXIII. 5. Κύρον δὲ ὀρίων ἐπιτρεφόμενον) Valla verterat, sed *Cyrum cernens adultum*. Dubito an bene. Cl. Abresch *Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum τὴν βασιλείαν aut ἀρχὴν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui coniecturae verba ἰωυτοῦ ἰόντος ἰδιώτῳ robur quoddam [sed illud quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam mssorum consensionem, *increascentem, adaugescentem*, reddere malo. WESS. — Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum Wytttenbachio ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac succrescentem. S.

8. ἰόντος τοῦ Ἀστυάγιοις πικροῦ) Stabilius omne imperium, benivolentiâ quod paratur, quam vi et crudelitate. διὰ τὴν ἀνιρώτητα suum Astyages, quemadmodum c. 130, perdidit. Neque hoc admonere Syracusanos suos neglexit senex Nicolaus in Diodori XIII. 22. neque ipse Diodorus, multa de Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in Excerptis T. II. p. 555. Mox Cl. Reiskius, καὶ ἰόντος παντός τρώμου aut ἰόντων τρώμων, scilicet Medorum proceribus, multo fore suavius et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὸν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγός, λαγοῦ, docente Athenaeo IX. p. 400. et, cum secuto, Eustath. in Homer. p. 1554, 14. Et tamen in Musis id persaepe negli-

gitur, nulla *Herodoti*, sed scribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique instaurandum decrevit, de *Dialect.* p. 148. Parebo doctore, et vetustis membranarum. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτίλας ansam Gronovio novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. *Abresch Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλας vertit *neq. quidquam ultra voce mandans*, quasi ἀποτίλας positum sit loco ἀπο-
τίλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. *Pa.*] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbitro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a Gronovio] auferret. Est III. 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτῖλαι. *Media.* περιτῖλαι, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, quibus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. *Harpagus* leporis artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. Adi et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter u ponere librarios. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡς καὶ Καμβύσιω, εἰ γὰρ θεοὶ etc.) Venit Cl. *Reiskio* in opinionem, post Καμβύσιω aliquid excidisse, et quidem ἢ μάλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὖν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίστασι) Adest patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* et *Arch. ἀντήσται Homer.* 'Ιλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνίρος. Verbi paullo rarior structura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάντῃ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἡ τοῦ ἀντῆν αὐτῇ σύνταξις ἢ μετὰ γενικῆς scribit *Eustathius*. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex mstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες ἀρτῖαται Πέρσαι) Herodoteum hoc est. Enumerat *Persicae gentis nationes* sive tribus, et omnes ait ex *Persis* pendere, *Pasargadas*, *Maraphios* etc. [Dicamus potius: Enumerat *Persicae gentis*

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum: ἀπείραται Ionum est, Graecorum aliis ἡ-τηνται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἡγήτη οὗ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὧν πάντα εἰς σε νῦν τείνει, καὶ ἐκ τοῦ ἀπείραται, sic mssti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in Ἀπειράται et Μάσπιοι: Ἀρεάτας, γένος Περσικόν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀπειράτας nusquam, Ἀραίλους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas Geinozius *Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 119.* Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapso. Critici in Ἰλ. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαυθος καὶ Μοῦραφίων ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῦραφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῦραφίος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 503, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιος et Μαράφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ Φρήτην) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτην] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc Φατρία καὶ ψευδοφορία in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius *Miscell. Lips. T. VIII. p. 300.* Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae conduxit Eustath. in Ἰλ. β'. p. 259, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde *Histor. Relig. Persar. p. 416.* Γερμάνοι non alii censentur ac Καρμάνοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἀλλομελίας, quos cum his conponit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνοι. Errantes comiter in viam deduxerat Ph. Cluverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus reper-
tis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognatio-
nem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica,
haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς δεξιόμενος) Sequor Gronovium.
[Vide Var. Lect.] Sic Amyntas, instructa laute coenà, ἔλ-
κειτο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δειπνοὶ γίνονται ὦρη, οἱ
μὲν δεξιόμενοι ἔχιστον πόνον. Mox Cl. Reiskius [in Notis mastis,
non in editis] ὡς ἐπιπλασιότατοις uberrimis refingit, quem
non sequor. WESS.

20. βουλομένοις μὲν ἐμὲ πείθεσθαι) Rarum hoc structurae
specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo
ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] Portus auxilio advocavit
Homeri Ἰλ. κ'. 57. κίον γὰρ καὶ μάλιστα πῶλοισι, foretque
validum profecto, modo illi scripturae concordia constar-
et. Ut ut est, hic [et quidem ter deinceps, namque iterum
h. 22. iterumque l. 24.] schedarum constantissima consensio
est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio
ὑπὸ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl.
Abresch Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio Plato III.
Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀρχαίως φάναι,
καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophon-
tis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μῆδαι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐβί-
γησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντες ἀπειθεῖν etc. WESS.
— At haec duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla
ad id, de quo hic agitur, nihil faciunt. In his enim geni-
tivi, ἄλλων λεγόντων, et καλοῦντες, non a verbis πείθεσθαι et
ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti
ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata
sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios
scriptores vix reperias hanc constructionem, Herodotus
certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum
secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. l.
in scripturam ἐμὲ libri omnes consentiunt, rursus eodem
consensu V. 33, 20. ἐμὲ πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21.
quinque probatissimi libri πειθόμεθα αὐτοῦ, pro olim vul-
gato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθε-
σθαι, non τούτοις: eademque scriptura haud dubie in aliis
etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, repe-
rietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit

scriptura, *καὶ* - - *πρόλατο*: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro *ἀγγελίης* ἴτι *πίθεται*, etiam in genit. sing. *ἀγγελίης* (intelligendo *ὑπὸ ἀγγελίης*) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud *Poëtam* cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud *Nostrum*, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl.* *Electr.* 410. *ἐκ τοῦ φάων πισθίσαι*. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, *πίθισθαι γὰρ εἶθιςμαι εἶθιν*, *Iphig.* in *Aul.* 731. nisi cum *Marklando* ibi *εἶθιςμ' ἐκ εἶθιν* legas, aut *εἶθιςμαι ἢ εἶθιν* cum *Porsono*. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio *ἐκ* temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione *Marklandiana* *Iphigeniae* careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Porsonum* etiam iudicasse. S.

28. *ὡς ὧν ἐχόντων ὧδε*) Recurrit *ὡς οὕτω ἐχόντων* VIII. 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. *ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντες, αἰδέειν πάρα*. At *Elect.* 1193. *ὡς ὧδε ἐχόντων*: [P] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. WESS.

CAP. CXXVII. 10. *ὡς δ' οἱ Μῆδαι* - - - *Πέρσῃσι συνίμωρον*) *Συνίμωρον*, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* *Florentiae* VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] *Cyaxarem* *Cyro* filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse *Μηδίαν τῇν πᾶσαν*, sive totum *Mediae* regnum; socero proinde sine bellorum tumultu *Cyrus* in *Medorum* principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de *Larissa* ad *Tigrim* urbe tradit, obsessores *Persas*, cum *Medorum* imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse *Mespila*, in quod regis *Medorum* coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus, Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicumque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμῖγω pro μίγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγω per prosthesis litterae σ olim etiam σμῖγω in usu fuit, sicut σμικρός pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ εἶπετό μιν ---- ὅ τι εἴη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἶπετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ διῆπνον, τῷ μιν ἑταῖρος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἰθύνουσι, εἴ τι ἡσθεῖν τῇ ἐξ ἑταίρου δουλοσύνη ἀπὲρ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illinc orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑωυτοῦ παῖταται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἴη degenerasse, εἴ τι ἡσθεῖν, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης εἶπετό μιν, εἰ ἡσθεῖν τι τῇ θούῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἰθύνουσι, pro εὐώχουσι vel ἔδαισι. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμω τραπέζῃ ἔδαισι. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagem adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δέλπνου, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „sui filii carnes, ἰθύνουσι, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἴη ἡ ἑταῖρου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequè gra- „tam esse, quam si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probò; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutychiden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γάλῳ τι καὶ λάστῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάρχου, οὐκ οἶδεν τι εἴη τὸ ἀρχὴν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychidae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato ὅτι] ὅ, τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, *qualis illa prae regno videatur?* Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμολυγής, praesertim abs administri ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτια πίντι καὶ τρήκοντα) Literae @ et @ quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E', sive πίντι, corrigendum arbitror @', id est ἐνία. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128, παρὶξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἤρξαν ἔτια δυῶν δίδοντα τρήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὶξ ἢ ὅσον, similitumve, Herodotus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφί ἱροὶ ἀποδιδέχεται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῷ οὐρῷ νηάμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἄλως ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen Halys Medorum Lydorumque imperii fuit limes, Herod. I. 72. Distinguit Herod. τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: Asia maritima est ἡ κάτω Ἀσία. Quod Dion Chrysost. pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατίστατα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore Isocrates p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἄλως χώρας ἀπάσης ἐκράτησε. Croeso devicto, primus Cyrus εὐτῷ πάσης τῆς Ἀσίης ἤρξε, Herod. I. 130. Assyrii secundum Herod. (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defece- runt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρχει τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps κατεστρέφεται τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἁλ-
λου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi
superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per an-
nos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas cete-
rasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraor-
tis anni numerandi sunt 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic
primus est, ὁ τὴν Ἄλυσ ποταμοῦ ἀνω Ἀσίην πᾶσαν συ-
στήτας ἰωυτῶ, Herod. I. 105. Hoc vivente, per annos
28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares
moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτια, σὺν
τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν. 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos re-
gnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra
proposita, anni fuerunt 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahen-
di, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύ-
σας τεσσεράκοντα ἔτια, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν. Sic loquitur II.
128. ταῦτα ἔξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτια, ἐν τοῖσι etc. Alte-
rum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cy-
axarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a
Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium.
Tandiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur mire-
mur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Me-
dia 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis
maturae, et ἀνὴρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et re-
centior historia praebet et vetus. VALCK.

4. ἔτια τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυνάμει δέοντα) Spectatissima ex-
stat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ul-
lus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyrio-
rum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambi-
tum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indigner,
tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum.
Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principa-
tus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi,
additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum
clvi. Cum vero Deioces regnavit annos llii., Phraortes
xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv. qui anni collecti tan-
tum sunt cl., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασίλευ-

rv. *Advers. Chronol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Histor. Assy.* sect. iv. pag. 247. Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adaugēt, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog.* lib. IV. 5. p. 237. *Praeses Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἀρξας ἔτια ὅκτω τε καὶ ἑκοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτια δύο τε καὶ ἑκοσι: *Dissert. Herodot.* c. 4. Tot turbae atque aestus cierunt anni sex *Conringiani* ἀβασίλευσι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. *Rev. Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deioei aufert annos xxii., residuos xxxi. annis Phraortis xxii., Cyaxaris xl., et Astyagis xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi* cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὲς ἢ ὅσον exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exemplā dedit *Valckenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de causis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla adsensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (c. 106, 1. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor ea, quae huc traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librariorum, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi causa, in annis regni *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hic ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατιστραφέντων) Optime *Medic*. Amant *Iones* veteresque Attici asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. ed. Bas.] WESS. — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip. Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post τούτων, rursusque post ἀδινής, levi inciso commode distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ τοὺς) *Thom. Hyde* *Histor. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostrum* suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

4. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκτεῖ) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκτεῖ, laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωποφύας *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanlei*i opinio [ex illius *Notis* in *Aeschyl*i *Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδὲς θεοὶ II. 142. At Persae, qui nec imagines statuave deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton* *Divin. Legat. Moisi* II. sect. 1. p. 95. WESS.

8. Δ(α καλόντες) *Hesychius* Δίαν legisse videtur, Δίαν μεγάλην ἢ ἑνδοξόν τὸν οὐρανόν Πέρσαι: quorum ultima huc pertinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari *Grammaticum*, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175. qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae autem *Gronovius* in *Io. Clericum* asperius iecit, ab hoc repulsa sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.

12 seq. Μύλητρα Ἀράβιαι δι, Ἀλντρά) Eruditissimi viri, *Scaliger*, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illustrarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλητρα, et quae ibi amicus meus singularis *Io. Alberti*. Quod adnectitur, [l. 13.] Πέρσαι δι, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non *Venerem*. Unum nominabo *Ph. a Turre*, *Monument. Vet. Antii* p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot veterum testimoniis et monumentis expressus; *Herodoti* vero aut *Cyri* potius aetate, an eo titulo *Sol* cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Frereti* *Comment. Inscript. T. XVI.* p. 270. Equidem *Mithram* illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Adsentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coelestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem* colunt, pro diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mitram* *Venerem* eandem in Persarum superstitione testantur. Praeterea Persarum prisco sermone *mihir*, *mihir*, amor indicatur, fatente *Th. Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107. Hinc *Mίτραν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius: differunt scriptura *Μίτρα*, et *Μίτρας*, quod *Gronovius* vere monuit: discrepant quoque genere; hic *Sol*, illa *Venus*. Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fuerit theologia ac *Luna*, *Μίτραν* utique Persae habere aequae ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris *Mithriacis* initiabantur, uti ex inscriptis lapidibus apud *Anton. van Dale*, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et *Ph. a Turre*, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum mysteria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi abunde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura *Freret* et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema Intell.* p. 327. pro *Herodoto*. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ στίμματα) Scripserat, opinor, οὐ πέρματα. Nam, ut ait *Herodotus*, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἱερισφαιμένος τὸν τιάραν μυρσίην μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis *Strabo* XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, --- παρασπασμένοι τὸ ἱερεῖον ἱστιμμένον. Verba *Strabonis*, et *Xenophontis* ex K. Π. III. p. 48, 33. repetita *Brissonius* attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in *Herodoteis* nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πέρμασι, οὐκ οὐλήσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλάς κρητὼν πρόχυσιν ἐποιεῖτε θιάων οὐδέν, οὔτε πέρματα ἐπίστρο καρπὸν τοῦ ἱερού. VALCK.

[*Ibid.* θύειν θείλει) Quis θείλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud *Nostrum* verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τις subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάραν) Optime *Medic.* hactenus: τήν τιν' scripserat *Herodotus*. [Conf. VIII. 120, 5.] *Xenophon*, *Strabo*, *Lucianus* et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In *Aeschyli* Persis βασιλείου τιάραι mentio vs. 663. *Philostratus* Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετῴρων, ὑπὸ τοῦ τιάραι ἐπισοβεῖν, ἧς, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ --- ἐπισοβῶν οὐ, οἷα λιβάδες etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequi. Paulo supra [l. 5.] τῷ δὲ ὡς ἱερόσφ, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat *Reiskius*. Quod vero statim subditur [l. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται --- καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum *Marci* xvi. 7. εἰπαὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι --- αὐτὸς γίνεσθαι, non tanguit regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare *Philod.* de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπὶ αἰνὴν δὲ διαμυστίλας --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit *Brissonius* pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte

proderit coniectura legentis: ἐπιὰν δὲ αἰλῖ, (αἰλός alibi meminuit:) μιστύλας κατὰ μέρη τὸ ἱερῖον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας πείνῃ οἷς ἀπαλωτάτην, - - ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὡς πάντα τὰ κρέα: postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit. ὑποπάσας; adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσαντες Herodoteum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes αἰλῖ διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. F. Menander in 'Ἐπιτρέπουσι' 'Ἐπίπας' ἐπὶ τὸ τάρχος ἄλας. Homereum μιστύλλειν, a μίω formatum, notat, in minuta considerare. VALCK.

Ibid. διαμιστύλας - - ἐψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμιστύλας ex schedis Ask. non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βομούς ποιῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, carnes elixarit? An sine foco accenso? Valckenarii coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de caussa aut ἐψῇ ex ἔπω maluit, et, ubi carnes curaverit, explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπιὰν ψῆσῃ, ubi carnes ossibus detraxerit. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βομούς ποιῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil impediēbat. Vide haec de Scythis, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βομούς καὶ τοὺς οὐ νομίζονσι ποιῖν: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπίσας, - - τράπεται πρὸς ἔψῃσιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nullum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS. — Reiskium, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut Valckenar. Scilicet (quod in Var. Lect. me praeterierat) in ed. Wess. et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in msstis. Primus Reizius, a Valck. et Reisk. monitus, inseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. *παρρησιᾷ ἰπασθεῖσι θιγομένῃ*) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 5. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, *deos ex hominibus genitos non esse*, et *θιγομένην* tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. *Theogonia* Graecorum, de qua Il. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisse. Cogita de Gnosticorum *Aeonibus* et *emanationibus*, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge Hecataei testimonium in *Diogenis* Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἄλλοις) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, *Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis*. Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἀλλῃς toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accadat, tam turpiter se dedisse librariorum. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant msti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων) Vide supra cap. 8. *Athenaeus* σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in msto, Mureto monitore, recte τῶν πραγμάτων. Apud eundem ὁ στιγάρχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πραγμάτων) αὐτῶν πρήγματα legisse videtur Athen. IV, p. 144. B. tum στιγάρχος pro στίγρχος: et si δὲ μὴ, μάταια. Sed τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συνυγχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, *ὑνυγχάνοντες*,] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedivit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in *Dionis Chrysost.* Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. — Ἑνυγχάνοντας malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V. K

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγωγή regatur. Sed, ut omittam librorum omnium in terminatione vulgata consensum, familiaris Nostro est nominativus participii absolute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, *ἡ ὁμοῖα ἴσιν*. S.

[18. *προβῆναι γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπιῶν*) Video me non ex auctoris mente verba ista in *Lat. versione* reddidisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto articulo, necessario ad Persas referri, non ad alium atque alium populum. Rectius igitur H. Steph. in ora suae editionis: *Late enim progrediebatur illa gens imperans et praefecturas obtinens*. S.]

CAP. CXXXV. 2. Μυδικὴν ἰσθμῶν) Dictum de ea ad Diodori II. 6. Habet Brissonius loricam *Aegyptiam* et *stolam Medicam* illustrantia complura, a quibus abstineo. WESS.

6. Παιὶ μίσηγονται) Aegre Plutarchus fert de Malign. Herod. p. 857. v. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicionibus, testes eius rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula immunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen Ammiani Persae puerilium stuprorum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius X. 3. WESS. — Herodoti testimonio usus est Athenaeus, lib. XIII. c. 79. S.

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγίαται ἰσχυρὸν εἶναι) Vere Persae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum censuerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἶκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba Musonii in Stob. Serm. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτελείας praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Iuliam et Pap. lib. I. c. 2. doctissime. Cl. Reiskius coniecitabat, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγίαται, talem autem, qui multos liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλοὺς - ἰσχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ πινυαίτιος ἀρξάμενοι) Plato haec paullo diversius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regionum liberorum educatione. *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀλθάνισθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. WESS. — Ad πινυαίτιος intelligo παιδός. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμίην ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀνδρῶν, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἄσπην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλαίστην ἀνδρῶν. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀνδρῶν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἄσπην Ἀσπινῶς, ἀνδρῶν Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Pierseus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Demoeritum* κακοδοξίην κακῶν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei Observ.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. WESS. — τριφάμενος, scil. παρὰ τῆς γυναιξὶ, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἦτοι ὑποβολιμαῖα ἰόντα) Haud it hinc *Nicolaus Damascenus*: Πίρταις δ' μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἰὼν δ' εἰς πατέρα κτελεῖ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἰσναι. Eadem patris eius suspicio, qui cum a filio nece sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium* V. 9, 4. WESS. — Ὑποβολιμαῖα et μοιχιδία metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκάσιν Φαίη) *Is. Vossius* adleverat codici suo ἀναγκάσιν, quo non indigemus. Ἀναγκάσιν usus et *Herodoti* sermo tuetur. II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba descripsit *B. Brissonius* *R. Pers.* II. 94. WESS.

10. πολλοὶ ἐξαλύνουσι ἐκ τῆς χώρας) *Sylburgius* ad *Brisson*. *R. Pers.* II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione*. *Reiskius* οἱ πολλοί. *Ruhnkenius* elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram *Var. Lect.*] *Lepra* vero et *vilitigine infectos*, non *Iudaei* soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι, *Plutarchus Symp.* IV. p. 670. f. Tamen *Artaxerxes Atossam*, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depascere, ἀλφού κατανεμῆντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste *T. I.* p. 1023. b. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. **WESS.**

CAP. CXXXIX. 3 seqq. τὰ οὐνόματά σφι --- τελευτῶσι πάντα ἐς τὸν γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὲν ἀπρὸς ἑαυτὸν ἔχω --- εἰδὼς εἰπεῖν ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt *Scaliger*, *Th. Hyde*, *Relandus*, et plures alii. Contra eos venit *Corn. de Pauw*, temere aieni doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adversatione *Herodotum* potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedit me tamen ex acie, quam contra *Nostrum* instruxit *Th. Gatakerus* *Advers.* c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεὺς μὲν Σάν καλοῦσι multorum testimoniis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, *Scholiastae* in *Comici Nub.* vs. 23. *Scaligeri*, *Salmasii*, *Bentleii*, *Bouherii*, cuius *Dissert. de Prisc. Graecor. Litteris* p. 570, [ad calcem *Palaeographiae Graecae Montefalconii*,] consuli poterit. Σάν κίβδηλον in *Pindari* fragmento exposuit *Casaubonus* in *Athen.* X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] **WESS.** — Per epistolam ex **WILKENIO**, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi. quid de hoc *Herodoti* loco sentiret, perhumaniter ille *Heidelbergā* rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum *Nostrum* scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in litteram

signa desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem *Noster*, *latuerit Persas*: quamquam aliqui haec verba, ἰλνὲς Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ εὐνόματά σφι ἴοντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, *propriae hominum nomina dixerit, an omnino verba aut vocabula Persici sermonis: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit terminationi, (τῇ τελειότη) ut corpora vocabulorum (id est, vocabula ipsa, quatenus a terminatione distinguuntur) dixerit esse magnifica et grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ εὐνόματα --- μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est idem doctissimus *Wilkenius*, quam hisce gallicis *Larcherus* reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiorem etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν δὲ ὑπ' ὀφθαλμοῦ ἢ κυνὸς ἐλκεσθῆναι) Bene vetusti libri. *Is. Vossius* coniecerat, ὑπ' ὀφθαλμοῦ ἢ γλῆνῃ ἀφαικνωθῆναι, quam ab alite pupilla oculi extrahatur, advocato ad morem hunc cognoscendum *Teixera*, qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim *Herodoti* istam coniecit, adscripserat *Vossius*. Vide *Albertum* ad *Hesych.* voc. Γλῆνη.] De ritu isto multa *Th. Hyde* *Rel. Pers. c. 34.* Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de Persarum sepultura *Procopius* *Bell. Pers. I. 12.* et *Agathias I. p. 43.* Ed. Venet. *WESS.*

7. κατακηρώσαντες) Convertitur ab *Heilmanno* in καταπρώσαντες, postquam cadaver membris mutilarunt. Vetat *Cicero*, his *Nostri* usus; *Tuscul. Disp. I. 45.* Persae etiam *cera circumlitos* condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora. Vetat *Strabo XV. pag. 1068.* [p. 735. A. ed. Cas.] κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde *Cl. Io. Alb. Fabricium* in *Sexti Hypotyp. III. 24. p. 185. WESS.*

13. κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας etc.) Consimilia de Magis *Plutarchus T. II. p. 537. A.* Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi *Arimanium*, mali omnis auctorem, sicuti puleri et boni *Oromasdem*, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀναίρεσις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in *Isid. et Osir.* p. 369. et *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 22. WESS.

[15. ἀρχὴν, omnino, revera, verum si quaeris: gallico idiomate au fond vel dans le fonds diceres. Conf. II. 28, 1. S.]

CAP. CXXI. 2. κατιστρίφατο) Ionum est κατιστρίφατο, uti ἀπιστρίφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα εἰ --- Ἑλλήνης κατιστρίφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προτέρω. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illicuntur, *Aelianus* de Anim. I. 39. WESS. — Ex *Reiziano* exemplo κατιστρίφατο tenui; et in *Var. Leot.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατιστρίφατο scribi, quam ad scripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselingii* codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατιστρίφατο codicis F. tertia plur. imperf. ut ἀπικίαιτο, ionice pro ἀπικίοντο. Sed plusquamperfectum hic desiderabatur: quare unice verum puto κατιστρίφατο, quod Ionum est, pro κατιστραμμένοι ἦσαν. S.

[11. ἐμὸ αὐλίστορος etc.) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum *Servatoris* apud *Matth.* xi. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. S.]

14. δεικνύς δι' ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. WESS. — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέντε καί πέντε (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνας, c. 76, 12. in eadem re, de qua hō agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXLII. 2. τῶν ὁρίων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὁρίων ἐν τῷ καλλίστῳ ἱερόχρονῳ ἰδρυμένοι πόλεις. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰγύπτιοι χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὁρίων δὲ ἦκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla*: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑψηλίσταται πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὁρίων, ἐμοὶ δοκίειν, εἶναι, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσιν (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇ μεταβολῇ τοῖς ἀνθρώποις αἱ νῦνοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὁρίων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia τὰς ὥρας πολλὸν τι καλλίστα κεκαρμέναις ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὁρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὁρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατισθῆνα, ὅτι φρονιματώτερος ἀνδρας οἶσι. Chalcidius: electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco. Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X. ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὅρας μετρίωτον κικραμένους. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὄραις. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3. [nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἄ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τι τρίψῃ κάλλιστα, τῆς γὰρ δίπλαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν. Grotius in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἵσταῖθα. Corrige, sodes: Ἄ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τι κάλλιστα τρίψῃ, τῆς τῆδε δίπλαρ ἔχοντες οὐκ ἀπνέομεν. Singula possent ut Euripidea affirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytraeus, Geinotius, Reiskius, Heilmanus ὁρίων, rescripserint. Viam monstravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἰσμεὶ δὲ ἔχει μὴ ἐκτετακέντα ὁρῶν κράσις ἢ χώρα. Frequens est confusio ὁρίων et ὁρῶν sive ὁρίων et ὁραίων in schedis, de qua aliàs. Id per mirum, coniurasse plerosque in ὁρίων vocabulo librariorum. WESS.

[9. τρόπους τίσεις παραγωγίων) Vaila: Lingua utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: incommode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivationum modis; quam interpretationem intactam reliquit Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes de terminaisons. Multo commodius rectiusque H. Stephanus, „ad verbum, inquit, sed quatuor modos deductionum usurparet, id est, eà (linguà) utuntur in quatuor modos et proprietates deductà.“ Agitur de quatuor diversis formis (χαρὰνῆμας vocat Noster in fine huius cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς nominat, id est, deflexiones, mutationum genera, varietates; quatenus παράγωγιον significat a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91, 10. παραγωγὴν τὰς μοίρας est in diversum flectere, mutare fulu. Eadem notione παραγωγὰς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία ἰαὶς μετέπειτα παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, prisca, inquit, Ionica lingua (eadem vetus Attica) mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque. S.]

11. Μυσός τε) Myntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thucyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίας τῆς Ἰώνων πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. v. Iubentur illi esse Ἐπερραῖοι ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 139. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκίπῃ τοῦ φόβου) Prior interpretres metus praetextu: nuperrime [in ed. Gron.] in obte-gendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκίπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων ἐστὶ. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Canterus: eundem in modum Libanius T. I. p. 219. v. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκίπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίας γινόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκίπῃ τε τοῦ κύνους -- ἦνυχάσουσι. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse metus tutamen in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπισχύνεσθαι τῷ ὀνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. r. Mox Reiskius [L. 14.] ἰδρύσαντο, τῷ ἐπὶ σφίων ὀνόματι ἔθεντο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in mastis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi causa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριπίου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἀγεται κοινή ὑπὸ τῶν Δορίων ἀγῶν ἐν Τριόπῃ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τὸν νόμον καταλόγησι) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογίῃ casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονθαίσιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰ πρὸς νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πιλλήνη μὲν τι πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. I. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti] restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὠλῆος, ἐν τῷ Πείρῳ ποταμῷ μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio. an bene. Pausaniae aetate Πείρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abest liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπὶ, ὡς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut τὶ non plane recuset. Levis res est, et in dissensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὡς γέ τι rescribam.] Sequentia [I. 5.] ἢ κάλλιον τι γένοιται, aut praestantius quid gessisse prior interpret; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γένοιται, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. I. 13. S.

8. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοις ἀναμμιχάται) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. *Palmerius* Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοις etc., invito *Gronovio*. Sequuntur tamen plures. *Ampl. Bouherius* ex *Hezychii* Μινύαι οἱ Ὀρχομενίοι καὶ Μάγνης, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοι, καὶ Μάγνης, καὶ Καδμεῖοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμμιχάται vitaretur; cuius ego in *Adnotation. Cl. Alberti* ad *Hezychii* locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. *Reiskius* post Ἀρκάδες [l. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωρίς, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, *Pausania* VIII. 1. *Apollodoro* II. 1. *Stephano Byz.* multisque aliis auctoribus. *Epidaurii* praeterea *Dorienses* in *Nostri* VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet *Herodotus* „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriore „melioreque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cad- „meos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit *Palmerii* sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. *Pausanias*: Ἰῶσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἶδε Ἑλλήνων participes migrationis hi Graecorum erant; Θηβαῖοι sive *Cadmei*; tum Ὀρχομενίοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit *Kühnius*; tandem Φωκῆς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et *Abantes*, VII. 2. tum c. 3. Τίαν δὲ ἔκουν μὲν Ὀρχομενίοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι εἰς αὐτὴν ἰδόντες. Quibus accedere queunt de *Orchomeniis* consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabilienae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμμιχάται arbitrarium est. [nempe suo arbitratu *Herodotus* illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, *Corn. de Pauw* et *Geinozius*. *WESS*.

9. Φωκῆς ἀποδάσμοι) Cur *Phocenses* hoc titulo insignes esse *Noster* voluerit, multis disputat *Gronovius*, sed ita ut immunes imprudenter amplectatur. *Indoles* vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δαρμος portio est, a *multitudine avulsa*; *Abydenus* Nabuchodonosorem ait ἀπέδασμον αὐτῶν (*victarum gentium*) ἱς τὰ διξία τοῦ Πόντου κατοικίσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδασμον τῶν Γότῶν dabit Agathias II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδασμον τῶν Βαβυλίων V. p. 166. vitiose. Theophylacti τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδασμον, lib. VIII. 1. exscripsit Suidas in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus D. Heinsius. Phocaeenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad Iungerm. in huius ad Polluc. Comment. IV. 177. Abierunt eandem in sententiam Geinozius et Reiskius; nec dubia res est, ob Pausaniae superius excerpta, Φωκῆς εἰ ἄλλοι. πλὴν Δελφῶν. Phocenses Coloniae Ionicae sese adiunxerunt, Delphis exceptis. Vere eapropter ἀποδάσμοι Φωκῆς. WESS.

12. ἀπὸ τοῦ πρωτανήου τοῦ Ἀθηναίων) *Etymologus*, in Περὶ τῆς ἀρχαίας, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrali depromptum et accensum. Plura Henr. Valesius ad Excerpt. Polybii, p. 7. [T. VII. nostri Polybii, p. 90-92.] Plutarcho libuit et haec admordere de Malign. p. 858. F. sine profectu. Iones Caricas mulieres, quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur Pausanias VII. 2. p. 525. WESS.

21. αὐτῇσι συνέκλειν) Iure Gronovius Aldinum restituit: idem Portus decreverat Lex. Ion. voce Ἐπίται. Naevus est, operarum peccato Stephani edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπί τῇ [quod ibi tenuerat Wess. ubi nos ἔπειτα posuimus, coll. Eustath. Iliad. pag. 1215, 35. ed. Bas.] ἔπειτα corrigit Reiskius. WESS.

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκου τοῦ Ἰππολόχου) De Glauco, Hippolochi filio, Poëta IX. 4. 15. De Cauconibus [l. 5a] Strabo VIII. p. 531. [p. 345. ed. Cas.] WESS.

7. Ἀπαυούρι ἀγούσι ἐστὴν) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in Biblioth. Coislin. p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἱερὰν ἐνομοδότησιν (Melanthus) ἀγίσθαι, ἢ καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν. Vertitur, quod etiam Cationiam vocant. καὶ Ἰωνίαν oportuerat. WESS.

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἱερός e superioribus edi-

tionibus comma adhaesit, quod *delendum*. Sunt enim ex more Herodoti transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, χώρος ἰσὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραγώνος. Quoniam vero mox adiicit ἰς τὴν (scil. Μυκάλην) συλλεγόμενοι, intelligi debet, locum hunc, cui Panionium nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. Ποσειδιῶνι Ἑλικωνίῳ) Ab Helice Achaiae is Neptune titulus, quo de Strabo VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et Pausanias VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem Panionium, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52. quae cognomina Apollinis varia obsert. ΠΑΤΡΩΤ ΠΥΘΗΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολλῶν Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολλῶν ἰβ' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. κατὰπερ τῶν Περσῶν τὰ οὐνόματα. Vide supra, c. 139. S.]

CAP. CXLIX. 2. Ἀρισταί) Hoc ex Ald. praetuli. Non nescio ΑΑΡΙΣΑΙΩΝ numos apud Goltzium et Begerum. Θάρης δ' Ἀρισταίος infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide Schol. in Apollon. Rh. I. 40. Mox Τῆνος optime ab Holstenio in Τῆμνος mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a Gronovio est, pravae voci. Constat Temnum in Aeolicis fuisse civitatibus, non Tenum, Cycladam unam. Itaque Τῆμνος iure scriptori rediit. De Cuma Aeolica in Vit. Homer. c. 38. ubi Φρικῶτις, non sine peccato. WESS.

[3. Αἰγυρίσσαι) Quum nusquam alibi hoc nomine memoratur civitas, nisi quod Αἰγυρούσης, obscuri Megaridis oppidi mentio apud Strab. IX. p. 394. n. occurrit, quaeri cum Mannerto (Geogr. antiq. T. VI. p. 396.) potest, an Elea, (Ἑλεία) hic intelligenda sit, Aeolica civitas, (Strab. XIII. p. 615. A. et Steph. Byz. in voce) in hoc apud Nostrum catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset Herodotus (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in continenti (ἐν ἡπείρῃ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non Αἰγυρίσσαι, sed Ἀργινέσσαι hic esse legendum: satis enim constat, Aeolicae gentis fuisse Arginusas vel Argennusas, quae vocabantur, insulas; quarum una

eum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide Cellarii Geogr. Antiq. T. II. p. 18. Mox, quod Αἰγαῖα hic nominatur oppidum, id aliis omnibus Αἰγὰι sive Αἶγαι est. Vide Cellarium ib. p. 66. Quod Αἰγάλα habet F., similiter *Aegaea*, Valla. S.]

7 seq. ὥρων δι' ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὥρων εὖ ἤκουσαν *Portus* [voc. ἤκιν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλεως εὖ ἤκουσας, ubi Is. Vossius, ἔχουσας iniuria corripbat. Dio Cassius, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὕτε γὰρ γῆς, οὕτε αἵρων εὖ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἤκων, prorsus uti Noster V. 62. atque Evagrius H. Eccl. IV. 7. Defit in his Libanii T. II. p. 262. τοῦ γὰρ νόμου --- ἥκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit Morelli animum. Confer Cl. Alberti ad Hesychii εὖ ἤκων. WESS.

CAP. CL. 1. Σμύρνην δι' ὧδε ἀπιβαλον) Gemina his Pausanias VII. 5. Probum et Ionicae notae censeretur [l. 2.] si amputata litera στασι, in Ask. esset, uti τῇ πόλει II. 67. et 137. WESS.

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀριεβαν) Non aliter Stephan. Byz. in Cod. Perusino: Ἡρόδοτος δι' καὶ ἰάζων Ἀριεβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. quantumvis Ionica dialecto utens. Nam quae de Iazone scriptore adposita a Berkelio sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum St. Berglerus. WESS.

6. ἐν τῇσι ἑκατὸν νῆσσοι καλομένησι) Diodorus XIII. 77. τότε μὲν πύλισθη πρὸς τινὶ νήσῳ τῶν ἑκατὸν καλουμένων. Aliis ἑκατόν, qui inter Apollinis titulos, νῆσοι, aut ἑκατόννησοι. Lege Casaubon. in Strab. XIII. p. 919. [ad p. 618. ed. Cas.] WESS.

[7. Λισβίσοι μὲν οὖν etc.) Commode ab his verbis factum foret initium novi capitis 152. Nam, post excursus de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. S.]

CAP. CLII. 1. ἀπνέιατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπὶ τι δὲ οἱ Ἱταῖοις ἀπνέιατο, V. 98. et brevi post Ald. Med., at Vind. et Arch. Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic Med. et Ask. Praestat, ut in possessione ne turbetur. WESS. — Conf. Adnot. ad I. 2, 11. S.

15. σιναμωμέν) Priorem verbi Med. et Ask. bene pingunt, non mediam. Aristophanis σιναμωμένῃ, Nub.

1066. et πάντα ἱεναμώμερον VIII. 35. tum ἐναντιώμερος Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi mss̄ti Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. ἐναντιώμερον in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάντα ἔσται ἑλλεσχα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritos, Gronovii stilum. Portus ἑλλεσχα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis πρόλεσχος Aeschyli, Suppl. 208. Αἰσχροῦσά τι καὶ αἰκούουσα καλὰ Perictione in Stob. Serm. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λισχήματα habet Hippocratis Epist. p. 1285. λισχημί Hesychius. "Αλεσχα intensiore significatione sumebat Corn. de Pauw, ut ἄξυλον ὕλην Homerus, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegranda: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι vel εἶναι. Ἐπὶ - - εἶναι et ἐπὶ εἶναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgaris possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σούθας - - μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔασον - - σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιεῖσαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pauw, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φρόντιδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ὥρην εἶναι πρ. et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam impenderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἐκοντὶ Φέροντες αὐτοὺς ἐνχειρῆσαι ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ παγὶν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μέν: quorum tamen structura diversiar. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maximopere blanditur Valckenarii coniectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu aliquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum εἶναι. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ἐνομάζουσι Δῆλοι εἶναι ὑπερέχον τι καὶ Λαοδίπην: tum II. 44, 13. Ἡρακλῆος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γε φαίνονται etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex.* *Strom.* lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νήπιος, δὲ πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat.* *Politicis* c. 3. et 4. *WESS.* — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot.* *Rhetor.* I. 16. et II. 17: et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versus *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solempni more *Poëtam Odyss.* T'. 91.

--- δὲ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc Ἐπίμαστον *Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πακτύς γὰρ ἐστὶ ὁ ἀδικέων, τῷ σὺ ἐπιτρ. absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpretes, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro Sardes* traditae, sed *Tabalo* viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendus, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκείνον ad pleniorum orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, *Vir. Clar.* *WESS.* — Nempe intelligit *Vir doctus*.

Πακρύης ἱερὶ δ' αἰκίων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαρον) τῷ οὖ etc. atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus Sardium praefectum inique egit*. Malim equidem fateri, minus adcurate hic loquentem Croesum fecisse Herodotum, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisset eum huic homini tantum auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. S.

22. κίλει δὲ σφίας κισῶνας) Babyloniiis desciscentibus talem poenam irrogat apud Plutarchum T. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyaeum VII. 6, 4. et Iustinum I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.) Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζμένους; et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἰωνρὸν ἰόντα) Geinozui merito in hoc acquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' Ἑλευσῖνος ἰὸν εἰς τιμωρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec Plutarch. de Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

13. εἰς θεῖον ἀνῶσαι) Rem ad Apollinem Didymaeum in Branchidis referre si diceretur εἰς θεῖον ἀνείσιν, adeo nihil hic esset insolens. Hesychius: Ἀνείσιν, ἀναφέρει; et Ἀνείσω, ἀναφέρω. Verbi meminit οἶσω Eustath. ad Od. γ'. p. 728, 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἱερῶτα, sed εἰς πελοδογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum αἶσι legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνείσιν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in Herodoto ἀνῶσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀναίστην

γεομένου ἐκ πρόνοιος τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίην: opera Cleomenis ad Pythiam re relata: verba valde vexata hunc in sensum capienda conseo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς περὶ ἐς Διὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίσαν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περὶ μὲν σπονδῶν ἀνοίσαν ἐς τοὺς πλῦνας, de foedere quidem ad populum se relatueros. Hoc alibi dicitur ἐξενῖσαι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολέφημον, Herod. V. 79. Ἀργεῖν πολέφημον dixerat scilicet Homerus, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀγῶσαι ex ἀναῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαῖν fit βοῶν, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 13. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νοσοστυμμένα. Certum hoc praestant membranae: Porti innoστυμμένα Genevensis editor probavit, Kühnius quoque, [at hic quidem innoσ. tenet, ad Aelian. Var. Hist. V. 17.] et Bochartus, hunc locum admovens inlustrando Psalmo LXXXIV. 4. Part. II. Hieroz. lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς ὁδ' ὀρνίθων καίνος προΐσα; Μῶν ὑπὸ θρηγκὸς εὐναίης Καρθηρᾶς θήσαν τέκνους; WESS. — Habet Hesychius, Νοστυνύσαι, γενῶσαι ex graeca versione Ierem. 48. 28. ubi περιστρίψαι νοστυνύσαι. Idem verbum et ex Ezech. 31, 6. et ex Sirac. 1. 12. citavit Biel, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam Valckenarii Adnot. S.

17. τοὺς ἐκτάς μου) Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit Dio Chrys. p. 338. Α. ὁ Ἀπόλλων οὐκ ἴα δῆκωθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νοστούς ἀναιεῖσθαι τὸν Κυμαίων, ἐκτάς ἑαυτοῦ λόγων. Herodotus, ὅσα, αἱτ, ἦν νοσοστυμμένα ὀρνίθων γένια ἐν τῇ νηϊ: quomodo, litera duplicata, Hemsterhusium etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum Arist. p. 363. Qui in Alex. Cod. Test. Vet. νοστοί, in Romano passim sunt νοστοί. Forte Codex aliquis in Herod. dabit ἰννοστυμμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἐκτάς μου) Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἰνυπών, ὅτι μὴ ἐξιδῶναι τὸν ἐκτὴν, in Aeliani Var. Hist. XIII. 31. ubi Kühnius plura, et ad eundem V. 17. Mox [L. 19.] Herodot. T. V.

οὕτω τοῖσι ἱεταῖς, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι, tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. ἐς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μυτιληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτιλῆς aut Μύτῶνος si titulus venerit, uti est in Steph. Byz., quod Florentiae inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumulo ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numerorum. Vossium vide ad Melam II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνείως) Infra meminit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, paucissimum dictum Ἀταρνεύς: fuisse χώρην ἰσχυρὴν liquet e Xenoph. Ἑλλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνεύς, hoc ab Ἀτάρῃ fluxisse statuendum est: vid. L. Holsten. ad Steph. in voce, Maussac. ad Harp. voc. Φρεάβῃος, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi ἀνδρὸς Ἀταρνείτω mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur Hermias eunuchus, Ἀταρνείως ἄρχων. Huius nomen restituendum est Ulpiano ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἐμπίου (vel Ἐμπίου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνούχου, ὃν τὴν ἀνάσπαστον ἐποίησαντο, ἄρχοντα Ἀταρνείως. Nomen non Ἐμπίος, sed Ἐμπίας, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenaeo nobis custoditum XV. p. 696. et Diog. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian Ἀταρνείως ἑντροφὸν vocat vir maghus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνεία dixisse Athenaeus et Suidas. In Eunuchio Luciani T. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσιος Ἐμπίαν τὸν εὐνούχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνείως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνείως τοῦτον ἔστι χώρος τῆς Μυτιλῆς) Χωρὴν Ἀταρνεία, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χώρην ἰστέον ὃ Ἀταρνείως ὁ Χίων μισθός, eadem de Pactya tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνείως χώρος, ager Atarnensis; de quo idem Noster VIII. 1061 loquens, ait γὰρ τῇ Μυτιλῇ, τῇ Χίῳ νίμονται, Ἀταρνείως δὲ καλεῖται. S.

16. ὅτι οὐλὰς κριθῶν) Reiskius οὐλὰς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχότας *Homærus*, προχότας *Euripides* Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* 'Ιλ. α. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] WESS.

CAP. CLXIII. 4. εὐ στερογγύλασι νηυσὶ) Mos Ionum in schedis *Ask.* observatur. Sic νηυσὶ ἑβδομήκοντα VI. 92. οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ IX. 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νῆες, quibus primas in Ionia *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in Musis. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffum* et *Meibomium*, ad *Plinii* VII. Hist. N. c. 56. *Harduinus*. WESS. — In *lat. vers.* temere h. l. praetermissa sunt verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.*

8. ἵκκῃσι καὶ ἱκατέν.) Errantes *Lucianum* et *Phlegontem* *Trallian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] *clementer*. *Cicero* de *Senect.* c. 19. Fuit enim, ut scriptum video, *Arganthonius* quidam *Gadibus*, qui LXXX. regnavit annos, centum et viginti vixit. Productior haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor *Dial. de Orator.* c. 17. Centum et viginti anni ab interitu *Ciceronis* in hunc diem colliguntur unius hominis aetas, horum fortasse recor-latus. *Paria* fere *Trebell. Pollio* in *Claud.* c. 2. De *Tzetze* dubium non est, *Ταρτησσός* -- ἧς Ἀργανθώνιος ἱβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ', ἀφ' ᾧν ἱβασίλευσε π', ὡς *Φησιν* Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. WESS.

13. ὁ δὲ πηθόμενος τὸν Μῆδον -- ὡς αὐξάνειτο) Placuit priscis dictionis haec forma. Σκέψαι τὴν ᾠρην ὡς ὀλιγοχρόνιος, in *Epigr. Anthol.* VII. p. 631. Αἰγισθεν ἐνθ' ᾧ κκεν ἴσπερ πάλαι, *Sophocles* *Elect.* 1107. Qualia cum apud optimos oberant se, parco operae, et *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51. *Küster.* in *Aristoph.* *Plut.* vs. 55. *Davisium* ad *Ciceron.* N. D. I. 26. Potius erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere *Arganthonius* ex *Phocaeensibus* in-audiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At cum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur *Phocaeae* moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Αὐδὸν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; iniusta tamen medela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Paus.* WESSELIING. — Tum Idem in *Addendis* haec adiecit: „Suspiscatur, πρὸς μὲν τὸ Μῆδον, res et potentiam; Medorum, olim hic fuisse, doctissimus A. Kluitius.“ — Fidenter Larcher in gallica Herodoti versione Croesum posuit; quem eo nomine reprehendit Volney, (*Chronol. d'Herod. p. 78.*) Harpagum intelligens. At, Harpagum nunc dicere non potuisse Herodotum, satis luculenter et Wess. et Larch. demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat, quam ut Medus hic Cyrus intelligeretur, qui in Medorum successerat imperium, τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδον Ἐσπιδᾶ, Medorum regem; atqui is nunc Cyrus erat. Vide ad I. 2, 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. Pausanias quidem X. 8. p. 817. videri possit Medum hunc Harpagum intellexisse. S.

CAP. CLXIV. 6. καὶ οἰκίαν ἐν καρπύραις) Addi iubet Reiskius τῇ Μίτρῃ, aut alterius Persici numinis nomen. Verum Persae parietibus deos non includebant, templa damnautes et averaati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Paus.* οἰκίαν turrim esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, Lexica adpellavit et Glossarum οἰκίαν πρὸ καρπύρας, Procastria; quae nihil adjuvant. Fallunt enim Lexica, et Procastria aliorum ferunt, sicuti Festus docet in Procestria. Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet Harpagus aedes consecrari in obedientiae argumentum et Persicae dominationis: hoc intelligitur. At vestigandum est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex Aldino, levi opera, fingi poterit, καὶ οἰκίαν ἐν καρπύραις et unam habitationem detrachere. Sic expedita omnia. Vide Gronovium VII. 24. VIII. 95. WESS. — Nempe locis citatis Gronovius verbi αἰῶν eiusque compositorum plura quaedam exempla congesserat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime Wesselingius aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinentissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabat, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) Regi consecrandas aedes intelligeret. Aldinum κατιῶσαι nil aliud est nisi ipsum κατιῶσαι, diphthongo u loco vocalis, productae posita; conf. *Var. Leet.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατιῶσαι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρίς ὅτι) Scribere solet in talibus χωρίς ἢ δ, τι p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρίς ἢ δ, τι χαλκοῖς ἢ λίθοις ἢ γραφῇ ἢν. VALCK. — Utique δ τι directis vacuulis scriptum oportuit: particulā ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hic locum esset habitura: S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἰβουλόντο) Vetus ἰβουλόντο exercuit Porti diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis adaiῆναι, veluti VI. 66. *Diodor.* Sic. XIV. 82. *Dion. Chrysost.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἰβουλόντο olim editum erat, sed ἰβούλυντο, pro quo haud absurde *Portius* ἰβουλόντο scriptum oportuisse coniecit, ex prisca praetentis forma βούλομαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ἀντιπάλαισι, quod sequitur, vide *Adn.* ad I. 68, 26. S.

17. τῇ ὀνόμα ἦν Ἀλλανίη) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαρον Φωκαίς ἔκτισαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictam alias. *Seneca* *Consol.* ad *Helv.* c. 8. ut antiquiora, quae antistas obdurit, transeam, *Phocidae* relicta, *Gracii*, qui nunc *Massiliam* colunt, prius in hac insula (*Corsica*) condecorunt; permiscens, ut saepe veteres, *Phocidem* et *Phocaciam*. WESS. — Repetitur apud *Nostrum* idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut saepe alias) l et r literis. Quod ἀντιστοιχοῦν πάλαι αἰσιν auctor, excitavit intelligunt omnes, id est condiderunt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλανία, καὶ σμα Φωκίαν, nempe *Phocaciam* voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare ciuitatibus (ἀντιστοιχοῦν πάλαι αἰσιν) urbe potiri. S.

14. καὶ μύθον - - κατεπόνων) Hic narrata tangit Scholiaſtes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forſan ex Ibide, verſum, Φωκυῶν (immo Φωκυῶν) μέχρις αὖ μὴν μύθους τὴν αὖ μύθους. VALCK.

Ibid. μύθον σιδῆρεον κατεπόνων.) Prior interpres [grande satum ſcribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25.

Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefus.

Res eadem, verba discrepant. Horatius μύθον massam lapideam, uti apud Strabonem saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento Aristides ὥρμαινεν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὤμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύθους ἐμβαλὼν ἐπὶ ταῖς αἰαῖς εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita Plutarchus p. 334. A. Iunge Turnebi Advers. XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restituit in integrum, quod erat inmutatum. Homero utor auctore 'Ia. B. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτου. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἄγον saepe ponere ob moduli rationem. In Nostro ea cessat. Reiskius maluit καὶ ἄγον γὰρ αὖ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim urgens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod Carthaginienses inter et Etruscos coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, in Pindari Pythion. Od. I. 139. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖς Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant Diodori Eclog. T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. Suid. et Paroemiographos. Cadmea scilicet victoria dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui hic quidem nullum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat Scriptor, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam Phocaeenses. conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commodè Larcherus ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaeenses Massiliam condentes de Carthaginensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaeensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpres ex Eusebio, ex Seymno Chio, Ti-

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praefecto superatis Carthaginensibus, terra ea politos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt.* Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, *Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse.* Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de *Corsica* loquens: *Graii, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita dixerens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cui actatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam *Isocrates* (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: *Φωκαῖς φεύγοντες τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου δεσποτίαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Κασσάλιον ἀπήκταν.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset *Herodotus*, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturus erat. Cum *Herodoto* pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor *Antiochus* Syracusius, cuius testimonium *Strabo* sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κύρον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaue est *Cassanini* sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλαλίαν, ut est apud *Steph. Byz.*) scripsisse *Antiochum*. Atque ipsa haec similitu-

de nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi; de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeam* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπειράφατο male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἀνδρας, οἱ τι Καρχηδώνιοι etc.) Particulam τι remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginenses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἑλαχόν τι (sive δι' potius) αὐτῶν πολλὰ πλείους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginenses, lapidibus cooperuerunt. Κατίλισαν refertur ad utrosque. WESS.

Τι Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ἦντι alterum verbum, ἑλαχόν, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατίλισαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτῶν ad Carthaginenses refertur: at, pronominē hoc ad Phocaeenses relato, omnia satis commode procedere videntur. Carthaginenses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses, eoque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt. οἱ τὲ Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἑλαχόν τι --- καὶ κατίλισαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter summum morem, subito et ex abrupto *Agyllaes* nominat. Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, expositos captivos fuisse prope *Agyllam*, Etruriae oppidum, ibique lapidatos. S.

6. ἔμπρησ) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex Theopompi Epitome Herodoti venisse, atque huc pertinere apud Suidam in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτιχον ἔμπρησ καὶ ῥιματὰ· οἱ δὲ τῶν τεταλμυμένων σφίσι λήθην παταχάντες, ἦσαν ἐς Δωφούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἦτις γὰρ Τίλῃ καλίσται) Stephani Byz. Θούλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΤΕΑΑΑ male scripti

exemplaris aut 'OTEATA, uti Dionysio Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem Stephani Βύλη in voce 'Ελία similes natales habuit. Lege Cluver. Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

[16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἤρων ἰόντα) Larcherus ad h. l. ait, tradi a Servio ad Virgil. Ecl. IX. 30. Cynnum, Herculis filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud Servium reperire contigit: nec omnino, quis ille heros Cynrus fuerit, mihi liquet: quem enim Cynnum Diodorus Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι --- ἤρων, condere heroem, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituire heroem, et ut talem colere. Larcherus quidem monumentum Cynno erigere intellexit. Benedictus, in Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur. ἔλας ἰόντα scripsisse Herodotum; finissequae fortasse paludibus illis, in quibus hi Phocaeenses (teste Dionysio Halio. Antiq. I. 20.) urbem 'Τέλην, quae et 'Ελία, condiderunt. nomen δὲ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηκίης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηκίης γῆς: nam Thracia Graecis ἡ Θράκη, ionice Θρηκίη, ut IV. 99. 1. ubi quidem Θρηκίη codd. Angh. et Vind. S.]

5. ἐκτισαν πόλιν Ἀβδῆρα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδῆρα, καλὴ Τηέων ἀποικία, ex Strabonis XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἐξελαθείς) Non adstipulor Mediceo, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθέντες IV. 145. et ἐξελαθείς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de Pausania testis Sylburgius I. 11. p. 27. Lege quae ad Moerid. Attic. notavit GH. Pierson. p. 13. WESS. — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαθείς scripturum fuisse, absque ε ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: ~~ε~~ Herodotum constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet forma ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae ε ante θ ponit; quemadmodum idem alias formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera θ concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam hic nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eandem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4. et 6. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *κατεπαύθη* (pro *κατεπαύθη*) habemus I. 130, 2. et *καταπαυσθίτος* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. *ὡς καὶ πρότερον* etc.) Vide cap. 143. S.]

[9. *τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἰδιδούλωτο.*] Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. *τὸ ἀνίκανεν γένος ἰόντος Φοίνικος*) Plutarchus, haec carpens, *τὸ ἀνίκανεν* habet, de *Malign.* pag. 857. F. Nostro de Phoenicia Thaletis origine ex antiquissimis Democritus, Duris, Leander; ex minus remotis Diogenes Laërt. I. 12. Clemens Alex. Strom. I. p. 352., Hyginus Poët. Astron. cap. 2. adstipulantur. Eusebius Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, *ὁ Θαλῆς, ὡς τινες ἰστοροῦσι, Φοίνιξ ἦν ὡς δὲ τινεὶ ὑπελήφασι, Μιλήσιος.* Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Mileti fixit. Vide Vossium de Histor. Graec. III. p. 375. Iam quod ad Grammaticos Phrynichum, Herodianumque adinet, negantes *ἀνίκανεν* de superiore tempore Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: Thomam M. inprudenciae accuso; falsum est, quod scripsit, *ὑφ' Ἡροδότου ἅπαξ εἰρησθαι.* WESS.

CAP. CLXXI. 2. *καὶ Καυνίους*) Non exputo, quid praeter errantem Medic. ad *Καυκωνίους* defendendos produci queat? Gronovius tacet. Scio a principe poëta 'Δ. κ'. 429. *Cares Paeonesque iungi, praetereaque addi, Καὶ Δέλεις, καὶ Καύκωνες, δῖοι τι Πιλαργοί:* neque nescio, Criticos ibi ex quorundam sententia *τοὺς λεγομένους Καυνίους* explicare. At dubia res est, sicuti Strabo XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendet et Scholiastes Apollon. Rhod. II. 358. Ipse Herodotus Cauconios ignoravit, Caunios Lyciis arte iterum adiungens c. 176., ubi Florentiae nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot mastorum non reluctari. WESS.

5. *καλεόμενοι Αἰδέγες*) De Lelegibus anceps disputatio in Palmerii Gr. Ant. I. 10. Strabo Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de Caribus discors est Conon Narr. 47. WESS.

15. καὶ ὄχλα ἀπείρι) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Andreontis*, cuius in fragmento *Καρικῶν εὐεργέτης ὄχλου* praestat, nisi qui maluerint *καριοεργέτης* cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bas.] et *Etymologo* msto *Bibliothecae Traiectinae* voc. *Κανόνας*, qui sua debet scholiis in *Ἰλ. β.* 195. Post pauca [l. 19.] *Cl. Reiskius* aut *περικειμένους*, videlicet ἀσπίδας, aut *περικειμένους* reponit. Satis erit si αὐτὰς ad sententiam advoces. WESS.

19 seq. μετὰ δὲ, τοῦς Κάρας etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones* *Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit *Cl. Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντελλόμενος ἱκανατῆσαι ἐξ ἡλίων Παίονας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. WESS.

27. Διὸς Καρίου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, venerabantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. WESS.

CAP. CLXXII. 2. αὐτὸν μὲν τοι ἐκ Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior Celeb. Viri evadat imprudentia, *Καικανίους* invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φατὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρσὶν, ἀεὶ ἔχειν δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χεῖσθαι νόμοις ἰδίαις. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. WESS.

[3 seq. προσεχωρήκασιν -- πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἃ οἱ Κάρες πρὸς τὸ Καινικόν) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* α. 117. scriberet, ἃ h. l. intelligendum esse μάλλον ἢ οἱ Κάρες, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακεῖναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit.

sive typothetæ culpa erratum est, ut ἴθος pro ἰθὺς scriptum sit. S.]

12. *μέχρι οὖρων τῶν Καλυνδικῶν*) Vulgari debuerat: *ad fines usque Calyndensium*. Si *montes* designarentur, *οὐρίαν* esset scribendum. *Vallam* tamen *Cellarius* et alii sequuntur, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] *ἡμῶς ἀνίχην ὄρειαν ἀρχοντας*. Nostro loco *populus insanus* ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. *Segestanas*, ait, *matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido*; — *thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutas esse*. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati *μέχρι οὖρων τῶν Τρυπητικῶν* Herod. VIII. 124. *ad Tegeaticos usque fines*. Suidas: Παρὰ Ἡρόδοτον οὐρεῖ, οἱ ὅροι, τὰ ὁρῶνται. Asperro plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum *οὐρίζειν*. Lib. V. 52. legitur *μέχρι οὖρων τῶν Καλυνδικῶν*. Lib. III. 90. ἐπ' οὐρεῖσι vulgavit Gronov. pro οὐρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum *μέχρι οὖρων* vel *οὖρων*. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui *Aldum* et *Hervagium* duces recusarunt. Naevum deteracerat *Casaubonus* ad Strabon. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis Geinotius. WESS. — Vera Ionum scriptura οὐρος et οὐρίζειν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλύμει, τότε Σόλυμοι) Cl. de Pauw moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλύμει, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Nostrum et nominatum adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam Solymi adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιὸν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS.

[12. ἐξελθεῖς) Vide ad cap. cixviii. 7. notata. S.]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοις συμφέρονται etc.) Nollem tantopere audasset pro Medic. vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Iac. Perizonius, V. Cl. Triad. Dissert. I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur Gronovius nominare contemserit, nunc non dico. Addo Orestæ dictum ex Euripidis Elect. 935. καμίνους ἐτιγῶ. Τοὺς παιδάς, ὅστις τοῦ μὲν ἀρετὸς πατρός Οὐκ ἀνέμασται, πᾶς δὲ μὴ

τῶς ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium maternum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplicata haec Suidae τῆς μητρός ὡς αἰξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλοῦσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑαυτούς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων.) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς ἑαυτοῖς μὴ πατρίθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζαν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit *Damascenus* in Ἐβδὼν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 23. Λύκοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρίθεν; τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατρᾶσι λίσκουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, *Demosthenes* contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς; inquit, ἥκουσι πόπῃ, ἢ κατὰ πατρὸς νόμον προσπαράγοι; ἐν (τὸ τῆς μητρός ὄνομα); Materno genere superbus *Megaes*, ὁ Κουσέας, audit *Aristophani* Ἀχαρν. vs. 614. *Homero* prorsus inusitata (quod monuit *Heraclit. Allegor. Hom.* p. 417.) μητρονομικά. [Ab aliis] ποῖς adhibent *Αἰσώδης*, *Δωριεύς*, *Νοβίδης*: ἢ τετραῖς, numerus quaternarius, *Pythagorici* Μαριάδης dicebatur, utpote τῆς δυνάδος, *Μαίας* dictae, *fibolus*: *Etymol. M.* p. 166. VALCK.

21. ἀναμνίσται) Ionicum flexum ἀναμνίσται conservavit *Ed. Aldina*; genuinum, si verum est quod scribit *Suidas*, Ἀναμνίσθαι ἐπὶ τοῦ καταλόγου positum ab *Herodoto*. ἀναμνίσται, *Klistero* probatum ad *Suid.*, attulit *Io. Iac. Wetstenius* ad *Marci* xiv. 72. sed cum millenis alijs rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat *H. Stephani* emendatio, ἀναμνίσται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναμνίσθαι, legere, significat, quem usum idem *Suidas* adnotavit, cum quo *Hesychius* consentit, in Ἀνμνίσ. S.

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βυβασσίν) *Is. Vossii* emendatio est ad *Melan* I. 16, 10., merito laudata et probata *Grenovii*. Nihili enim Βυβλυσίν, quod in libris: *Chersonesi* haec regio *Bubassus*, apud *Plinium* lib. V. *Hist. Nat.* c. 28.

Urbs, unde nomen, modo *Búβαρτος*, modo *Búβαρτος*. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τῷ δὲ) Unā duntaxat literā mutata legerim: ἐν τῷ δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο: id est ἐν τῷ δὲ πᾶσα ἡ χώρα σφι ἐγένετο (sive τῷ) νῆος: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, ἰούνης πάσης τῆς Κνιδίης, πλην ἐλίγης, περιπέδου. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotum, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τῷ δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἰγγὺς δὲ ταῦτά σφι ἐγ. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εὐκέρως δὲ σφι ταῦτα ἐγέν. non sine caussa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ γινόμενοι, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἰσὶν πᾶσα ἰσθ. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τῷ δὲ, scil. ἐν τῷ τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρα, quod vocab. proxime et praecedit et sequitur. Quare nulla ratio habenda conjecturae a *Toupio* ambitiosius iactatae, in *Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνίδωρος* pro ἐν τῷ reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam *Barkerum*, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex *Boissonadi* mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνίδωρος δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο paullo inferius post τοῦ ἀμύρτου reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (*I. W.*) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20. Vol. X. pag. 326 seqq.) contra *Barkerum* ita defendentis, ut verba σφι ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐν τῷ σφι ἀν ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

maus: Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat. S.

21 et seqq. ἡ δὲ Πυθίη σφί etc.) Senarios Apollinis Pythii exagitat Oenomaus apud Eusebium Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖς τε καὶ) Primo ad aspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖς τε, ἡ καὶ τοῖς περιούτοις, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgata. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spectant illic interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam contulerat ante Casaubonum P. Leopardus Em. VII. c. xi. p. 180. VALCK. — In lat. vers. adde: sive ipsis, sive eorum vicinis. S.

5. τῆς σφί τοῦτο ἔχοντο) Dicitur VIII. 104. WESS. — Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Ἀδῶν) Mons Cariae, cui nomen Lide, mihi se, quod quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpres Lyde expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum Cariae Αὔδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in Ulmensi versione anni 1486. Clyde; Χύδαι Coislín. in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλσαν) Mihi quoque sincerum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, κατελάθης ἔς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum posuisset Herodotus συνήλσαν, an συνήλθσαν, vel συνήλασαν: siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita. Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἔς μίην πόλιν - - - συναλθάντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et uxores Polycrates ἔς τοὺς νεωσοίκους συνήλθσας εἶχε ἑτοίμους ὑποπρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus denarrans συνήλασαι Philo praebet Iud. pag. 883. E. Attigit hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim. in Athen. XII. c. vii. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντις etc.) Animosum hoc et triste in

defendenda libertate exemplum *Xanthii Alexandri Magni* et *Cassii Brutique* per *Asiam* expeditionibus iterarunt, meriti *Philonis Ind.* praeconia, *Quod omnis Prob. Liber* pag. 883., et *Appiani*, in *Harpagi* nomine aliorum culpa viciosi, *Bell. Civ. IV.* p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua *Plutarcho* debet in *Bruto* p. 998. *WESS.* — *Plutarcho* nihil debere *Appianum*, abunde alibi demonstravimus. *S.*

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίνου ἀναστάτου γυναικός) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit *Arch. ἀναστάτου*. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium *Κροίσω, Βάρτω, Πεισιστράτω, Μιμβλιάρω* et similium? Non dixero. *WESS.* — Videri poterat ἀναστάτω istud acoli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάτης esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in *ω* formatus reperitur. *S.*

9. ὀγδῶκοντα καὶ τετρακῶσις) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt *Plinius N. Hist. VI. 26., Philostratus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius* dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque *Nostrum* errasse *Is. Vossius* proficetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse CCCCLXXX., non huius. *Observat. Var. c. 8.* Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatio *Diodorus II. 3. et 7. WESS.* — Varias virorum doctorum sententias super ista *Scriptorum* discrepantia retulit *Larcher* in *Adnot. ad h. l.* De vocab. ὀγδῶκοντα oblitus eram in *Var. Lect.* monere, sic cum iota sub *ω* scribi in edd. omnibus libris, excepto *Schaeff.* De suis codd. nihil hic adnotavit *Wess.* Noster cod. *F.* (qui alias frequenter iota adiicit, ubi alii negligunt) ὀγδῶκοντα scribit absque iota, sic vero et *Pa.* et alii puto masti omnes; quos secutus sum cum *Schaeff.* Cf. *Var. Lect. c. 163. 8. S.*

15. ὁ δὲ βασιλικὸς πῆχυς etc.) *Lucianus Catapli c. 16.* de quodam beatulo, καὶ μονοτονῶν καλλιῶν καὶ ὑψηλότερος ὅλα πῆχει βασιλικῶ: in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

ἄπὸ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Persicum intelligi: Persarum enim reges Βασιλεῖς dici adsolebant. Vularis cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegypto parem, et ἑξαπλάσιον sive *sex palmorum* esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. *Muri Babylonici* crassitudinem et altitudinem minime eandem finierunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromptos, examinavit *Salmasius* in *Solin.* pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et *Oesiae*, *Diodori*, *Philostrati* atque aliorum aberrationes, *Olearius* in *Philostrati* vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae *Larcherus* ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἐκύνσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκίῳ sunt in *Polluce* VII. 163. Latinis *ducendi lateres*, *ducti lateres*, *ducere lateres* usu teruntur in *Vitruvii* II. 3. *Plinii* Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΑΙΝΘΟΤΕ ΕΙΡΥΣΑΝ in *Pyramide* latericia regis *Asychis* II. 136., cui convenit *Vatis Nahumi* c. III. 14. ἄρυσον πλίνθον, *trahe* sive *duc lateres*. WESS.

7. καὶ διὰ τῆς κόντα δόμων πλίνθου etc.) *Salmasium* et *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.* beneque τῆς κόντα δόμων expedivit. *Glossarium Sangermanense*, Δόμων, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐπ' οὗ συνθεῖα τὰ τῶν Ἡρόδοτος A. καὶ B., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. *Polyb.* X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod τὰς τοὺς καλὰ μὲν alas arundinum esse *Vir Cl.* iussit; cui quidem decreto valide *Grammatici* obnituntur, *Scholiastes* *Herodoti*, *Hezychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, [Gregor. dial. ion. §. 107. ubi cf. *Koen.*] quamquam non eodem omnes pacto, *crates*, *πλῆγματα*, interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II. 76. ἐν ταρσοῖς καλὰ μὲν πᾶσαν ἐνείλοντες: ubi Critici: *πλῆγμασιν*, ἀπὸ καλὰ μὲν πιποημένοις, rectissime: nam quae sequuntur, non panuculas arundinum, sed *texta* et *crates* requirunt. Iure ergo *Salmasius* et *Reiskius* hoc probarunt. Quod autem *crates* eas inter laterum ordines stiparint structores, non alia fortasse causa impulsit fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti *Syracusani* τῶν ἐλῶν καλὰ μὲν, *arun-*
Herodot. T. V. M

dimem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κοίτης, ut calx ligaretur magis, in Diodori XIII. 113. Quem quoque in usum Vitruvius tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de *Architect.* II. 3. Forte quoque non omnes latericias compages, sed imas triginta, ita constiparunt, quod structuræ series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones Corn. de Pauw, διὰ τριήκοντα πλίνθων δόμων ταρσούς καλᾶμω διαστειβάζοντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δόμων ταρσούς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. WESS. — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi loco calcis, rectius fuerat loco luti. Tum, pro arundinum alis, intelligo debuisse ex Wesselingii observatione crates vel craticulas arundineas poni. Denique, quod istud, διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθων, (ubi πλίνθων collective dici adparet) de tricesimo quoque laterum ordine interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his Wyttenbachio, Select. pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines inserta, exputari aegre potest cur nonnisi tricesimo cuique ordini interposita fuerit. Quare cum Wesselingio, cui in hoc Salmasius praeiit, (Exercit. Plinian. p. 1230.) triginta ordinibus laterum (nempe triginta imis ordinibus) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo inserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in Tavernerii Itinerario, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S. [11. οἰκήματα μονόκυλλα) Domunculas unius contignationis reddiderat Valla, suffragante Aem. Porto. Domunculas unius membri posuit Gronov. id est, unius conclavis, ut idem in Notis ait, probante Wyttenbachio, Select. pag. 354. et Schneidero in Lex. crit. voce Μονόκυλλος: nec multum Larcherus abiit, reddens des tours qui n'avoient qu'une seule chambre, scil. turres ex Strabone adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab Herodoto dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. *κῶλον* illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126 extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider I. c. *unum quodque conclave pyramidis* intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi *ἑκαστον κῶλον* *unumquodque latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. *μέτωπον* (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eundem Nostrum IV. 62, 7. et IV. 108, 4. vocab. *κῶλον* usurpatur. Quare *μονόκωλα εἰκήματα* intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes*, id est, *contiguas et uno tenore continuatas*. S.]

[12 seq. τὸ μέσον -- τιβέριππυ περιόχασιν) In ea regione ubi olim urbs Babylon stetit, vidisse se adfirmat Taver-
nier in Itinerar. lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spa-
tium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longi-
tudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. Ἴς καὶ τῇ ποταμῷ τὸ οὐνομα) Etymologus mstus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] Ἴς ὄνομα ποταμοῦ, ὡς ὄψει Ἡρόδοτος καὶ Φύλαξ ὁ ἰστορικὸς, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἰστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adseverat S. Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc *Isa* esse et dici, non sine lapsu; aliud est, accurate descriptum a Golio in *Alfergan*. pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab *Isa*, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moyne Var. Sacr. p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἔξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἔξ Ἀρμενίων οὖρος, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide *Procopium* Bell. Pers. I. 17. et *Salmas.* in *Solin.* p. 437. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.) Inpedition verborum ordo Cl. Pauw movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ἴκ. mallet; Reiskium vero, τῇ αἱ ἐπικαμπῇ -- -- ποταμοῦ, αἰμασιν etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. Gronovium vide, nimium tamen in rixa super τῇ ἀρπίζον,

de qua *Dissert. Herod. c. 5.* [Per epexegetin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, καὶ ἐπιμαρτυρεῖ et αἰμασιν, monuerat Gron. citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem *Iac. Gronovius*, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum *Küsterum*, quod ille ad *Suid.* voc. αἰμασιδ adnotare oblitus est, pro vulgato ἡρακλῶν ibi ἡρακλῶν scriptum oportuisse.] Mox οἰκίαν ex *Arch.* refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίαν et οἰκίας parili usu deposuisset I. 114. III. 51. IV. 79. Excusari autem non potest *Dionysius Halic.*, quum *Art. Rhetor. c. 1, 3.* ὡς πον καὶ Ἡρόδοτος περὶ τῶροθα καὶ ἐξώροθα φησιν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrocinium repudiet. *WESS.*

11. καὶ τὰς ἐπιμαρτυρίας.) Imo vero legendum καὶ ἐπιμαρτυρίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: *Babylon κατετίμηται τὰς ὁδοὺς ἰθίαις τὰς τε ἄλλας, καὶ ἐπιμαρτυρίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἔχουσας*: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum *Acradina* *Cicero* in *Verr. IV. c. 53.* ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus his positus apud *Herod. lib. V. c. 77.* οἱ δ' ἰσπερόται: scribendumque, ἰσπερόται δὲ ἰσπέροι οἱ παχίς τῶν Χαλκιδίων. Recte legitur *lib. VII. 218.* καταβρωθήσας μὴ οἱ Φωκίς ἔωσι Λακκαίμονιοι. *Lib. VIII. 26.* πωθανόμενος τὸ αἶθρον ἰὸν εἰσέφατον. *Lib. IX. 11.* ξύνους ἐκάλειν τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus *Codex* praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπιμαρτυρίας, genuinum videretur. *VALCK.* — Vera utique *Viri doctissimi* de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθίαι et ἐπιμαρτυρίαι; sed omnes urbis viae erant ἰθίαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπιμαρτυρίαι, quae ad flumen tendebant. Sed de *Valckenarii* in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video *Schaeferum* ad *Gregor. p. 564.* De altero loco, *V. 77.* dicemus, ubi eo pervenerimus. κατετίμηται τὰς

ὁδὸς idem valet ac κατατετμημένας ἔχει, quemadmodum paullo ante (l. 7.) τὸ -- τῆχος ἰσχυρότερον τοῦς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐκλάταται, i. e. ἐκλαμίνους ἔχει. S.

[14. ἐπῆσαν] ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. Φέρονται καὶ αὐτὰ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν] Duo verba καὶ αὐτὰ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abiicienda Werferus censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic *item* hae portulae non modò ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ἦεν τὰ βασίλεια). Adstipulator Gronovio, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer Diodorum II. 8. WESS. — Tum IŒEM in Addendis ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βασ. adiutabat doctissimus Gish. Koenius, ἐν τῷ μὲν ἐν -- ἐν δὲ τῷ ἐπῆσω, opera minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt viro-rum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim. Homericum verbum ἦεν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum ἦεν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud Nostrum haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiceretur, sed necessaria non est particula: saepe Noster omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de Beli templo ait, ἐς ἡμὲ τοῦτο ἔτι ἰόν. Verbum τιτῆχαστο impersonaliter accipiendum, munitionum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐν. Ad περιβόλῳ etc. ex praecedente verbo intellige τιτῆχασμένα, nempe τὰ βασίλεια. Qua copia laborare codicem F. in Var. Lect. dixi, eadem et cod. Med. laborabat, quem imperite secutus Gron. sic edidit περιβόλῳ τι μεγάλη τι. S.

[6. Δὸς Βάλου ἱερὸν] De Beli templo consuli potest Caylus

in *Hist. de l'Acad. des Inser.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulâ aeneâ expressa: et Danville in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidae turris*, quae mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est Niebuhr prope oppidum Hella: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) Lapsum prioris interpretis, sive Heresbachii, in Latinis crassitudine simul et altitudine, merito reprehendit S. Bochartus Phaleg. I. 13. Nihil de altitudine. WESS. — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni Vallae. Conf. Wess. ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὐ ὅτῳ πύργῳ) Reiskius mavult μέχρι καὶ ὅτῳ, citra necessitatem. WESS. — Herodoteus scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὐ αὐτὴς τρεπίαν τῶν θεινίων. II. 53. μέχρι οὐ πρώην. II. 173. μέχρι ὅτου πλοθούσης ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὐ ἀγορῆς διαλύσιος. Ionismus et in his poscit μέχρι. VALCK. — Et me hic μέχρι malle. in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἡμεῖς μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitione credulitate. Turpissimae fraudes veteratorum fuerunt, quibus saepius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid Paullinae, Imperante Tiberio, evenerit, notum ex Iosepho est, Ant. Iud. XVIII. 3, 4. Vide Io. Clericum in Hesiodi Theog. vs. 940. WESS.

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit Reiskius, ne bis idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον. praeferrem. WESS. — Verborum copiam, quae inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit Nostri stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατὰπερ (l. 3.) est καθόπερ in Pa. S.

5. κομᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) Strabo XVII. pag. 1171. [pag. 816. D. ed. Cas.] Iovi Thebaeo ὑπιδιστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παθίων ministrare perhibet; sed talem, qualis scurrae Petronii Quartilla. WESS.

10. ἔσω ἐν τῷ νηΐ) Dedi scriptis Codicibus, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. Iosephus in Paullinae historia, ἔσθον ἐν τῷ νηΐ. De statuto tempore, quo Apollo Patara invisebat, Servius ad Aen. IV. 143. Nam constat, Apollinem sex mensibus hiemalibus, apud Patara, Lyciae ci-

vitatem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide *Brissonium* Regn. Pers. l. 76. p. 104. WESS.

11. λαβαντοῦ χίλια τάλαντα) *Vallae* grandis dica inpingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius caussa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti *Arch. Viad.*, praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a *P. Phoenice*, hiatus alioqui versionis Laurentianae sarciente. [In *Phoenicis* editione nullos suppleri *Vallae* hiatus, sero ipse *Wess.* agnovit.] Debetur peccatum *Heresbachio*. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ταῖνον) *Tempore illo*, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, ἡγὼ μὲν οὐκ ἶδον, clare ostendit, ipsum *Herodotum* *Babylonem* vidisse. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Ξέρξης δὲ ὁ Δαρειῖον) *Redux ex infelice in Graecos expeditione*, auctore *Arriano* Exp. Alex. VII. 17. Iunge *Diodorum* II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖς Ἀσσυριοῖσι λόγοις) Conf. *Wess.* ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ἑσπερας γενῆσι πέντε πρότερον etc.) *Quinque hae generationes annorum circiter clx. in varias angustias doctissimos coegerunt viros. Ios. Scaliger*, ut aliquis *Ctesiam* inter et *Herodotum* consensus esset, nec *Semiramidis* aetas tñm sera haberetur, πέντε in πντήκοντα mutavit, in *Notis ad Fragmenta Vet.* p. 42. *Camp.* vero *Vitringa*, magnus et eruditus Theologus, alia ex caussa γενῆσι ἢ sive δεκαπέντε, Comment. in *Iesaiam* c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura *Galei* *Herodoto* adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de *Semiramide*, *Nini* coniuge: *Ninum* certe *Herodotus* in *Musis* uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina *Babylonis Semiramis*, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. *Assyriam* fuisse non meminit, nedum *Babylonem* condidisse. Errat enim *Stephan.* *Byzant.* in *Βαβυλῶν*, *Nostro* errorem exprobrans de *Semiramide*, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII. et *Bouherii* *Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνοῦ καὶ τῇ Νιτωκρί. Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitis aliunde habemus, *Nitocris* uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alij, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocarunt; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis *Labyneti* sive *Nabonedi*, h. e. *Beltzasis* apud *Danielem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse *Evilmerodachi*, *Nebucadnezaris* filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu innotissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonedo*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxvii. 71. *Nebucadnezari*, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod *Nitocrim Labyneto*, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obicit quidquam mentio [l. 7.] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a Medorum rege *Cyaxare* superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut *Nitocris* reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, Ninum bis in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum *Cyaxaris* auspiciis, deinde *Astyagis*, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἡ δὲ δὴ καὶ τῇ Ἰνα, qua de urbe c. 179. WESS.

[11. τῆς ἑς τῶν τινὰ καμίων etc.) Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρῆρα) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissia uls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS. -

[14 seq. ἀπὸ τῆς τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, καταπλέοντες ἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profisciscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio ἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentia verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inserta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. ὄρωσι ἑλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἑλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἑλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, "ἑλυτρον, σκίπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκίπη παρὰ Ἡροδότου, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. — At σκίπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem ἑλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. "ἑλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγάι memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. ἔκ τε τῶν πλόνων ἰσχύεται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per variis fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsè arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset *σκολιός*, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἕλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obliiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἔκ τε τῶν πλώων? *Corn. de Ραῶ*, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἔκ τε τῶν πλώων sive πλύνων, *ex pluribus*, ex nimietate fluvii, *ut aquas lacus excoiperet ingens*. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἔκ τε τῶν πλώων tantumdem valeat ac ἔξω τε τῶν πλώων, *et praeter navigationes istas etc.*? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — *Toupius*, per literas a *Larchero* consultus, intelligebat ἔκ τῶν πλώων σκολιῶν, *post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum*. Quem secutus ille vertit: *et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense*. At sic vocabuli *περίοδος*, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea *Herodoti* sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, excendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἐξ αὐτῶν *Reiskio* videbatur significare post ea perfecta. Tum *Idem* pro *ἰούνης* L. 3. *ἰόντων* corrigebat. S.]

12. ἐν τῷ ἐπιμύησιν τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [L. 13.] quod et *Kiisterus* in *Clerici* Bibl. Vet. et Recent. commonefecit, ἀπικηραμένον. *Noster* ex *Med. Vind. Arch.* VII. 109. διαβάς -- τὸ μέτρον ἀποκηρασμένον [sive ἀπικηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad VII. 109, 2. et conf. *Adn.* ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοικόμενοι πλύνεισι ὀπίησι) Simile putares *Comici* in *Pac.* vs. 99. τοὺς κοπῶντας καὶ τὰς λαύρας καὶ ναῖς πλύνθεις ἀνοικόμεναι, i. e. ut *Scholias* explicat, ἀποφράξαι, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitabar, ἀποικοδομῆν idem aliquando esse atque ἀποικοδομῆν sive aedificando obstruere. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimonia*. p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessionem augeri. Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere muniit; tum, quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere eduxit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πύλας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et comodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαρτίσκον) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. παύσκειτο, quod VII. 119. scribitur rectius. Πάσκειτο, φασίσκετο, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρῆν formā activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex Herodoto, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαρτίσκον lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenere post eum alii:“ delictis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαρτίσκον tuentur nostri libri F. Pa. Pc.“ S.

24. ὥς δὲ τὸ τὶ ὄρυχθιν λίμνη πλήρης ἔγγονε) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τὶ ὄρυχθιν λίμνη πλήρης ἔγγονε: ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἔλυστον λίμνη, superius bis usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθιν ἔγγονε λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. ait τὸ ὄρυχθιν, ἔλος γινόμενον. S.

27. ἔλγαντι ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμιμον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. Hesiodus *Oper.* vs. 748.

Μὴδ' ἐπ' ἀκινήτοις καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμιμον,
παῖδα δουδενκαταίων - - -

ubi vide D. Heinsium, et Iac. Perizon. ad Aeliani Var. XIII. 3. Nostrum praeterea III. 71. et 82. WESS.

19. ἀπληστός τε ἴασι) Retineri potuerat ἴης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet Med. Noster II. 19. πρόθυμος δὲ ἴα τὰδε -- πύθσθαι. Reiskius superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χρεῖζοντα ἐπικαλεσμένων, medicina arbitraria et superflua. WESS.

CAP. CLXXXVIII. 3. λαβυνίτου) Scripsit Λαβυνίτου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo Nabonedi, ultimi regis Babyloniorum, ut eruditi viri Vitringa, Venema atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis Evilmerodachus, et avo Nebucadnezari, honorarium hunc fuisse titulum, quales in Medorum, Persarum, Babyloniorum et Aegypti regibus varii. WESS. — Conf. ad c. 77, 10. notata. S.

9. ἄμαξαι -- ἡμιόνισαι) Constans haec Codd. scriptura, si levem discrepantiam Vind. et Arch. praetervideas, Athenaei et Eustathii consensu magis roboratur. Cl. tamen Reiskius ἡμιόλια reformat, qui currus fuerint sescupli, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est Homeri Ἰλ. Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν αἶψαν εὐτροχον, ἡμιόνισιν,
καλὴν, ---

tum τὰ ὀρεκὰ sive ὀρεκὰ ζῶν, quarum in Platone, Isaeo, Demosthene, Aeschine non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis Hispanicis et Lusitanicis. De Chaspe et eius aqua B. Brissonius Regn. Pers. I. 82. p. 122. copiose. WESS.

10. ὅποι ἀν' ἰλαύνῃσι) Scribi poterit ἵπποισι οἱ, ὅποι ἀν' ἰλα ex Athen. II. p. 45. v. atque ita legit Eustath. ad Od. Δ'. p. 173, 23. Ctesias apud Athen. ἰστροῦ, ὅπως ἔψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἰναποτιθίμενοι τοῖς ἀγγύιαις, συμφέται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέται: firmant emendationem Brissonio notata de Regn. Pers. p. 80. aqua vasis recondita deportari solet quocumque se Rex moverit. Scripserat, opinor, Alex. Clemens, omissis, quae feruntur intermedia, Paedag. II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνέηται, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἰναγόμενοι: ut amicos sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἰλαύνῃσι, mira.

scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἱαύνῃ: quem ad Ibyci sive Rheginorum norma scribendi distinguit Heraclides Eustathii ad Od. H'. p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, -- καὶ ἴσα: ταῦτα οὐ Ῥηγίων εἰσὶν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur Ibycus: hinc Ἰβύκειον σχῆμα Lesbonacti p. 179. Etymologo p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud Herod. ego quidem vulgatum ἱαύνῃσι non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram Var. Lect. in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 153.) ἰδίλῃσι pro ἱαύνῃσι positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνδῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52, 26. S.]

3. διὰ Δαρδανίων) Δαρνίων Chytraeus, H. Stephanus, Cellarius probabiliter emendant; et favet aliquantisper Cod. Ask.; Retikius Δαρναίων maluit. Quorum hi ex oppido Daras, illi ex Darna, quae in Ptolemaei Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani sive Dardanes in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. Ἐν Μαρτινιοῖσι, uti in Ask. et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio Strabonem XI. p. 803. c. [p. 551. med. ed. Cas.] posteriore loco in Μαρτινῶν legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti Casaubonus ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. Adnot. ad Polyb. V. 44, 9.] Quid dicemus [l. 4.] de Arch. Τίγρηι? Solet hic annis Τίγρης in Muis. scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu Τίγρητος, Eustathio ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe Opi quaeremus lib. VI. 20. Vide interea Strabon. [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS. — δι' Ἀρμενίων scripsisse Herodotum coniecit Breiger in Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae, quae Goettingae anno 1793. prodiiit. S.

7. τῶν τις ἱπῶν ἥπῳ τῶν λυκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus. equo Seneca de Ira III. 21. et Orosius II. 6. cuius haec adscribere libet: Nam cum unum regionum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum -- abreptum praecipitatumque merserat. Sic, Fabricio indice, plures msssti; in aliis, regionum equorum, quo modo ex coniectura I. Broukhusius ad

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Pati id possum; sed caussae, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem* de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobius* et *Ecclesiasticorum* scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [L. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson*. Reg. Pers. III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσων, qui istam ei fecerat iniuriam. *WESS.* — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. *S.*

19. ἤνετο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabunt schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschylī* Choëphor. 797. *Apollon.* Rh. II. 496. III. 1339. et *Poëtam* 'Ιλ. K'. 251. quaeque ibi *Eustathius.* *WESS.*

CAP. CXC. 9. προσαἴκοντο σιτία ἱρίων etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτηδεια πλέον ἢ ἱκανοὶ ἱρίων, de *Babylonis* a *Cyro* obsessis, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] *WESS.* — *Conf.* VIII. 20, 3. et I. 196, 6. *S.*

CAP. CXCI. 13 seq. εἰσαγαγὼν εἰς τὴν λίμνην, τοῦτον ἔλος) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Ieremiae* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifeste praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius *Vatis* cap. 15. 32. et *Camp. Vitringam* Obs. Sac. VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἔλος, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἔλος supra c. 185. et λίμνη palus est *Macotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στεμαλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἔλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. lunge *Eustath.* 'Ιλ. T'. 220. *WESS.*

21. οὐδ' ἂν περιδόντης) *Demiror* neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur adcessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex *Poëta* 'Ιλ. Δ'. 512. Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλλεύς: ubi scholia οὐ μὲν οὐν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν οὐτ' Ἀμύνης περιήετο, i. e. οὐ μὲν, ut *Critici*

et Hesychius explicant. Adde Euripid. Phoen. 1612. et ibi Valkenarium. Equidem parum absum ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri *ἀν* particula videtur: particulā *μὲν* vero nusquam alibi utitur Noster. Caeterum vide *Var. Lect. S.*

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἰσχυρὰ τῆς πόλεως etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Ieremiae c. LI. 31. namque יְרֵמְיָהּ [yirō mikkazēh] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἰσχυρὰ τῆς πόλεως αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθησθαι τι μέρους τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀρσίητο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. Ἀρσίητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc occupandi [capiendi, expugnandi,] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis Parisinis belle instauravit in Clerici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 409. Ecce tibi ex Musa nona c. 101. ὥς δὲ καὶ τὸ πῖχος ἀρσίητο: et VII. 83. ἢ οὐσφ' ἄλλος ἀνὴρ ἀρσίητο ex Med. Arch. Ask. quo quidem loco antea, ut hic, ἀνσίητο. De verbi formatione consulto taceo: qui Herodotum trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in *Var. Lect.* ex Wesselingii Ad-dendis retuli. „ἀρσίητο Pass. Mediceo consentiens;“ voluerat fortasse Parisiensi consentiens. S.

CAP. CXCI. 8. ἢ Ἀσσυρίῃ χώρῃ) Cum tot schedis exsulent ἢ Ἀσσυρίῃ, et praecesserit ἢ Βαβυλωνίῃ, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi quod dixi terram Assyriacam et Babyloniam pro synonymis uti Nostrum, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus caussa fuit, cur spectrum h. l. nomen Ἀσσυρίῃ haberemus. S.

11. Τριτάνταχμο) Sic praestat ob Eustath. et VII. 82. ubi Valla et plures Codd. ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso Mediceo. Sit-ne vero idem Trilantaechmes Artabani filius [ut scribitur VII. 82. an Artabazi, ut hic,] non audeo, etai confusio in Ἀρταβάνου et

Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [l. 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. *Μίδιον* *Noster*, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. *WESS.*

15. πᾶρεξ τῶν πολεμιστῶν) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo Alexandri πολεμιστῆς ἀγῶς* *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵπποι πολεμισταὶ *Diodor. Sic.* II. 41. neque ignotus est bellator equus Latini poetæ. Et hæc quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect. πολεμιστήρια ἄρματα* habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in *Il.* T. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα Φωνί (Herodotus) τῶν πολεμιστῶν, ὁτακόςιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαινόμεναι, ἱεραρχίλαι etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzes* hac eadem in re, et his quidem, κήλωνες ὁτακόςιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολεμοῖς; *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες εἰς *Θηλείας*. *Glossæ*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius*. In *Hezychio* ex correctione ὁ ὀχευτῆς ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. *Philo de Leg. Special.* p. 784. β. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσεαγαγόνουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ἔνοι κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tzetzae*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. *WESS.*

CAP. CXCVIII. 6. κηλωνήϊον) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλώνιον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni *MDCXVIII.*, ἀντιλέγεται μὲν κηλωνήϊον praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. o breve in medio habet ms. *Pa.*] cui scriptioni consentit *Etymolog. M.* p. 510. et *Moschopolus* περὶ *Σχιδ.* p. 57. sollicite κηλώνιον, τὸ κοινῶς γεράνιον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείῃ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius Declam.* XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κῆλον, ligno, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. *WESS.*

11. Νῆδος πόλιν οἰκεῖτο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quam umvis in multis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invecum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Herrens*

Aldinum οἰκίεται tuetur, *Observ. in Herodot.* p. 116, sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset Aldini I. 151. ἡ Τε-
νίδω δὲ μία οἰκίεται πόλις, vidisset de praesente urbis situ
agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen
illic οἰκίεται. WESS.

17. ἄριστα αὐτῇ ἰωυτῆς ἐνείκη) Per leve est, si tamen
vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτῇ
male edebatur. *Noster* c. 203. τῇ ἐνυτάτῃ ἐστὶ αὐτῇ ἰωυτῆς:
et II. 149. *Hippocrates* Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα
μὲν ἄριστα αὐτὰ ἰωυτίαν ἐστὶ. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακρο-
τάτῃ αὐτῇ ἰωυτῆς ᾤκηται. Alia sciens praetereo, et cupidos
ad *Henr. Stephan.* de Dialect. p. 41. amando. *Strabo* de tre-
centesimae frugis incremento, quod ager Babylonius redde-
bat, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τρια-
κοσιάρχα λέγουσι. [τριακοσιάρχα dedit nuperus Editor Lipsiensis,
T. VI. p. 269.] Veluit credo τριακόσιαι, uti *Herodotus*; aut,
quia in mssis τριακοσιάρχα, τριακοσιοντάχουν, quo usu ἑκατον-
τάχουν et διακοσιοντάχουν posuit superiore libro p. 1063. c.
[p. 731. D.] et τριακοντάχουν VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissi-
me. Vid. I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie
mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Sta-
tim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιεῦνται qui volunt, auxiliao-
rem *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor.
WESS.

28. θραπιῦνται τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα
non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in ver-
sum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse,
si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα.
[Non excerpisse illa verba *Athenaeum* adparet; non legis-
se, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in mo-
dum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ
Φοινίκων, τοὺς ἔρσεις καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι
βαλαμφόροις τῶν Φοινίκων, ἵνα πεπαίη. τί σφι ὁ Ψὴν τὴν βάλαμον
ἐσθύνων καὶ μὴ ἀπορῆν ὁ καρπὸς ὁ τοῦ Φοινίκος; Ψῆνας γὰρ δὴ Φο-
ρῖνοι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσεις, κατὰ περ οἱ ὀλύνθοι. [Vide *Var.*
Lect.] Huc pertinent Ψῆνες in *Gloss. Herodoteu.* *Hezychius*,
in voc. Ψηνίζων, animalculum esse scribit, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς
ὀλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas*, in Ἀντι-
ταστος. *Zenobius* II. Prov. 23. ἐνδύμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim
Herod. T. V.

αἱ τοὺς ὀλόνθους ὁ ψῆν) τὸ θηρίδιον στίχοι τούτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum *πεπαίνειν* in eadem re *Theophrastus* adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud *Athen.* legitur [nempe olim legebatur] ἵνα *πεπαίνεται*, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἰσθύνων *πεπαίῃ*, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide *Athenaeum* nostrum, lib. XIV. c. 65. et *Animadv.* T. VII. p. 599. S.

Ibid. *Συμπεπύουσι τὰ τι ἄλλα, καὶ φον.*) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium *Salmasii* in *Solin.* p. 738., et qui eum exscripsit, *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti Hist. Plant.* II. c. 9. p. 115. Idem *Corn. de Pauw*, et *Reiskio* in opinionem venit. Vide et haec, quae *Bod. a Stapel* corrigenda cum *Salmasio* censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα *πεπαίῃ* τί σφι ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque *Pollucem* et *Hezychium* erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀβήμων *φοινίκων* explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. *Theophrastus* certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, *Epist.* XVIII. in amore palmarum secutus *Achillem Tatium* lib. I. de *Clit. Amor.* p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod *Herodoto* inpingitur: de culice, qui e mascula palma in seminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id *Historicum* transtulisse imprudenter ad palmas; audiendum esse *Theophrastum*, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero *Herodoto* patronum dabo virum eruditum *Iulium Pontederam*, qui *Bodaei a Stapel* criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. *Herodotum* testem fuisse oculatum, *Theophrastum* ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, *Antholog.* [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est *Larher* in *Notis* ad h. l. S.

CAP. CXCIV. 6. νομίμας ἱρίης ταμώμενοι) Vide *I. Brodaeum* lib. I. *Miscell.* c. 10. et *P. Leopardum* *Emend.* XIII. 13. qui *Baiffum* ac *Vallam* comiter in viam revoca-

runt. De subtilibus navibus culte *Antiphilus Anthol.* I. 57. p. 116. [*Analect. Brunck.* T. II. p. 176. n. 27.] WESS.

12. *Βίους Φοινικίους κατὰ γ. οἶνου*) Adstipulor doctis viris, qui cum *Valla Φοινικίους* corrigunt. Frequens in oriente id vini genus. *Xenophon Κύρου Ἀναβ.* I. p. 54. Ed. *Hutchins.* οἶνον in τῆς βαλάνου πιπαιμένον τῆς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος adpellat. *Noster* suo more *Φοινικήιον* II. 86. III. 20. Supra [L. 11.] *ἀπιάσι* cur deterius τῷ *ἀπιάσι* *Med.* habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.

18. *ὅως ζῶς Ἰνιερί*) Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si οῦς fuisset, servassem. *Noster* IV. 76. ἢ οῦς καὶ ὅως ἀπονοστήσῃ: et saepe Attici scriptores, *Sophocles* Oed. Colon. 1205. *Euripid.* Hecub. 994. *Plato* Phaedon. p. 87. n. Vide *Eustath.* in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et *Thomam M.* in Σῶς. WESS. — Equidem ne οῦς; quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.

21. *ἀπικιήρῃαν*) Quantillum erat litera transposita scripsisse *ἰπανιήρῃαν*: insuper sub praecone vendebant: postquam nempe διαβλῶνται τὸν φόρον, --- τὴν καλῶμεν πᾶσαν *ἰπανιήρῃαν*. A Gronovio vulgatum (nempe *ἀπικιήρῃαν*, quod in *Var. Lect.* adnotare oblitus eram) cum *ἀπικιῶλαιν* comparabat *Clar. Abresch.* Diluc. *Thuc.* p. 584. *ἐκακρύσσιν* tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: *Thucydideum ἰπανίπιν* e lib. VI. c. 60. ab *Hezychio* et *Suida* enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. Maxima voce atentes saepe dicuntur ἀναφωνᾶσαι, ἀνακρύσσιν, ἀνιπιάσιν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακρύσσιν bis adhibuit *Herod.* I. 196. Nostro tamen loco si Codices conspirarent in *ἀπικιήρῃαν*, causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans per praeconem vendere, vel vendenda voci subicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud *Demosth.* contr. *Aristocr.* p. 436. §. 325. [p. 687, 23. ed. Reisk.] et in versu Comici *Platonis*, qui sic scribi debuerat ap. *Harpocr.* in voce, Σκινάριον δὲ καλεῖται ἀπικιήρῃαν ἰαφίριον. *Menandri ἀπικιήρῃαν* *Ammonius* in voc. *Κρηῖται* explicat ὑπὸ κήρυκι πωλεῖται. *Lysiae* forte restituendum isto sensu verbum frequentat in *Βίων πρώσι* *Lucianus*. VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἰκλήρῃαν, quam *noster* cod. F. obtulit, neminem qui paulisper *Herodotum* triverit, dubitaturum esse confido. S.

CAP. CXCIV. [1 seq. κιδῶν ποδ. λινῶν. Lineas vestes ab Herodoto dici non modo quae ex lino, sed et quae ex gossypio confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρήνην κιδῶνα) Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κιδῶνας εἰρήνην ἐνδεδυκότες. Adde πῖλους εἰρήνην IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debes, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod Medic. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπινδύνει, fulcrum satis commodum. Vide Var. Lect.] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. vs. 253 et seqq. de Parcis δὲ δὲ πρῶτον μιμᾶσθαι -- ἀμφὶ μὲν αὐτῷ βάλλ' ὄνυχας μεγάλους -- αἱ δὲ φρίνας etc. Quae huius loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest ἰσότης, cuiusmodi vox et hic ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe alias. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθέναι etc.) Legendum puto vel ὥν ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθέναι γυνόιστο γάμων ὥραϊται. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογίνονται ἐκ τῶν οἰκνίων ἄνθρωπος. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei p. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πικράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπύγαμοι, οὔτοι δὲ εἰδὸς etc.) Duae si transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaererent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσθιον ἐπύγαμοι, οἱ δὲ εἰδὸς μὲν οὐδὲν ἰδίοντο χρηστοῦ, οὔτοι αὖ χρήματά τι καὶ αἰσχρόνας παρθένους ἱλάμβανον. VALCK. — Fuit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπύγαμοι, οὐ μὲν τοι γ' εἰδὸς οὐδὲν ἰδίοντο χρηστοῦ, οἱ δ' αὖ χρήματα etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὡς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κήρυξ παλίων mihi certe non placet. VALCK. — Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emendatio, Wytttenbachio etiam probata in Notis ad *Selecta* etc. p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi. Potuerat dein scribi διὰ τῶν ὑποδαστάων, qua structura utitur Noster III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπαγγεῖσθαι) Praeclare Medic. quamquam et sua venus est in lectione schedarum. Ask. ἀν ἀγγεῖσθαι, a qua non multum Aldus recedit. [Vide Var. Lect.] Tritum est οὕτω in sententiae consecutione. Noster II. 92. ἐν κλυδωνῷ διαφανὲς πνίξαντις, οὕτω τρώουσι: quibus usus est Georg. Raphaelius ad Act. Apost. xx. 11. Alia conduxit Io. Taylor in Demosthenis Midianam p. 193. [in Appar. Reisk. Vol. I. p. 628.] WESS. — Sic Noster I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In Cebetis Tabula c. 19. nostrae ed. iunguntur αἷτα οὕτως, sequente ἀν particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νῦν κάλλιστος νόμος etc.) H. Stephanus hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: *Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit. Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt.* Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κόμης τὸν βουλόμενον ἀνίστασθαι. Itaque aliorum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορεύειν τὰ θήλια τέκνα maluerunt, prorsus uti Lydi I. 94. WESS.

CAP. CXCVII. 1. Διόντιος δι) Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ὄδῳ: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [l. 5.] Reiskius, εἴ τις ἢ καὶ αὐτὸς -- ἵπαι: nulla gravi caussa. Plutarchus eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχῃ παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα διαρπίττας, T. II. p. 1128. B. Adde Strabonem XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] Nostri aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina-

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrri* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXCVIII. 3. *περὶ θουίσμα καταγιζόμενον ἴδιον*) *Etsi περὶ καταγιζέειν* II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* conjecturae. qua *παρὰ θουίσμα* voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtiget et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] *Io.* autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, *ποστραία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἰπεῖ, παρασχῆμα' ἀπὸ δὲ τοῦ ἄλλοτρου εὐδαίμονι*, in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCIX. 8. *στρίφανον* --- *θώμυγος*) *Strabo* *θώμυγος* δ' ἱστίαται ἰνδον, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referunt huc, neque iniuria, ex Epistola, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 45. αἱ δὲ γυναῖκες περιβίμναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἑκάλθηται. Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nia. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam Epistolam, quam me suasore scripsit et duce defendit. *θώμυγος* sunt *σχοινία*. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* consecrantibus, *ἐκάλαντες ἐκ τοῦ τοῦ σχοινίου ἐς τὸ τριχες*, id *Polyaeno* VI. 50. *θώμυγος* συνάψαι τοῖς κίλοι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. WESS. — *Vittam* sive fasciam in funiculi modum tortam intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum* instituto religioso, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter *Commentationes Societ. Reg. Götting.* T. XVI.

11. *διέδοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι*) πάντα τρόπον διαίχουσι, i. e. διήκουσι, *Cl. Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo *τρόπος* de directione qua ducitur linea etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi πάντα τρόπον pendeant a verbo ἔχουσι, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant *διώρυχες* -- *πρωτοῦς τρόπους ἔχουσαι*: sive potius, ut verbum ἔχουσι absolute positum intelligatur, tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρέπον intelligamus κατὰ πάντα τρέπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διάρχας - - τετραμμένας πάντα τρέπον. Vocab. ἰδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.]

[16. Μύλττα) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ἴσαι μὲν νῦν ἰδίος τε ἱπαμμένας ἰεί) Verte batur, quotquot forma et proceritate potuerunt aliquos capere, ex ἰθαπτομαί: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες ἰδίος ἱπαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et hae mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμμένας legens. Sunt ἰδίος πεπαμμένας, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεπαμμένος, κειμήλιος. Sic πεπαμμένος νόστος, de aegro, Aeschylō Agam. 844. et Φρόνημα παῖσι δύνειον πεπαμμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἀμαζῶν πίνταται: scribi oportuerat πίνταται: quae enim adscripsit Cl. Olearius, aliena sunt. Ἀνδρῶν πολλὰς οἰκίας πεπαμμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. λ. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σιμὸν γὰρ τε καὶ θείας φύτιος πεπαμμένον ἀμὲν τὸ τῶν φυτησάντων ἰδρυμὰ ἔστιν. Nunc conjecturae non admodum indulgeo. Ἐφνημμέναι sive ἱπαμμένας ἰδίος vi verbi ἰφῆσθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refinxī; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίττα καὶ τετρατρία - - χρόνον) Non continuum tempus indicari coniectabat Heynius l. c. p. 53. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἱαίρου μὲν ταῖς ἑαυτῶν κόρας ἀφοσιούν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphisque Io, Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. σῶσι διὰ συνδόνος) *Incernunt per linteum*, ut recte cepit P. Leopardus, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ το τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et ῥῶσιν, ἀντὶ τοῦ ῥήθουσιν, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀνρίον δι' Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἱλάσας γὰρ Κύρης ὑπὲρ ποταμὸν Ἰστρον ἐπὶ Μασσαγίτας τι καὶ Ἰσσηδόνως etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. Cellarii Geogr. Ant. III. 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μίζων καὶ ἱλάσων εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id *Noster* spectasse non videtur: narrat *diversas* discrepantium opiniones, quarum *aliae* maiorem Istro, minorem *aliae* *Araxem* perhibebant. [forsan, quod alii alium fluvium *Araxen* intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius *Araxes* sit *Rha* sive *Volga*. Vide *Ionae Hanway* Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad l. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσονται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtiguit Massagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII. 6. ἤσαντις πυρὰν, θυμιῶντις εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντις ἐν κύλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς οἰμῆς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζόμενον τοῦ καρποῦ) Optime *Med.* et *Ask.* Vitium, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in *Vocib.* *Herodot.* et *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim I. 183, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de *Animal.* X. 50. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καταγιζόμενον θυμάτων - - ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ δέγματος παρελὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρός. *Iunge*

Platonem in Critia p. 119. fin. et agnosces Serranum errare. WESS.

16. Ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς ἢ μὲν etc.) Carpit haec Strabo XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam Nostro ad-fingens, quorum ille auctoritatem defugit. [Strabonis verba haec sunt: Ὅσοι γὰρ (sc. Herodotus) ἐκ Μαιωτῶν αὐτὸν πλω-
ται, εἰς τὰ ταραχόμενα ποταμοὺς ἐκίχθηται, μετὰ δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς. Tum adiicit Strabo, Callisthenem quidem in his secutum esse Herodoti rationem.] In Araxis fluvii ortu cre-
dibile fit, Herodotum esse falsum. Si fontes fuerint in Matienis, oportet Mediae [aut Armeniae] flumen illud detur. Longe vero extra Mediae fines Massagetae, Issedon-
es et Scythae, quos eiusdem amnis accolas Diodorus II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni Media nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis Caspio mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si Matienos montes excipias, fluvio Volgae, qui et amplissimus et diversis oribus in Caspium mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat Ampl. Nic. Witsenius in Tartariae Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim Ros, Ras, Aras adpellabatur; unde Graecorum Ἀρά-
ξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc Araxe sive Volga Ampl. Bou-
herius Diss. Herodot. cap. 18. p. 190. et prior eo Th. Sig. Baierus in Origin. Scythic. Commentar. Petropolit. T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in Aristotelis Meteorol. I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cuius partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiae monte Parapomiso, errore mirifico. Verum Philoso-
phi verba, καὶ ὁ Ἀράξης τοῦτον δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχιζέται μίγος ὦν εἰς τὴν Μαιωτὴν λίμνην, collocata olim fuerant post Cau-
casi montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui Philo-
sophum consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de Aristotelis loco obiter Wesselingius monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de Sainte-Croix, Philosophi verba citante in Exam. Crit. etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaïm*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanaï* confudisse miscuisseque. Ad *Arazen* fluvium quod spectat, *Nostro* hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi *Scythae* *Asiam* olim incolentes, a *Massagetis* pulsi, trajecto *Araze* fluvio in fines *Cimmeriorum* abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Volga* cogitari. At, usque ad *Wolgam* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Arazen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a *Cyri* imperio disterrnavit, *Wolgam* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Arazen* fluvium *Herodotus* memorat, nullum alium ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspium* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Mela* III. 5. p. 803. et *Cellarius* *Geogr. Antiq.* III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspîi* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Arazen* esse. Ac hi quidem omnes *Ozum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Oxus* apud Nostrum *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septentrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iaxartem* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Kupoxara* nomen; de quo *Cellarius* pag. 854. et 836. Atque in eandem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danvillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspîi*, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus *Geographus*

Barbié Du Bocage, (in *Commentatione* Examini critico etc. auctore de *Ste-Croix* adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. *Rennel*; cuius librum *Geographica Herodoti* illustrantem mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisienai olim Academico *De la Nauze* facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. annotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matienis* ortum capere *Araxen* ait *Noster*: qui scilicet hac in re Armenium *Araxen* cum altero illo, qui *Iaxartes* est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης περὶ τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα, quod vulgo interpretantur contra solem orientem fluit, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. μέντοι πρὸς βορρῇν ἄνωγον dicuntur fluvii versus septentrionem decurrentes: eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de *Armenio Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem. reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, ad orientem (sive, ut latine rectius dicam, ab oriente) fluens, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἡῶ τι καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, sunt regiones ad orientem (in partibus orientalibus) sitae: eademque notione I. 201, 4. αἱ τῆς οἰκουμένης πρὸς ἡῶ τι καὶ ἥλιον ἀνατολάς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἰσπρίην τῇ; θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἡῶ τι καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206, 11 seq. Similiter Πυρρὸς fluvius, I. 48, 10. unus ex illis quinque qui e Scythia decurrentes (adeoque a septentrione) in Istrum influunt, dicitur πρὸς ἡῶ βίωον, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem vel ab occidente esse*, πρὸς ἑσπέρης μᾶλλον: nam πρὸς praepositio ista notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter alias. Denique de verbo *ῥέειν* observemus, quum *ῥέειν* dicitur fluvius, non continuo de *cursu fluminis*, et de *directione* cogitandum esse *qua flumen decurrit*: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, *καίται* dicimus, aut *ἔκκεται*, aut simile quid; sic quum de *fluvio* quaeritur *qua parte, quave in regione sit*, in hac aut illa regione *fluere* (*ῥέειν*) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat *ῥέειν ἀπὸ ἡλίου ἀνίσχοντες*, posteriori notione nullo incommodo eandemque in sententiam dici potuit *ῥέειν πρὸς ἡλίον ἀνίσχοντα*. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum *Wesselingium* nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (l. 18.) *στόμασι δὲ ἐξιπύγεται τεσσαράκοντα* (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi *Herodotus* diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem*: quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, *caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere*. Ex quo satis adparet, *ἐξιπύγεσθαι* non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi, sed de rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus. Sic *ἐξιπύγονται ἐκ μυχῶν παλαιά* apud *Pindarum*, *Pyth. I. 40. S.*

23. *ῥέει διὰ καθαρῷ*) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud *διὰ καθαρῷ*, videlicet *τόπου*, labebatur, minime turbidum et limosum. Tale de *Borysthene* IV. 53. *ῥέει τι καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι*. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, *βῆναι ἐν καθαρῷ* *Sophocleum*, *Oedip. Col. 1646.* et *Homeri* 'Iλ. κ'. 199. *ἰδριόωντο Ἐν καθαρῷ*: tum 'Iλ. ε'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra [l. 20. conf. Var. Lect.] est *κατοικίσθαι*. Vide *Horrei* *Observ. Herod. p. 115. WESS.* — *διὰ*

καταφοῦ commodius intelligetur *per loca ubi nullum obstat impedimentum*. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 520. S.

24. ἡ δὲ Κασπία θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui patria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Πᾶσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πλεῖσθι μέγιστον) Gronov. bene. Aristoteles de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πλεῖσθι καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλεῖσθι (σημῖον) ἔτι πολλὰς ἔχει ἰδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικοῦσι πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλεῖσθι retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πιδίον ἰσθμῖται, πλεῖσθι ἀπὸ τοῦ ἑσπέρου: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olim importune post πολλά comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνη dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολὺ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil. nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. S.

11. ζωὰ ἑαυτοῖς ἐς τὴν ἰσθμῖτα ἐγγράφειν) Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζωὰ γράφειν et γράφισθαι ex vetere more est *pingere*, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes inferunt Caucasi. Strabo in eam sententiam verba trans tulit, τὴν δ' ἰσθμῖτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσξέτηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetarum retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. *ἥα ἑρμῆθεν* peraple uno verbo *παύλλων* potuit reddi. *ἥα* figuras dici et *imagines* cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine *ἑρμῆδος*, pictor, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. *ἑρμῆδες* dicuntur vestes pictae, variegatae. S.

CAP. CCV. 2. *Τόμυρις αἱ ἐν οὐνομα*) Patet ex *Suida*, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. *Lucianus* *Contempl.* c. 13. *Τόμυρις* ἰσὺν ἱερῇ, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione *T. Hemsterhusius*. Codices *Herodoti* nihil variant; in *Iustini*, *Frontini*, *Valerii M.* schedis discordia viget, qua de *Oudendorpius* ad *Frontin.* II. 5, 5. Recte *P. Burmannus* *Secundus* *Anthol. Latin.* II. Epigr. 6. edidit, *Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre*, nimirum *Cyrus*. WESS.

8. *ἰουίτρο* --- *στρατηνῆν*) Ita oportuit. *Κρίσις* -- *ἰουίτρο* *στρατηνῆν* ἰς *Καππαδοκίαν* I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. *ἀνέχου ὅρων ἀρχοντος*) Si *οὐπὼν* esset, fors melius haberet. Docet *Strabo* *Massagetarum* plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. *Tomyrin* praeterea *Cyro* posuisse in montibus insidias *Iustinus* auctor est I. 8. Hoc amplius, *οὐρῆς*, terminus, Ionibus *ψαῦραι*, teste *Eustathio* ad *Iliad.* p. 149, 15. Sed nolo contra *msstos* niti. Mox [L. 9.] *προθυμίας* optime *Paris. A.*; id postulat linguae genius ex *προθυμίας*. *Aldi* operae dederant *προθυμίας* errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro *προθυμίας* fuisse. Ex *Aldo* error late ad omnes editos manavit, *L. Küstero* in *Clerici Bibl. Vet.* et *Nov. T. V.* pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione *ἀνέχου ὅρων* desiderarit *Wesselingius*, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus *οὐκ ἀνέχεται ὅρων*. Sed et alibi apud *Nostrum* eadem prorsus formula occurrit, de qua vide *Valckenar.* ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de *Aldina* scriptura *προθυμίας* idem *Vir* longe doctissimus pronuntiavit, intelligetur ex his quae in *Var. Lect.* a nobis adposita sunt. S.

9 et seqq. *ῥῆς*, *μόχθον μὲν* --- *ἄρῆς*) Omnia ista *Reis-*

kins suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ τῶν τοῦτο ποίει, atque hunc quidem ad modum, Φίρι, ἡμῶν ἀναχωρησάντων - - τὸ τῶν τοῦτο ποίει, μέχθον δὲ τὸν ἔχεις ζυγὸς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene Tomyris, omitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se tridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectione ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποιοί [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάρματα) Potuerat ἀχάρματα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. 9. 236. ἐπὶ οὐκ ἀχάρματα μὲν ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀνδρῶν. Hesychius Ἀχαρίστειρον, ἀχαριτώτερον, quod firmat verbis poetae Odys. T. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάρματα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνόλημα ἀχαριτώτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχάρμεις εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἄχαμεις praestiterat. Εὐχάρμεις Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἰστί etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καὶ Φασὶ κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischi, sicuti ex Cl. Walchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulere. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Cicero memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. S.

22. μῆσις τοῦ ἐναντιομενέους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντίω, adscripsit, ut Mediceo faveret, vir Celeb.; cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώμενος [ἐναντιώθη] ex illo libro reposuit VII. 10,

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capituli, *ἢ γὰρ καὶ ἐκπεριπατήσας τοὺς δόλους*. Fugerunt eundem ista VII. 49. καὶ δὴ τοὶ οὐδενὸς ἐκπεριπατήσαντες. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Caeterum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec anteverunt, [l. 21.] τὰυτὸ γὰρ ἀντιθέτω, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. *ὑποχωρῆσαι τῆς χάριτος*) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro vetere τῆς χάριτος, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positis insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodoros* seriem descriptionis distinxit, XVI. 85. τότε ἔην τῷ Πύθωνι --- οὐκ ἴδκα, οὐδ' ὑποχωρῆσαι: neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect.* *Aristaen.* lib. II. p. 186. Iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox διαβάνα [l. 26.] instauratum velis, non contentiose obnitur. Certe περιγίγνεσθαι servari debuit. WESS. — At nec spernendus horistus περιγίγνεσθαι. S.

31. τῶν προβάτων ἁφ. πολλά) *Laurentius* magna vi pecorum mactata; cuius versio moveri non debuerat. Πρόβατα olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in *Il.* E. 124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quis saepe oves intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de Articulis. p. 587., multa quoque *Eustachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 302 seq. ed. Franz.] et *Foësius* in *Oeconom.* [loc. Πρόβατα.] Haec tenuia videntur, nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. Γνώμαι μὲν αὐταὶ συνίστασιν) In medium venire in Latinis, ex Gronovii opinione. Praene puto contrarias indicari, ut erant, sententias. Tales συνιστάσκειν γνώμαι VII. 142., dissentiente Porto. Tale IV. 132. συνιστάσκει δὲ ταύτη τῇ γνώμῃ ἢ Γαβρίω, in insstis. Tum VIII. 79. συνιστάσκειν τῶν στρατηγῶν, contra se consistentibus ducibus. WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l. in discussionem venire. S.

6. τῷ περ τὴν βασιλείην ἰδίδου) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Brisson*. *Regn. Pers.* I. 9. *WESS*.

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμειος) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus *Artemidorus* censet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιῆν, *Onirocrit.* II. 72. uti *Dario* contigit. *WESS*.

[23 seq. ποίει, ὅπως, ἐπιάν - - - καὶ, ὡς μοι etc. Aut ὅπως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adicitur, quasi latine dicas, ut, inquam, mihi etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. S.]

CAP. CCX. 2. τῷδε ὁ δαίμων) *Exquisitum* illud et *delicatum* [τῷδε οἱ ὁ δαίμ.] quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli agnoscunt et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷδε δὲ cum *Reiskio* et *Valcken.* malueris, constabit oratio: praecessit *Kῦρος* μὲν. Porro [I. 4.] ἀμειβεται ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. *WESS*.

11. χρῆσθαι αὐτῷ τοῦτο ὅ, τι etc.) Gelo in *Aeliani* Var. XIII. 27. καὶ ἰδοὺ χρῆσθαι ὅ, τι βούλει. *Scriptorum* codicum τοῦτο ὅ, τι σὺ βούλει animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρίωνται οὐδέν: et II. 108. τοῦτο μὲν ταδε ἐχρήσατο. *Libanius* Or. X. p. 288. v. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege *Hutchinson.* ad *Xenophont.* *Agasil.* p. 84. *WESS*. — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὅ, τι idem valet ac οὕτω ὡς. S.

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσίων τοῦ καθαροῦ στρατοῦ) *Valla*, cum *expedita manu.* *Gronovius*, cum *integra et pura exercitus parte*, quod tenuit *Wess*. Mihi adiectum vocab. Περσίων, quod commodè abesse alioqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. S.]

8. καὶ ἄλλῃσι δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic *Poëta* Ἰλ. A'. 468. In *Hesychio* δαίνυντο, ἐὼχούνο, geminâtâ, ut in *Ask.* litterâ. De *Istris* simili paene in re cultissime *Livius* XL. 2. Ibi quum omnium rerum pa-
Herodot. T. V. - O

ratam expositamque copiam -- invenissent, regulus acubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Polyæni aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἱπαναπλίσιν) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod forsitan in Cod. scripto repperat, ἱπαναπνίιν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenæus haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἱπαναπλίσιν κακὰ ἔπει καὶ μαινώμενα. Eustath. in 'Ιλ. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλῶσι ἔπει μαινωμένη πρόποντα: bis alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλῶσι, in 'Ιλ. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. T'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἱπαναπλῶσιν. VALCK.

Ibid. ἱπαναπλίσιν ὑμῖν ἔπει κακὰ) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, -- improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. Ἀναπλῖν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὐθις ἀφ' ὧνισθίς τῇ κρούσει ἀναπλῖ πάλλειν: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλῖν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἔν: et mox ἀναπλῖ δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris, ebriis sursum tendere et quasi in ore natare improba verba. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἐπαναπλῶσιν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur Φαρμάκῳ δολώσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλῆσας. δηλῆσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὑς ἀγρίους πλῆγμασι καὶ ὀργήμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. VALCK. — Quod hic δολώσας, id c. 214, 19. ἐλὼν δόλω. S.

9. νῦν ὧν μιν εὖ παραινούσης) Si codicibus abesset, μιν non requireretur. VALCK.

13. Ἦλιον ἐκόμενυμί τοι τὸν Μασσαγ. δισπότην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii. ὦ δισπότα ἦλι καὶ θεὸς πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὦ δισπότα ἦλι καὶ σελήν δισπο-

va, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti Isthm. *Pindari* VI. 7. *Eurip.* Hippol. 88. *Aristoph.* Vesp. 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum* Harpocr. p. 113. et N. Heinsium in *Ovidii* Heroid. IV. 12. WESS.

14. ἡ μὲν σὶ ἰγῶ) Perverse scripta prostant in *Etymologico* M. p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. Schol. ad *Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli* Collect. τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασσαγέτιδος σφάγην Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De *Tomyri* notans vir Magnus ad *Luciani* [Contempl.] p. 508. l. 1. et etiam Scholion excitat et corrigit. VALCK. — *Herodoti* stylo convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. S.

CAP. CCXIV. 2. ὡς δὲ Κύρος οὐκ ἐσήκουσε) Expuli inopportuno εἰ, quod unde in hanc viciniam immigraverit, non quaero sollicite. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. WESS.

12. αὐτοῦ ταύτη) Apta haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime aliàs. In annis, quos *Cyrus* regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. *Adi Simsonii* Chron. A. M. 3746. Bene pro mente *Herodoti* *Sulpicius Sever.* II. 9. *Cyrus* undetriginta annis rerum potitus est: sic enim scripsisse videtur. In Edd. uno et triginta. Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii* Annal. IV. duo et vicesimo, *Grammaticus* duo de vicesimo correxit apud *Gellium* Noct. Att. V. 4. *Lege Vallae* et *Gronov.* adnotata *Livio* XXIII. 37. et *Observ.* meas l. 29. WESS.

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ἀσκόν) Quid vir *Celeb.* pro *Medic.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio *Obs.* *Herodot.* c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆκε adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque *Codicum* ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim.*, *Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus* *Contempl.* c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γὰρ

ἀποτιμούσα αὐτὴν, Tomyris, τοῦ Κόρυ, ἐς ἀσπὸν ἰμβάλειτ' πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἰνίβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ θρὺι σφῆνας, ὡς διατταίν. WESS. — Haud dubie lenius et expeditius erat ἰναπῆκε: sed alterum ἰναπῆπτε (ab ἰναπάπτω, ion. pro ἰναφάπτω) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit editoris. S.

18. Σὺ μὲν ἰμὶ ζῶσαν etc.) Egrege haec adserta et explicita sunt a cel. Gronovio. WESS. — Herodoteam verbi formam ζῶσαν, quum noster codex ms. dederit, aspernari non debui. S.

22. ὅδε μοι ὁ πῖθαιώτατος) Par aliorum, Nostri tamen vestigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam observationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior videtur narratio. Vide Camp. Vitringam in Iesaiæ c. XLV. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ Φορτίου) Non placet Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σηρικῇ ad Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habuerunt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. ἰσθῆτα δὲ Φορτίου τῇ Σκυθικῇ ὁμοίαν. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) Scholiastes adleverat his, ἄρδεις, Φαρτραι: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas, Ἄρδεις, πλοθυτικῶς ἀπὸ τοῦ Φαρτραι, etiam alii. Perperam omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ διοτρου κομίσαι, IV. 81. Δίκορον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschae versu Scaliger ad Euseb. An. mcccxl. p. 82. Servius Aeneid. XII. 404. Hic forcipem dixit, quod Graeci ἄρδιοι θήσαν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδεις mallet, uti apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara II. Dosiadae. [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs. 914. [Nisi ἄρδιον forma diminutiva est nominis ἄρδεις.] Σαγάρεις ex Armenorum dialecto illustrent Whistoni fratres, Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-

tiene plurali nominum ἄρδεις et σαγάρεις vide *Var. Lect.* ad L. 4. S.

CAP. CCXVI. 5 seq. τὸν Φαριτῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς αἰμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγίται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαριτῶνα πρὸ γε ταυτῶν κριμάσαντις, εἶτα μίντοι etc. *Interpres suspensa ad plaustrum pharetra*: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum *Interpretea*, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαρίτραν ἐφαρτήσας (sic recte nupera ed. Lipsiens. pro mendoso olim ἐφαρτύσας) ἐκ τῆς αἰμάξης. S.

12. οὐ καταστρέφονται etc.) Schedae veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit *Io. Alb. Fabricius* ad *Sexti Philosophi* Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fræg.* *Pythagor.* p. 713. ed. *Gal.* Μασσαγίται δὲ τῶς γονίας κατακλύσαντες κατίσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμῖν, ἐν τοῖς τέκνοις τυθάσθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) *Laurentius* e pecoribus omnibus perniciosissimum, quasi κτηνῶν legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch.* et *Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πιεζύξιν τάχιστα. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζώῳ τάχιστον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contribuat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφῶν (διασπῆσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ θῆραν ἰδεῖν ἐν Λακιδαίμονος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστείλαι τὴν στρατήν. Medicei Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat Gron.] Herodoteae facilitati et γλαφυρότατι pugnare, optime D'Orville monuit ad Chariton. I. 4. p. 52. [p. 221. ed. Lips.] Nam quae P. Horreus utramque in partem disputat. nimis docta et arcessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμήτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram *Var. Lect.*] Mihi dubium nullum est, quia constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμήτιχος. WESS.

8. Παιδία δύο νογνᾶ) Pollux II. 8. νόγωνα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡρόδοτῳ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco νογνᾶν refingit; contra ea Cl. Piersonus Veris. II. 8. p. 234. νογόνῳ vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδία δύο νογνᾶ, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non exputo caussam. Obstant et Codd. omnes. [in νογνᾶ consentientes.] Διδοῖ locum recepit, quem Horreus in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδὲν ἄνριον --- Φωρὴν ἰέναι) Mediceus cum sequace Ask. aberravit. Nihil verius Aldino, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, μελίσσαντα μηδὲν μηδὲν αὐτοῦ φέγγεσθαι. Ostendit praeterea ἰέναι Φωρὴν, quod

ετι Portus Ἰωνκῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰίνα, ut consuetudo fert. Habet Persen Ἑλλάδα γλώσσαν ἰίνα IX. 16. WESS.

13. ἱωνικὴν σφίσι αἶψας, πλῆσαντα δὲ) Cogor ἰων ἀκουσθὶ γὰρ θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγνῆτιν et ἱωνικὴν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλῆσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt mæsti. In Tzetze, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλάζην προτρέφοντας ἑαῖνα τὰς μητέρας
dederat ipse τὰς μηκάδας, capras. WESS.

17. ὥς γὰρ δίτης χρόνος etc.) Postquam enim ista pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio Herodoteam obscuraverat loquendi formam. [scil. post ἑτηγόνος comma interpositum erat.] Lib. I. c. 113. ὥς δὲ τρίτῃ ἡμέρῃ τῷ παιδίῳ ἱκχυμένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὥς σφί τισσεράκοντα ἑτηγόνισαν ἡμέραι πολιορκίονσι Σάμον. IX. 38. ἡμέραι δὲ σφί ἀντικατημίνονσι ἤδη ἑτηγόνισαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: Thucydides III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἱαλακυῖα ἑπτὰ, ὅτι etc. Demosthenes contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. Lamb.] ἡμέραι ἦσαν συγκαὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in Var. Lect. de scriptura vocabuli δίτης; monui, id sic positum oportuerat: „In F. δίτης a pr. m. dein adiectus alius accentus super a.“ S.

20. βεικὸς ἰφώνιον) Adsentior Gronovio. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. Hipponax in Strabon. VII. p. 524. [p. 340. ed. Cas.] Κυπρίων βεικὸς φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίῳ πυρόν. Plura Cl. Albert. in Hesych. et P. Horreus Obs. Herod. c. 31. WESS. — Adde omnino Polluc. V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. S.

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἰωνῶν) Supra c. 2. οἱ γινώσκοντες πρώτοι ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γινώσκειν ἰωνῶν. Quae mihi euadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus Codd. praestare πρώτους -- ἰωνῶν. Suidam in Βεναυσίλῳ simili quid offerre, Galeus vere adscripsit. De structura securos nos esse Aelian. Anim. VIII. 12. iubet: οἱ ἀρχαῖοι μὲν ταῦτα ἀνυχνήσαντες. Manetho I. 329. βρεφίων γινώσκοντες πρώτων

Μάρτυρος εἰς αἰδὴν πίμψαι: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere Georg. Herwartus, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀπροσδιόνυσα, optime I. Perizonio, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ resecui. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector Gronovii [λογιῶτ. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex mssis III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitani cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris sollertia et eruditione priores erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνὴν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nunc adstruo hoc Iustini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168. Ed. Thirlb. περιτίμνησθαι οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ Θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐν τῶν ἄστρον) Bene Medic. Quod [l. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτος, id doctos exercuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. xv. p. 188. et Alph. Caranzam, Leoni consentaneum, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac l. 32. neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius D. Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτος ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et H. Dodavelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. — Conf. ad l. 32, 11. notata. S.

8. ἐπάγουσι --- πέντε ἡμέρας) Has ἐπαγομένης, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper Diodor. I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima Nic. Averanii opera, Diss. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec Diodori I. 45. μετὰ τοὺς Θεοὺς τοῖν τε πρώ-

τὸν φασὶ βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μᾶνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit *Eusebius Chron.* p. 14. Nostrum nominatim testem vocans. Μένιος βασιλεὺς meminit *Plut. Isid.* et *Osir.* c. 8. ubi nonnulla *Sam. Squire.* In Catalogo *Erato-sthenis* apud *Syncellum* Μίνης Θηβαίος, ὁ ἱμνηστὴς Διόνιος, ubi Μίνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit *P. Ern. Tablonskius* adnotat. ad Catalog. istum in *T. II. Chronol. Vignolii* p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [*l.* 19.] Μόριος. Vide c. 13. et *Diodor.* I. 51. et *Salmas.* de *Ann. Climact.* p. 567. *WESS.*

CAP. V. 4. δῶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive *Hecataei*, sive *Herodoti* dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμέχματος propterea *Diodoro* I. 34. III. 3. a quo *Aristoteles Meteorol.* I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. *Diligentissimus Shaw* *Observ. Geograph. Syriae et Aegypti* p. 183. *Herodoti* patronicium profitetur, Niloque vindicat illum regionis, cui *Delta* nomen est, tractum. *Alia Cl. Freret* et egregie erudita contra priscam istam suspensionem *Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188. quae, quin consensum auferant, nihil admodum inedit. *Lege etiam S. Bocharti* *Phal.* IV. 25. p. 261. *WESS.* — In dubio *Wesselingius* reliquit, *Herodoto*-ne an *Hecataeo* tribuendum illud dictum sit, *inferiorem Aegyptum Nili donum esse.* Nempe ad utrumque horum *Scriptorum* idem dictum retulit *Arrianus*, de *Exped. Alex.* V. 6. sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne *prisci Hecataei Milesii* id opus, ubi idem dictum, sicut apud *Herodotum* legebatur. Quem locum produciens *Creuzerus* (in *Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis*, p. 29.) existimat, ex ipsa *Nostri* narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, *Hecataeum Milesium* iam ante *Herodotum* in eadem fuisse sententia: quum praesertim et *Porphyrius* apud *Eusebium* dicat, multa ex *Hecataeo* ad verbum transseripisse *Hero-*

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar.* ad *Nostrum*, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect.* citatis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relata hanc sententiam audivit legitve *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus huc adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summam ea exposuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. T. II. p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου) Verum erit Πλινθινήτεω. Oppido nomen Πλινθή, quod lacu Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Seylax* Πλινθινὸν κόλπον vocat, *Peripli* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi* Πλινθήν videndi. Mox [l. 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τίνι rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. μέχρι Σερβονίδος λίμνης, παρ' ἧν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει εἰς θάλασσαν. Et hac quidem in defensione P. *Horreo* adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude et Syria properantibus* fuisse, liquido ea affirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. **WESS.**

[10 seq. σχοῖνος ἑκαττος - - ἐξήκοντα στάδια) *Schoenum* *Noster* facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis *Aegypti* partibus, sed diversissimam habitant esse *schoeni* mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim *schoenos* alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑκατόσιοι καὶ τρισχίλιοι) De discrepante in hac *Aegypti* mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in Strabon. XVII. p. 1135. [Casaub. ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias* Schol. II. p. 43. v. ex *Nostro*. Aliorum dissensum non praeteriit Strabo XI. p. 788. a. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ ἀστατον τῆς οὐραίου μέτρων in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. b. [p. 803 extr. et seq.] WESS. — De stadii mensura quo usus est Herodotus, praeter Gosselini uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis Strabonis continetur, consuli possunt Danville et de la Nauze, in Comment. Acad. Reg. Inscr. T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique du Bois-Aymé in Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri, in Description de l'Egypte etc. Etat moderne, Mémoires, T. I. p. 188 seq. Conf. Adn. ad II. 158, 20. S.

CAP. VII. 5. ἱξ' Ἀθηνῶν) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit Gronovius, huc etiam debuerat ἱξ' Ἀθηνῶν, Athenis, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403. 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηνῶν scribendum. Ὀψθαῖ Ionice flectitur in Ὀψθαῖον, quod pro Ὀψθαῖον poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Ὀψθαῖον τῶν Αἰγυπτίων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? VALCK.

Ibid. ἱξ' Ἀθηνῶν) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσσαν, [I. 6.] quorsum et Mediceus, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσσαν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108. fuitque in foro, ab Hippia, Pisistrati filio, olim dedicata apud Thucydidem VI. 54. Nam, quod eam in via, qua Athenis Pisas ibaturo, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex Herodoto locat Barbeyracius Histor. Foeder. Part. I. p. 72. id festinanti excidisse opinor. WESS.

8. τῶν οὐδὲν νεωτέρων τὸ μὴ ἵεναι etc.) Legebant scholiastes τὸ μὴ ἀνίστασθαι: adscripsit enim ἀνίστασθαι, inane, quod inane;

ἵσας; si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthis* [*Gregor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς οὐδῶς mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* *Odyss.* β'. 196. ἐπειὶ φέρ' ἀριστάδ' ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad *Il.* α'. p. 18, 10.] et *Etymolog.* p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφύρον an διάφορον praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, *Obs. Herod.* c. 33. *WESS.* — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo Nostro (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto* Editore) obtrusus esse Nostro ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in *Notis* ad h. l. et in *Indice* geographico, voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danvillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* miora stadia, quibus constanter in *Aegypti* historia utitur, cum *Olympicis* stadiis, repetiit *Cahirensis* Academicus *Du-Bois-Aymé* loco paullo ante citato. S.

11. ὡς μὴ εἶναι) Inmigravit in locum suum ὡς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὡς ἐν τῷ ἐκπληρόν - - εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII.* l. 8.] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [*Confer* ad I. 58, 7. notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. Mort. XII. 1. [p] et *Horreum* *Obs. Herod.* c. 43. Porro ἐν τῇ καὶ λέσσι. [cap. 8. l. 5.] similem ob causam revocavi. *WESS.*

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτη μὲν λέγον etc.) Hoc loco, ubi sunt lapicidinae, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septentrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem*; scilicet *versus Rubrum mare*, (ut l. 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Α. Pendent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Ραυω. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ Δ.] Quae vero consequuntur [l. 12.] de saeae monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex Medic. sunt. Probare possum ψάμμω καταλυμένοι, uti ψαμδῶν ἰδλυμένα πολλῇ Odyss. E'. 136. quamquam καταλημένοι ex ἰδλῶ non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Iupiter ἰδλυμένος κόπρω, qui ἰδλυμένος Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. Ed. Montac. φλογεῖ ἰδλυμένα χροῖ - - Φαλάγγια Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui καταλυμῶν maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένοι Medicei decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμων μούνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μίμφως ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium Mediceī auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμω καταλυ, τεταμμένοι τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένοι, ut Wess. cum aliis, sed τεταμένοι, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in Var. Lect. sed invitus video aliter visum esse typothetae nostro. S.

16. οὐκ ἐστὶ πολλὸν χωρεῖν) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranæ: venerat etiam in coniecturam Reiskii. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent Aristidi T. II. p. 343. esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit B. Maillet Descript. Aegypti p. 44. WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordens* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. ἱερὶ ἀνάπλους ἐν τῇ ἡμετέρῃ etc. Vide ne iusto minor sit *novenarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguum status stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. μέχρι Θηβῶν) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* Αναβ. III. 5. p. 109., ex *Medic.* idem asserens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβῶν legebatur rectissime, reposuit. *WESS.* — Conf. *Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque *Thebas* nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque *Heliopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab *Heliopoli Thebas* 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque *Thebas* 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. ἰθαίνοτό μοι -- κέλπος θαλάσσης) Expressit *Plinius* Hist. N. II. 85. *Herodoto* quidem si credimus, mare fuit supra *Memphim* usque ad *Aethiopum* montes; itemque a planis *Arabiae*. Mare et circa *Ilium* et tota *Tenthra*nia, quaque campos intulerit *Maeander*. Paria illis ex *Nostro* et *Nearcho* *Strabo* XIII. p. 1015. [p. 691. ed. Cas.] et *Arrianus* Αναβ. V. 6. p. 203.; *Herodoti* non oblitus. Mox [l. 7.] *Thueydidis* exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγάλην εἰκόσας lib. IV. 36. *WESS.* — Amant autem *Ion*es ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. Νείλου, ἰόντος πενταστόμου) Notissimus septem geminus *Nilus* ex *Virgilio*, ἰπτάπορος *Dionysio* *Perieg.* 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πολύστομος *Nicandro* *Theriac.* 175. Praetulit ex *Med.* πενταστόμου titulum *Gronov.* motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰσχυρὴν στόματα *Nili* quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ὀρυκτά. *Eustath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάσταμον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, ὁπλοῦν κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων, ad *Dionys.* vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem annis ostiis longe didita, et tot scriptis Codd. recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esaiæ* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitrinae*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Maillet Descript. Aegypti* pag. 49. Mox [l. 12.] *μεγάλα* bene Gronov. WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήτων etc.) Haec et sequentia videntur observata *Thucydidi* II. 102. *ἰσὶ τῶν νήσων αἱ ἡπίραιται· ἑλπίς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινὶ ἀνθρώπῳ τοῦτο παύειν*: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. S.

CAP. XI. 2. ἰστίχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς etc.) Ex coniectura *G. Raphaelius* in priorem *Petri* c. 2, 6. *ιστίων*, sed minime fideli. Supra I. 193. *ιστίμι* δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ *Εὐφράτιω*. et II. 158. *ιστίμι* δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. *Iebb.*, *εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ἰστίμι θάλαττα, ἣ καλεῖται Κασπία*. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [l. 11.] *ἐκ τῆς βορ. θαλ. κόλπον ἰστίχων* τὰ παene ex *Remig.* admittam. Recepti sine haesitatione [l. 6.] *ἐς τὴν εὐρείην θάλ.* *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. *ἡμέραι ἀναισιμῶνται τεσσαράκοντα* etc.) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum *Cahirensen* *Le Pere*, in *Description de l'Égypte publiée par ordre etc. Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. S.]

8. *ἡχλὴ δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἀμπώτις*) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in *Mosem* et *Iudaeos*, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in *Ptolemaei Tetrabibl.* pag. 83. *ἀμπώτις γὰρ γενόμενης θυγᾶς παρήλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μωσῆς*. Docte et animose pro divino *Iudaeorum* legislatore *Vignolius*, *Chronol. lib. III. 1. p. 663. etc.* WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolae duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. S.

11. ἐν τῇ βορείῃς θαλάσσης) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νότιν θάλασσα est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορείῃς cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορίῃς; hic legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ὧτων συντέτραινε μῦθον ἡσυχῶ Φρίων βαίνει, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν κού γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμ. etc.) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedito. Arch. εἶμαι [pro ἢ ἐμὲ L. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam εἶμαι posuit hypothetha.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γάρ - - - χωσθῆναι ἂν κού γε ἢ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alibi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluerit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γινέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μὲντοι ἔλπομαι γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἂν ἤκου γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθῆναι κόλπος καὶ πολλῶ μέζων ἴτι τούτου ὑπὸ τούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατοῦ; In his solemne illud ἤπου vel Herodoti ἤκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον - - γινέσθαι, non satis equidem causae vidi. Si ἢ κού de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim καὶ γὰρ δὴ, eadem notione atque πῶς γὰρ δὴ, ferendum putavi. καὶ γὰρ δὴ legendum censet *Benedictus* in *Actis Semin. philol.* Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum μίζων ἔστι τοῦτον, non cum *Pavio* apud *Wess.* intelligendus sinus hoc *Arabico maior*; sed hoc *Aegyptio*, ut recte *Larcherus* accepit; nempe maior hoc, quem *Herodotus* existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc *Aegyptus* est. *S.*

CAP. XII. [3. τῆς ἰσομένης γῆς. In *Lat. vers.* perperam positum regionem utrique adiacentem, ubi utrimque scripseram. *S.*]

4. κογχυλία τι φαινόμενα) Res vera est, fulta testimonio *Plut.* *Isid.* et *Osir.* c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda: Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis *Noachi* tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentienti et disputandi pruritu concordia? Adi *S. Bochartum* *Phal.* IV. 24. et *Freretum* *Comment. Acad. Inscript.* T. XV. p. 342. *WESS.* — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque *conchyliis* marina in montium visceribus reperiunda, salvâ fide *Mosaicae* narrationis, ex aevo derivari *Noachica* inundatione longe superiori. *S.*

7. πρὸς δὲ, τῇ χώρῃ, οὕτι etc.) Laborabant haec mala punctione: πρὸς δὲ, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex ἰδὼν, cui superius suus locus. Vidit hoc *Reiskius*, brevi post [I. 9.] εὐ μὴν corrigens. *WESS.* — *Reiskii* coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. *S.*

CAP. XIII. 4. ἄρδισκε Αἰγύπτου) *Medic.* ex Ionum consuetudine. *Abydenus* in *Eusebii* *Pr. Evang.* IX. 41. πύλας ἐπέστησεν, τὰς ἀνοίγοντας ἄρδισκον τὸ πῆδον. Scripsi etiam *ἐνακόσια*, quemadmodum II. 145. *Homeri* *ἐνάτον, εἰνάνυχος* nunc non attingo. Mire placet *Gronoviana* huius loci explanatio. *WESS.* — Scilicet et *Μοίρι* et *τετεληκότες* e suo cod. restituit *Gron.* cui fere et nostri adsentiantur libri. *S.*

[6. οὐν δὲ, ἣν μὴ ἐπ' ἐκκαίδεκα etc. Quum hodieque eadem *Herodot.* T. V. P

fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse *Herodotum*, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam *Moeridis* regis aetate: octo enim illos cubitos, quos (l. 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. *Strab.* XVII. 788. ed. Cas. et *Plin.* lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]

11. κατὰ λόγον ἐπιδοῖ ἐς ὕψος) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretationis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco κατὰ λόγον per κατὰ τὸ ὅμοιον interpretari, et ἐς ὕψος, εἰς αὐξήσιν. Mea saltem opinione nihil distarent κατὰ λόγον ἐπιδοῖ ἐς ὕψος: et κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδοῖ ἐς αὐξήσιν. Cap. seq. 14. εἰ σφί ἰθαλῆσαι (sic legerim.) --- ἡ χώρα ἡ ἔνερθε Μίμφιος -- κατὰ λόγον τοῦ παρρηχνημένου χερσὶν ἐς ὕψος αὐξάνουσαι. VALCK.

Ibid. κατὰ λόγον ἐπιδοῖ ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδοῖ ἐς αὐξήσιν) Invenit et hic manifestam ταυτολογίαν Cl. Reiskius, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas *Ask.* in quis hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum ἐπιδοῖ et ἀποδοῖ terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. *Herodoti* dictiones bene constant: ἐς ὕψος altitudinem soli, ἐς αὐξήσιν eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum *xvi.* aut *xv.* cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, argumento est Nili figura *xvi. liberis* circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur in *Plinii* H. Nat. XXXVI. 7. ubi *Harduinus*; cui iungendus *Shaw* Obs. Geogr. Syr. et Aegypti cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. *WESS.* — Non ταυτολογία, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eandem sententiam ῥήσις aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo ἀποδοῖ dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδοῖσι significare possit. Illud video, ἐς αὐξήσιν posse eandem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iuncta mox utraq̃ue voce ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὁμοίον ἀποδοῖσι ἐς αὐξήσιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, neque tantundem reddit ad augendum inundans flumen; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versioni in parenthesis interieci. Sed quaero, quisnam reddidit? nam nominativus, ἡ χώρα αὕτη, qui praecedat, ad verbum ἀποδοῖσι, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὁμοίον ἀποδοῖσι etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. Ὑδατος οὐδεμίη ἄλλη ἀποστρεφὴν) Valla ἀποστρεφὴν in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae perflugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα - - - ἀποστρεφὴν ἔχῃ: pro quo ἀποστρεφὴν καὶ καταφυγὴν ἔχῃ Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστρεφῆς ἐργαμῆος, cui perflugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστρεφὴν ἐποιεῦντο τοῦ Ἀθηναίων δῆμον, de Vit. Soph. I. iv. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμφυχον ἐκτρέψατο - - - τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστρεφὴ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστρεφὴν σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστρεφὴ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μοῦνον [l. 22.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μόνον) Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere suceverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Ἐῦδος: Ἄρῃ, ὃν ἂν τις ὀνομάσκει καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Küster. quel temps fait-il? Theo-

eritus Eid. IV. 43. *Καὶ Ζεὺς ἄλλακα μὲν πάλαι αἶθριος, ἄλλακα δ' ἔπει, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διός, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. Aquam pluviam Plato dixit τὰ ἐκ Διός vel παρὰ τοῦ Διός ὕδατα, τὰ ἐκ Διός ἰόντα νάματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. c. Cum pluebat, elegantioribus δ' Ζεὺς, vel ὁ Θεός, ὕειν dicebatur; (quam formulam Alcaeus iam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποτὶν ὕδαρ: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. Καὶ τοι πρότερον τὸν Δ' ἀλαθῶς ᾤμην διὰ κοσμοῦ οὐρεῖν. VALCK.*

CAP. XIV. [9 seqq. ἀπονητότατα etc. Putes cum Heynio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poetæ versus illos, ἀπονέστερον ἰσθλοὶ νέμονται βίον etc. S.]

13. ὅλλοι ἄνθρωποι) Debetur Arch. Variant in vocis scriptura editi libri. ὅλλοι I. 48. et 125. ὅ'λλοι II. 51. ὅλλοι ex Med. his II. 36. Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. ὅ'λλοι μὲν βα. ἡ τοιαύτη συναλοιφή τῆς νωτίρας ἰατρὸς ἐστὶ. διὸ μέμφομαι Ζηνοδότῃ ἐπὶόντι, ὅ'λλοι μὲν βα θεοὶ καὶ ἄνθρωποι. (Iliad. B'. 1.) οὐ κίχρηται γὰρ ταύτῃ Ὀμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ὅλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinionioni tribuit Barnes. in Iliad. A'. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, Diodorus I. 36. non praeteriit. WESS.— Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.

16 seqq. ἰσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat Eudorus apud Aelianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant Aegyptii: φιλόδομοι, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν αἱ δὲ παροῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὕγραν τὴν γῆν ὠθεῖν, ἵνα μείνη ἔμβριος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνέων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπεὶ δὲ καταπατηθῇ τῇσι βοσὶ τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim, quam Herodoto deberi minime dubito,

secundum quem *suum* in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δι τῆσι ὑπὸ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται, *suum* ungulis excussum frumentum convehit. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. *Aream Telesilla* δῖνον vocaverat: *Athen.* XI. p. 467. F. Τηλέσιλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc *Eustath.* Ἰλ. ὅ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] *Aelianus* duobus in locis rarissimo hoc usu forsitan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima *Epist. Critica* II. D. *Ruhnkenii* p. 43. VALCK.

Ibid. ἰσβάλλει εἰς αὐτὴν ὅς etc.) Adsentiuntur *Plutarchus* IV. *Symp.* c. 5. et *Eudoxus* in *Animal. Histor.* *Aeliani* X. 16., quos olim Galeo, non *sues*, sed *boves* intelligenti, opposui ad *Diodorum*. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὅς *boves* indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen *sues* in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At *sus* sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„*Sues immissae in sementem*, „ait *Galeus*, haud dubie omne frumentum in ventres „potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea *boves*, ut multae nationes, tritrandis frugibus adhibuerint. *Cyrillus* in *Esaiæ* c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνένγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἴτα βοῦς ἐπαφίενταις αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστράχνας. Prudenter profecto: sunt enim *boves* ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod *Galeus* non neglexit, *sues* ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent *Plutarchus* atque *Eudoxus*, venisse ex scriptoris calamo ἰσβάλλει εἰς αὐτὴν βοῦς et τῆσι βοσὶ τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δι τῆσι βοσὶ arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque aetatem anteverterit? *Diodorus* generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, *suibus* fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur *Christ. Schoettgenius* *Antiq. Tritur.* Sect. ix. et Aegyptiorum *Fr. Lud. Norden* *Itin. Aegypt.*

p. 58. WESS. — *Plinius* Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in madido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno Diodoro excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκίματῃ posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum operà ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἰμβάλλουσι -- ὕς, et ἰπτιὸν δι καταπ. τῇσι ὕσι), ab *Herodoti* manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ἀποδινήσας δι τῇσι βοῦσι perquam probabile debet videri. *Larcher* (suffragante *Borh.* in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrumque, pro τῇσι ὕσι), τῇσι βοῦσι corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἰσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς, ante ista, σπίρας ἴκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante semen-tem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatiliū, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Tarcheas Pelusiacas eiusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne *Ald.* et plurium schedarum [l. 6.] ἐς μεσόγειαν τίειν αὐτὴν pro quisquilliis putetur. Ταρχηίων sive ταρχηϊῶν *Arch.* species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et *Steph. Byz.* in voce. Nominis fortasse caussa ex contumelatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur; uti c. 86. Ταρχηίας τῶν ζώων dabit *Aelian.* de Animal. X. 29. νεκρῶν ταρχηϊῶν *Diodor.* I. 91. WESS.

[11. ἤδη γὰρ σφι) ἢ τοι γὰρ σφι, profecto enim, corrigit *Benedictus* in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ δὲ βουλοίμεθα malim, ob id quod dein l. 10. huic respondet, ἀποδυνάμειν αὐ. S.]

17. τίνα γλῶσσαι πρώτῃ ἀπήσουσι) Posset Aldi αἰετούσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Aiac. 896. ut de Pindaro aliiisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι --- στήθῳ ἦσιν ἄλλος. Euripid. Med. 1176. ἦκεν ἐλαλυνῆς μέγαν κακυτόν. Quod et in Sophocl. Aiac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἦκε δ' αὐτὴν σμυρδαλῆν: etc. WESS. — Φωνὴν ἰτίαι habes apud Nostrum II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.¹

CAP. XVI. 5. τρία μέρη εἶναι τῇν παῖσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. Iug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniiis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicio adeo συνουρίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam praepositionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὥστε ἐν τῷ μεταξύ Ἀσίας etc.) Emendata [a Gronovio] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, in μεθωρίῳ Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἑστί' κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νυν Κερμασώρου πόλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος μὲν ἀνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσούτον ὅσον ἄχρι Μίμφως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κέρας. Σύρος ὄνομα τῇ κόμῃ πρὸς τῷ τίλει τοῦ μεγάλου βήματος: ubi τίλος τ. μ. βήματος haud aliud ao Nostri δὲ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Sallustius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat,

et negabunt alii cum ipso Tatio; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω καὶ μὴ Κιρκάσσιος ὄνομα τῇ καὶ μὴ πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo Steph. Berglero debentur. WESS.

26. τῷ μὲν Σαῖτικόν) Ταυτικὸν corrigentes male agunt, neque a Strabone XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ Ταυτικὸν στόμα, ὃ τινος Σαῖτικὸν λέγεται, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: Herodoti vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam Platonis ex Timaeo pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: "Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥέμα, Σαῖτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τοῦτου δὲ τοῦ νομοῦ μέγιστη πόλις Σαῖς: quibus non male nectentur Proclo disputata pag. 50. Confer Cellarium Geogr. IV. 1. pag. 24. horum oblitum. WESS.

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter Eustath. in Dionys. vs. 226. Nostrum secutus. Apud alios de eo silentium. Non male componitur cum Phatnitico Diodori I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs Heliodoro I. pag. 10. Achille Tatio IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad Phatniticum ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλαρχίας titulus, uti ad Hieroclis Synecdem. p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium Βουκολικόν et Phatniticum non discrepare, nominisque causam patefaciunt. WESS.

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἱμενωτοῦ γινώμῃσι ὕπτιον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam Ammonis oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἱμενωτοῦ γινώμῃσι ὕπτιον περὶ Αἴγυπτου ἐπιβόηον, quod postea demum intellexi, quam sio de Aegypto iudicare in animum induxissem. Edixerat Ammon, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὃ Νείλος ἐπιὼν ἄρει. In eandem ferme sententiam lib. II. c. 104. Colchi, inquit, esse videntur Aegyptii: νοήσας δὲ πρότερον αὐτοῦ ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῇσι - - γνώμῃσι ὑστέριον, prorsus esset insolens in *Herodoto*, ὑστέριον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vicies minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem : τῆς ἰμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγυπτου non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster : verbi gr. εἰρώτιον περὶ Πακτύου I. 158, 3. idem est ac περὶ Πακτύου ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱρά θρησκίῃ) Maluissim, si masti exemplo praevisissent, θρησκίῃ. Quod *Arch.* hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a *Iohnstons*o publicata in *Sophoclis Electr.* 996. τῆς ναυίρας Ἰάδος ἐστὶ τὸ λῆγειν τὴν προμήθειαν, προμήθειαν καὶ τὴν εὐπείαν, εὐπείαν, καὶ τὰ τωαῦτα. ΜΟΧ [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογεῖν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογεῖν κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, l. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πηλάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) *Medicei* πείας *Plinii* verbis munitur, non omnino congruis : In totum autem revocatur intra ripas in *Libra*, ut tradit *Herodotus*, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. Harduin.] Quid enim hic de *Libra* et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πείας probaveris? Haec et alia bene *Salmasius* in *Solin.* p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte *Aristides* T. II. p. 338. οὐ τοίνυν μόνον αὔξειται τὰ κτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τιταγμένως ὅπισω, καὶ σχιδὸν οὐκ ἐν ἐλάττω χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προῖων ἐξεπλήρωσι. *Diodorus* praeterea l. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum : habet quoque nescio quid scabri πείας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πηλάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In *Latinis* nihil mutavi, dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles *Arch.* et *Vind.* fuere. WESS. — *Vallae* latina haec erant : et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentia. Ex quo quidem non conficitur, πείας illum in suo exemplari legisse : quae absurda scriptura est, ex veteris aliquius librarii negligentia derivata : illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερῶν de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura *πίλας* testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae *πίλας* saveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum accurate adponere, adicere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahare; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster ἀπολείπων τὸ μέτρον*, (nempe κατὰ τὸ μέτρον, deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit) pro eo alibi simpliciter, ἐπὶ τῷ ἀπολίπῃ ὁ Νεῖλος, II. 93, 28. quando deficit *Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. ἰκτῖνοι -- δι' ἑταῖς ἰόντες οὐκ ἀπολείπουνσι. Quare etiam cap. 14, 15. ἐπὶ τῷ ὁ ποταμός -- ἀπολείπῃ ὁπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praeced. intelligendum videri potuerat ἀπολείπῃ ταῖς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπιδείπων potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi ἀπείπει, pro ἐπείπει, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi πελάσας interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omittam, recte videtur *Wesseling.* dictionem πελάσας εἰς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7, 12. πληροῖ εἰς τὸν ἀριθμὸν τούτων contulisse; ut sit paullo minus πελάσας, quam πληρώσας. *Larcherus* vero πελάσας de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχισθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi πελάζειν usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχισθαι h. l. opponi superiori κατέρχισθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύνω. S.

[18. αὔρας ἀποπνεύσας] Commode h. l. *Larcherus* ex Scholiis ad *Sophoclis Aiac.* 683. haec adposuit: Διαφύρονσι ἀλλήλων, (αὔρας καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕψους ἐκπνοῶν τάττεισθαι τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἵρεσι πνευμάτων. S.]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες] Varias variorum Auetorum de Incremento Nili eiusque caussis sententias, ex *Plutarcho* de Placitis Philos. lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auctore, porro ex Theophylacto Simocatta, lib. VII. Histor. cap. 17. ex Diodor. Sic. lib. I. ex Aristidis oratione Aegyptiaca, ex Strabonis lib. XVII. ex Xiphilini Epit. Dionis Cassii, ex Heliodori Aethiopicor. lib. II. denique ex Theodoret. Sermon. IV. de Graecorum affect. curandis, collectas Godofr. Iungermanus suae Herodoti editioni, Adpendicis loco adiecit. Eaedemque omnes eclogae, ex praedictis Scriptoribus excerptae, in Londinensi editione Herodoti, quae Galei nomen praefert, in editione Gronoviana, denique in Wesselingiana, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram Herodoti editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad Incerti, quem dixi, Scriptoris fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione Eclogae ex Ctesiae Persicis praemissa (T. IV. Part. 1. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum Nostro merentur quae de eodem argumento Diodorus Siculus lib. I. cap. 38-41. conegessit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, Iungermaniana Adpendice exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίᾳ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in Syria fluvios; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, etesias non magis e septemtrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἀρκτου ἢ περὶ τῆς ἰσπείρας spirare, ut, post Aristotelem, Meteorol. II. 6. Diodorus observavit I. 39. in alia utique ivissent. De etesiis autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. Philo, Aegypti incola, id fassus ultro est, Vit. Mos. I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, B. Maillet Descript. Aegypti p. 55. Neque ea tamen unica incrementis Nili caussa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμωτάτων τόπων ἴων etc.) ψυχρότερον coniectura adsecutus Corn. de Pauw fuit. Adposite Aristides, T. II. p. 334. ὁρμάται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμωτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δῆπου, καὶ προῖών ἐς ἄπτον αἰὲν ἑρμῆν. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et ἴων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interlineari

esse invectum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc insertum, verum verbum *μίαν* expelleretur. Quare, nisi prorsus eiciendum vocab. *τόπων*, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. τῶν τὰ πολλὰ ἴσσι) Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλὰ ἴσσι --- ὡς etc. Ego τῶν τὰ πολλὰ non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiam arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur τῶν πολλὰ ἴσσι, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adiectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. ὕσαι ἐν πέντε ἡμέραις) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [ἐν τρισιν, pro ἐν πέντε.] merito exposcit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [ἐν παρτί ἢ μίσει.] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periiit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. εἰ τοίνυν ἔχοντι καὶ ὁσον. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ὁσον particulam ii. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere εἰ τοίνυν ἔχοντι καὶ ὅτι ὧν; cui novationi non est hic locus, quod et de multis aliis dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. S.]

CAP. XXIII. 4. πεταμόν Ωκεανόν) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῖο μέτρα Ὠκεανοῦ* Iliad. εἴ. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex Strabone novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem Diodoro I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos Seneca in ordinem coëgit, derivabant. Confer Libanium, in Basilico p. 140. Herodotea haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἀν ἀγχοράτω ἢ χώρης) Inpendit qualemcumque his operam G. Raphelius ad Matth. cap. xii. 35. sed usus vetere Editione. Mediceo iure merito Gronovius obsecutus est, repulsa T. Fabri lib. I. Ep. 7. correctione. Θειός de sole tritissimum. Appianus Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυνάμενου τοῦ θεοῦ. Quae autem Noster de Nili auctis per aestatem aquis et earum causa, aliena sunt et saepe explosa. Lege Aristidem T. II. p. 341. et Diodorum I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἰόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulatio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea Pavius, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adjuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo Reisk. in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem Cl. virum, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori impingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex Arch. provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἰόντος, [l. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεται) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπει.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurium olim persuasio, cederet? Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφισθαι τῷ ὕδατι, graviter Philosophus, Meteorol. II. 2. Sequentia ad examen vocavit Salmasius in Solin. p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἴτιος --- καὶ τὸν ἥρα ξηρὸν --- εἶναι) Reiskius καὶ τοῦ τὸν ἥρα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum: ibi non neglecturus erat: Herodoti stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐτρεσίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύνειν (non τοῦ πληθύνειν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subintelligi debet ὡς particula. S.

3. διακάλει τὴν διέκδοσιν αὐτοῦ) In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Medicei sumitur ac si αὐτῷ sive ἰαυτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἰαυτοῦ accipiendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit qua transit. S.

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορρῆς etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ commate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post αἰθέρος, ut iuncta intelligerentur τῶν αἰθέρων καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigorius Idiotism. VIII. VII. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctione Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀπορίαν) Est cui οὐκ ἀπορίος ἐστι aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2. P. At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiuntur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὡς ἀρχὴν ἔχοντο) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum ab initio, nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, alique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.

[5. ὁ γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνῶν) Valla, scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum, loco pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματις. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter alias. Quam in partem Larcher in priorē ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματιῶν ab Atticis dici ait, in ᾧ ἀργύριον ἀπέναιτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeceunte Michaelis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hic diei censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἱεργητῆς τῶν ἱερῶν γραμματέων, non γραμματιστής τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πύργους μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γινομένην εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἴλεσι) Explicat Aristides, si ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δύναι ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιμῆϊας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γινόμενα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἰμβάλλοντες etc.) Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰτὲς θρήσκας. Ut αἶτε, αἶτε δὲ, et αἶτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παίδων οἱ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adiaci, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab edit. Gronov. ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium. Οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματιστής, εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλαγε, ἀπίθαινε (ὡς ἐμὶ κατανοεῖν) δινὰς τινὰς ταύτῃ ἰούσας ἰσχυράς καὶ παλαιοῖν· εἰ δὲ ἐμβάλλοντος etc. ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτῃ ὣν δὴ) ταύτῃ ὣν δεῖ legit Val-
la; quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALCK.

11. τοὺς δὲ τούτῳ γῶ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.) Dionysius Longinus περὶ Ὑψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷ, inquit, ὃ ἱταῖρε, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὅψιν ποιῶν. Et sunt profecto attendentibus longe cultissima. Ἀπίθαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert Fabri Tolliique editus Longinus: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξῃ. WESS. — Ἀπίθαι [Gronovii] ne graecum quidem. ἀπίθαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legabantur: τὴν διεκπλῶσας ἤξεις: et ἔπειτα --- ὁδοπορίῃ ποιήσῃ: tum αὐτῇ --- δυνάμει ἡμέρας πλείους, καὶ ἔπειτα ἔξει. Hoc etiam mutatum ivit in ἤξει Gronovius. VALCK. — Descriptionem istam Nostri imitatum esse Lucianum, Ver. Hist. II. 27. notavit Toup. ad Longin. l. c. S.

25. τῇ οὐνομά ἐστι Μερόν) Describitur a Diodoro I. 33. et Strabone XVII. p. 1139. [p. 790. ed. Cas.] quorum is a Cambysis matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: Iosephus in pari fere caussa est; et tamen ab eruditissimo viro, Phaleg. II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide Liban. in Antiochico p. 343. WESS. — Conf. Heeren, in Ideen über die Politik . . . der alten Welt, T. II. p. 398 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἤξει ἐς τοὺς Αὐτομόλους) De his Automolis, s. Transfugis Aegyptiis consuluisse iuvabit quae commentatus est Heeren in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis, inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, Steph. Byz. et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor *Stephanum* non nihil discedere, sed illi dudum e *Nostro* medicinam *Hartungus* fecit Cent. I. 3. p. 641. *Ἀρχαῖα* Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit *Reiskius*, non neglectis *Auzumitis* et *Aethiopum* urbe *Auxumi*. Ex Hebraeorum sermone *Ἀσμάχ* arcessivit *H. Relandus* Diss. de Coptica Ling. ad *David. Wilkins* p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Lege et *Diodor.* I. 67. WESS.

10 seqq. ἐν Δάφνησι τῇσι Πηλουσίῃσι etc.) Vide c. 107. In *Ald.* et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus *Fr. Iunius* ad *Esaiæ* cap. xxx. 3. deleto, quod vocem ἄλλῃ excipit, δὲ, utique non necessario. [At percommode adiecta est haec particula: καὶ - - ἄλλῃ δὲ, atque item alia.] *Daphnae*, uti idem et *Bochartus*, in sacris Prophetarum Oraculis *Taphnes*, nec longe a *Pelusio* in *Itinerario Anton.* p. 163. Ceterum pro *Assyriis*, contra quos in *Edd.* praesidium ad *Daphnas*, fortasse consistent nonnulli; siquidem *Psammetichus*, *Assyriorum* potentiam deiecturus, *Azotum* *Syriae* obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus *Arch.* et *Vallae* accedam, et *Valckenarium* laudem. WESS.

11. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a *Relando*, *Spanhemio*, aliisque ostensum, *Syria* et *Assyria*, *Syri* et *Assyrii* promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen *Herodotus* *Syrios* [sive *Syros*] ab *Assyriis* distinguit; hic itaque corrigendum *Συρίων*. [certe *Σύρων*.] Agit enim de custodibus; quos ad *Aegypti* fines collocarit *Psammetichus*: ad Orientem *Aegypto* sunt obiecti *Arabes* et *Syrii Palaestini*: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι ἦμουν lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίαν τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦ μὲν ἢ Συρίην Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in *Var. Lect.* professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἴα) Vetabat; *Valla*: Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἴαν, *Isaeo* p. 80, 44. et *Demostheni* p. 143, 96. Sed apud *Herodotum* οὐκ ἴαν nusquam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivus *Psammetichus*. T. V.

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδίτρώ τῃ (hoc intersero) [quae tamen particula τῃ non necessario requiritur] πολλὰ λίγων, καὶ σφίαις θεῶν πατρῶν ἀπολιπεῖν οὐκ εἶα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπῆρτο ὁ Σιῦθης τὸν παῖδα, εἰ παῖσαι αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἐραστὴν ἀντὶ τοῦ ἐρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἐκείνου μὴδ' ἴτιμον κατακαίνειν: negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχεῖν, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἰθάρσυνέ τι καὶ οὐκ εἶα τῷ γεγενημένῳ ἰνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δὲ τινῶν) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τούτους ἐκίλει ἐξελόντας) Cl. Reiskius ἐξελόντας praecipit ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξελῶντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξελόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένη μῆτις) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae causa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguus, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravam; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gron.] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄλλα. Sed hoc aequè sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἄ

τῆς frequentatum; non tamen *Herodoto*, semper Ionum more ἄσπεκ scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰ δὲ αὐτὸν ἦν. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a *Cyrenaeis* intellexi. Paulo post [l. 3.] *Herodotea Gronov.* interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νίλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de *iuvenum Nasamon* umitinere per *deserta Libyae* narrantur, interpretatus est illustravitque *Heeren*, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπεισθαι ἐς λόγους Ἑστάρχην) Resecui inportunum *Medicei* glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus *Codd.* abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante *Florentia* dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in *Lybia* sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἢ τελευτᾷ τῆς Λιβύης) Male haec tinniunt. Scripserat aut ἢ τελευτᾷ τῆς Λιβύης, quorsum tendit Ask. aut ἢ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae *Reiskii* sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium *Soloënta*, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem* censitur fuisse terminum. Mox [l. 20.] τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et *Codicum* auctoritati obsecundans. Adsolet sane *Africae* in *mediterraneum mare* vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας, tum ἐπὶ τούτων et ἐπὶ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεια habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπὶ ὧν τοὺς νηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [*Reiskius* puto] scriptis ad me litteris, ἐπὶ ὧν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γινίσθαι, aut potius εἰπον ὧν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπὶ atque ἐπὶ γι, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae *H. Stephanus* de *Dialect.* p. 158. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπὶ notione postquam accipitur (qua eam *Wess.* accepisse videtur) ἀναπόδοτος videretur esse oratio. Itaque *Vigerus*, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπὶ hīc

notione particulae ἔτι, deinde, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi ἔτι ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura ἔτι, (scil. οἱ Νασαμῶνις) in contexta posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non ἔτι, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum. *Hermannus* in Adnot. 241. ad *Vigerum*, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione caussali, satis usitata, hic positam esse ἔτι particulam, commodè per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis *Herodotus* dixerat, regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de Etearchi narratione, pergere, nam iuvenes illos talem, qualem modo ipse dixerat, *Lybiam* invenisse. Quae quidem ratio a Viro et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam ἡσιν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἔτι recte hic a *Vesselingio* ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse διελθόντας δὲ - - ἰδίῳ δὲ καὶ etc. itaque post ἀντων L. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* I. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittanda, quum mihi traditur secunda *Vigeri Hermanniana* editio, anno MDCCCXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum *Virum*, mutatâ priore sententiâ, istum *Herodoti* locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. ἀνδρες μικροὺς, μετρίων ἐλάσσονας) *Pygmaei* sunt, prudentius, quam poetarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abest *Nonnosi*, qui eos in *Aethiopiae* finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo, Cod. III. *Biblioth.*

p. 8. *ἐντοχι γάρ τισι μορφήν μὲν καὶ ἰδίαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτους δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χροάν, ὑπὸ δὲ τρυχῶν δεδοσμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος.* Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene *Is. Vossius*, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticalosis regionibus, ad *Melam* III. 8. quibus iungi possunt a *Iobo Ludolfo* disputata *Comment. in Histor. Aethiop.* p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τᾶμνων Λιβύην· καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. *Mediam* autem *Africam* permeare Nilum, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare *Ampl. Bouherius* Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem amnium, *Nili*, et eius cui *Niger* nomen, huc invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At *Herodoti* quidem haec fuit sententia, Nilum *mediam* e transverso permeare *Africam*, *Istrumque* *mediam Europam*. Priorem καὶ particulam, *Wesselingii* monitum secutus abiicit *Reizius*: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum μέν subintelligas: μέν in Λιβύης, καὶ (μέν) μέσην τᾶμνων Λιβύην. S.

12. Πυρήνης πόλις) Nollem dicam *Laurentio* a *Viro Cl.* impactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes *Aristoteles Meteorol.* I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, *Noster* urbem; quo titulo in *Celtis* cum nulla sit, *Guil. Stukius* ad *Peripl. Ponti Euxin.* p. 164. Πυρήνης ὄρος sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniecit esse: cui paria non facio. *Herodotus* ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit *Glareanus* et *Stukius* ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes *Brygen* seu *Pregen* scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem *Preginam* sive *Pryginam* adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis *Dalecampius* ad *Plinium* H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυρήνης χώρας *Nostro* obtrudat. WESS.

13. Κελτοὶ οἱσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλίων) Corrigunt doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔξω Ἑρ. σπηλίων, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censi nequeant. At haec vide: Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλίων Ἑρακλείων Straboni I. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extrema Lusitaniæ, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἑρακλείων σπηλίων κύρτωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Praeterea ἐντὸς σπηλίων insulae contra Hispaniam in mediterraneo mari, ἔξω δὲ σπηλίων, τὰ Γάδιμα sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniæ promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. a. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur *Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II. in qua Cl. Pelloutierii Responsio ad Cel. Schoepfiani dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. VESS.*

16. μέων --- διὰ πάσης Εὐρώπης) Hæ quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendæ; si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἰστρος ἐς θάλασσαν	μέων
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	διὰ πάσης
τῇ Ἰστροννοὶ Μιλησίων οἰκούν-	Εὐρώπης
σι ἄποικοι	

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi μέν διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρος (ἀρχαίμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύντας οἰκούνσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) μέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesis Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [l. 12.] μέν μὲν σκίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύντας, IV. 49. excerptis nempe Cynesiis. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ paene ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis.

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρὸς comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος --- κίτται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparisonem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νῆλον τῷ Ἰστρῷ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμίσσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, μέν ἀπὸ ἰσπέρης τι καὶ ἥλιον δυμίων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, μέν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἰσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατίλλοντα. Nilum fuisse conicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην τάμνον Λιβύην: Ister μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρῇσι --- οἰκίσουσι. Nilus ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νῆλον δυμίων, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (per totam Africam; ut Danubius per totam Europam:) διεξιόντα, ἐξευθεῖται τῷ Ἰστρῳ. VALCK.

10. ἀντίον κίεται) Gronovium vide, nimis argutentem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰστροῦ ἀντίον κίεται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κιλικίης ἀντίον κίεται.] Usus ἀντίην patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodi vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίην retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλείστα θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη παῖσα χώρα) πλείω θωυμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27. 7. Conf. Wessel. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλὰ πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἡ θεία τε καὶ νόμους) Quinimo ἡ θεία τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκτὶ γὰρ οἱ μὲν ἄρσιν κατὰ στήλας Θακούσιν ἰστουρῶντες· αἱ δὲ σύντομοι τὰ ἔω βίω προφῶα πορύνουσιν· αἱ: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπνίζουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἰόντες ὑφαίνουσιν. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ ιγ sive ἐν τῷ γ τῶν Βαρβαρικῶν apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πελικινῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, αὐτὸ διατρέβουσι: quo significato semper verbum ἀγοράζην Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae: Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliaea, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ὀνήσασθαι; positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliaea p. 110. VALCK. — Cur ἔθνα, quam ἔθνη, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

deo. *ἴθι* videntur magis esse *consuetudines singulorum*; *ἥθη*, publici magis mores. Vide IV. 95, 9. 106. 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. *Ex Spanhemius* ad *Julian.* Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in Schol. Oed. Colon. Sophocl. vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπνίζουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφάλλουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci* Aurelian. cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS.

[14. εὐμαρίη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor.* Dialect. ion. §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι) Nihil multo. Κομέουσι Arch. (sic enim habet, non κομέουσι, uti *Galeus*,) librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυροῦνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his *Cl. Salmasius* operam, de Coma p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante *Cl. Dukero* in *Thucyd.* I. 6. WESS.

4. τοὺς μάλιστα ἐκρίνεται) A poetis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: εἰς τοὺς μάλιστα ἐκρίνεται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κηδεύει. Lib. VI. c. 57. διαίξιν πατρὸς σου παρθένου πέρι, εἰς τὸν ἐκρίνεται ἔχιν. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιτροπέειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῷ ὀφθαλμῷ τελευτῶντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκρίνεται καθηκούσης. Iis esse adiuncta Sacra; scribit *Cicero* de Legg. II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. VALCK. — Ergo εἰς τοὺς voluerat *Vir* doctus. At similiter IX. 26, 34. ἡμῶς ἐκρίνεται, pro εἰς ἡμῶς dixit *Noster*. S.

[7 et seq. βαιψα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

potione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud *Nostrum*. Vide I. 35 extr. I. 157, 10. II. 68, 18. coll. l. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρίων) Et hoc instauravi. αὐτίων, Θεσσαλίων, Σουετών aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti loco, triticum*, et ἕως *Hieronimi exemplo speltam* vertissent. Belle de his *Ol. Celsius Hierobotan.* P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ.) Huc praeter *Strabonem* XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat *Anonym.* in *Pythag.* reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν πηλὸν δύνειν ταῖς χερσὶ, τὸν εἶπεν ταῖς ποσὶ, τῇσι καλὸν, ἀλλ' αἰμὴν τὸ ἰαντήριον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum *Grammaticos* Ionice dictum πηλόν, et οἶνον πατιῖν *Hybriæ* ap. *Athen.* XV. pag. 696. A. hic forsitan per πηλόν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* *auspiciam* ita vocat *Herodotus*, secundum quem vitibus etiam caruit *Aegyptus*: vid. *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἰματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἑκάστος ἔχει δύο.) Hinc in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in *Col.* vs. 331. corrigendus est *Nymphodorus*: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιβαλε, ταῖς δὲ ἑν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἰ. π. τοῖς δὲ ἑν. Huc *Sesostris* ista dicitur in usum introduxisse, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς λύχας αὐτῶν ἐκθελύσσων: ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσιῖν φασίν. *Lydi* cum a *Cyro* defecissent, κλέει σφείας, inquit *Croesus* apud *Herod.* I. 155. κλέωντας - ὑποδύνειν τοῖσι εἰμασι: quod *Polyaenus* dixit σπλὴν γυναικεῖαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De *Cyro* *Lydisque* narrata transtulit in *Xerxen* et *Babylonios* *Plutarch.* T. II. p. 173. c. De *Aegyptiis* conf. *Herod.* II. 81. VALCK.

23. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρίωνται) De *Aegyptiorum* litteris docte et prudenter *Cl. Warburton* *Divin. Legat. Mosis* lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive *Hieroglyphicis*, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: ναι etiam δημοτικοῖς, quas *populares* et *currentes* appellare licebit. Memini aestate superiore in cimeliarchio *Auriaci* Principis, monstrante *Hemsterhusio*, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris oblecta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes *Caylus*

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. ἱμάτια δὲ λευκὰ κοψέμεναι) *Lineas vestes Herodotum videri dicere non modo quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad l. 195. 1. monuimus. Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. Pol- luc. VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. lauda- tum Heerenio in Ideen etc. T. I. p. 137. S.]*

6. τοὶ τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si myste- riis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessi- tas. Docuit Huëtius, Vir Cl. in *Origen.* ad Genes. p. 16. et in *Homil. V. in Ierem.* p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, C. V. Vonckius, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Guiliel. Iameson, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Fa- teor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? *Philonem* Iud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et *Synesius* Encom. Calvit. pag. 70. d. cum *Petavii* observatis. WESS. — Conf. *Michaëlis*, *Mosaisches Recht*, T. IV. §. 186. et *Meiners*, *De Circumcisionis ori- gine et causis*, in *Commentatt. Soc. Reg. Goetting.* T. XIV. pag. 211 seq. S.

13. λαύνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) Valla interdum ter, quasi τρις esset. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non dis- pliceret. Vide hoc *Porphyrri* ex *Chaeremone*, *Abst. An. IV.* 7. τρις δὲ τῆς ἡμέρας ἀπελούοντο ψυχρῶ, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, καὶ πρὸς ἀέρος, καὶ πρὸς ὕπνον. Quae et *Mediceo* et aberranti *Arch.* auctoritatem conciliant. Porro ἰσθῆτα βαλὼν *Aldi* et *Arch.* [l. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβὼν primus dedit H. Steph. ex codice puto mto. S.

19. ἔδεται -- οἷος ἀμπελίνος) Eum in modum c. 60. At

e. 77. usum Aegyptiis οἶνου ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo factum, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis; innuit. Ut ut fuit, οἶνου οἱ μὲν οὐδ' ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐπένεον, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpari adservantem ad *Achillem Tat.* lib. II. p. 67, *WESS*.

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, frigunt; vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἔφωρτες δαίνονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiatur: passim ἔφωρον et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἔφωρτες dare. At veritas deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur *τροπικὰ* et *τρώξιμα*, quae ὁμοῖα ἰσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σπειρῆσαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδ' ἐφρώντας ἀνέχισθαι θῆναι ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* παρτίορται alius erit locus. [Vide *Adn.* ad c. 66, 8.] Nuno notemus eorumdem τῶν εἰς ἰσθίον ἀρχιέρως [I. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir Celeb.* addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρως, τῷ ἀρχιέρῳ, τὸν ἀρχιέρων sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. *WESS*.

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τοῦτου εἴνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ἄλλ') Non expedit hanc consecutionem: Boves mares *Epaphi* censentur: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum boves explorant. Haec cunctae consequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. Aegyptii rufos boves τοὺς πυλῶνους βούς; tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum substitutissimo, ὥστε καὶ μίαν ἔχει τρίχα μέλαναν ἢ λευκὴν, ἄλλων ἡγχιῶσαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrantur, testantibus *Plutarch.* *Isidi* et *Osir.* p. 363. s. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. *Paulus* planissima fore censebat omnia, modo *βοῦς τοὺς ἱερμούς*, *nigros boves*, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut vocis aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse *τοὺς δὲ καθαρούς βοῦς τοὺς ἱερίους* etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum Porphyrius Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui *καθαροὶ* essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an *καθαρός* sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. S.

4. *ἰπποῦσαν*) *ἰνιούσαν* ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in Abreschii coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca *ἰ καὶ δαπὴ τῶν* etc. [l. 7.] convertenti in *ἰ καὶ τοῦ τὶ τῶν*, num conspiciat horum quidpiam, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad *ἰδῆται* intellige ex praecedentibus *ὁ δοκιμαίων*, nempe *τῶν τις ἱέρων*, ut mox deinde ait, S.

[8. *ἐν ἄλλῳ λόγῳ* potest significare in alio harum Historiarum libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. *γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας*) Contendit P. Victorius Variar. XIV. 4. hanc *σημαντρίδα* cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. *creta Asiatica*. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? *Plutarchus* τοὺς σφραγιστάς τῶν ἱερῶν et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410. talia Nostro contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. *ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ εἶπον*) Torsit *ἐπ' αὐτοῦ* Cl. Reiskium, non perspicientem, quid hoc loco vellet: substituit *ἔπειτα δὲ παύρον εἶπον*, aut *κῶλον*, *ἱερὸν*,

εασμόν, σπονδήν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. Corn. *Παυὼν ἔπειτα* et *ἐπ' αὐτοῦ* visum fuit *ἐκ παραλλήλου* idem esse, ac *dein, post hoc, statim*. Equidem postea, deinde Latinorum, et αὐθις, αὐ pulcre recorder, *ἐπ' αὐτοῦ* itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [*αὐτοῦ* ad *βαμὼν* referente] adquiescens. Recepi praeterea [l. 6.] *κατακησάμενοι*, libris et indole sermonis requirentibus. Consentit *Plutarchus* *Isid.* et *Osirid.* c. 51. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, *Leg. Hebraeor.* Dissert. VIII. p. 1466. WESS.

CAP. XL. 5. *Ἐπὴν προφητεύσῃσι τῇ Ἰσραὴλ etc.*) Induxit haec Medicei imperio Gronovius; ego vero, plurium Codd. iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum Cl. inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat Herodoteum esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque Parisienses scripti atque alii hoc non habent loco: urguet, his sine causa idem dici, repetique brevi intervallo *προφητεύσαντις* θι, θύοντι. Atqui de Aegyptiorum circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis *ἐξ ὧν εἶλον*, pro instauratis aeque firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster*, maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot mssorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut *κατιύζονται* obdormierunt redderet, adegerit. An *κατιύδονται* invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam *Vir* praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere Scriptoris oratio. S.

[5 et seq. *κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσαν ἐξ ὧν εἶλον*. Vide *Var. Lect.* *Plana* sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquunt. Cur vero cum *Schneidero* (in *Lex. crit. Graecae linguae*, voc. *Κοιλία*) *ventriculum simul cum intestinis exem-*

tum hic intelligamus, caussam equidem video nullam. S.]

15. *ἐπιὰν δὲ ἀποτύψωνται*) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter *Lucianea* retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθους τύπτονται τε ἰκάσται ἴτιος, καὶ θρηνοῦσι - - ἐπιὰν δὲ ἀποτύψωνται καὶ ἀποκλαύσωνται. Optime *Hezych.* Herodoteum Ἀποτύψωνται interpretatur, παύσωνται τοῦ τύψασθαι: ubi plangere desierint, *Leopard.* VII. Em. cap. 12. qui *Lucianea* quoque comparavit. Ut in his τύψασθαι et ἀποτύψασθαι, sic II. 73. *πειῶσθαι αὐτὸ φοβέοντα* ἐπιὰν δὲ ἀποπειρήσῃ. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτῶν *Eustathius* interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. *Clariss. Piersoni Anim.* in *Moerid.* Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud *Diogen. Laërt.* X. 6. VALCK.

CAP. XLI. 2. τὰς δὲ θηλίας οὐ σφι ἔστι θύνει) *Porphyrius Abst. An.* II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti caussa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπιχειρήσαν θύσαι καὶ ἔθυσαι ἄν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύνισθαι, *Athanasius Hist. Arianor.* ad *Monach.* cap. 56. p. 378. *Isidis simulacrum* bubulis cornibus dabit *Plutarch.* *Isid. et Osir.* c. 19., et *Nostri* imitator *Libanius*, ἡ γὰρ δὴ Ἴσις, τὸ βούκιρον ἄγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, *Antiochici* p. 353. WESS.

15. ἡ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερέχοντα) Potuisset ὑπερέχοντα, structura vulgatiore. At *Gronovium* consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γινώμμενα, c. 66, 15.] *Antigonus Caryst.* *Hist. Mirab.* c. 23. εἶον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βούν ἂν κατερύξῃς - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχουν etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ἔσοι μὲν δὴ - - ἴδρυνται) Fortasse scribendum ἔσοις μὲν δὴ Διὸς Ὀηβαίῳ ἴδρυνται ἱρόν: et paulo inferiorius, ἔσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἐκτῆνται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepe numero coniungit *Herodotus*, qui c. 44. εἰρόμεν, ait, ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὐ σφι τὸ ἱρόν ἴδρυνται. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἴδρυνται ac ἴδρυνται ἔχουσι, sive ἴδρύκασαι ἑαυτοῖς: pro quo ἴδρυσάμενοι ἐκτῆνται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. *Ridicule Larcher* Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen. S.

2. Διὸς Θηβαίος) Rediit Iovi sollemnis titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδενται ἱερὸν in *Vallae* Latinis templum incolunt, verius sacrum sive aedem constituunt, [potius constitutum habent.] ut c. 41. 44. et *Diodor. Sic. I. 15.* Rediit quoque Ὀρίσας, cui *Med. Ionicam* formam, hic inconsulte detractam, reddidit II. 157. *WESS.*

14. προϊχσθαι τε τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum, si tamen opera levi fieret προϊχσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et *Cl. Reiskii* opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a *Sain. Bocharto Hierozoic. P. I. c. 42. lib. II.* De titulo Ammonis προϊχσθαι nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in *Luciani Astrol. c. 8.* et *Proclo* in *Timaeum* p. 30. *WESS.*

19. Φωνὴν - - νομίζοντες) Adridere posset Φωνῇ, ob IV. 117. Φωνῇ - - νομίζοντι Σκιδικῇ. Sed illud aequè probum. Sic I. 142. γλώσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν εὐτοὶ νομίζουσι. Alia hoc de genere *Portus* subpeditabit, quibus ex *Dione Cassio*, si quae necessitas, magna foret accessio. In *Cononis Narrat. 44. δὲ τὴν αἰχμαλώτων γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἴθιρο μωτὸν* ivit *Th. Galeus*, non citra iniuriam. *WESS.*

21. Ἀμμουὺν γὰρ Αἰγύπτιοι etc.) Verius videtur *Eustathii* hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. *Plutarch. Is. et Osir. c. 9.* ἴδιον παρ' Αἰγυπτίους ὄνομα τοῦ Διὸς εἶναι Ἀμοῦν. δὲ παραγαγόντες ἡμεῖς Ἀμμωνὰ λέγομεν. Hinc ex lapide inter Epigrammata *Muratorii Th. Inscript. pag. 73. ΜΕΤΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ*, quamquam *AMMT* in *Rich. Pocockii Antiq. Inscript. pag. 30.* Conveniit Ἰμὼν *Amon*, et Ἰμῶν *Hamon*, *Ierem. xlvi. 25. Ezech. xxx. 15.* Vide doctissimi *Iablonskii Pantheon Aegypt. lib. II. 2.* et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas adverte. *WESS.*

27. τύπονται - - τὸν κριὸν) Arietem verberant, *Laurentius.* Ex usu verbi, plangunt, semet verberant oportuerat. *Lucianus* Dea *Syr. c. 6.* καὶ μνήμην τοῦ πάθους τύπονται τε ἑκάστου ἑτῆος. Poëta in *Hephaestione pag. 34.* καττύπτεσθαι κόραι, καὶ κατερίμπεσθαι χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura *Gronovius*, admixtis tamen alienis, infra c. 61. *WESS.*

[28. ἐν ἱερῇ θήκῃ, sacrâ urnâ reddidit *Valla.* Nos, sacro in loculo, ut *Gronov.* Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim *Herodoto* θήκη conditorium, sive camera in

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28 seq. S.]

CAP. XLIII. 8. *ἔν δὲ δὴ καὶ τόδε*) Haud scio an sit *ἐν δὲ δὴ* deterius. Lucian. Astrol. c. 4. *ἐν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτοῖσι ἐπέθεσαν*: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. *ἐν δὲ δὴ καὶ Ἀερβίους* -- *εἰς*: et V. 95. Adde Græhov. in I. 18. Aliter Aldus et ceteri pingunt, e quibus *δὴ* restituo; Medic. et hic Arch. illi se infestum præbuit, sicuti et III. 15. placatior alibi. Aeliani Var. XIV. 38. *πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὲ τοῖς καὶ τόδε* paullo diversius abit. WESS. — In Var. Lect. monere debueram, *ἐν δὲ*, non *ἐν δὲ* hic Wesselingium e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum Reiz. et Schæf. *ἐν δὲ* correxi. Sic enim constanter adsuevit Noster: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiectā *δὴ* particulā; quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod Schæferus fecit, haud invitus patiar; nonnumquam vero etiam absque *δὴ*, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. *ὥς ἔλπομαι* *τι*) Correxerat vir eruditus in *Miscell.* Lipsiens. *ὥς πίπνομαι* *τι*, quod merito in litteris ad me spernit. *ἢ ἢ* *αἰρίν* amplius est quam *ἔλπομαι*, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti *λόγος αἰρίν*. quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in Platonis Critone p. 48. c., Arriano, Imp. Antonino, atque aliis. Lege Uptoni Adnotationes in Arriani Dissert. lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et Abreschii Dilucid. Thucyd. pag. 385. WESS.

20. *ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἡρακλῆς*) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci *Herculis* titulum inieperunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum Nilo genitus trahebatur, Cicerone doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit *Hercules*. Legendus est Cl. Iablonskii Praefat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. WESS.

[22 seq. *ἐπὶ* *τι* *ἐκ τῶν ὀκτὼ θεῶν οἱ δωδέκα θεοὶ ἐγίνοντο*) Aliena prorsus erat Vallae interpretatio: ex quo *Herculem* Herodot. T. V.

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo fuerant. *h*ylorro cum Gronovio exstiterunt reddidi, quod et *Wess.* tenuerat. Commodius *H. Steph.* in ora versionis Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum *Herculem* censent. Quam versionem probans *Jablonski* in *Proleg.* Panthei Aegypt. pag. *lxiv.* et *lxxiii.* ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. *Larcherus*, contra auctoris mentem: il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. *S.*]

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocini *μαράγδος* ex *Athenaei* III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. Noster vulgatum, nullo msstorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra *Var. Lect.* ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem *Cl. Wasse* in *Thucyd.* IV. 13. Latinos *Zmaragdum* maluisse, cognitissimum est, quo de *Ian. Brouckhusius* in *Propert.* II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. *Μάγδος*, quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc *T. Fabri* *μαγάδως*, a Gronovio castigatum: indidem *Reiskii* *μάγα φῶς*, non magno utique molimine. Ego in *Laurentii* et *Porti* partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se probat. *WESS.* — Nempe adverbialiter pro *μαγάδως* positum *μάγδος* *Portus* censuit: quod utique insolentius. Quod ad *Reiskii* spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri ϕ et θ literas. Cuius confusionis in *Athenaeo* exempla nonnulla observare memini: alia duo *Schaeferus* adnotavit, unum in *Notis* ad *Gregor. Dialect.* pag. 525. alterum in *Indic. Graec.* in eundem librum, p. 929. Vide etiam *Wesselingii* *Adnot.* ad II. 48, 7. et *Var. Lect.* I. 58, 4. De *smaragdina*, quam Noster dicit, columna consuli possunt quae *Larcherus* ad h. l. adnotavit. *S.*

12. τρεπείσαι καὶ δισχίλαι) Fuit *Tyrus* post *Sidonem* μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιότατη πόλις, in *Strabon.* XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, *Esaia* *Propheta* c. xxiii. 7. *Negari* tamen haud potest, nimium priscam hic perhiberi; quod praeter alios egregius *Vatis* eius explanator *Camp. Vitringa* condoccefecit. Fieri potest, ut *Nostrum*, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim *Vignolius Chronol.* lib. IV. 1. p. 33. *τριπλόσια καὶ χίλια* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. *ἰκνωμένη ἔχοντος Θάσου εἶναι*) De abundante verbo *εἶναι* vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. *πέντε γενῆσι*) *δέκα γενῆσι* corrigit *Maussacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὲ γενῆσι ἰ (id est *δέκα*) πρότερά ἔστι. Nonnunquam numerum voci *γενῆ* subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. *γενῆσι πέντε πρότερον γενομένη*, et IV. 147. VALCK.

Ibid. *πέντε γενῆσι ἀνδρῶν πρότερον*) Et haec exercuerunt eruditiorum studia. *Maussacum* sannā *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb. Chron.* p. 37. a *Thaso* et *Cadmo* plus quinque generationibus ad *Herculem* abiisse; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in *Θάσος* conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli *πέντε*. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* *δέκα γενῆσι*, nimium videtur: addit enim in seriem maiorum *Herculis* *Belum*, cuius ratio hic nulla. *Beli* filio *Aegypto* aequales fuerunt *Cadmus* et *Thasus*: ab *Aegypto* ad *Herculem* octo numerantur descendentes in *Stephani* *Θάσος*, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, *H' δι' γενταῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος* h. e. octo vero generationibus *Hercule* antiquior *Thasus* est. Mutavit factor *Berkelius* posuitque *δέκα*, quod scriptus liber *ἰ δι' γενταῖς* praeferret: at offendit eundem ad lapidem, ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in *Hercule* usque cum constet, adstipulor *Ampl. Bouherio* Diss. *Herodot.* c. II. p. 128. *ἑκτῶ γενῆσι* reponenti. Discrepant, neque nego, *ἑκτῶ* et *πέντε* scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare *H'* olim scriptum fuisse, idque successu temporis in *Π'* (i. e. *πέντε*) mutatum: sed scriptura *Π.* pro *πέντε* vetustior est, quam illa qua *η'* octonarium numerum indicat: satisque notum, *H.* olim *ἑκατόν* significasse. Lar-

cherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam *πίρι* defendit. S.

23. *ὡς ἦτοι ἱεραγίζουσι*) Sugillat *Plutarchus* de Malign. *Herodoti* p. 857. D. cavillandi studio abreptus. *Herculem*, *Amphitryonis* filium, *Heroum* olim ritu ac superstitione *Graecos* devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicata est. Non repeto quae illi adscripta sunt. *WESS.* — Conf. *Gregor.* dialect. ion. §. 109. ibique *Koen.* S.

CAP. XLV. 11. *χωρίς ὧν*) *Miror* equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse *Aegyptiis* *sues* immolare; et tamen rerum *Aegypti* peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit *ὁῖων*: ut nullas mactasse pecudes dicantur praeter oves, boves mares vitulosque, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes *Thebano* *ὁῖων ἀπεχόμενοι αἰγας θύουσι*, *Mendesii* contra, *αἰγῶν ἀπεχόμενοι, ὅς θύουσι*, uti scribit c. 42. Sed *sues* abominati vulgo ne tangebant quidem *Aegyptii*, c. 47. uno tantum festo die *Lunae*, *ὅς θύσαντες, παρτορτας τῶν πρώων ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γινεσάιτο*. Rem adfirmant *Plutarch.* de *Is. et Osir.* §. 8. et *Aelianus* *Hist. An.* X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoro*, qui citatus ibidem *Φησὶ Φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὧν μὴ θύειν αὐτάς*. *Aegyptiorum* ad *Graeca* comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. *Οὐκ ἰσχύει οὗ, ἐγὼ δὲ γ' ἡδομαι Μάλιστα τοῦτοις*. *Graecis* excipiendi *Cretenses*, secundum *Agathoclem*, *ὅς τῶν πρώων οὐ δαίσαντο*, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter *Aegyptios* *sues* aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. *VALCK.* — Quod in *Var. Lect.* dixi, *οῖων* hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habere deprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de ovibus agebatur, c. 42, 3. et 9. pro *ὁῖων* in hoc codice perspicue *οῖων* scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est *οῖων*

cum acuto accentu super vocali α: calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam v literam, quae in reliquarum literarum serie non expressa est. Vulgatum vero ὦν, ut Reiz et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. S.

13. καὶ ἂν οὗτοι ἀνθρώπους δύναιεν;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. Manethonem, Plutarchum, Porphyrium testes; adiungo Seleucum, cuius liber ab Athenaeo IV. 21. p. 172. περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίους Ἀνθρώπων θυσίας, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia Iablonskius Panth. III. 3. pag. 75. Ἔόντα, [L. 14.] quo modo et mstus Baroccianus, teste Wasse, ex Arch. locum inpetravit. WESS.

17. ἐμνεία εἶν) Voluit-ne Arch. et Vind. ἐμνεία, uti ἐστομα et alia hoc de genere? Heliodori similis formula Aeth. IX. p. 424. τοῦτό τε καὶ ἡμῖν ἐμνεία μὲν εἶν τῶν εἰρημίων, τὰ μυστικώτερα δὲ ἀρήτην αἰγῇ τιμησθῶ. WESS.

CAP. XLVI. 6. ἀγαματοποιοὶ possessionem, unde Medic. opera exciderant, reciperarunt. Γλύφειν et γράφειν [L. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub ζωγράφους quoscunque opifices ad effigies parandas comprehendere. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [Gronov.] accedo. WESS.

9. οὐ μοι ἥδιόν ἐστι λέγειν) Ionicam Herodoti formam loquendi aliquoties adhibuerunt Aelianus et veterum castigatissimus imitator Aristides. In huius T. I. p. 20. τὴν θιῶν μάχην οὐχ ἥδιον ἡμῶν γούν λέγειν, S. Iebb. οὐ ἥδιον scribendum suspicabatur; ego contra οὐχ ἥδιον etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. ἡμῶν μὲν οὐκ ἐμπειρίστειρόν ἐστι λέγειν, mutuatus etiam est ab Herodoto, in cuius legitur proximo cap. 47. Io. Stobaeus egregiam praebet Heracliti sententiam, p. 48, 13. ἀνθρώποις γίγνεσθαι οὐκ ὅσα θέλουσιν, οὐκ ἄμεινον. Verum οὐκ ἄμεινον, οὐ λῆπον, οὐ χεῖρον, οὐ κακίον, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. καὶ τούτων οἱ αἰπότεροι etc.) Si ἔντα in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. Caprarios po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλιστα etc. spectant-ne eundem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique ἐκ δὲ τούτων εἰς non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo Θμουῖτων τράγοι. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. Θμουῖτε.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesium tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconsiderantiam *Cl. de Pauw.* τῷ Μενδησίῳ νομῶ [l. 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii.* *WESS.*

[*Vallae* versionem: *Et inter Mendesios caprarum praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat Gronovius; quasi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religione Mendesii colebant. Contra quos recte Wesselingius monuit. ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἰγὰς fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἔνεκα τούτων, id equidem nec. necessarium iudico, et omnino praepositioni ἔνεκα in ista ῥήσι non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν Poëta dixerit? *Odyss.* ε'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis *Herodotus*, quam *Homerus*, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζοντας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἑρστὰς) maiore in honore habent caprarum; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut μῆμιν τινὸς ἔχειν, et ἄρην ἔχειν τινός, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινός ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu l. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἑρστών) εἰς μάλιστα τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus*

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista *ῥησι* haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: *Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum --- maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus.* Susplicari utique licebat, eo loco, ubi nunc *οἱ αἰπόλοι* leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. *Schaefer*, quum pro *οἱ αἰπόλοι* (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) *οἱ πόλοι* non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in *Herodoti* graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem *Borheckium* habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is *Schaeferus* ipse est, sive ab alio viro docto accepit) *Theocriteum* illud ex *Eidyll.* VIII. 51. *ἴδ' ὃ πόλι, καὶ λίγι etc.* ubi graecus *Scholiastes* consentiente *Hesychio* monuit, *κόλον* dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter mutilum dicitur. Adicit *Scholiastes*, *ἡ μακρόν*: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne *μακρόν* scripserit, quomodo apud *Hesych.* legitur, *Κόλον, μέγαν τράγον ἔχοντα εὐκ ἔχοντα*: docuitque etiam *Eustath.* ad *Iliad.* p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) *κόλον* a nonnullis subinde *μέγαν* intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere mutilum (*τὸ κόλον*) pluris olim aestimatum fuisse. *Plinius* lib. VIII. cap. 50. sect. 76. *Non omnibus (capris) cornua. --- Mutilus lactis maior ubertas. --- Mutilus in utroque sexu utilis.* Et de maribus, id est hircis, diserte *Columella*, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) clementior hiems, mutilum probabimus marem. Est praeterea *κόλος* etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a *Casaub.* partim a nobis, ad *Athenaei* lib. V. p. 200. f. notata sunt: (*Animadv.* in *Athen.* T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.) Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infutiantur, praeterque ceteros *Iablonskius* Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec *Plutarchi* Is. et Osir. c. 73. ὁ δὲ ἱερεὺς Ἰβίς --- καὶ αὐτὸς ὁ Ἀπίς· οὕτω δὲ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃ τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesium usquam Apis. Unum adpello *Herodotum*. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad *Diodorum*, et conduxit complura vir excellenti eruditione *S. Bochartus* P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et *Iablonsk.* loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud *Clementis Alex.* Protrept. p. 27. de libidinoso love: ἐν ἐμπλατο γυνὴν γυναικῶν, οὐχ ἥττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουίτων τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesium: huius proprium fuit, uti Iovis, in foeminas insanire. *WESS.*

[17. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπύκτου, haud satis in liquido. *Vallae* versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum *Gronovio* tenuit *Wess.* Contra *H. Stephanus* monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostento hic accipiant. *Iablonski*, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam equidem expressi, praeivere *Portus* et *Larcher*. S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, msstis obsecundans. *Euripides* Suppl. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀναπαύσαντες --- αὐτοῖς τεθρίπποις. *Sophocles* Aiac. 26. ἐφθαρμένους --- εὐρίσκομεν --- αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. *Noster* III. 126. ἀποκτείναντες δὲ μιν, ἠφάνισαι αὐτῷ ἴππων. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer *Davisi* in *Maximum Tyr.* Diss. VII. p. 520. *Medicei* *Passionei*que ἀπ' αὐτῶν ἱσχυρῶς egregie nitet. *WESS.*

4. οἱ συμβῶται, ἰόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praerberent interiectam: οἱ συμβῶται, καὶ ἰόντες Αἰγυπτίοι ἑγγίσις, tametsi sint indigenae, ἐς ἱπὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἰστέρχονται μόνον πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud *Herod.* VII. 46. αἱ συμφοραὶ --- καὶ βροχὴν ἰόντα, μακρὸν δυνάμει εἶναι πορεύσι, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et *εὐβάται* Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudoxus tradidit apud Aelian. de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοῦ; ἔστινας ὅς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, *Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque*, sues immolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat per tempus plenilunii.] Adiungere potuisset Plutarchi et Aeliani testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἀπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Irid. et Osir. c. 8. θύοντες ἀπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατισθόντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [l. 15.] θυσίη -- τῶν ὧν τῇ Σελήνῃ ποδίσται, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. Lunae unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

[14. εὐπρεπέστερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]
[16. ἐπὶ τῷ θύον, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad l. 132, 5. S.]

22. ὡς ἀσθινίης βίου στρατίνας) Aldinum βίους τε τινὰς H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βασιούς, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθινίην Nostri usu morbum esse, ἀσθινίην βίου egestatem et victus tenuitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictio- nis genus. Στρατίνας ὅς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. Α. οἱ μὲν Cyziceni ἠγόρευον βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ στρατίνην πλάσαντες τῷ βομῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam Scidas in Ἐβδομος βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ὁρῆς τῇ δορκίῃ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena: qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero *Larcherus*, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram. primo festi die, quod eodem redit. Vide *Hesych.* et *Suidam* in Ἀπαυρία: et confer ad *Athen.* IV. 171. d. notata, *Animadv.* T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo *Hesychii* editore Δορπία in Δόρπια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in *Philyllii* versiculo apud *Athen.* scripturam δορπία poscit, et apud *Polluc.* VI. 102. eodem modo scribitur, adiici etiam *Herodoti* hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam Δόρπια, quae et apud *Suidam* et alio loco apud *Hesych.* occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. S.

5. πλὴν χοίρων) *Larga Gronovii* dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color *Medicei* scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. *Porcorum* in *Lunae* et *Bacchi* sacris iterata praecessit mentio: additur, alia *Aegyptiorum Dionysia* a *Graecorum Bacchanalibus* vix differre, eademque videri, πλὴν χοίρων. Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infestior, quod nolim, habear: *Passioneus* consentit. *WESS.* — *Wesselingii* auctoritatem secutus *Larcherus*; postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in *Notis* ad h. l. subiiciens: les chœurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus. Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χοίρων hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum *Reiz.* et *Schaeff.* χοίρων tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud Aegyptios immolare Baccho solitos porcos reperio: (*Schol.* ad *Aristoph.* Ran. 541. cum *Notis Spanh.*) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χοίρων h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

lectorum oculis subieci. Quod autem ait [l. 4.] τὴν ἄλλην ὄψιν, non sunt alia Aegyptiorum Dionysia, sed reliqua eiusdem festi solemnia. S.

7. ἀγάλματα νυρόσπαστα) Gemina his Lucianea Dea Syr. c. 16. καλίστασι δὲ ταῖς νυρόσπαστα: quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νύον [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio Corn. de Pauw σῖον maluisse, Reiskium νύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. Gronovium consule in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νύον τὸ αἰδοῖον, ubi νύοντος τοῦ αἰδοῖον desiderare quispiam potuerat.] et Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus iuvenis, in sacrum Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἔτιμος δὲ μετὰ Φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλληνας κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθύς ἰσχυρώθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ τῶν ἄλλων errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleustem p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembina, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima φαρμακείας vestigia, de quibus Cel. de la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐκνησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ π οὔνομα καὶ τὴν θυσίην) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam nomina deorum (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. S.]

16. ὁμότροπα γὰρ εἴη τῶσι Ἕλλησι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. de la Barre Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμότροπα γὰρ εἴη. Velle scriptorem, Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos: neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed unam ipsi exstitissent quasi congeniti.* Sic ille. Ego vero desidero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero conmutatam verborum explanationem, nedum ὁμότροφα. Recte dixeris ὁμότροφα ἀνθρώποισι θρησκίαι, sicuti Il. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive ὁμοῦ τρεφόμενα apud Xenophontem: de cerimoniis credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; ὁμοίότροφα γὰρ αὖ ἦν. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum ὁμότροφα leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἥδια τε ὁμότροφα, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque ὁμότροποι in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπίπτειν γιγνώσκω τὰ τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιούμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἕλλησι ὁμότροφα γὰρ ἦν etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fierent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, proferent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: Je n'attribuerai point en effet au hasard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunckium, Wytttenbachium, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπίπτειν interpretatio, casu fortuito quadrare vel congruere, ita ut hoc praesertim urgeatur de fortuito casu (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrociniū videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, quadrare, consentire, congruere, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta casus fortuiti notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter negare, congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos, quandoquidem paulo ante (c. 48. l. 5.) diserte dixerat, paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore συμπίπτειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνδρῶν. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut συμπίπτειν dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel existunt: ubi interdum quidem adiicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 132, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore existisse ortumque cepisse Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμοῦ τε.

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis De la Barre voluit, cum quo Corayus apud Larcherum consentit) scripsisse Herodotum; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπίπτειν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἰσχυμῖνα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in lat. nostra versione, loco illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, origini gentis coaeva, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότροφα posse consentit Wesselingius, et qui ei suffragatur Larcherus; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος διαίτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consueti sunt, ξυντροφους ἰσούς vel ξυντροφὰ κακὰ Thucydides dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec Diodoro obversata suspicor I. 97. Melampodem tamen in Aegyptum deducunt. De Nicephoro, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης Melampus, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοις) Sic iuncta procedere debent. Gronovius copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [l. 9.] distracta voce, quod et Reiskio libuit. Neptunum vero Afrorum habet IV. 188. atque hinc Eustath. in Homer. p. 1386, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίκαμεν, quod idem valet ac περιλάβομεν] De Mercurii Graecorum obscoenius excitata

et improbiore natura Kühnium vide in Pausaniae lib. IV. 26. p. 518. [cf. Cic. Nat. Deor. III. 22.] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Iablonskii lib. V. 5. iam cur ἡδὴ τρυφαῦτα [l. 7.] acrius multo quam δὴ τρυφαῖ sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet Aldinum modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice I. 63. VI. 53. Sophoclem Oed. Colon. vs. 436. Procopium B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἡδὴ. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde Athenienses in Hellenum numero censi; quod falsum. Sin ἡδὴ, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in Hellenum numero sint habiti; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ Ἀθηναῖοις) Hoc melius. Confer. I. 57. In Samothracum mysteriis ex Pelasgorum sermone Mercurius Κασμίδω titulo censebatur, quod scholia ad Apoll. Rh. I. 917. testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. οὐκ ὁσόντω θύετς τὰ πάντα) Putes haec Clementi Alex. in mente fuisse, cum fine Stromat. primi, Θεὸς δὲ κατὰ τὴν θύεαν εἴρηται, καὶ τὰ ξύον, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque Protrept. p. 22. derivationem Platonis Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi θεῶς ex [θύω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιῶν Eustathio in Hom. p. 1148. [Iliad. p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et Etymologi fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθον, Laurentius verterat in deorum invocatione omnia immolabant, secutusque ex parte Gronov. est. Palmerius vero, quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis immolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificavere. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. εἴπειτα δὲ, χρόνον πολλοῦ διεξιλέοντος, etc.) Benedictus, in Actis Philol. Lips. saepius iam citatis, p. 287. tenens ἐπὶ τῇ δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπὶ ὧν ἔχη-

στηρίξαντο (l. 13.) particulam *ἐπὶ* cum ista *ἐπὶ* τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήιον --- μῶνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum *ἐπύθοντο* post ὑστερον πολλῶν (l. 9.) ex librarii interpretamento esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὑστερον πολλῶν, simul ex antecedente *ἐπύθοντο* pendere. S.]

14. εἰ ἀνέλονται) Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatam corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλονται (sive, εἰ ἀνελόιστο) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἤκουσα nunc in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit *χρίσθαι*. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικηθῶσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide l. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum l. 75, 5. Quod vero pro *χρίσθαι*, [l. 15.] *χρίσθαι* corrigit Valck. ludens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. μέχρι οὗ πρώην -- ὡς εἰπὼν λόγῳ) Recte dederat Valla: *ignotatum est* [rectius tamen hoc Gron. *ignorarunt*, scil. Graeci] nisi nuper atque heri, ut sic dicam. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est, ut vere dicam, congruit Thucydideo ἐς τὸ ἀκριβὲς εἰπὼν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. ὡς εἰπὼν: idem est Herodoteum ὡς εἰπὼν λόγῳ, et Luciani Timon. c. 8. οὕτως μὲν εἰπὼν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπὼν, ut ita dicam. Hoc quum in Epist. ad Hebr. vii. 9. legeretur, exemplorum congesterunt affatim. Utramque Herodoti formulam iunxit Plato de Legib. III. p. 677. δ. ὡς ἔπος εἰπὼν χθὲς καὶ πρώην γεγονόσιν. Nuspiam in ista paene proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7. reperietur πρὶν, quod hic perperam a Gronovio positum Wesselingius Vir Clar. iam monuerat ad Diodor. T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς) Magni facio Medic. et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi Gronovii sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρώην τε καὶ χθὲς, quod Athenagoras hic reperit et tot mssiti ratum habent. Dedi ex Demosthene et Diodoro ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion. I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νῖα, καὶ χθὺς καὶ θρώων, ὡς ἂν εἶποι τις, εὐρήσεις γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, οὐκ ἔχθεις καὶ πρῶν γεγονότος: et c. 15. ὡς ἔχθεις δὲ καὶ πρῶν: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακισίοις ἔτισι) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 457. et Dodwello Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἑνὶ ἔτῳ τετρακίσια εἴκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo immutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἑλκήν τετρακισίοις ἔτισι - πρῆσβυτέρους, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. αἱ ποιήσαντες Θεογονίαν Ἕλλησι) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit imprudentiae. Uterque poeta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia
Herod. T. V.

tia; indicant, *primos versibus descripsisse* atque ornasse. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆσαι δὲ *Θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον.* h. e. *scriptis versibus exposuisse.* Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs. Amstel.* Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. καὶ ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγὸν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι, in *Athenaei* XIII. p. 604. d. quem quoque vide XIV. p. 627. d. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. *Busirid.* p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. *ed. Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *Wolfius* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. *rationem.* ait, *fefellisse Herodotum in sententia de Homero et Hesiodo, primis conditoribus theogoniae Graecae.* „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „εὗροι τίς οἱ ποιήσαντες *Θεογονίην Ἕλλησι*, sic accipit, ut illi „duo *primi versibus exposuisse theogoniam*, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιεῖν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιεῖν significat *versibus exponere, carmine complecti*; quid tandem impedit quo minus verbo adiiciatur nomen in dandi casu positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poeta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut Scriptori haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum Hesiodumque, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitasseque.* S.

8 seqq. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι etc. „Quod poetas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo et Homero* seniores vixisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poetas, qui theogoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subacto et tractato sermone carmina *Homerica et Hesiodica* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros.“ HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCLXXIX. p. 132 et seq. — “Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum primos *Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis condidisse* ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) Frequentes notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τι ἐν Ἑλλήσι In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiicit ἐν ante Ἑλλήσι.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθράκι μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σπάρτη ζυγικὴ τῷ πατρὶ; *Euripid. Iph. Taur.* 524. et

vs. 538. ἄλλως λίκτε' ἔγημεν Αὐλίδι, quod utique ἔγημε' ἐν Αὐλίδι conmodum fuerat. Sophocles Trachin. 176. ὡς --- αὐθιγαὶ ποτε Δωδῶνι. Plato Menex. p. 245. τὰ τέρεα καὶ τὰ τε Μαρθῶνι καὶ Σαλαμῶνι καὶ Πλαταιαῖς. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiraret mssorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit Philostratus exemplo, Heroic. II. p. 694. quum de Ulyssae διαφυνόντα θ' αὐτὸν τὰ ἐκεί παῖθι, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὑστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim Neptunus Ulysssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit ἢ praecedentis verbi terminatio. Hoc Herodoti loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [l. 3.] Θηβίων recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱερίας ἐκ Θηβαίων) Quia supra scribit c. 35. ἱεῖται μὲν οὐδεμὴ οὔτε ἔργεος Διὸς οὔτε θνητῆς ἀνδρὲς δὲ πάντων τε καὶ πασίων: non ἱερίας, sacerdotes, illas fuisse censeo, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱεῖας ἐκ Θηβαίων ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur, εἰ ἀληθῶς οἱ Φοίνικες ἐξηγαγὼν τὰς ἱεῖας γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφοτελεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱεῖας sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱερῶν scribit Auctor libri de Syria Dea c. 43. istius generis ἱεροδούλους Strabo vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. n. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ Θηβίων τῶν Αἰγυπτίων) Dialecti ratio ut hoc admitterem, perpulit. Πασίων, ἀλλίων, ἀρπασθίων, ne alia advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθῖνοι τινὲς ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱερεῖαι, ubi Nostri praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refigenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπταμίνας) ἀναπτομίνας Aristophanis et Hesychii auctoritate servavisse, nisi Eustathius, quem magni, quando ex usu est, vir Celeb. aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. ἀνδάξασθαι Φωρῇ ἀνθρωπίνῃ) Io. Iac. Wetstenius ad secundam Petri Apostoli c. 2, 16. plura coaccervavit, quae ἀνθρωπίνῃ, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. Belle Pass. et Ask. pro quo Gronov. ad. c. 57. prudenter. WESS.

11. Δωδωναίων δι' αἱ ἱρήϊαι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonacis feminas fuisse antistites, liquido conmonstrant. Strabo autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἀνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γυναῖκες, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφθῶν Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμνεία) Graece non dicitur προμνής, sed προμνής et προμνεία: scripserat fortasse, Προμνίνη vel Προμνίνη. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμνεία Eustathii patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen Eustathius in Odyss. p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis causae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμνεία, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμνής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non repariatur. S.

CAP. LVI. 4. δοκέει μοι ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμην ἔχω et δοκέει μοι eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit Reiskius. Formulam eiusque usum illustant Reitzius ad Lucian. Astrolog. c. 9. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim Pelasgia, ratum ex Homero et certum ponit Thucydides I. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim Pelasgiam fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse Thesprotiam. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πηλῆναι ἐς Θεσπρωτοῦς δουλεύουσα· ἔπειτα αὐτῇ ιδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ ἐν πεφυκυῖῃ Διὸς ἱερῷ· ὥστερ ἦν οἶκος, ἀμφιπολιεύσαν ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διὸς, ἵνα αὖ ἀπίνατο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχων: vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφιπολιύσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφιπολιύσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφιπολιύσαν legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφυκὺς offensus, ἐκ τῆς πεφυκ. legendum coniecitavit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditaeque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφυκὺς significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δουλεύουσα transponantur: nec enim video quid impediatur quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam, cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosse in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἐνθα ἀπίνετο) ἐνθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐνθάδε, et hic incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ περῆσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίου κατηγήσατο: [at vide modo II. 49, 7-9.] hic autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abduceretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην περῆσθαι vel πρῆσθαι. Herod. VIII. 105. παῖδας — ἐπώλει ἐς Σαῖρας τε καὶ Ἑφίσιον. Demosth. p. 708, 23. παθὴς ἐς Λευκάδα. Ob locum Lucae Act. vii. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Λακκιδαιμόνα γραμματα πιμφθίνα ἰάλασαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro *Diogenis Laërt.* I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκίρκειν εἰς Κερκύραν, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius εἰς legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud *Thucyd.* VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστελεῦντις ὁπλίταις ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελλεῖδες δὲ μοι δοκῶσι κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae παισίδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, *Bocharti, Gronovii, Triglandii*, aliorumque suspensiones et coniecturas, nondum in expedito versatur. *Valckenarium* adi ad *Tragici Phoeniss.* vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi *Valckenar.* monuit, cum his conferenda sunt *Scholia vet.* ad *Sophocl. Trachin.* 175. (169. ed. Br.) ubi pro πολλοὺς, quod vulgo legebatur, ex *Hesychio* (in Πελλίοις) corrigendum esse πολλοὺς iam olim *Sallier* in *Actis Acad. Inscript.* T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a *Brunckio* receptum est. A quibus parum abludit quod ad *Virgilii Ecl.* IX. 13. *Servius* adnotavit, *Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici.* S.

3. ἰδοῦσιν δὲ σφίς ὅμοια ὄντι φθίσσασθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores *Grammaticos* ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἰδοῦσι niti queat: neque non intelligo, ὅμοιος probum multis videri. Ostendit *Cl. Hemsterhusius* utriusque usurpandi morem ad *Luciani Somn.* c. 2., adseruitque Ionibus ὅμοια τοῖς etc. Edidit *Aldus* III. 35. ὅμοια τοῖς πρώτοις: mutavit *H. Stephanus*; et sic tamen eiusdem *Musae* c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὅμοια h. l. lubentem me accepturum, in *Var. Lect.* significavi. S.

11. Ἐστὶ δὲ καὶ τῶν ἱππῶν ἡ μαντικὴ etc.) Sic ex *Florentino* vir *Clariss.*, divinandi per sacerdotes rationem intelligens; cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν εὐδὲν προσκλεῖται ἡ τέχνη sive divinatio. Alii ἱππῶν sive ἱππῶν de victimarum extis interpretantur, et ad *haruspicinam* referunt: ἱππῶν non aliud esse ac ἱππῶν, sicuti χήνια et βόια. de

anserum boumque carne, quae aliis χήνια, βόια: haec *Corn. de Pauw* et *Reiskii* opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱερῶν μαντικὴ divinatio in templis, quae et responsis et signis absoluebatur, placet. *WESS.* — *Vallae* interpretationem; divinandi in templis ratio, restituit *Wess.* quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum. Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, ἐν ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἵνα hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc *Herodotus* dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus, hoc si in animo habuisset, non tam Ἔστι δὲ, sed Ἔστι δ' ἢ (vel δὴ) καὶ - - ἡ μαντικὴ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de *Dodonaeo oraculo* dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱερῶν ἡ μαντικὴ, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam μαντικῇ; genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum *Pavio Reiskioque* scripturam ἱερῶν probemus, statuamusque ἱερῶν pro ἱερῶν vel ἱερῶν dici; quum praesertim nusquam alibi ἱερῶν vel ἱερῶν, sed constanter ἱερῶν dicat *Herodotus*. At nimirum τὰ ἱερῶν frequenter *Nostro* idem, ac τὰ ἱερῶν, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θύσαι τὰ ἱερῶν, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἐξίρισις τῶν ἱερῶν, est exenteratio victimarum, ubi conf. I. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱερῶν, V. 44 extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντεύσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱποῖσι χρηστηριάζεσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱερῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱερῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit *Herodotus*. S.

CAP. LVIII. 1. προαγῶν; explicat *Gronovius* et ad *Pauli* Epist. ad Roman. 5, 2. et Ephes. 2, 18. docti in-

terpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad *Aristoph.* Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem adductiones posuit, quas tenuit *Wess.* *Hesychio* προσάγων ἔστι πρόσθιαις, recte: accessio, nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἰς Βούβαστιν πόλιν) *Stephan. Byz.* Βούβαστος, πόλις Αἰγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστιν φησι, διὰ τοῦ ἰ. Quae *Ethnicographi* cum *Gronovio* non laterent, vicit *Medicei* spectatissima, uti fertur, fides, ut ἰς Βούβαστον obtrudi posset. *Bubastis*, exemplo *Nostri* II. 67. et 137. dicitur *Pomp. Melae*; aliis *Bubastus*, Βούβαστος. Mox [1. 6.] ex *Arch. Vind. Pass.* in μέσῳ τῷ Δίλτῳ non omnino absurdum. Μίτον τὸ Δίλτῳ scripsit supra c. 17. Ceterum templi *Isidis*, quod olim in urbe *Busiride*, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a *Sicardo*, curioso ex leuitarum familia peregrinatore, in *Novis Memor. Legationum* eius ad Orientem Societatis T. II. p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπὶ αὐτῇ κομίζονται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet *Galeus* κομίζονται, ignotum *Herodoto* verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae *Galeo* obversabantur, Aegyptiorum κομισίας attigit vir *Magnus* ad *Diodor. Sic.* T. I. p. 177. VALCK.

8. ἐν χερσὶν αὐτῆς τὴν βάριν τῇ γῇ) Placet *Arch.* ἐν χερσὶν αὐτῆς, quem ille in modum III. 86. et *Aldus* IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐν χερσὶν αὐτῆς, χρίπτειν recentioris: quae causa perpetuae in *Edd.* et scriptis discordiae. In *Sophoclis Elect.* 901. Μὴ ποῦ τις ἡμῶν ἐν χερσὶν ἐν χερσὶν αὐτῆς βροτῶν: at vs. 723. ἐν χερσὶν αὐτῆς σὺν γα, ubi nostri veterem sequuntur morem. *Bacchylides* in *Eclog. Phys. Stob.* p. 11. ἀλλ' ἐν χερσὶν αὐτῆς ἄλλοι, ubi *schedae*, teste *Grotio*, ἐν χερσὶν αὐτῆς. Mitto alia, et harum cupidiarum amatores ad *Cl. Ruhenkenium* in *Timaei Lexic.* p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et *Eustachium* ad *Erotian.* in hoc verbo amando. WESS. — Conf. *Var. Lect.* ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud *Sophoc.* video quidem in edit. Lond. ad *Electr.* 904. ἐν χερσὶν citatum ex ed. *Ald.* et ad vs. 723. ἐν χερσὶν ex cod. *Baroc. ms.* Sed utroque loco *Bruckius* id verbum in-

certa μ litera edidit, nulla e mstis suis dissensione in Notis prolata. Apud Stobaeum, pro olim edito *ἐπιχρίμπτει* Heeren T. I. P. 1. p. 168. *ἐπιχρίμπτει* ex mstis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. S.

CAP. LXI. [2. εἴηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]

5. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρέπον mihi quoque sciolo videtur contri-
tribuendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Grono-
vio egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id
ipsum quod usitatius Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται;
quemnam inflictiis sibi verberibus lugeant. Scripti tamen Co-
dices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verbe-
rent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud
conspiraret, εἰς Σαῖν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι εἰς Ἡλού-
πολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. Herodoti locum IV. c. 34. ad
Pausaniae I. p. 104. verba docte contulit *Leopardus* X. Em.
cap. 24. στυφانوῦσθαι τῷ θεῷ dixit *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 304,
26. πλοῦνται τῷ θεῷ *Aristid.* T. I. p. 543. *Achillis* τὰς κόμας
Πατρόκλῳ τμηθείσας *Philostr.* Vit. *Apoll.* VII. c. 36. Vid. T.
Hemsterh. in Add. ad *Luciani* p. 850. et F. L. *Abresch* in
Diluc. Thucyd. p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu *Gronovius*; in patiente
verbi potestate imprudentior: agentem, et formae quae
media dici adsolet, requirit, indicante d'Orvillio ad *Char-
riton.* III. p. 347. *Codex Bodleianus*, sicuti Cl. *Wasse* testi-
ficatur in Indic. *Thucyd.* voc. Ὀσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται
praefererat, quorsum *Vind.* et *Arch.* scriptura ducere vi-
detur: nec absóna eius sententia. *Bardesanes* in *Praep.*
Eusebii p. 279. n. ἐν τῇ Συρίᾳ - - ἀπικόπτοντο πολλοὶ
τῇ Πίᾳ: in honorem *Opis* sibi virilia amputabant. Equidem
in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτεσθαι τινα,
plangere aliquem; sic et τύπτεσθαι cum quarto casu con-
struere *Noster* amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo,
quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibi-
que not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καλεῖται) Si Grammaticos, quos
[in *Var. Lect.*] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα,
tanquam rarum et insigne, advertes. Glossae San-Germa-
nenses: λύχνα οὐδέναις Ἡρόδοτος B., *Εὐριπίδης* Κύνωπι (vs.
512.) Est ex Ionum consuetudine. *Schol. Apoll. Rhod.* III.

157. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀπὲρ τοὺς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δέ-
φρα: quibus non dissimilia Critici in *Nicandri Theriac.*
vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud *Themistium*
et *Procopium*, studiosos Nostri, saepe. Mox [l. 4.] ἱμῆλια
στῆταρ [loco ἀλῆρ] καὶ ἰδαίου, plena partim adipe, partim
oleo coniecit *Reiskius*, quod sal ad lampades nihil faciat:
cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus
salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis
et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulo-
rum fundum peteret, oleo supernatante. Vide *Plin. H. N.*
XXXI. 7. *WESS.*

6. οὖνομα κίτται λυχνοκαίη) Habuit haec antè oculos *The-
mistius* principio *Orat. ad Constantium Imp.* p. 49.; quod
Hemsterhusium, docto Oratori egregie opulentem, in *Pol-
luc.* X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum ac-
censiones *Iosephus*, Apioni insultans et aliis suae gen-
tis osoribus, λυχνεν γὰρ οὐδέπω --- ἱερὰ καίειν, οἱ τὰς τοσαύ-
τας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτιλοῦντες, contr. Apion.
II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem
et Deorum aliis hunc habebant honorem in *Achillis Tatii*
Amorib. pag. 277. *WESS.*

CAP. LXIII. 4. εὖτ' ἂν δὲ γίνται καταφερῆς etc.)
Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante.
Is. Vossius, V. Cl., adscripserat codici suo καταφερῆς, ne-
scio an motus *Hesychii* καταφερῆς, κάτω φερόμενος. Novandi
caussa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione.
Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἢ ῥύσις τῆς
λίξιως, ὥσπερ κατὰ πρηνεὺς φερόμενα χωρὶς σώματα, translata
quidem, sed manifesta declivitatis sententia. *Polybius* II.
68. εἰς τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γινέ-
σθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Ali-
bi, sicuti et *Appianus*, χωρὶα καταφερῆ III. 55., nec stabili
scriptura. *WESS.*

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges:
ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἔτερα etc. Et in lat. vers. scri-
bes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα
καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορύναις ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἀγαλμα, ἰὸν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ) Unde *Valla* ac-
ceperit ligneum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum
Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante G,

Cuperus in *Harpocrate* p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex *Diodoro* I. 97. atque aliis. *WESS*.

19. οὐ μὲν τοι γι οἱ τ ε) Una de particulis orationi nocet, sic tollenda, ut scribatur: οὐ μὲντοι οἱ γι Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi *Herodoteus*: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μὲντοι οἱ γι Ἀνδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81. 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat *Thucydides*. *VALCK*. — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γι, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μὲντοι γι οἱ τ ε Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess*, edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse *Gronov.* S.

CAP. LXIV. 3. ἀπότροφον γενόμενον) Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quae ante non viderant, haud ingredi passos abegisse. In his Editorum culpa perperam scribitur *ματρὶ* et *ματρός*. Ἀπότροφον *Hesychius* recte reddidit *μακρὰν τετρακμήνιν*. De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur *συμμιξαι*. Apud *Herod.* VIII. 79. *Aristides* adversarium *Themistoclem* ἐγκαλίστο θείων αὐτῷ συμμιξαι: recte *Valla*, colloquendi gratia, [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 283, 37. *ξυμμιξας τῷ Διεκυλλίδῃ*. *Demosth.* p. 234. §. 282. *συνμιξαμεν τῷ Προξένῳ*. In *Aristoph.* Ἑκκλ. vs. 512. Οὐδὲμιξ γὰρ διανοίῃ σου *ξυμμιξας* οἶδα γυναικί: sic scribendum ante *Dawesium* vidit *T. Faber*. Suspicio tamen et hic in ambiguo ludere voluisse *Herodotum*; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse colloquio: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐς λόγους ἰλθύν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἱερῷ, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἰσιδύν vel ἰλθύν παρὰ τὴν μητέρα, cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et *Herodotea* quidem diligentissime ad pag. 130, 5. *VALCK*.

Ibid. ἀπότροφον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. Ἀπότροφος non est nutrimentis depul-

sus, quomodo Latina Gronovii; sed *procul a parentibus educatus*, uti Portus bene. Hesychius Ἀπότροφος, μακρὰν τῆραμμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. v. luscinae, nidis creptae atque in caveis altae, ἀπότροφοὶ τῶν μητρῶν: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἀν' ἀπότροφα γίνονται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμῆξαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἰδίῳ σφι συμμῆξαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θίλων αὐτῷ συμμῆξαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti aequum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γινόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ ἀλεύτους) Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι - - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐκώλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλεύτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marsham Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. d. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μισγονται ἐν ἱοῖσι) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχινόμενα, αἰτ, ἐν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τέμνεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsis aediorum aedibus αἰτ, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱοῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερόν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines. Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscoenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατὰπερ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas conmixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Iur. B. et Pac. II. 5, 5. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceret: καὶ τὸ Φαγεῖν τι, καὶ προελθεῖν ἀπὸ λίχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβιβηταὶ ἐπὶ τὰ θηρία ἐπὶ δὲν ἀπεβλέπειν. tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μᾶτε συγγινόμενα, μᾶτε γεννώμενα -- ἐν ταῖς ἱστοῖς μιᾶν τὸ θεῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044 seq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [l. 18.] ὀρθῶν τέλεια [loco vulgati γένεια] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, Eustathium uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεια in catervis sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud Eustathium quidem, de diversis vocabulī τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρθῶν τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum Schaefero receptam velim. S.

18. ὀρθῶν γένεια) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenere Galeus et Wasseus, (vid. ad Thucyd. p. 151.) vix a correctoribus exspectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρθῶν γένεια, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνῆται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit Valla, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. Observ. Miscell. III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἰσὶν ἀνῆται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. Herodotum tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνῆται vel ἀνῆται ἱερά εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab Herodoto, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus consecratis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνῆται vel ἀνῆσαι, et ἀνῆσθαι: rarius illud Xenophontis de amabili suo secessu Scillunteo: ὁ χώρος ἀνῆται ἱερὸς εἶναι: in Socrat. Epist. XIX. ad Aeschinem fortasse scripta, quem multo maioris faciebat Xenophon, quam Plato. VALCK.

Ibid. ἀνίρας τὰ ἰρὰ) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἰρὰ fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in *Casauboni* notis ad *Sueton.* *Caes.* c. 81. Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus* I. 83., *Nostri* vestigia premens. Ἀναγκαιή, [I. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. *WESS.* — Quod ait τὰ ἰρὰ, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens ἅπαντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχιδὸν ἅπαντα intelligatur, aut τὰ ἰρὰ intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἰρὰ in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύντροφά etc. non tamquam absoluta per se ῥῆσις accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles, et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum eum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino *Diodor.* Sic. lib. I. c. 83. et seq. S.

21. δὲ δ' ἂν ἴβιν ἢ ἴρην etc.) Eadem *Diodorus*, sed vulturis loco felem nominans. Accipitrem seu vulturem Iones olim ἴρην sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poeta princeps. *Eustathius* *Iliad.* N. p. 920, 44. τὸ δὲ ἴρην, Ἰωνικῶς φιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἰρὰξ δασύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: scribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui mstos comparant, non semper acutum cernunt. *Cicero* I. *Nat. D.* cap. 29. Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegypto: quibus paria *Quaest. Tusc.* V. 27. cum *Davisi* observatis. *WESS.*

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰέλους) Praeclare *Pass.* et *Mediceus.* Αἰέλους Ἀπτικῶς; αἰλούς Ἑλληνικῶς, *Moeris.* Explicat eandem vocem *Etymologus* p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditati *Io Piersonus* in erudito commentario ad *Moeridem* p. 36. *WESS.*

7. κτίσαντες μῆντοι οὐ πατίονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. *Παρίονται* mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum *παρίσθαι* *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a T. Fabro et *Berkelio*. *Agathocles* Cyzicem. ap. *Athen.* XIV. p. 650. Α. de fructu quodam, *ἰκὴν*, ait, *αὐκὼν*, *ποιῶσιν* ἐξ αὐτοῦ *ἄλιον*, καὶ *παρίονται* ταῦτα: vulgatur *παρίοντι*, redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in *Epistola Aristippi*, *Socrat.* IX. ubi *περιβλίπονται* transmutandum est in *περιβλίποντι*. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage; id est, mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur (vel malo ullo adficiuntur) a foeminis. Ait, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse *κτείναντες* *μίντοι* οὐ τι *ἀρίονται*, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ *παρίονται*) Male abiit in *δαρίονται*, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. οὐτὶ ἐψῶντες *παρίονται*, expulso importuno *δαρίονται*. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Guiceto*, *πατίραι*, *ἰσθίαι*. *πατίοντο*, *ἐγίνοντο*. Felium autem hanc indolem et *φιλοκενίαν* describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θία *πράγματα* καταλαμβάνει τοὺς αἰλούρους. *Feles* in *furorem* aguntur interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐξ *ἱερᾶς στίγας*) De his, quod quidem recorder, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. *Φέρονται εἰς τὰς ταρχείας* ἔπειτα *θεραπεύοντων* αὐτῶν *κεδρία* -- *θάπτουσιν* ἐν *ἱερᾷ* *θήκαις*. Statim ὡς δ' αὐτῶς [l. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. *Ἰχνευταὶ* [l. 5.] sunt *ichneumones*, eodem *Diodoro* indice firmantque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* *Biblioth. Coislin.* p. 467. *Ἰχνευταί, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι*, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt *ἱερὰ στίγαι*, et *ἱερὰ θῆκαι*, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* in Βουβάστει πόλι. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. Bubastum vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit Steph. Byz. in voce. S.]

6. τὰς δὲ ἰβας ἐς Ἐμεῖω πόλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex Med. et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio ibidis nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva*-ne, an *magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur, de ursis lupisque prodita, propter consensum Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti IV. 9. WESS. — De verbis ἐοῦσας ἰρᾶς, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus ἰρᾶς τοῦ Ἐμεῖω, sic et alibi ἰρᾶς cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic εὐρεῖς ἰρὸν Μητρὸς Διουμένης, I. 80, 5. Boves foeminae ἰρᾶι εἰσι τῆς Ἰσιος, II. 41, 3. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec Cl. Salmasius, vir summus, Exercit. Solin. p. 514. ex Aristotele et Plinio, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis, quibus equidem nihil a Gronovio fuisse rescriptum mallet. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet immergere. Sola Philosophi verba, hinc clarissime derivata, ex Hist. Animal. II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a Gronovio] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν εὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλείστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι ἀλειψόμενον γὰρ ἐστὶ τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὡὰ, χνίων οὐ πολλῶ μεζονα. Vide Hasselquist, et Geoffr. apud Sylvestre de Sacy ad Abd-Allatif, p. 158 seq. Nemphe Herodot. T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔφυνται) Eadem *Aristoteles*; in expingendo crocodilo *Herodotum*, quod verbo monui, uti is *Hecataeum*, auctore *Porphyrio* apud *Euseb.* Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicie *Hist. Anim.* I. 11. II. 10. V. 33. et post *Philosophum* plures *Graecorum* *Latinorumque*. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, *Rondeletius*, *Bellonius*, *Gesnerus*, *Bochartus*, praeterque ceteros, *Aristoteli* paullo magis, quam oportebat, iratior *Ol. Borrichius*, *Hermet.* Aegypt. c. 10. p. 270. WESS. — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote*, traduite par *M. Camus*, T. II. art. *Crocodile*. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De *Hecataeo* apud *Euseb.* ex *Porphyrio*, conf. infra ad c. 77, 13. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro δια τοῦτο accipiens *Bastius*, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit *Schaefer* ad *Gregorium* de *Dialect.* p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex *Herodoto*, et nominatim, *Aristoteles* *Rhetor.* [immo, *Ethicor.*] ad *Eudem.* VII. p. 189. [ed. *Wechel.*; p. 271 med. edit. *Duval.* T. II.] et *Aelianus* de *Animal.* VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖος καὶ ἱσπανοῦς ἵσσι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνυχλοῦντας --- εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἱσπανοῦς ἵσσι: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud *Aristotelem*, *Aelianum* et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytone esse solent, docente *Gesnero* *Histor. Anim.* IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐσθίει [L. 23.] bene habet, *Florentinique* auctoritate III. 33. IV. 33. [P] rediit. WESS.

26. οὐδὲν εἴνεται) Τὸ μὴδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται ὡς μὴδὲν, *Aelianus*, enarrans *Herodotea de trochilo Nat. An.* III. c. 11. et hanc partem [Historiarum *Nostri*] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀργήματα τι λίθινά χυτὰ) Sive hoc, seu λίθωτά malueris, *fusi et factitii lapilli* designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ ὕλου, mentio crit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicius* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἔσμεν [sive Νεσμεν] μελίσσης τῆς ἀπὸ τοῦ ὄλου γλυκύν
συγκυρμανήσαι ἐν σκύθῃ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poëtae locus est. Ἀργήματα et ἀμφιδίας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in Adnotat. WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, νεσμεν pro vulgato olim ἰσμεν, *Iacobsio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv.* in *Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. S.

13. χάρμιναι. Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. *Lege Iablonskii Panth.* lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] *Κροκοδείλους* autem Ionibus fuisse lacertas, sive χερσαίους κροκοδείλους, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto Hierozoic.* P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπρημίτης flecti potest: melius ipso in *Med.* c. 165. Παπρημίτης. Iam Πάτρημις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις, πόλις Αἰγύπτου ὁ πόλις Παπρημίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrrio* in *Eusebii* *Pr. Ev.* X. p. 466. c.) *Hecataeo*. WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. S.

6. οὐρὴν ἵππου) *Aristoteles* κίρκων δ' ὕδς, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρανὸν βραχέϊαν, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστὰ πεισθῆαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasae hastilia virgae* latini poëtae. *Aristoteles*, ὥστε δόξαται πεισθῆαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti Hieroz.* P. II. lib. V. 14. WESS. — ξυστὸν apud Nostrum I. 52, 4, *hastile* est, lignum *hastae* vel *iaculi*: sed et universum *iaculum*, *hastam ferro praefixam* significat, et a *Lexicographis*, *Ammonio*, *Hesychio*, *Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. *Reiskio* vero ἀκόντια hīc adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ac ξυστὰ ἀκόντιων, *hastilia iaculorum*. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστὸν *iaculum* significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hīc coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. *iacula rasa* Gronovius posuit, nosque *polita iacula*, satis fuerat simpliciter *iacula* ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεῖμενον λεπιδότῳ) De λεπιδότῳ confer *Adnotationes Gronovii*. WESS. — Reprehendit *Gronovius* *Vallae* versionem, piscium genus quod vocatur *squamosum*; debuisse, ex piscibus eum qui *squamosus* vocatur. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In *Niloticorum* piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi *squammatum* vel *squamosum* significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliquod, cuius squammæ proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob causam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne *Niloticus* ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte etc. Hist. Nat. T. I. p. 4* seqq. singulari diligentia *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écaillés fortes et impénétrables, qui le*

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat. T. I. p. 57 seqq. S.*

CAP. LXXIII. 2. οὐκ ἰδὼν, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τι λείσσω. Idem, Troasi 682. Ἰγραφή δ' ἰδούσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quaestionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosae insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infutatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quae apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere praetermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. εἰ τῇ γραφῇ edidit, praecedentibus codd. Rem. Vind. et Valla. Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν περιῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et *Codicum* auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κεντραται μὲν τὰ περιὰ χρυσῷ καὶ πορφύρῃ Achilles Tat. III. p. 215. Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Nostri praescripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιγύνησι formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιγυῖσθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68. et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice le contour vocamus. S.

13. ὅσον τι δυνατός ἐστι φέρει) Illud perquam politum, quod in Medicej δυνατός εἶναι inesse decernebatur, sermonis

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae complures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, Φέρει τὸ χάσμα γάνη χαμάρι, ἐπὶ τὸν Νείλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Ὀδῶν, sed prave culpa librariorum: fuerat Φέρει τὸ χάσμα -- καὶ ἐπὶ τὸν Νείλον etc. Obstruere ingestā terrā cavum, quod phoenix rostro fecerat, *Herodotum* deserens indicat. De *Taciti Ann.* VI. 28. *sublato murrhae pondere*, vide amicam N. Heinsii et *Graevii* disputatibnem, *Syllog. Epistol.* T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ὅσον τε δυνατός εἶναι non equidem cum *Gronovio* „perpolijum“ dixerim, sed stylo tamen *Nostri* neutiquam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κέρια φορέουσι) Fuerunt ex *cervinarum* genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud *Diodorum* III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de *Animal.* XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, affirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἐν Μελίτῃ scripsisse, quae *Aegypti* urbs, non Μελίτη. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor Lipsiensis. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae *Latoniae* oraculo censebatur, quippe *Arabiae* adfinis: longe inde *Sebennyticum* Nili ostium, radens *Butum* illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [l. 3.] male praeterierunt *Florentiae*: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque angues volacres, ex *Aethiopum* *Arabumque* finibus in *Aegyptum* irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias* c. xxx. 6. δαξ ἡμεῖς ἡνὶ ὑδρὸς chersydrum sive chersydrum volantem *Aegypto*. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis *Hierozoic.* P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae* IX. 21. cautissimum cane, adnectere: Quo circa neque ad adstantium proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιότατα, praedere: ἐπὶ τοι καὶ ἐγὼ πτερωτοῦς ὄφεις οὐ θεοσάιμενος πισθῆμαι, διότι ἀνὴρ Φρυγῆς ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς κηρίων ὁμοιότατον πτερὰ ἔχοντα. Porro σμῆροι ἀκανθήων [l. 6.]

omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Pass.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV. 150. τὰ τῶν ὄφιν ὄντα ἀκανθαί λίσσονται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, οἱ ποὶ δὲ ἦσαν τῶν θιῶν, id ipsum et codicem *Med.* hic praeferre docuit *Gronov.* in *Adnotatt.* ita quidem, ut in ora libri notetur, pro θιῶν legendum ὄντων, quod vulgato praefendum *Gronovius* censuit. Esse autem istud θιῶν perperam ex ἀκανθῶν detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκανθῶν utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem harum (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalm in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίων, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερυγούς ὄφιν ἐκ τῆς Ἀραβίης πείσθαι ἐπ' Αἴγυπτον) *Ciceronem* de *Nat. Deor.* l. 36. volucres istas angues ex vastitate *Libyae vento Africo invecas* statuere, adnotavit ad h. l. *Larcherus*. Sed ille forsā memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. *Aelian.* *Nat. An.* II. 18. ubi *Schneiderus* adnotavit, serpentes hos, quos *Herodotus* dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12.) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a *Linnaeo* nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον -- ἐπίγυνον) *Straboni* πτερυγῶδες κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. p. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sese non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* *Antiquit. Monument.* p. 129. et conplura de volucre. *Orex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a *Belonio* *Observ.* II. 32. cum cura. WESS. — De *Ibide* veterum *Aegyptiorum* consulenda instar omnium, principis hac aetate in *Historia animalium* viri *Cuvieri* *Commentatio*, inserta Tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossements fossiles de Quadrupedes*. S.

6. ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iussu: respicitur δὲ ἰδίᾳ, ut bene *Reiskius*. Hanc autem *Strabo* ὅλην κεφαλὴν facit; prudentior *Herodotus*, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαῖον ὅλον λευκόν ἐστὶ, si fides *Theoni*. WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασιέοντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασιέοντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσιβίης περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci καὶ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξηγείσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίαν ᾗσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀσκήν. Litterarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατήρ ὦν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τοῦναντίον εἴπεις ἢ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μηχανῶν λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέχει, μνήμης ἀμελειῆς, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Iuvenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum; vide licet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασιέοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρώπων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus, sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 31. Αἰγυπτίους δὲ εἶναι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αὐτῶν πλείοντα, ἢ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὐτὰ δὲ ἀπὸ τῶν στοιχείων κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memorias vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posterius propaganda quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, *Aegyptii* ei visi sint longe omnium λογιστάροι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universae prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (patriae praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Ἀγυῶς, ὁ τῆς ἱστορίας ἱκανός, πεπαιδευμένος, interpretatur: et *Aegyptius* *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros *Aegyptios* fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* S.

9. ὑγιεινέτατοι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεινέτατοι servantur: quo de genere alia I. 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic dissensus. *Glossator* *Sangermanensis*, Ὑγιεινέτατος, Ἡρόδοτος B. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιεινέτεροι cum *Eustathio.* *Hippocrateum* vero τὰς μεταβολὰς τῶν ἀρίων μάλιστα τίστειν νοσέου; egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ἀραι α periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva *Scriptor* habet. *WESS.*

13. ἀεροφάγοι etc.) Quae hic leguntur, eadem prope modum ex *Hecataeo Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν διυτήρᾳ Περιγῆσεως ἐπὶ τὴν Αἰγυπτίαν, ὡς ἀεροφάγοι εἶναι, ἐπιφίρει, τὰς κρήνας εἰς τὸ πόμα καταλύουσι, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλύουσιν: vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. z. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrus* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. a. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ διυτήρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιγῆσεως, βραχὺ παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr.* *Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed ista *Asiae* *Περιγῆσος* *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. a. Praeterea, quod narrat *Porphyrus*; *Herodoto* id auspiciam obicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογι-

πικρὸν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in *Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis* p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐν αὐτοῖς κυλλήστας ὀνομάζουσι) Inspecie Gronovii adnotationes. Admonuit *Cl. Wasse* in *Thucydidis* I. 126. κυλλήστας ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeus* X. p. 418. Ε. Αἰγυπτίους δ' ἑκαταῖς ἀγροφάγους φασὶν εἶναι κυλλήστας ἰσθίουσας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλαίονοντας. [cf. *Athen.* III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθῶν *Aetaeo* I. *Morb. Acut.* c. 9. ἐκ κριθῶν μίθῃ *Aeschylō* *Suppl.* 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, ὃ καλοῦσι ζύθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites *Aegypto* deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Moisi aeo in parte *Aegypti* vites depangebantur, quod querelae *Israëlitarum Numer.* xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura *Heracleopolitana* apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius *Cl. Jablonskius* *Dissert. de Terra Gosen*, p. 28. WESS.

19. τὰ συμπερὰ τῶν ἰρνιθίων) *Aristophanis* συμπερὲν ἰρνιθίων, *Terentii* pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae *Oratoris Latini*, satis haec protegunt. Ὡμὰ autem σιτίονται concoquere haud valuit *Cl. de Pauw* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταρχήσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὥμὰς, posse censerī. ἰθὺς elixas dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu *Aegyptiorum* disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quae additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἰθὺς σιτίονται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμνημένον ἐς ταμάλας) Est cui μεμνημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a *Gronovio* exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde *Plutarchum* *Isid.* et *Osir.* c. 17. et doctos interpretes *Petronii Satyr.* c. 34. tum *Tzetzae* *Chil.* III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξέλου.

Voluit, debuit certe. ὁ τοῦ Αὐξίου. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepffliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formā picturæque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντῃ πηχυαῖον ἢ δίπηνυν) Quum ante Gron. δίπηνυν legeretur, ad μέγας relatum, haud incommode post ἔργῳ paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχυαῖον ἢ δίπηνυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργῳ et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντῃ, quae alias, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nestrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinā omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τι πολλὰ ἱπᾶξια etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἱπᾶξια ἰστί νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπληγέτατα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τι ἀπληγίστης ἀξια ἔστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατρίοις δὲ χρωόμενοι νόμοις ἄλλον οὐδένα ἐπιτιμῶνται· τοῖσι ἄλλα τι πολλὰ ἀξιαπληγέτατα νόμοις, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἰστί Αἴνος, ὅπερ ἔν τι Φοινίκη αἰδιμός ἰστί καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανίρων sive Μανίρωτα attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [L. 7 seq.] vulgabantur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Αἴνον ἐκόντων ἔλαβε τοῦνομα. De Lino Graecorum non propterea leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Veneta Villoisoni ad Ἰλ. ε'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τι ἐπαξία ἔστι νόμιμα, καὶ δὴ etc.) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant msti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Leot.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. Reiskii in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἑπαξ σφί ἔστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰ μίνι. τοῖσι ἄλλα τι πολλὰ ἐπαίνου ἀξία ἔστι, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔνεστι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae viam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos *patrios* habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque aptissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπαξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad *Suetonii Neron.* c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου voci locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπαξίαι ἡγμένους sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitati venerit. Primo Αἶνος [vel Αἶνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔν ἔστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκη αἰοῖδμόν ἔστι, tum vero etiam *cantilena una est, quae et in Phoenice cantatur.* Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοῖδῃ πρώτῃ καὶ μούνῃ in fine Capitulis. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὅτ' εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Αἶνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ἄσμα Αἰγύπτιος τῇ ἐπιχωρίῳ Φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Αἶνον ὁρῶν ἐλαβὼν φαίνονται etc. aut certe ἔλαβὼν νόμον φαίνονται etc. Non disliteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fructu arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputationio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Qsir. c. 17.

*Pausanias*que. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod attinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον, dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi ἐκόντων ἔλαβε τοῦ νομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦ νομα, utpote temere huc inveceto, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios, sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Δίνος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧν τὸς (sive ὧν τὸς malis) ἰλναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. Aegyptii, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam *Graeci* canunt *Linum*que adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χρωμένοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latius reddenti: Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt. „Non hic agitur (ait idem Vir doctus) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 55. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad *ἡδὴ τι καὶ νόμος* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines.* Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturum cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capitis obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint.* Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorumdem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios.* Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a *Lino* nomen invenerat, et cuius argumentum *deplorabilis Lini obitus* erat, mentionem hoc loco fecisse videtur *Herodotus* ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii *Maneron* suum, quem cum *Lino* Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex *Plutarchi* loco supra citato (de *Iside et Osir.* T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum *Lino* statuit *Herodotus*, id suo iudicio arbitratusque fecit; quemadmodum etiam *carmen in Cypro et Phoenice cani solitum*, quo quidem *Adonis* plangebatur, ad eundem *Linum* retulit: cum quo congruit, quod *Lesbiam* poëtriam *Sapphonem* uno eodemque carmine simul *Linum et Adonidem* cecinisse *Pausanias* docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum *Linorum* fata, qui et ab aliis et a *Pausania* loc. cit. (p. 766. seq.) et *Suida* memorantur, quorum alter ab *Hercule*, alter ab *Apolline*

occlus perhibetur, parum vel in Aegyptium Maneron, qui ἀνέως mortuus esse ferebatur, vel in Adonidem conveniant; intelligi par est, eam de Lino traditionem spectasse Herodotum, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discriptum memorabat, ut est in Scholiis ad Iliad. ε'. 570. et apud Canonem, Narrat. XIX. qui prae caeteris de Lino hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μόνους Λακεδαιμονίους) Adludebat Eustath. in Iliad. α'. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et Od. δ'. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, Spartaē magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex Gellio N. Attic. II. 15. et Plutarcho T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάνατον τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσεῖναι laudi cedebat in Comiei Nubib. vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem Poeta Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus Herodotus, Heroic. XI. p. 719. Philostratus. [p. 170. ed. Boissonad.] Plura Gabr. Palaetotus de Bono Senect. Part. III. p. 236. Mox [l. 5.] τοῖς μὲντοι ἄλλοις Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent schedae et Aldus. Sententia vix discrepat. WESS. — Vide Var. Lect. S.

4. ἵκνται τῇς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis Lacedaemoniis Herodotus, id Graecis in universum tribuit Nymphodorus, in Schol. ad Soph. Oed. in Col. 329. Socrates Xenophontis Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρήσαι τὸν νωτέρον πρεσβυτέρῳ συντυχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται; καὶ οὐ καθήμενον ὑπανιστῆναι, (καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam Socrate digniora censeo, atque eicienda:) καὶ λόγῳ ὑπείξει: ubi corrigi debet λόγῳ. In Κύρ. Παιδ. VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur Cyrus, τοῖς πρεσβυτέροις --- καὶ ὁδὸν καὶ θάνατον καὶ λόγῳ ὑπείκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. Xenoph. Symp. p. 516, 28. p. 533, 1. Aristoph. Ran. 175. 802. Philostr. p. 719, 12. Plene Tyrtaeus in Stobaeo Grot. p. 195; vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάλασσι --- ἦναι --- εἴκοντο' ἐκ χύρας. Aristophi Nub. 989. καὶ τῶν θάνατον τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσεῖναι. Herodotus obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἐπιεῖναι ἐξ ἴδης ὑπανιστάται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere nolebant Attici; et nusquam senectutis honestius fuit domicilium quam Sparta. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, *Lycurgi* legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad *Il.* d. p. 110, 26. [p. 146. e.l. Rom.] *VALCK.* — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἐπαινοῦσθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. S.

CAP. LXXXI. [1. κιδῶνας λινεύς. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. S.]

2. *Δυσσάνους*) Hoc melius. *Δυσσάνους* et *Δυσσάνου* metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Hom.* *Il.* ξ. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. S.

CAP. LXXXII. 1 seq. Μῆς τε καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτεν ἴσσι.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodro-mo cap. 5. adscripta a Cl. Reimaro, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah* Aegypt. p. 36. *WESS.* — Ad ista, θεῶν ὅτεν ἴσσι, intellige ἴσῃ vel ἴσος. S.

3. ὅτιοις ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor *Epistolar.* *Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλως ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius* *Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gataker* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines* *Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ Φρηνῦσι τοῖ' ὀκλίως ἐγκυρήσωσι ἔργμασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus *T. Hemsterh.* Praeterea legem, Καὶ Φρηνῦσι τοῖ' ὀκλίως ἐγκυρήσωσι ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τὰς εἰς τὰ ἔργματα, ὀκλίως Φρηνῦσι ἐγκυρήσωσι. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. *VALCK.* — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapiunt,) prout sunt res in quae inciderint. S.

[5. οἱ ἐν ποιήσει γινόμενοι. Quod vulgo dicunt γίνεσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id No-ster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἶγι μαντήϊαι, *modus quo red- duntur oracula*. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἱερικὴ etc. *Larcher; La médecine est si sagement distribuée. De prudentia huius instituti altum est apud Herodotum silentium*. S.]

Δ. ὀφθαλμῶν ἱεροὶ κατιστίαι) Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit διαλαχούσαν τοῦ σώματος τὰ χρώα, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμούς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μέρος, ubi cum Marklando τὴν δὲ ὥτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νῆδον ob Codd. et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8. ἢ τῶν ἀφανῶν corrigit, ut particula ἢ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Grónov. quidem nihil amplius, quod huic faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris caussa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῷ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηριότης πηλῷ κατ' ὧν ἐπλάσει αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, *opplet oculos luto*; ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Coddicum lectio, καταπιπλατμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῷ, et, καταπιλαττόμενοι πηλῷ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia κόνης quidem πάσσεται et καταπάσσεται; sed, πηλός, *lutum*, rectius dicetur καταπλάσσεισθαι. Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεισθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίσιν) Ita decuit. Respice I. 109. Στρωφόμεναι ex Vind. posset adsumi; neque in reliculis forent [l. 6.]

Herodot. T. V.

V.

ἐπιζώμεναι et [L. 8.] ἐπιζώμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίσωσαι. Reiskius ἀπιζωμέναι et mox ἀπιζωμέναι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum I. 91. WESS. — Ἐπιζωμένος non idem esse ait Wytttenbachius (in Notis ad Selecta Historic. pag. 355.) quod apud alios Scriptores ἀπιζωμένος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπιζώνοντο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ πεπιζωμένους συνδόνες ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰς δὲ οἱ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέταται) In aliis forsitan Codicibus invenietur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατάχεται: mihi placet vulgatum κατὰται. In re qualibet occupati, inprimis ἐπιδηφίους τεχίται (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπὶ τῇ καθήσθαι Aristidi T. III. pag. 720. Ἐὰν ἀφέντις ἐφ' ᾧ καθήσται περιήχωνται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δίσκον ἐπαναγκάζουσα καθήσθαι, — ζητεῖν δ' ὁπόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐπ' ἰχθύος καθήσθαι, et frequentior illa, ἐπ' ὄρνις καθήσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέταται) Multo mihi elegantius atque lonum sermoni κατατάχεται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerali illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, ὥσπερ ἐτετάχοντο ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατέταται (scil. ἐν οἰκῇμασι, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, κατέσθαι ἐπ' οἰκῇματος dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαιότητα) σπουδαιότητα, et paulo post σπουδαιότητα libri forte dabant fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιότερα τῶν πραγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδαιότατος, Ἀνιπλότερος, et in Ἠδύμορ.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum Hecataei fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαίσατοι ἐγένοντο. VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ὄσιον πειῦμαι τὸ εὖνομα - - ὀνεμάζειν) Osiris est quem dicit, indice Tatiano, in Legat. pro Christian. loco a Wess. in Var. Lect. citato, p. m. 32. cd. Paris. 1635. Conf. Larcher ad h. l. S.]

10. μισθῷ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. D. WESS. — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. I. 60, 10. S.]

[12. ὡδὲ τὰ σπουδαίσατα ταριχεύουσι) τὰ σπουδαίσατα σώματα intelligit Bernholdius in Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr. pag. 498. ed. Schaeferi. Fallitur Vir doctus: ad ταριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. I. 3. et 10. vel τοὺς νεκρούς, coll. I. 32 seq. τὰ σπουδαίσατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαίσατα, vel κατὰ τὴν σπουδαίσατον τάριχιν, coll. I. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς τὰ πολυτιμίστατα σκευάζουσι νεκρούς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτιμίστατα ταριχευομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) Paria Diodorus I. 91. Adde Exodi cap. 4, 25. Iosuae cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado c. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiusmodi manu tenens: iungi etiam Io. Nardii Adnot. in Lucretium pag. 650. possunt, adcuratorem conditurae picturam sistentes. WESS.

[16-21. ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πάσαν ἱκαθέραντες δι' αὐτὴν - - ἔπιτα τὴν νηδὺν - - - πλήσαντες, συβάπτουσι ὀπίσω. Haec Larcherus sic convertit: Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc. Id si dixit Herodotus; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hiisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. I. 91. perpurkata memorare intestina, (τὰν

ἐγκολίων ἱκαστον: paullo ante dixerat, ἱκαστα ἐξάλειψαι πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, *Porphyrus* (Larchero citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item *Plutarchus* attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus *Sextus Empir.* (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera.* Iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a *Porphyrio* et *Plutarcho* locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδύς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum Nostrum cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλήσαντες συμπύπτουσι ἐπίσω, [l. 19-21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδύς, et κοιλία quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt Nostro: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλήσαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἐπλήσαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδὺν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exemta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμίσματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque *Herodotus* suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In *Simonidis* fragmento, κηλειόμην μύροις καὶ θυμάσι, apud *Athen.* XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut *Clemens Alex.* ipse, aut eius scribae καὶ θυμιά-

μασι, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum rarioris vocabuli aliud vulgatum a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. *Trillerum* ad *Thom. M. De myrrha, casia*, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. *Io. Nardius*, qui diligentissime *Mumias*, quas adpellant, ad *Lucretium* p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post impensissimum examen, praeter concretas bituminis glebularum in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia *Middletonus* et *Io. Gravius* *Pyramidogr.* p. 49. Sed *Mumiae*, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes *Herodoto* longe posteriores videntur. *WESS.* — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium *mumiarum* instituto examinae, erudite commentatus est *Rouellus*, in *Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis* anni MDCCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in *Sylvestri de Sacy* *Adnotationibus* ad *Abd-Allatif* (*Rélation de l'Egypte*) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc *Herodoti* expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis priscis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, inprimis valet illustris *Heynii* *Spicilegium Antiquitatis Mumiarum*, in *Commentationib. Soc. Reg. Goett.* per annum MDCCCLXXX, Vol. III. p. 69-98. S.

22. ταρχιούνοι λίτρῳ) *Moeris*: λίτρῳ Ἀγρικῶς, ἢ λίτρῳ Ἑλληνικῶς: hinc *Ψευδολίτρῳ* in *Comici* *Ranis* apud *Polluc.* [VII. 59.] et *Eustath.* Vide not. *Piersoni.* [ad *Moer.* p. 246.] Male ergo λίτρῳ post pauca. Multa aibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑποχρίστis τῇ νόμμῳ. [L. 27. pro τῇ νόμμῳ] *Glossae Sangerman.*

κόμμι, ἡ δότικη, Ἡρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in Scribonio Largo Compos. 72. Habet Plinius Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a Nonio: qua de *P. Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, cap. 96. WESS. — Quod λίτρον vel λίτρον Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod nitrum vulgo vel sal petrae vocamus, sed istud quod *alkali minerale* et *natron* recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. Larchero) Rouellus loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse Herodotum, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in Argentoratensi Academia lumen, Thomas Lauth, patrociniū Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνης byssίνης; τελαμῶσι) Sic VII. 181. in vulnerum ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moyne*, et errantem *Vallam* adiuvit *Observ. ad Polycarpi* Epistol. p. 301. Contulit quoque *Valckenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταρχήνωσις hoc genus ipsos servasse Christianos, propterea quae, quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτῶντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιέλιπτεν ὀθανίους· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὲρ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ συμποδίων τιθέναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῖς, vitae S. Antonii c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum Mumiis singulari commentatione *Chr. Guil. Franc. Walchius* egit, quae legitur inter *Comment. Soc. Reg. Goetting.* 1780. *Sindonas* istas byssinas ex gossypii sive lanæ xylinae genere quodam contextas fuisse, et curata observatio Mumiarum docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus* Hist. Plant. IV. 9. *Pollux* VII. 75. aliiq. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Byssio veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 138. S.

31. ἐν οἰκήματι θνατῶν) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἶκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἰκηματικαῖον, litera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legarem, in οἰκῆματι καινῷ ἰσάντες ἐρθὼν πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ἐρθὼν ἰσᾶται τὴν λάρινα: hanc dixerat Herodotus ξύλινοι τύποι ἀνθρωποειδέα. οἶκημα more satis usitato vocant conclave. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter θήκη sepulcrum est, οἶκημα θηκαῖον dixerit conclave sepulchrale, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλευμένους) Sequor Vindob. nam. Porti commentum, βουλευμένους Poët. et Ionic. pro communi βυλομένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ ἣν τινα βούλονται σφι σκευασθῆναι etc. Mox τὴν τε πολυτελεῆν praeferrem. Hoc amplius, T. Fabri emendationem [l. 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα contudit repressitque Gronovius, cuius observatis adstrue Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte Gronov. monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἰσθήσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιβαλόντες, notione cohibendi, impediendique ne continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. l. stomachum cum intestinis dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαῖη διηθήσαντες τὴν κοιλίην) Συρμαῖη (unde συρμαῖζεν c. 77, 5.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα κάθαρσις: Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ αἰλῶν: Suidae, πόμα ἐν ζιῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαριστικὸν δι' ἐμέτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësius in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδιλοῦ ἀρπαχθεῖς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque

implicite durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. *Iosephi* iusta defensio est, huc pertinens, Nos asinis, ait. neque honorem -- damus, sicut *Aegyptii* crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur, ἀπαχθίντις ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνιστοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χίμμις πόλις) *Hesychio* Κίμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανὸς Graecis πόλις, teste *Diodoro* l. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, *Achmin* sive *Ichmin*, quo nota nunc est apud *Golium* ad *Alfergan*. p. 102. et uberius in *Pantheo Aegypt. Iablonskii* lib. II. 7. p. 294. Mox πῖριξ δὲ αὐτὸ τὸ tueri se potest ex l. 196. II. 29. WESS. — De *Chemmi* satis copiose *Stephanus Byz.* hac voce. S.

15 seq. σκανδαλίον τε αὐτοῦ --- δίπηχυ) Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ *Reiskius* αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

16. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέρματα, torques, incertus dubiusque de torquibus et pelliibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, *Homerus* 'Il. χ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἱερήιον οὐδὲ βολήν

ἀρνύσθην, ἃ τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεταί ἀνδρῶν.

In quae *Scholias* a *Valckenario* editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἰδίδουν ἑπαθλον. Superiora [l. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, in omni certaminum genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλέων VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα *Dionis Chrys.* Or. XXXVII. p. 458. male sollicitatum a *Seldeno*. WESS. — *Wesselinium* secutus *Larcher* sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode *Valla*, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel-

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum, VI. 63, 15. ubi εὐδαιμόνιῳ adiicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θανάτου μάλιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώτοις τιμημένῃς διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλιστα adiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥκιστα, ut apud *Nostrum* VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥκιστα, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale compareret: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖσι ἔλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. φύται ἐν τῷ ὕδατι κρίναι πολλά, τὰ Αἰγύπτῳ καλοῦσι λωτόν.) Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* *Linn.*) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu *Noster* IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. *Cas.* Huius duas species hic memorat *Herodotus*: alteram, cuius fructum cum papavere confert; quae est *Nymphaea lotus Linnæi*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, favo vesparum similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo Linn.* cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos ciborium nominatur; fructus, faba *Aegyptiaca*; radix sive bulbus utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriores speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascentes, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui καὶ νύκτα τὴν χροίαν apud *Athen.* in χροίαν mutandam censuerunt. Hanc *nymphaeam lotum* caerule-

leam descripsit *Iul. Caes. Savigny* in *Annalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366 seqq.* De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad *Athenaeum* laudavi, imprimis consulendus *Raffeneau-Delille*, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in *Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372 seqq.* et is cui commentationum istarum indicium debeo, *Sylvestre de Sacy* in *Adnott. ad Abd-Allatif p. 94 seq. S.*]

10. τῇ μήκωνι ἰὸν ἰμφοῖς) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore *Dionysio* in *Eustath. Comment. p. 1390, 50.* [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox *Salmasius* et eius exemplo *Bod. a Stapel* ad *Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447. πρίσσαντες ποιοῦνται*, quomodo in msstis et *Eustathius*. Prius certe est pinsere, quam panem coquere; neque locus hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκτι παραφυσίῃ ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται) Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non *calice*, scribi in nostra versione debebat) *inest*, ex radice *adnato*. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucria illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de rosa usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. *Adnot. ad Athen. IV. 148. b.*) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, *Plinio* frequentatum) *involucrium* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*. conf. *Nostrum*, III. 100, 5. Quod adicitur, κριῶ σθηκῶν ἰδίην ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et *Benedictus* in *Act. Sem. philol. Lips. p. 298.* legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect.* dixi) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli χρῆμα, aut minutae voculae τι, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis. ex Clusio repraesentavit Bodaeus a Stapel ad Theophr. p. 446. florum et bulbi icones ex Prosp. Alpino exhibentur ibid. p. 449. et 450. S.]

[19. τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπίτειον γινούσῃν) Hoc ita dictum est, quasi significare Herodotus veluisset, duas aut plures esse papyri species, quarum una ἐπίτριος sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάνῳ διαφανί) Interpres in furno luculento, i. e. bene candente et ignito. Αἶθρος ἐκ πυρός διαφανίας habemus IV. 75. διαπύρους καὶ διαφανίς in Plut. Opusc. pag. 1006. Ed. H. Steph. Haec Reiskius. In glossis Erotiani, διαφανίσι, διαπύροις, ac saepe Hippocrates. Vetus scriptor in Τμητὰ Suidae, καὶ τὴν σιδηρίτιν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ διαφανῇ ἔγγασσονται. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in furno διαφανί: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi vitrea ista vasa, quibus radices, fructus, flores, herbae, destillantur, quae vulgo dicuntur Alambica, Observat. in Polycarp. Epist. p. 611. Πνίξαντες, ad quod itidem adhaesit, recte in Hesychio ὀπτήσαντες. WESS. — Alias tamen πνίγειν non torrere significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua Kühn ad Polluc. X. 107. conf. Athen. II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) Commode Reiskius monuit, ποταμούς h. l. dici canales e Nilo ductos. S.]

5. ἐκρίναι ἀνακάπτουσι) Aldinum et Remig. ἀναλάμπουσι matum est ex ἀνακάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. Aristoteles, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐθέη λόγον --- ὅτι καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κνίσκωμεν τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάμπειν, quod Laurentio et hic repertum fraudi fuit: scripturae in Philosopho vitium Sylburgius non neglexit. WESS.

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in Aristoph. Av. 580. et in Schol. ad vs. 1550. restitui poterit Hermippo: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθὼν γὰρ τὴν διερμηνεύσαν: nisi quis ἀνέκαψαι censeat praefendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἔνικα

φαλάθην τὴν διαφορὸν *Meursium* non videntur offendisse in Panathen. pag. 40. [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud *Athen.* I. 6. a.] Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἅμα τε καπτονται καὶ ἐξ αὐτοῦ κύνονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτιν adhibetur. In *Gloss. Herod.* vulgatur Κάπτοντες, ἀποδοχόμενοι. Κάψι πίνιν, e *Plinio*, morsu bibere *Casaub.* interpretabatur *Anim.* in *Athen.* p. 66g. [ad *Athen.* IX. 388. d.] *Eximia* notavit *Tib. Hemsterhusius* ad *Aristoph. Plut.* p. 314. et seqq. *Sophron Athen.* VII. p. 286. d. et 323. A. κίστραι βότιν κάπτουσαι. In *Eratosthenis Catast.* c. 38. ὁ μέγας - - - ἰχθύς, ὃν καὶ πίνιν - - - coeant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἰχθύως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol.* in *Arati Phaen.* vs. 386. ubi pro κάμπτιν recte κάπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* Poët. Astr. II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii. *Schol. German.* p. 134. Piscem dicunt aquarii urnae habere (i. bibere) effusionem. *V ALCK.* — Cf. *Koenad Gregor.* Dial. ion. §. 117. S.

11. κατ' ὀλίγους τῶν κίτχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρύθια κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. *WESS.* — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Corray* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Creuzero* in *Fragm. Hist.* p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κίτχρος τὸ μέγεθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud *Athen.* XII. 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κίτχροις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κίτχροι, generali quadam vocabuli notione, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κίτχροι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποββαίνουναι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: ea sententiā quam in *vers. lat.* expressi. *conf. supra* l. 5. et mox l. 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpa vacant librarii. S.

15 et seqq. οἱ δ' ἐν αὐτῶν αἰῶνι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnīs, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud *Athen.* VII. pag. 301. E. ex *Aristotele* Hist. Anim. VIII. 13. Mox *Reiskius* οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' αὖ] ὁπίω praefert. Ego vero fidenter cum *Valckenario* ἐπαριστήα τῶν κεφαλίων et τὰ ἐπιδήσια recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστήα et ἐπὶ δεξιά, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide *Var. Lect.* et conf. l. 51, 4. et 5. VI. 53, 2. et 3. Adde *Lexic. nostrum* Polyb. p. 243. col. b. S.

26. πῖπλᾱται πάντα) Probo *Medic.* cui plerique ad-sentiantur l. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide *Var. Lect.*] De piscium subita, aquis Nili incrementibus, origine alii aliter. *Arch.* οἱ ἰχθύες, οἱ τικόντις ὡδ, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persuaserunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post οἱ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἰττεκόντις etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλεῖσι μὲν Αἰγυπτίοι κίκι) Nimia admiratio *Medic.* eiusque τῆς abstulit a tramite *Gronovium*. Ecquis τὸ τῆς memoravit? Mitto *Codicum* concordem, si *Ask.* et *Pass.* seponas, a *Florent.* dissensum: praetereo medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe numero adhibentes: tum *Diodorum*, *Plinium*, etiam קיקי שמן oleum Kik, et קיקי Hebraeorum; quae, a *Scaligero*, *Salmasio* atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit *Vir Cl.*, morari eum debuerat omnibus codicibus prior *Strabo*, illis, quae verissime de Aegypto *Noster* prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκι, καρπὸς τις, verba eius sunt, σπειρόμενος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde *Plin.* XV. 7. et, quem ibi *Harduin.* laudat, *Dioscorid.* lib. IV. c. 164. ubi συλλικύπριον i. q. σίσει κύπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. *Sillicypria*, sive *Silicypria* explicat *Salmas.* in *Solin.* pag. 704. Quod autem habet *Arch.* [l. 5.] τὰ ἐν ἔλαισι, considerationem meretur. *Supra* c. 92. ἐν τοῖσι ἔλαισι scribit *Vind.* ἐν τοῖσι ἔλλησι, prave

oitra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad Hieroclis Synecdem. pag. 726. WESS. — De kiki cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδὴ μαι, εἰπι, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἡγορασμένων. Neque tamen putem, Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φύεσθαι dicuntur VIII. cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: "Ἐστὶ δὲ οὖσι κάρναβις αὐτομάτῃ φνομὴν ἐν τῇ χώρᾳ" — ταύτης δὲ πολλὰ ὑπερφέρει ἢ κάρναβις αὐτῇ, ἢ καὶ σπιρουμένη φύεται. VALCK.

8. κόπαντες, ἀπιπούσι) Laurentius: alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquunt. Melius Salmasius in Solin. p. 686. alii contusum exprimunt, alii frictum excoquunt. Ἀπιποῦν est exprimere, ut ἐκπιποῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐκπιπῶσας ἀνελᾶν τὸ ἀπιποῦν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes Passion. ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπιπῶσιν. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται etc.) H. Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dissentiente admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque cum Abreschio καὶ ἴπ. ἐνδὺς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. Paullus Silentarius:

Καλλυγάμοις λίκτροις περιδινάμει· εἰμι δὲ κεδνῆς

δίκτυον οὐ Φοιβῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Παφίης,

culte, Florileg. IV. 52, 2. [Anal. Brunck. T. III. p. 92.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ ἀνταπύεται καίτῃ. περὶ ταύτην etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ionice pro ἡ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. H. Stephanus, turbatum hic quidpiam esse sentiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χρᾶται· ἐν

τῇ ἀναπαύσει καί τῃ, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem: cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem mododistinguendum locum censeret; caeterum, incommmodam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χράται, sed, quoniam ea cod. Med. cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χράται legeretur, sibi utitur. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatā huius loci scripturā et interpunctione: nec satis ipse scio, quid factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione praetermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissim. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse accusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codicem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τῇ δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χράται· ἐν τῇ etc. quam scripturam (τὰ δὲ, i. q. κατὰ τὰ δὲ vel οὕτω: conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissimum meum animum illustri domino SCHELLERSHENIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Herodoti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codicem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis licuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem nonnullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox l. 11. ἐπ' αὐτῷ scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδὲ refert, sed praemisso commate ἐπ' αὐτῷ καθεύδει iungit; quod fortasse non deterius vulgato ἐπ' αὐτῷ. Quid sit vero quod dicat Herodotus, per rete ne conari quidem pungere culices, non dixerim equidem. S.

CAP. XCVI. [3. τῇ Κυμνήϊῳ λατῷ. Haec est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 92, 9. S.]

6. γόμφους πυκνοὺς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum Poëtae Γόμφουσιν δ' ἄρα τὴν γε καὶ ἁρμογῆσιν ἄρην, *Odyss. E'. 248.* et *Nonni XL. pag. 1044, 10.* Φράξατε λαπαλδοῖσι σισηρότα δούρατα γόμφους: unde ipsae *naves πλοῖα γομφωτά* *Strabon. XVI. p. 1076. B. [pag. 741. ed. Cas.] WESS.* — Mira vero locutio, περὶ γόμφους περιέχουσι τὰ ξύλα, *circum clavos circumnectunt ligna*; quum expectasses, *clavis connectunt.* Tractavit hunc locum *Schneiderus* in *Lexic. voc. Γόμφος*, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam *navis* structuram, quam *ratis*, hic describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧ ἐπάκτωσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐμπακτῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγοφῶσαι. Galeo versus observabatur *Homeri ex Od. E'. 248.* Γόμφουσι δ' ἄρα τὴν γε etc. Saepe verbum πακτοῦν, semel attigit *Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad *Od. E'. p. 220, 27.* velut *Herodoteum* excitans, πακτοῦσι τὰς ἁρμονίας βύβλην, quod interpretatur κατασφαλίζονται, significatum *Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πάκτου, quae sic emendate scripta his terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus* *Annot. in Soph. p. 13.* et *Is. Casaubon.* in prima Edit. notarum in *Diog. Laërt. p. 172.*, perversa tamen scriptio, καὶ δῶμα ἀπάκτου, per editiones *Sophoclis Aí. vs. 579.* propagata, *Suida* potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. *VALCK.* — Correxít *Brunk.* S.

11. διαβύνεται) Sic *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.* cui iungetur haud male *Küsteri* observatio ad *Hesychii* Διαβύσσει. Quod insequitur, δύναται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut *II. 125.* Adde *Diodorum V. 8.* et illic congesta. *WESS.*

15. κατεββαμένη ῥίπτει καλάμων) *Reisk. ῥίπτει ἢ καλάμων*, cui non adstipulor. ῥίπτει *Homeri Odyss. E'. 256.* *Hesychius* et *Eustath.* interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. *Dioscorides I. 55.* ῥίπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ Φοινίκων *Agatharchides p. 47. ed. Huds.* quo genere *Aeneas* in *Tactic.*

c. 30. et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur $\beta\acute{\iota}\phi$, $\mu\acute{\iota}\phi$, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ $\beta\acute{\iota}\phi$ ος, (unde *Homeri* et *Nonni* $\mu\acute{\iota}\phi$ οι) et δ $\beta\acute{\iota}\phi$ ος. At hinc abeo. Θύρε crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. Θύραι sunt *asserēs, tabulae*. Conf. *Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὖνομα ἴσσι etc.) Grammaticorum natio *Bærii* Ionici commatis censet. *Phavorinus*, $\beta\acute{\alpha}\rho\epsilon\iota\varsigma$, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc *βαρβαρέως βαρίδας* *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicale explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim Aegyptios, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βάρην οὐχ ὑπερβαρῆ. *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήτοισι) *Diodorus*, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήτοισι I. 36. ubi plura. Πέντος de mari Aegaeo recurret semel iterumque, quo de aliās. Nunc considerata quae de navigatione produntur, [L. 8 aeqq.] ἴσσι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ etc. Sunt enim, si *Latina* interpretis amplectaris, a vero alieniora. A *Naucrati* urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui *Canobius* cap. 17., quocunque erat tempore *Memphim* versus: agris *Nili* inundatione mersis praeter ipsas *Pyramides* pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἴσσι δὲ οὐ τῇδε οὗτος, ordinaria autem navigatio illuc non fert, uti vertit; *Pauw* vero, ἴσσι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec navigatio est, verum etiam iuxta etc. ut *μῶνος*, quae vox tali verborum ordine saepe deficit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — Latinam correxi versionem: in Graecis nil mutandum. οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. εἰς ὑποδήματα ἑκαίρετος) Ἐξαίρετως, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθυλλα, si Codices exhiberent scripti, hoc uno forsā in loco videri posset vulgatae voci praefendum, ut data diceretur *Anthylla praesertim in calceos τοῦ αἰὲ βασιλεύοντος Αἰγυπτου τῇ γυναικί*, uxoribus Regum Aegypti, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰὲ βασιλεύοντες: οἱ *Herodot. T. V.*

αἱ δὲ δικάζοντες: οἱ αὖτ' ἀρχοντες: in lapide Cretensi οἱ αὖτ' κόνοντες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit Galeus, apud Athen. l. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζῶνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 153. et Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. 'Αναβ. p. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum praepositionis εἰς attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἐκάλπερος δίδουσι) Persarum istum morem explicuit B. Brissonius Regn. Pers. l. 108. non neglecto Athenaeo l. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla, sive, ut scribitur Anthylla, ἧς τοὺς πόρους οἱ τότε βασιδαῖς, Αἰγύπτιοι τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμεταῖς εἰδίδουσαν εἰς ζῶνας, non exiguo, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Herodoto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] nepos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχανδρὸς, scribit VII. 1. p. 522. Ἀχαιοὺ καὶ Ἀρχιμήδης εἰς Ἄγρος ἀφίκοντο ἐν τῇς Φθιώτιδος: ἰδόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίον Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθίον τοῦ Ἀχαιοῦ ex Stephano in Ἑλλάς, Archandri patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκοντα) Non erat cur hoc spernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ἔρα ex schedis, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνθήματα VI. 88., et in mssis V. 112. nec diversum erat κατὰ τὰ εἰδοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic. mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. obsecutus membranais, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱππεῖς ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογοιθυῶσαι) Et hic duobus utor mssis; qui incongruo, quod vulgata post se trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca [l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτα

μὴν l. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρῶναι urget; cui tollendae quid Gronovius impenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicei inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν refingit ἀπὸ τι θυρῶσαι τὸν πεταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μίμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυρούμενος, ἀπικεκλισμένος, foribus exclusum, quales in Comocidiis saepe commissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommodatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior commodiorque videbatur medicina in ἀποστινυγρῶσαι. Docuit Galenus in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στινυγρὸν Ionibus tantumdem esse ac στινὸν, et στινυγρῶσαι humorum vias occludere et arefacere, συναγαγὴν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat Erotiani iudicium; στινυγρῶσαι esse ait ἀποστινυγρῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινὰ, ἢ ᾧ ὑγρασία ἔστι. Erit itaque ἀποστινυγρῶσαι τὴν Μίμφιν, eam sicciorē abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegypto rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut sollicitis plura solent, et ἀπταφρεῖναι τὴν Μίμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum l. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. i. 89. Et γεφυρῶν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. φ. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντου γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποταμῶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μίμφιν intelligetur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo Memphis condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege Mene, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπυφύρῃσαι idem Reiskius, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γίφνικα, quod non modo pontem, „sed etiam, ut Homero passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γίφνικον „simplex occurrit apud Eusebium in Chronico, ubi de „Hadriano sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχίμασεν τὴν Ἀθήναι, μνηθεὶς „τὰ μυστήρια, καὶ γέφυρώσας Ἐλευσίνα, κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ „Κηφιστοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. Animadv. in Graecos auctores, p. 106. S.

13. δὲ ἀπειργμῆτος ἦεν) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [Reiskio] οὐ ἦεν scribitur. WESS. — Hanc conjecturam ille in Animadv. editis repetens, intelligit, unde exclusus Nilus non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. S.

CAP. C. 3. ἐν τῷ αὐτῷ δι' ἐπιτομῆς ἀνθρώπων) Hoc placuit. Reiskius, damnatis, quae Miscell. Lipsiensia habent, refingit, addito pronomine, ὃν ὀκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ Βαβυλωνίᾳ turbari non oportuisse. De Iosepho vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque Nicaulae sive Nicaulis inpegisse nomen, quo usum numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo S. Bocharto, Phalegi II. 26. dantem. WESS.

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίᾳ, [quam Gron. mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti Mediceo concinant: tum commodè scribi poterit: οὐνομα ἦν --- τόπερ τῇ ἐν Βαβυλῶνι, Νίτωρις. VALCK.

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in Gloss. Herod. Καινοῦν, τὸ χρῆσθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit Suidas, cuius interpres: „Καινοῦν ap. Herod. significat novo quodam sermone uti.“ absurde. Utilior Hesychii nota: Καινίσαι, καινῷ χρῆσθαι, καὶ ἡκαινίσαι. De Perillo, qui, Phalaridis iussu tauro inclu-

δus, artis suae opus teterrimum primus auspicatus est, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxiix. πρώτος ἱππὶ τὸν ταύρον ἱκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινούν in eumdem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένη γὰρ μιν οἴκημα περιμυκας ὑπόγειον καινούν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam. Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. Thucyd. VI. 76. ἤκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἣ πυνθάνεσθαι, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοίᾳ proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόφασις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos verbo et revera, λόγῳ μὲν sive λόγῳ μὲν, βουλόμενος δὲ λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές προφάσει, vel πρόφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit accuratissimus Marklandus, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾷ φησι μὲν τοῦ ὄρου μένου, τὸ δ' ἀληθές ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρου. VALCK.

Ibid. ὑπόγειον, καινούν τῷ λόγῳ) Praestet-ne ὑπόγειον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀνώγειον. Hic molestum magis est καινούν τῷ λόγῳ. H. Stephani καινούν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζου praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. καὶ τι καινίξει στίγην. Editio patrocinator Scholiastes Passion. et Αἰξίων Herodoti auctor voce καινούν, adscribentes, τὸ χρῆσασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis Suidas: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorsum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. pag. 67. Fortasse inveniatur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Alciphron. I. 9. WESS. — Comma, quod ante ὑπόγειον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινούν, ait Reisk. l. c. pag. 107. non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam Toupii novationem (Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.) ξεινῶνα μὲν λόγῳ, ante Borh. adoptans Larcher, suo idiomate sic reddidit, qu'elle destinoit en apparence à des festins. Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse Herodotum, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανάσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eandem interpretatus sum sententiam, quam his verbis Valla expresserat, *per causam quidem novi operis*. Sic fere Thucydides III. 82. καινούσθαι τὰς διανοίας dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam extrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιησαμένην in praeterito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam Valckenar. in animo habuisse videtur, quamque planius Schneiderus in Lex. expressit: scilicet, *prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram*. Consentaneum enim videri debet, καινούν idem atque καινίζιν valere. Simplex autem verbum καινίζιν vim habere compositi ἡκαινίζιν, (i. e. καθιστύν, καθιστούν, coll. Polluc. I. 12.) testimoniis Callimachi et Hesychii constat a Valck. citatis. S.

16 seq. ἡψατο εἰς οἶκον σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persarum supplicium ex Ctesiae Persic. c. 47. 50. 51. his admo-verunt Corn. Pauw et Abresch. [cf. Valer. Max. IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὥτως ἀτιμώρητος γίνεσθαι, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane malim, quam cum Clar. Pauw εἰς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. WESS. — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adiciebatur, Ctesias Persic. cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμβάλλεται εἰς τὴν σποδόν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλει. Quod vero in anonymi auctoris libello de Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris, in Bibliothek der alten Literatur etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de Nitocri ita scribitur, ταυρὴν δὲ εἰς οἶκον τι σποδοῦ πλέον

βίβλῃ, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλήρῃ positum. Caeterum conf. quae ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) Platonis Politic. pag. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος, aut potius λαμπρότητος ἰχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil; quod gallice diceres autant que rien, vel à peu-près rien. Sic κατὰ comparationi inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορραίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κτήρων: ubi quidem, κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κτήρων intelligere τινὰς vel μέρος τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορραίνουσι ὀλίγους τῶν κτήρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt idemtidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana. S.

[6. ὕστερον δηλώσω) Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοις γενομένου βασιλέως) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἐπτά γενιάς, septem generationibus, Sesostrin Moeride recentiorē statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostris ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. Bouherii, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita commutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, *Sesostrin* ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius Orig. Aegypt.* cap. 16. WESS. — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum *Moeridis* successorem *Sesostrin* fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατιὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur eiiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἑγγινεῖς; etiam dicti et ἑγχώριοι, *Herodoto* sunt indigenae, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστροὶ et ξῖνοι II. 160. et III. 8. Potuerat *Sesostris* et in istam expeditionem nobilissimam ξείνους conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor.* Sic. I. 53. et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἑγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teste *Diodoro* I. 56. VALCK.

Ibid. στρατιὴν πολλὴν λαβῶν) Ab Aldo venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis vifis varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operā non uti. In-sititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλιχόμενοις περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a Reiskio μαχαμένοις, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχισάμενοι I. 95.; neque enim γλίχσθαι περὶ τινος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλιχόμενοι sunt in msto Ask. VIII. 143. Nec verbum tamen muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχσθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Ph. Cattieri* Method. pag. 86. et *Diluc. Thucyd.* p. 722. WESS.

11. γλιχόμενοις) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum Reiskii, genuinumque videtur, δεινῶς μαχαμένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consuetudo *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo μάχεσθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti*: VII.

135. εἰ ἐλευθερίας πειρήταις, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευοῖς ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκισι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περσῶν: optime Valla, pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιοῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. Anaximenes, Ion certe, apud Diogen. Laërt. II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπάντων Ἴωνος Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχισθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδεῖον ἄνδρες: quod, a Diodoro monitum I. 55. non adnotavit Herodotus, memorans tantum τὰ γυναικὸς imbellium columnis indita. VALCK. — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχισθαι mutatum fuisse putabimus? Retractavit dictum ipse doctissimus Valck. in Notā ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχισθαι statuit, sed abiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχισθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit Herodotus. S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδεῖα γυναικὸς προσενέγραφε) Iosepho placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt Pontanus, Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et Elias Brennerus, Thes. Num. Sueogoth. p. 20. WESS. — In Var. Lect. ad h. l. ubi Eustath. in Homer. p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσέντις) Aliter Valer. Flaccus V. 420., quo de dissensu ad Diodori I. 55. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. φαίνονται - - εἰ Κόλχοι Αἰγύπτῳ)

Hæc ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐνὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῃ ἐν τῇ πρώτῃ· τίσι δὲ καὶ Αἰγύπτῳ Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo tacco; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa hæret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι præmisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpâ, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodium* secutus est, *Argonaut.* IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus*. S.

[6 seq. νομίζουσιν δ' Ἰθάκας etc. Inserenda h. l. versioni nostrae latinae hæc verba: Putare autem se, dixerunt *Aegyptii*, esse *Colchos* de exercitu *Sesostri*. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a *Syris* distinguuntur, proprie *Cappadoces* dicebantur; Σύροι. *Syriae* incolae, a mari mediterraneo usque ad *Euphratem*. Conf. *Adn.* ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum *Var. Lect.* ad I. 72, 9.] *Iosephus*, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populos suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina *Ramiresii de Prado*, *Marshami*, *Spencerique* pro *Aegyptiis* eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro *Iudaeis* *Th. Gatakeri*, *Herm. Witsii*, *Christ. Wormii* de *Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis* lib. II. 10. p. 128. et *P. Ern. Iablonskii* *Prolegom.* *Panth. Aegypt.* Sect. VII. p. 13. Est sane *Wormii* disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolve tamen *Nostrum*; quem *Iudaeorum* familiarem usum habuisse, expiscari non potui. *Phoenices* *Syrosque Palaestinos* non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philistaei*: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel.* lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero strigilem criticam, asperrime *Herodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Iamesoni* ex *Spicil. Antiq. Aegypt.* c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi,

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt *Michaelis*, in *Mosaïsch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαῖον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰόν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παρὰ πλεσίως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste *Diodoro* III. 32. Usi et *Homeritae* in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide *Iobi Ludolfi* *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. λῖνον μόνον οὗτοί τε καὶ Αἴγ.) Multa *Gronov.* pro *Herodoto*. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 35, argumenti pondus caussam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nollem autem, [l. 3.] καὶ κατὰ ταῦτα καὶ ἡ ζῶν πᾶσα καὶ etc. vir *Celeb.* sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἴστας etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καῦρον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχεῖν, --- τότε σφί καὶ αὕτη προσεγγίνετο. *Sophocles* *Trachin.* vs. 287.

--- Τὰς δὲ δ', ἄσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὁλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον
χωρῶσι πρὸς σε ---

Plura doctissimi viri *I. Fr. Gronovius* in *Senecam de Benef.* IV. 32. et *Io. Davisius* ad *Cicer. Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Annot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγας πένκτης σπιθαμῆς) *Valla*, magnitudine quinā palmorum; quam interpretationem omnes *Herodoti* editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque *Larcherus*, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta: nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πίμκτη σπιθαμή*, sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam. *σπιθαμή* est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑβδομον ἡμιτάλαντον*. *sex talenta cum dimidio*, sic *πίμκτη σπιθαμή* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. *ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἴτερον*) Corrigitur *ἐκ δὲ τοῦ ἐνὸν ὤμου ὤμου*, me invito: mox quoque [l. 15.] *ὅπλοισι τοῖσι ἡμοῖσι*, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pawio*, *Reiskio*. Tu vide *Sophocleum* hoc, *Trachin.* 1057. *Ὡ πολλὰ δὴ καὶ θέρμα καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χερσὶ καὶ νότοις μοχθήσας ἰγώ*. Vertebat *Cicero* liberius, *Tuscul. Disp.* II. 8. *O multa dictu gravia, perpersu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli*. Nam, ut in *Sophocle* καὶ νότοις μοχθήσας, quae *Davisii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudiani*, *Bell. Gildon.* vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi.

Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant *numeris*, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poetæ in animo fuérunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* *Diatrib.* in *Papin. Statium* c. 25. p. 128. Nunc video, *Cl. P. Burmanno* non admodum *Gronoviana* placere, nec muto dicta. WESS.

18. *Μίμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι*) Antiquissima haec et prima statuae *Memnonis*, *Thebis* erectae, mentio, qua de *P. Ern. Iablonskii* singulari *Syntagmate* pererudite p. 30. Eam vero *Sesostris* colossum esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, *Atticor.* c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθείης ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* *Bel. Pers.* I. 6. et *Agathias* *Sch.* II. p. 38.

β. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολλὰς ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολλὰς, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτίναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκτίων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκτίων edebatur, sphalmate typographico ex ed. *Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίόμενον, prave κέόμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. Mox [l. 4.] ἐς τὰ ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticere solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostri*n dixerat ἀνάγοντα πολλὰς ἀνθρώπους τῶν ἐθνίων, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο. Conf. *Diodor.* Sic. I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγο: quae sane sufficebant: mihi quae adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriant, perpaucis videbuntur in marginem relicienda. VALCK.

17. πλεονεξίᾳ ἐχρίωντο τοῖσι πόμψαι) *Salsioribus*. Πλεον, ἄλμυρον, *Hesychius*. Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. h. ed. Cas.] De *Chalcide Diacae*archus c. 13. [in *Hudsoni Geogr. min.* vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχοντα, τὰ μὲν πολλὰ, ἄλμυρά· ἐν δὲ ἡτυχη μὲν

ὑπόπλατυ, τῇ δὲ χρεῖα ὑμινὲν καὶ ψυχρόν: *Subsalsam aquam verborum series et usus postulat.* Namque *H. Stephanum*, ὑπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ Φρεάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἐχρίοντο --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ Φρεάτων αἰνόμενοι vel αἰνόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur αἰνύσονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ Φρεάτος, ubi αἰνύονται, aut αἰνύονται scribi potuit. Quid sint πλατύτητα πόματα, vel ὕδατα πλατύτητα, disci potest e *Casaub.* Anim. in *Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch.* de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαὶ καὶ φρεῖται πάντα --- ἀλμυρόν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus* ὕδατα --- πικρᾶς ἀλμυρῶς ἔχοντα γένειν lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot. Meteorolog.* lib. II. c. 3. T. I. p. 556. n. et E. ed. *Duval.* provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* I. c. *Vinum* vero πλατὺ memorans *Arctaeus*, de *Cur. Morb.* acut. II. 3. p. 101. ed. *Boerh.* amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petili* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Arctaeum* παχύς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυκον legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτιλέειν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. Herodotei Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτιλέειν, an quod *Mediceus* praebet, ἀποτιλέειν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in *Glossar. Herod.* Ἀποφορὴ: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπεκόντων τοῖς ἀρχουσιν ὑποτιλούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpocr.* Nunquam tamen, quantum recorder, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum *σύνταξις*. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud *Harpocrat.* in voc. *Σύνταξις* ab *Aldo* usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλγει δὲ ἑκάστους φόρους συντ. quae prostant et apud *Suidam*: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Σύνταξις: atque ita scribendum etiam apud *Etymologum*. Sensit vitium *Andr. Dounaeus*, cuius vid. Praelect. in *Demosth. Philipp.* de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελείειν receperat *Gron.* ἐπιτελείειν revocavit *Wess.* conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S. [9= κατὰ λόγον τῆς τιταρχμένης ἀποφορῆς τελείει) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τιταρχμ. ἀποφορῆς. S.]

10. δοκεῖ δὲ μοι ἰνυῖσθαι γεωμετρίῃ etc.) Duce hac in re *Herodoto* plerique utuntur, quos *Menag.* ad *Diogen. Laërt.* VII. 11. adnumeravit. *Suidas* in voc. edoctos eam *Aegyptios*, ait, ἐκ τοῦ ἀπλείτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαίρεσως τῶν χώρων: qui si ἀσάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo *Nilus*, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt *Philosophi*, qui lineis dividerunt: inde *Geometria* dicitur. Sic *Servius* in *Eclog. Virgili* III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit *Leo Allatius* de *Mensura Temp.* cap. iv. 34. ut τῶν ὥρων horarum usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλου alia hīs. *Pollux* IX. 46. πόλον et ὠρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὠρολόγιον. Hoc placet *Scaligero*, et firmatur ad *Manilium* III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 448. Ego cum *Scaligero* facio. WESS. — *Larcherus* γνώμονα quidem *horologium solare* intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo *polum* vocamus. Rectius alii et *polum* et *gnomonem* instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud *Polluc.* l. c. et apud *Athen.* lib. V. p. 207. f. instrumentum *polaris* est, non coeli cardo. Caeterum conf. *Menag.* ad *Laërt.* II. 1. et *Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne* p. 384. S.

CAP. CX. 2. *μνημόσυνα δι' ἐλπίου*) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic Diodorus l. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱερός Vulcani controversia non dissentit. Certe in *Coisl.* Diodori et *Mutinensi* Cod. *ἐπιός*, in aliis ἀρχαίως, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. *ἰστάναι*. Commodius foret *ἰστάναι* vel *στάναι*, stare. Nunc ad activum *ἰστάναι* intelligendum *ἰστάναι αὐτὸν ἀνάθημα* vel ἀνδείωντα. S.]

CAP. CXI. 2. *τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν*) Hoc an *Φερῶνα* malueris, parum refert. Eusebio dicitur *Φαραῶ* Chron. p. 7. Diodoro, *Sesostris*, [sive, ut ille scribit, *Sesosis*,] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse *פרעה Phtrao*, uti in Hebraeo codice scribitur, sive *ΦΟΥΡΟ* aut *ΦΕΡΟ*, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique *Pharao Sesostris* potuit, sicuti *Pharao Neco*, et *Pharao Hophra*, qui *Necos* et *Apries* hac in *Musa* c. 158. et 161. WESS.

20. *Ἐρμύη βῶλος*) Habet hinc *Steph. Byz.* in voce. Diodoro *Ἐρμ βῶλος* et *κώμη*, sive *vicus*, ipsius-ne an librarij culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. l. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. *τοῦ Ἡφαίστιου*) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τιμενικῶν, utrum *Ἡφαίστιον*, an *Ἡφαίστιον*, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa *Eugenio*, aequali *Imp. Anastasii*, ut singulari commentario illustraretur apud *Suidam* in voce. In *Edd.* ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo *Διονύσιον*, nunc *Διονύσιον*, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congegit ad *Dionis Cassii* lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyriorum* [l. 7.] non neglexit *Gronov.* quibus similia *Iudaeorum castra* in *Augustamnica Aegypti provincia* *Notit. Imp. Orient.* p. 204. sive *στρατόπιδον Ἰουδαίων*, *Iosephi Antiq.* XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. *καὶ δὴ καὶ ἐν ξίφει* Ἀφροδ. *ἐπώνυμον*) Si foret *δὴ* *ἐν ξίφει* etc. uti *Reiskius* coniecit, *ἐπώνυμον* protectus esset, idemque ac *ἐπώνυμος*: alioqui *ἐπώνυμος* (de quo praeclare *Stanleius* in *Aesch.* VII. *Theb.* vs. 138. et *Hemsterhusius* ad *Luciani Dial. Mort.* IX. 1.) non movendum. Potuisset et *διατίθηται* se tueri, *Ionum* augmenta saepe *spernentium*

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 659. WESS.* — Ἑσωνύμιον, i. q. ἑσώνυμον, scil. τὸ ἱερόν. Etiam *Pindarus ἑσωνύμιος* pro communi ἑσώνυμος usurpavit, *Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. S.*

CAP. CXIII. 5. ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέρατος) Emendat vir doctus ἐς τὸ Κυπρίων πέρατος: id Sidonem fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac Sidonium esse mare. Factum nollem. *Aegyptium mare* *Plinio H. Nat. II. 68. et Nostro* illud est, quod *Aegyptum*, et utrimque vicinas oras adluit. Neque *Strabo* dissentit, *Carpathium Aegyptio* committens, huic *Creticum et Libycum* lib. X. p. 748. A. et II. p. 187. in *Issico et Pamphylia sitam esse Cyprum*, συνάπτονσαν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. D. maris *Aegaei sinum συγκείμενον* esse ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσηικοῦ. Quae quidem pro *Herodoto* abunde sunt. *WESS.* — *Strabonis* testimonia leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. *Cas. S.*

8. ἐς Ταριχίαν) Ionico flexu Ταριχίαν dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχίων legebatur in msto *Galei*. Quando nomen est urbis, Ταριχεα scribendum censebat *Salmasius. VALCK.*

9. Ἡρακλῆος ἱερόν) Canobi suburbio *Heraclium [Heracleum]* ab *Herculis* hoc templo nomen est in *Strabonis XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. Cas.]* Ipse *Hercules* in oraculi responso Κανωβιός apud *Pausan.* *Phocic. c. 8. p. 830. et eius cultus* in *Taciti Ann. II. 60.* Iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et *Hebraeos* refert, dira *Aegyptiorum* servitute pressos olim, *Paul. Ern. Iablonskii* Diss. ultima de terra *Gosen* p. 101. conjecturà admodum incertà. Illud autem ἔτι ἀνθρώπων converti in ἔρεν, uti mssii lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium *Noster* casum in similibus adamasset. Loca *Herodoti* studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius* ad *Epistol. Paulli* ad *Ephes. I. 3.* Porro ἐπιλαμβάνται *Arch.* non est absurdum. *WESS.*

19. τῷ ὀνόματι ᾧ ὠν) *Homero* ὠν, ὠνος. *Aegypti* rex ὠνις est *Aeliano Hist. Anim. IX. 21. et Criticis* in *Nicandri Ther. vs. 312. poëtae ὠνις ἐν ψαμάθουσιν ἀθήσατο* explicantibus de serpente haemorrhoo, cui ὠνις a loci *Herodot. T. V.*

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cen-
seo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμαθος Θώνιος arenosus
Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud Diodor.
Sic. I. 19. Θώνιος est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὅ τι κατὰ καὶ λέξει) Nolo tot
membranis obniti. Alioqui ἵνα εἰδῶ defendi potuisset. [At
ἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale Sophoclis Oed. Colon.
943. λέξας, ὡς εἶδω τὸ πᾶν οὐ χάριν δευρ' ἤξα θᾶσσον: [vs. 889.
ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex mastis recepit Editor.] et
Ciceronis pro Arch. c. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea
ad Nicandri Theriaca ὁρῶ οἷα λέγεις, exemplum αἰσθητικῶς
ἀντὶ αἰσθητικῶς ponunt, non neglectum a Barthio in Statii
Theb. II. 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucani I. 255.
WESS.

CAP. CXV. 15. ἔσοι ὑπ' ἀνέμων ἢ ἀπολαμψήντις)
In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπο-
λαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλείοντα δὲ μιν ἀνέμων Στρυμονίην
ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum
contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Platonī
placuit Phaedon. p. 58. B. ὅταν τύχῃσιν οἱ ἀνέμοι ἀπολα-
βεῖν τε αὐτοῖς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. καὶ ἀνέ-
μοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβαίλωσι,
nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam No-
stri c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est Medicei lectio,
παρὰ τοῦ σιωποῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἤλθεις. VALCK. — For-
mulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φερεῖν, et similium
plura ex Nostro exempla conguessit Gronovius. In his V.
70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI.
68, 7. S.

20 seq. οἷχται ἔχων ἐκλέψας) Placet elegans Reiskii con-
iectura, οἷχται λεχίων ἐκλέψας. VALCK. — Potuerat
medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118.
τὰ οἷχται κλέψας, si per mastos stetisset. Cl. Reiskius οἰκίων
aut λεχίων-eius in locum sufficit, non utique ignarus Hero-
doto verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Me-
mini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc
Alcidamantis Declam. in Palamed. p. 186. [in Reiskii Orato-
rib. Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba
παρὰ τοῦ etc.] erudita Gronovii exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam annotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit Wesselingius haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrasico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκλήνας ἰχθῆς, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἰχται ἔχων, nempe οἰχται ἔχων αὐτὴν: quemadmodum ἔρχομαι ἔχων est adfero; et ἄπιμι ἔχων, aufero, proprie ab eo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἰς ἄλλην τινὰ μεταμοιζέσθαι) Arch. μεταμοιζέσθαι singulare est, neque recordeo de navigatione, aliorum instituta, simpliciter collocari. Μεταμοιζέσθαι in τῷ πιδάγμῳ Thucyd. VII. 16. et μεταμοιζέσθαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πύλαγος Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μεταμοιζέσθαι haud sprevit Euripides Medaeae vs. 255. et 443. sententiā tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπειν, etc.) Sylaba repetitā scriberem ταύτην τὴν ἄπειν. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit Noster, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἰς δὲ μετῆκε αὐτὸν) Vallae Latina, in quem (sive ex Gronovii correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἰς δὲ aut delendum, aut in ἰς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον δέχῃ οὐδὲνα: ἰς δὲ ἔλαβι τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἰς δὲ intelligere quasi esset ἰς δὲ ἀπιδῶν, quod respiciens, quo respectu, i. e. quā causā. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ· κάρτα γὰρ ἰσχύει ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀντιπείδει ἑωυτὸν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κάρτα et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi κατὰ ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac καθά. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro κατάδηλον δι' ἐποίησι etc. uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post ἰαντὸν non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (καὶ - - - ἰαντὸν) parenthesis signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δέ cum paulo maiore distinctione scripsissem. Iam κατὰ haud dubie ionicā specie ponitur pro eo quod communi linguā καθά vel καθ' ἑ est, atque idem fere ac ὡς sonat, ut, quemadmodum, prout, quatenus, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi κατὰ τὰ ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula κατὰ incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam Reiskius in Notis mastis ad Wess. missis κατὰ in κάττα mutandum censuerat. Ego vero, quoniam κατὰ idem atque ὡς valet, videndum puto, ne sit simillima huius structurae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congressi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, huc dein ait ὡς ἀπηνίχθη ἄγων, quod quidem perinde est ac si dixisset ἀπηνίχθηναι ἄγοντα. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum κατὰ γὰρ ἐποίησι esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (L. 24.) ἐν τούτοις τοῖς ἱστοῖ „δολοῖ etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores Alexandri exposuit; (nusquam autem se retractat) - - - illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse Alexandri ad Aegyptum appulsum.“ Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζῃ usu, et de notione qua illud huc accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallae interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua gallice se retracter usurpamus, id est, diversum vel contrarium dicere eius quod semel diximus. Atqui nullum

alium vel Nostri locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud Nostrum quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco *Guil. Budaeus*, a *Wess. citatds*, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque *H. Stephanus* in *Thes.* T. III. p. 517. f. „se ipsum revocavit, pro „iterum idem dixit.“ *Schneiderus* vero in *Lexic. crit.* alterum *Herodoti* locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de *Helena* in *Aegypto* *re-tenta*, non *Troiam* a *Paride* abducta, secutus est *Euripides* in cognomine fabula. *Conf. Fabric. ad Sext. Empir.* VII. 180. S.

10. in *Διομήδους Ἀριστείας*) Auctoritate Codicum destituito non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex *Iliad.* Z'. 289. et seqq. *Διομήδους Ἀριστεία* vocabatur a Grammaticis *Ilias E'*. in qua meminit in transcurso Poëta *Alexandri*, naviumque architecti *Pherecli*: sed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus *Homerei* carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit *Νηυίας* *Odyssae* in *Minoë* p. 319. n. Ceterum in *Aegypto* permansisse *Menelaum* censuit *Dion. Chrys. Or.* XI. p. 188. c. atque id ipsum obscurius indicatum ab *Homero*. *VALCK.* — Non patitur constructionis tenor, ut abiiciantur ista verba. *Iliadis* librum quintum sequioris aetatis Grammatici *Διομήδους Ἀριστείαν* inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod *Διομήδους Ἀριστεία* inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. *Conf. Wolfii Proleg. ad Homer.* p. cviii. et *Heynii Obs. ad Iliad.* Z'. 289. et ad r'. princ. S.

[15. in *Ὀδυσσεΐῃ*) *Odyss.* δ'. 227 seqq. et 351 seq. S.]

CAP. CXVII. 1. *Κατὰ ταῦτα*) Cum his non cohaeret *δηλοῖ*. *Lineolâ* tantum adiectâ scribi posset: *Κατὰ ταῦτα* — *δηλον*, ὅτι οὐκ Ὀμήρου τὰ Κύπρια ἔπιδ' ἴσται: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: *δηλαῖ* servari poterit, si scribatur: *Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπια, καὶ τόδε τὸ χωρίον*. Sed nimis forte suspiciosus in *Herodoto*

miror equidem τὸ χωρίον. Veterum loca quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ἡσεις, et χήσεις, et μακρύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπων. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item Athen. XV. p. 671. ε. Ἀρίσταρχος ἐκγυῖμνος τὸ χωρίον. Lucian. T. II. p. 17. [Quomodo conser. Hist. c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, libri, quem scripserat, locum: in Act. Ap. Lucae VII. 32. ἡ περιοχὴ τῆς γραφῆς, locus est de istis, quae γραφικὰ χωρία, S. S. loca vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Eu. IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophon-tis Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ οἱ θεοί: (quo modo scribendum e Stobaeo p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ θυσίῳ Ὡ ποιητὴ, μὴ τὰ μαλακὰ μῦθοι, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχῃς: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὡ. π. retulerit? VALCK. — Valckenarii coniecturam secuti Reiz. et Borh. I. 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὀμήρου ediderunt; et ex Reiziano exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transit editionem. Cuius novationis in Var. saltem Leot. mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus mssis omnibus et editis, tenuerat Wess. tenuitque etiam prudentissimus Schaefer. Nec vero, cur mutaretur, idonea causa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὀμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poeta; nihil impediebat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, clarum est, adparet, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διδάξει, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἰδῆλωσι apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrop. VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τὸ δὲ τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit Larch. cum Valck. duo versus postremo citatos, sic vertens: Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc. Atqui Homericas illos versus de Menelao in Aegypto retento

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸν τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille Poëtae locus, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex *Iliade* citatus, quo memoratur, *Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse*. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, Herodotum χωρίον dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum Borheckio totum hoc cap. cxvii. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum Schaefero abiiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἴπια καὶ τὸδε οὐκ ἦνιστα, ἀλλὰ μάλιστα, ἡθοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμήρῳ etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. ἐνὰ τι πνεύματι χρησάμενος) Videtur poëtae τὸν Κύπριον dictionem expressisse. Notissimum est Sophoclis iucundum illud, *Philoct.* vs. 822. Ἐπὶ ὀδύνας ἀδάης, ἔπει δ' ἀλγίων εὐαῆς ἡμῖν ἔλθεις. Belle vero Noster concludit, *Homero τὰ Κύπρια ἴπια* perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. *Aristoteles* Poët. Art. c. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit; alii *Stasino*, quemadmodum *Schol. ad Iliad. A'.* 5. aut *Hegesiae*, vel *Haliearnassensi* cuidam, sicuti apud *Athenaeum* XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eundem *Athen.* VIII. 334. b. c. et *Animadv.* ad utrumque locum.] qua de re doctus *Th. Rykius* Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. Hist. IX. 16. Sit-ne Ἰλιάς Ἑλλάσων vitae *Hom.* c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. εἰς τὴν Τινκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et *Corinθο* quoque. Sic τὴν Μιλαίδα γῆν *L.* 173. τὴν Μυδακὴν γῆν *IV.* 12. τὴν Αἰολίδα γῆν *Edd.* VI. 8. τὴν Ἰλιάδα γῆν *VII.* 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS. 13. μὴ μὲν ἔχουσιν Ἑλένην) Est cui μὴ μὲν adridet, quo

modo in Theophylacto Simoc. lib. II. 16. ὡχύρου ὄρω τὸν Βαυβᾶν περισώζειν, μὴ μὴν ἀναιεῖν. Neque deficit, μὴ μιν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. Corinthus adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μιν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe alias.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαβία κακῶν ἀπὸ λαβῆ) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum Euripide Elect. vs. 1280. Herodotus quadam ex parte facit, Πρωτίως γὰρ ἐκ δόμων Ἦκευ λαποῦσ' Αἰγυπτον οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici Helena. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης Eustathianae, τούτων εἰς ᾧ καὶ Ἡρόδοτος, in Iliad. Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἔντρομά σφρα ἱποίνε) Plutarchus de Malign. ἔντρομάς ἱποίνεσι, quod in Lexica translatum durat: at error Plutarchi aut librariorum est. Simili Noster in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τίλος δὲ, ἔντρομά τι ποσύντες. Valla de haruspicina, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἔντρομάς ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In Luciani Asin. c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ἑξέστιν ἱρμόντο τοὺς πύχης. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἱντεμοῦσα Heliodori Aeth. VI. p. 293. et antistites Baalis I. Reg. xviii. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive Dianaticus, graphice a Maximo Taurinensi Serm. XXXII. Tom. IV. Anecd. Muratorii p. 100. descriptus. At scelerosum magis, humanasque victimas, puto innui. Quae quidem religio, inopia et horribilis, in Aegypto αἰνόςιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: Virgilii Aen. II. 116. quis ignorat? Sanguine placastis ventos et virgine caesa. Sanguine quaerendi reditus. Quibus et H. Stephanus, mecum sentiens, usus fuit Thes. T. III. p. 1401. Aliis ἔντρομα et ἱντεμεν de inferiis, quorsum Critici Apollon. Rh. I. 587. a Porto haud neglecti, respererunt. WESS.

12. ἐπὶ Αἰβύνης) ἰδὺ ἐπὶ Αἰβύνης legitur in Herodoteis Plutarchi T. II. p. 857. B. Utrumvis scribi potuit, ὡχέσθαι Φιγύνα ἢ ἰδὺ ἐπὶ Αἰβύνης, vel ἰδὺ Αἰβύνης: hoc, quia Herodoteum est, sincerum arbitror; alterum natum ex interpreta-

mento; licet *ἐν* cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum *ἐν*. VALICK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultus hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam Reiskius. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit *Declam. I. p. 189.* Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa compulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius causa. WESS.

20. καὶ περισβύτερος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med.* et *Atk.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiciis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quibus *Passionei Cardinalis* codex, par *Mediceo.* *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρία etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poëtae* veterissimi, qui cecinerat τὰ Κύπριά ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius *Poëtae* *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πανταίς παρὰ δασσιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, ῥιπίσας πόλεμον μεγάλην ἔμν Ἰδακοῖο: in *Schol. ad Hom. Iliad. A' 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helena* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e perditio dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de *Diis* verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti facietat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nane miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. *πῖρι καὶ ἴσως πᾶσι*) Hoc maului, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, *ἰσως* celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. *invitis* Codicum tabulis. At hoc perquam leve. *Protei regis successor* [qui *Rampsinitus* Nostro] Diodoro Remphis I. 62. audit; *Rhamses*, si *Maršhami* valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de *Rhamse* *Tacitus* et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in *Rampainitum* non quadrant, in *Sesostrim* optime, quem quoque in *Ramse* latere, *Henr. Valesius* et *Iac. Perizonius* Orig. Aegypt. c. xvii. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa *Rhampsiniti* simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperiō, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum *Wesselingio*. Tum vero de formula *πρὸς ῥοπίω* monet, potuisse perinde *πρὸς ῥοπῆν* scribi, quemadmodum mox *πρὸς νόρον* in accus. casu legitur. Sed amat nempe *Herodotus* variare orationis structuram. conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque *hyems* vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. τῶν ὑστερον ἐκτραφέντων) Videlicet τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐκτρέφον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo masti sint *Med. Ask.* et *Pass.* maiore in laude forent, si *ἐκτραφέντων* obtulissent, quemadmodum I. 7. *Adsolet enim Noster*, popularium suorum adsuétude, in passivis hunc modulū, quamquam sono asperiores, praeferre. Lege *Eustath.* in *Homer.* p. 519, 41. [Iliad. p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem *ἐκτραφέντος ἔρχον τὴν ἀρχὴν* scribitur I. 7, 11. a praes. *ἐκτρέφω*. Recte vero item h. l. *ἐκτραφέντων* (i. q. *ἐκτρέφοντων*) a verbo *ἐκτρέφω*, quo usus est *Noster*, haud admodum dissimili notione *L. 123, 6.* et *IV. 3, 2.* S.

16. τῶν λίθων -- ἓνα ἐξαίρετον, sive ἐξαίρετον) Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμίον χρυσῷ κατισχύσαν Αὐγείᾳ, ᾧ καταλείψαντες αἰμὸν λίθου: scripserat-ne ὃ ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἐξαίρετον ἡνδίδως Herodoti, vel εὐεξαίρετον. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕκασθαι αἰφαιρῆν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro Ῥέμφιδι dictus, ob opes sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἀρμοστρα. Quod scribit Herod. [I. 38.] πάγας --- περὶ τὰ ἀγυῖα --- στῆσαι, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτοῖσι legerim, pro ἔκτοσι) παγίδας ἔστησεν. Pausaniae Hyrieus ἔστησεν ὑπὲρ τῶν ἀγγίων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐπέχουσαι: Agameden Pausaniae ὁ δισμὸς κατεῖχε. Characis παγίδας περιπτυσὼν Ἀγαμέδνης ἀναιριῖται. Clar. Ernesti reponit αἰριῖται. Tandem ob eandem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueanti fratris caput amputat. VALCK.

25. δεῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In Miscell. Lipsiens. Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensura, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet mensuras, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. πεκλειμένου) Herodoti stylo convenientius fuerit πεκλειμένου, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προτάξει ἐργάζεσθαι) Simili in narratione Pau-

sanias IX. 37. p. 784. ἴσθητιν οὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγέλων - - πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam praebuisset videantur. Certe Pausanias, ut saepe adsuevit, Nostri dictionem expressit. Adde Schol. in Comici Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτός - - προσαπολίσσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, Rich. Dawes Miscell. p. 328. WESS. — Bene et h. l. προσαπολίσσει, et dein l. 61. ὅπως - - κομιεῖ, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως - - ποιήσωσι in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαν) τῷ δὲ δόξαν Arch. non improbum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σφί, et frequenter apud alios. Euripides Suppl. 129. ἰδία δικητάν σοι τόδι: et Heraclid. vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀποριύμενον δὲ μιν, τὰδε ποιῆσαι) Errarunt librarii Arch. et Vind., Vallamque in praecipitia egerunt. Nam quod Vind. edit, id mihi hic fuisse olim ἀποριύμενον δὲ μιν τὰδε, τὰδε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane Euripideum ἠπόρημαι τὰδε, ab Henr. Stephano productum adsimile est. Vide eius Thes. T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo Abbati Geinozio, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιέοντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιέοντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, cum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranis, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorundam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo Nostri abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινός proprie est du-

ro modo aliquem prehendere et tenere, i. e. aspere premere, acriter instare, pressim urgere. S.

70. ποδιῶνας αὐτὸν λῦιν ἀπαμύνους) Inprudenter Ionicam speciem ultimo detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199. IV. 98., quae Gronavii tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδιῶνας ἀσκῶν Valla verterat pedes. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, utriusq. petioli sive prominulae partes: ὁ τοῦ ἀσκού πρέχει, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

82. ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἓνα) Bene memini ἀνὰ ἑξῆς σφειαν αὐτῶν I. 73.; hic locus aliam seriem postulat. Προκαγίσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Pausanias IX. 5. κατελθὼν δὲ εἰς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησαν ποτε ὑπὸ μίθης εἰς ὕβριν, saepeque alias. Iunge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [I. 87.] Ἀλδινὸν καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν, satis utique protectum nunc, haud spreui. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divinabant. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae caussa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

99. καίσει ἐκ οἰκήματος) Hic et cap. 126. errantem Valiam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. v. Isaci Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et e domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. d. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ἑκατέρωθεν: ut μαρῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. d. οἰκημάτων ἑκατέρωθεν dixit interpretes Ezech. xvi. 24. In Origene contr. Cels.

L. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἰστέον, nata e εἴτερος vel τρίτος, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt *Boherellus*, *Menag.* et *Davisius*. Recentioribus τὸ οἶκημα passim τρίτος dicitur vel εἴτερος. De puero cuius esset interrogatus *Diogenes*, acerbo lusu Τριτάτης ἔφη. *Laërt.* VI. 61. VALCK.

Ibid. κατὰ τὴν οἰκήματος) Ex *Vallae* Latinis domi: oportuerat in *lupanari*, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad *Marm. Sandvicense* pag. 59. et pridem a *Th. Galeo*. Censui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex *Med.* indigere. *WESS.* — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti *Codd.*; χεῖρ pro *brachio* ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud *Homerum* et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de *Scytharum* crudelibus victimis τῶν - - ἀνδρῶν τοὺς δεξιὸν ὤμους πάντα ἀποταμόντας εἶναι τῇ χειρὶ ex lib. IV. 62. *WESS.*

109. ὡς τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hic formulam, alibi fortasse. *Aristoph.* *Plut.* 242. ἢ δ' ὡς παμπληγ' ἀνδρῶν εἰσελθὼν τύχῳ: *Ioseph.* *Antiq.* XVIII. 8, 4. *Iudaei* εἰσέεισι ὡς τὸν *Περσῶν*: et *Alciphron* I. 28. cum *Bergleri* observatis. Iam quod *Gronov.* ad II. 115. ἐσελθόντα δὲ εἰς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus *Polybii* fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τοὺτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. *Apollo-dori* II. 4, 3. de *Perseo*, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα, et *S. Lucae* *Actor.* xvi. 40. εἰσῆλθεν εἰς τὴν *Λυδίαν*, de *Paullo* *Apostolo* et *Sila*? Lege adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti*. *WESS.* — *Gronovianum* ὡς cum aliis etiam *Borh.* tenuit: et pulchre quidem novi, amare hoc *Atticos* scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum Nostro memini reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 135, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾷν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in *Iosephi* *Pharaonem* accommodare tentat iuvenis eruditus *Dan. Szathmari*, in *Dissertat.*

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alia cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, *quam Cererem almam et faultricem, vel vicissim inimicam experiri.* VALCK.

4. καὶ μὴν πάλιν ἀπικίσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex *Msstis* πάλιν ἄνω ἀπικίσθαι? Mihi, ne redeat, inpedimento *Athenaeus* est, vorem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in *Codd.* οὐ μὴν ἔγι sive ἔστι, διὰ ταῦτα ἔστ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἰρὸν Δήμητρος) Mox denuo τὸ ἰρὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex *Vind.* et *Arch.* ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob *Medic.* ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸν Σεινῶν θιῶν. Alia sciens praetereo. Id ex *St. Bergleri* indicio opportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: *Dionysius* in Bassaricis, Ἐνθαδὶ πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ' ἱστοπιδῶν τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἱρύσαντο: sic postrema, in *Steph. Δαρδάνια* manca, explevit *Falkenburgius* ad Nonnum eleganter: aliter *Salmasius* in *Capitolini Pertinac.* c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατος ἐστὶ) Eodem Aegyptios honore *Clemens Alex.* mactat *Strom.* VII. pag. 752. *Ciceronem* si audimus, *Pherecydes Syrius* primum dixit animos esse hominum sempiternos, *Disput. Tuscul.* I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti *Ciceroni* adscripsit *Davisius*, litteris *Tatianus* prodidit *Orat.* ad Graec. cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, *Tatiani* verbis. Scripserat de Pythagora, Εὐφραδὸς γενεῆσθαι φησιν, τοῦ Φερικύδους δόγματος κληρονόμος ἐστὶ· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆ διαβάλλει τὴν ἀθανασία. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερικύδους sive *Pherecydis* τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam *Aristoteli*, ne quidem apud alios. Atque haec *Tatiani* caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ etc.) Optime *Mssti* et *Gronovius.* *Περμύλησις* *Edd.* exprimere apta est nugae Iudaeorum recent-

tioris aevi, plus quam poëticas, תַּרְסָמָהּ sive *animarum rotationes* perque cavernas *volutationes* apud *Buxtorfium* Lex. Thalm. p. 439. et *Windetum* de Vita Functorum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius *Ask.* περίκλυσιν praebebit specimen, siquidem apud *Stobaeum* idem semet reperisse et περίκλυσιν esse posse, *Is. Vossius* ad libri sui marginem monuit. Non sane κύκλυσιν, ἀνακύκλυσιν, κύκλον in animarum ista transmigratione spernebant. Mihi tamen *Stobaei* amatori et *Herodoteorum* vestigatori, locus ille latet. De codicis *Ask.* scriba adseverare possum, περιήλυσιν voluisse, et et saepius conmutante. Recte autem *Noster* Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo *Ger. Guil. ab Oosten de Bruyn* V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis *Pherecydem* et *Pythagoram* a *Nostro* spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώστας. Conf. *Nemesium* de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. *Oxon.* WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι) Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθῆν cap. 126, 1. atque ita κακότης *pravitas*, *nequitia*, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere; supplendo σφίας vel τὴν Αἴγυπτον, ducere, praecipitare: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 155, 13. perinde et *pravitatem* interpretari possis, coll. c. 133, 8. et *calamitatem*, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφίας θυσίων ἀπέρχαι) Quod olim legebatur θυσίων τούτων, merito displicuit. Cl. *Reiskius* πατίων sufficit, *Abreschius* θυρίων. Ego schedis iubentibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσίων, illis τούτων, videlicet ἱερῶν, edentibus. Similes διττογραφίαι passim se produnt. Ceterum in regum successione *Diodorus* I. 65. in alia abit, et hunc *Cheopem* adpellat *Chemmin* sive *Chemhim*. WESS. — Τούτων mendosam fuisse suspicor sinceræ vocis θυσίων descriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. *Mycerinus* postea dicitur cap. 129. τὰ τε ἱερὰ ἀνοῖξαι, καὶ τὸν λαὸν — — ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

166 τῆς μὲν γὰρ μῆκος εἶσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἶσι σχοῖνοι ἰνία: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι σταδίοι εἶσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahantur, signant. Bene nemini, Diodorum aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et Io. Gravium opinionis consortem habere, *Pyramidograph.* p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a Fr. L. Norden Itin. Aegypt. p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS:

19. ταύτη δὲ δὴ τὰ δικά ἔτιχ γινώσκει) Aggeri sive viae; namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in Laurentii Latinis turbata mire sunt: dederat, Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant. Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustramus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ἐργαζόμενοι οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint inpensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haerent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine msstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. Corn. de Pamm conicit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς - - - τοῦ Νείλου ἰσαγαγόν, ἔτιχα οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δικά μὲν ἔτιχα τῆς οἰκῆς, procedere. Io. Iac. Reiskii coniectura est: ταύτη δὲ δὴ

τὰ δίκαια ἴτα γινίσθαι, χωρίς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi, in via paranda, consumptos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum - - - attollendi, et absque structuris subterraneis.* Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, malleminore molimine, *πάρεξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν*, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐποίητο *θήκας* Cl. Pauw, cui non adstipulor. WESS.

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab *Herodoto*: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἵσταται αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiacere τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ἔπιστοι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διώρυξ ἦκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substitutā, praecuntibus mssis, τὴν particulā [L. 19.] in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, quae premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτης cum Reizio in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16, g. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτην velim. S.

[25. καὶ ἕως ἴσον. Si vera haec est scriptura, Herodotum, aequalem statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum sefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero bascos pedum 728, teste *Grobert*, in *Description des Pyramides de Gizéh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 3. κρώσσας) *Aldus* et scripti *Codd.* hunc in modum: *Homero* et *Grammaticis* κρώσσαι. [Sic vero et nostri *codices Herodotei*.] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poetam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron.* vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 865. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam eminentiae, graduum formam repraesentantes, sive ἀναβαθμοί; quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, *Thes.* T. IV. pag. 1500. Mox [l. 5.] χαμαῖν iustissimum est. *Moeris*: χαμαῖν Ἀττικῶς, χαμαῖν Ἑλληνικῶς; ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi* *Quaest. Gr.* p. 296. ε. χαμαῖν ad eam etiam normam refingens. *WESS.*

[4. ἤρπον τοῦ ἐπιδοίπου λίθου;) *In altum tollebant reliquos lapides*; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita oblecta erat, ut gradus, quos modo dicebat *Herodotus*, non amplius conspicerentur, sed ut quaecumque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab *Herodoto* memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum *Magnae Descriptionis Aegypti*, *Napoleonis* auspiciis edi coeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera *Herodoto* dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

14. Ἐξισοιήθη δ' ὡς τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Displicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξισοιήθη δ' ὡς τὰ ἐπὶ γαίᾳ, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκπινηθῆναι nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpolverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὲ τῶν - - - ἐξισοιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξποίησε τοῖς ἱαυτοῦ τίλσαι. Philostrat. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ἔπλα ἐξποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίνην) Supra c. 88. συρμαίνην, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [l. 27.] ἄγον restitui, ut l. 70. atque alias: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκῶ, - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intelligo minus accurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuisssem, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumtos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapidicinis insumti. S.]

CAP. CXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοις) Suspicio in male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖσι ἔργοις δωροίτο, pro εἰς τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futuram puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXVII. 4. Χεφεῖνα) Diodoro [l. c.] Κεφεῖν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύιν, sive, ut masti, Χαβρύην, Χαβρευεῖν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Ultra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥστε ἐς τὴν ἐτέραν, μέντα etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheôpis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suis verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, ῥέουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλαῖος ἔσω ἤσαν περιῤῥει, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui favet emendationi Arch. et Valla, et c. 29. ἰν τῷ ἤσαν περιῤῥει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem ῥέουσα δι' οἰκοδομημένου δι' αὐλαῖος, ἤσαν περιῤῥειν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου --- Χίσπα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὄν, in parenthesi posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τεσσαράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἱέρης etc.) Participia ὑποδαίμας et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῆς cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἱέρης τῷ τὸ μέγαθος: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσαρ. πόδας ὑποβάς τῆς ἱέρης τὸ μέγαθος, ἔχομένην -- οἰκοδόμησι, xl. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi extruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἱέρης κατὰ τὸ μέγαθος ratione magnitudinis minorem altera faciens, malebat: Corn. de Pauw τεσσαρ. π. ὑποβάσαν τὴν ἱέρην, τοῦτο μέγαθος, ἔχομένην --- οἰκοδόμησι, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, extruxit etc. τοῦτο μέγαθος locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησι, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cur vero ὑποβάς, aut in ὑποβάσαν cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. xvii.) aut cum Schaefero in ὑποβάσι mutaremus, nullam equidem causam potui exputare. Si ὑποβάσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβάσαν τῆς ἱέρης inferiorem, depressiorem alterà, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς, etiam (scil. rex) nullo incommodo dant libri

omnes, xl. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, xl. pedibus infra alteram substitit. Potuerat porro τὸ μέγεθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸν τὸ μέγεθος, quod ad eandem (i. e. parem) magnitudinem spectat, non nisi xl. pedibus infra eam substitit. Iam vero fortasse ne illud οἰκοδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς rescrantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ἰποίησι. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον - - - πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείματα et ὑποβάς: sed istiusmodi ἀνακλονθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedit, Aegyptiac. P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. Grobert l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλεῖνσι ποιμένες Φιλίτιωνος] De scriptura vide Var. Lect. De re confer Zoëgam, de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, Heeren in Ideen über die Politik etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεῶν τετραμμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεῶν τετρώσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit Maltair ex Dionysii Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεῶ, quo de ibi Sylburgius. Τετραμμένον Arch. originem habet ex τετρώω, nec altero (etsi G. Corinthus, in quo vitiose τετραμμένον, idem legerit) praestantius est. [Vide Gregor. Dialect. ion. §. 140. cum Kocnii et Schaeferi Notis in nupera editione.] In Polybio τετραμμένον saepius, sed contra Codd., uti Boeckleri excerpta ostendunt. Appianus simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα Apoll. Rh. I. 1174. [Ut Brunkius Apollonio, sic nos Polybio et Appiano veram restituimus scripturam.] An vero τετρυμμένη κυφορίας mulier in Oeconomicis Hieroclis ap. Stobacum Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετρυμμένη, disputari poterit; certe τετρυμμένος τε ἐν κυνηγεσίῳ καὶ πολέμοις in Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῷ ἐπιμεμφομένῳ ἐκ τῆς δίκης) Ob latam sententiam, vel, post iudicium. [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo post hoc, sed et ob hoc; quod gallice dicimus en conséquence de cela.] Adscripserat Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο lib. I. 50., nonnihil discrepans. Diodorus Mycerinum I. 64. solitum ait κατὰ χρηματισμούς in iure dicundo magnam vim pecuniae insumere, διδόντα δωρεάς τῶν ἐπικικῶν τοῖς δεκούσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, Herodoti sermonem commentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇματι ἡσκημένος) Recurrit πασάς ἡσκημένη στόλοις II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57. Abydenus ap. Euseb. Praepar. Eu. IX. 41. τὰ τε βασιλῆα δίνδους ἡσκησι. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et Cl. Reitzio observata ad Luciani Deam Syr. cap. 31. Vide nunc hoc Philonis Iud. de suae gentis pontifice, Leg. ad Cai. p. 1033. D. ὅποτε ἀσκηθεῖν τῇ ἑστῇ στολῇ, et mirare consilium Th. Mangey, ἐνσκινασθεῖν reponentis. Idem tamen Iudaeus p. 1003. B. de insano Imp. Caio, ὅποτε ἀσκούτο εἰς Διοσκούρους, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκούτο: ubi cautior vir doctus et merito. Aeschylus Pers. vs. 182. ἡ μὲν πέπλοις Περσικοῖς ἡσκημένη. Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ καὶς ἀπήγατο ὑπὸ ἄχους) Obtinuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ ἀπάγχεσθαι. Iac. Gronovius illis aciem instruxit in Defensione Exercitat. de Pernicie Iudae p. 62.; contra acriter venit Iac. Perizonius Diss. de Morte Iudae c. 9. p. 74. Amavi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum excessisse. Gronovium laudo, eius hic iteratione abstinens. WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπὶ τὴν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτῳ etc.) Fortasse Osiris est. Plutarchus Is. et Osir. cap. 39. καὶ θοῦν διαχρυσὸν ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πίνθει τοῦ θεοῦ διακύνου-

αι --- ἐπὶ τίσταρχος ἡμέρας ἐξῆς : differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaeo ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula τυπτισθαί τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. πίμψαι --- τῷ θεῷ) Deo? verum, quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto μαντήιον. Praeterea valde videbatur insolens, ὀνειδισμα ἀντιμεφόμενον. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem : τῷ θεῷ ὀνειδίσαντι μεμφόμενον. Nunc censerem potius corrigendum : πίμψαι εἰς τὸ μαντήιον τῇ θεῷ ὀνειδισάσῃ μεμφόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum : τότε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηῶν, Ἀποῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἱεῖσι : Herod. II. cap. 83. Misisse cap. 152. Psammitichus dicitur legatos εἰς Βουτοῦν πόλιν εἰς τὸ χρηστήριον τῆς Ἀποῦς, ἔνθα δὲ Αἰγυπτίοισι ἱεῖσι μαντήιον ἀψευδίστατον. De Dea eiusque oraculo Iablonskius egit Panthei lib. III. c. 4. Hunc Herodoti locum respicit Aelianus Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse Herodotus τῇ θεῷ : sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit Apollinis templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. ὀνειδισμα cur sollicite-tur, nulla caussa subest : etiam Croeso libuit τῷ θεῷ ὀνειδίσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δυνάμει etc.) In his nihil desidero. μαντήια reticuit et intellecta voluit : geminum superius est, ἐλθεῖν οἱ μαντήιον ἐκ Βουτοῦς πόλεως. Cl. tamen Reiskio blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [L. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ἤδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent : quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. B. ignaro et propterea errante Morello : adtigat et Aelianus Var. II. 41. WESS.

20. ἐνθετήρια) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνθετήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, Herodotus, ἵνα πυνθάνοτο εἶναι γῆς ἐνθετήρια ἐπιτηδεύματα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἦ' εἰ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deiocī aedificia exstrūxerunt, ἵνα αὐτὸς ἴθρῃσι τῆς χώρας, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρῃσι τῆς πόλεως ὅκον ἦν ἐπιτηδεύματα. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνθετήρια Grammatici reddunt ἐνευνοχητήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat καθενωιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθονίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνθετήρια loca πρὸς ἀνισιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πιφυκότα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud Aelian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἥθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμέναι καὶ ἐνθετήρια. VALCK. — Ἐνθετήρια, loca voluptaria, apud Salustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Poenul. III. 2, 25. ἐμπαιδῆς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἐνθετήρια Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis lucem vir eruditissimus Pet. Faber Agonist. III. 27. p. 345. adspersit. VESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἰκοσι ποδῶν καταδίουσαν) Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 13. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit cccclxii. pedibus inter angulos; quibus utique amplio-rem, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακισίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus. Cum tamen superiore πολλὸν haec fuerit ἰσχύων, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Io. Gravii Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses cotés trois pléthres de large*; monuit in Notis, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam latitudinis mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam Herodotus non dixisset multo minorem. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo moneamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, quod post *απαξιούσιν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: multo minorem ait esse paternā, quum illius latus quodque in basi nonnisi tria plethra dentis viginti pedibus (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S. [3. λίθου δὲ ἐς τὸ ἡμεῖς Αἰθιοπικοῦ] Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt *Diod.* Sic I. 64. itemque *Strab.* XVII. p. 808. ed. Cas., adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat *Noster*, II. 86, 15. In *Cheopis* pyramide primum ordinem ex *Aethiopico lapide variegato substructum* vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi *Mycerini* adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo *Syenitae* genere, quem *pyropoecilon* olim vocatum fuisse *Plinius* refert, XVI. VIII. 15. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla causa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. τολάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus *Strabone* et *Diodoro* locis cit. et *Plinio*, XXXVI. XII. 17. S.]

12. τῶν τὰς -- λιπόντων, ἢ ῥεδῶπιδος) Nihil his incesae, quod offendant, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii πυραμίδα; -- λιπομένων ἢ ῥεδ. fortasse voluerunt agente usu, ut καταλιπείσθαι, ἀπὸ λιπείσθαι et λιπείσθαι c. 147. atque alibi saepius; alii λιπόντων, λιπομένη ἢ ῥεδ. posterior erat *Rhodopis*; pari structura, quae in *Diodori* proxime descriptis verbis, atque in Euripideis *Orest.* vs. 1085. ἡ περ λείπει τῶν ἱμῶν βουλευμάτων. At tum, quod scripti mordicus retinent, ὅστις in exilium ire dehebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide *Var. Lect.*] Ecce aliud. *Herodotus* disputatione circumspecta meretriculae *Rhodopidi* pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur *Diodorus*, *Strabo*, *Plinius*; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, *Rhodopidem Aelian.* Var. XIII. 33. elocat regi *Psammeticho*, qui *Amaside*, cuius aetate feminam floruisse *Noster* adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut *Herodotus* aut *Aelianus* culpā tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse *Rhodopides* statueris, easque ab *Herodoto*, *Strabone* et *Plinio* confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem *Psammetichi*, et sepultam in *Pyramide*; alteram *Aesopi* conservam, et *Charaxi*, fratris *Sapphūs*, amicam, quae tempore *Amasidis* floruerit. Haec *Celeb. Iac. Perizonius* ad stabiliendam *Aeliani* fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. *Aelianus* fabellam ex *Strabone* XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. *Geographus* regis nomen tacitum habet; de suo *Aelianus* *Psammetichi* titulum inpingit. *Herodotus* duas *Rhodopides* non novit, et *Amasidis* *Aesopi* illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. τῷ Ἡφαιστοπόλει) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. *G. Cuperus* Obs. IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in *Samo* fuisse; vel *ladimonem*, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαίστοπόλεως. Gronovii similes sunt fluctuationes ad *Arriani* Ἀναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ Ἡφαίστοπόλου, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae *Vulcani ministrum* denotet, et *Iadmonis patrem*, vel *fabrum ferrarium insignem*, vel *Vulcani potius sacerdotem* fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σώπρις est in *Epigramm. XVIII. Callimachi*, Ἀμφίπολον habet marmor a *Buherio* editum, feminam Νικόπολον dabit aliud, et numus *Abderitarum* Ἀναξίπολον: neque ignoti Ἀγριόπολις et Κρατησιόπολις sunt. Quae Ἡφαίστοπόλον abunde defendunt. Confer *Comitis Cayl. Recueil d'Antiquit. T. II. p. 265. WESS.*

15. Ἰαδμόνες ἰγίνετο) Apud *Demosthen.* p. 729, 30. [p. 1352. ed. *Reisk.*] Νέαιρα Νικαρίνης ἦν. *Pseudolus Plauti* II. 3, 24. Quia *Ienonis me esse dixi*: alibi dicitur *Amphitryonis Sosia*; ut *Phereclis servulus Lydus*, *Andocidi* Ἀνδῶς ὁ Φηρεκλίου, p. 3. 24. *Lysias* p. 256. ἰγίνετο ὁ Εὐμάρης εὐτός Νικουκλίου καὶ Ἀντικλίου: recte cepit ista *Marklandus* vir cl. sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel *Theocritus* monstrabit *Eid. V. 10. et 73. τὴν Στρυμονιδάου Θράτταν Aristoph. Ἀχ. 272.* Quod mox legitur, [l. 17 seq.] ὅς βούλοιο ποιήν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνιδέσθαι, *Plutarchus* interpretatur *T. II. p. 557. Α. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν*: ubi tandem etiam *Samius* venisse dicitur Ἰαδμων (vulgatur Ἰδμων:) γίνε μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. *VALCK.*

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσποιοῦ) *Fulvii Ursini* ad *Carm. illustrium Feminar. p. 23. μουσποιοῦ* fallenti memoriae debetur. *Sappho μουσποιοῦς*, quemadmodum *Pindarus* in *Orat. p. 25. Dionis Chrysost. et Hipponax Theocrito Anthol. III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.]* Quod *Athenaeus* autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem *Herodoto* adfricat, *Charaxique amicam*, non *Rhodopin*, sed *Doricen* sive *Dorichen* vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non *Doriches* tantum, sed et *Rhodopidis* cognomine meretriculam fuisse celebrem ex *Strabone* *XVII. p. 1162. Α. WESS.*

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδῶπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλη -- ὥς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian. de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὠραῖον, ὥς ἂν Αἰγύπτιον. Cicero de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano, litterae. Notissimum illud, satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὥς Λακεδαιμόνιος, εἰπῶν. VALCK.

Ibid. ὥς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in Miscellan. addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὥς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κηρύττειν advocari non incommode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὥς γὰρ, dissecta priore voce, maluit Reiskius. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. Askew. WESS. — Commodum utique Ῥοδῶπιος: sed nec incommode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὥς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτῆσατο μεγάλα χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Cacterum confer Nostrum II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκράτι ἱπαφροδίτοι -- ἱταῖραι) Hoc de numero quatuor scortilla in Archiae Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλκις ἄγλαα δῶρεα, γαμοστόλῃ, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ᾧπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκράτιδος ναέται.

Integrum dabit L. Küsterus ad Suid. voc. Κερύφλλον: [et Brunck. Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et Reiskius Anthol. Cephalae p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naueratis ripae Nili adcubabat, florens concubiniis et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrarent, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 63. WESS.

24. ἦσαν -- περιλίσχηντος) Archidice minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιλίσχηντος: redditur ab Hesychio περιβόητος, περιλάλητος: sic pro περιπόλητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περι-

Φημος et περιαδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in *Philone Byblio Euseb.* Praep. p. 39. v. Apud *Etymol.* legitur: Δημοκλήτος, περιβόητος. [Cognata significatione ἑλισχος dixit Noster I. 153. 9.] Permutantur apud *Herodotum* locutiones ἀπικίσθαι ἐς λίσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προελεσχηνημένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi *Thucydides* lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περδίκκαν καὶ ἐς τὴν Χαλχιδικὴν. Idem pag. 148, 48. [2] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστυόχον. p. 527, 36. [VIII. 39.] ναὺς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πίμπειν. p. 553, 37. [VIII. 31.] Paulo exercitatio facili sentiet, in his similibusque vocolas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus. ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De *Herodoti* usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. S.

Ibid. ἀπενόστητε ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. *Thom. M.* ἀπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in *Thucydide* invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte *T. Hemsterh.* *Miscell.* *Observ.* Vol. V. tom. 3. p. 56. et *Valcken.* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 475. Mox κατεκιστρώμεντί μιν [l. 27.] ambigue dicitur. Potest *Charazum*, potest *Rhodopin* indicare; hanc *Sappho*, ὡς πολλά τοῦ Χροάξου νεφελαμένην, multa *Charaxi* intervertentem et furatam, si fides *Athenaeo*, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide *Ampl. Cuperi* *Observ.* IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὐ γυγλυμένους) *Laurentius*

figuras insculptas, ἐγγεγλυμμένους, sicuti Arch. et Vind. Haesito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et singularius: *Vallae* scriptoris patrocinator consuetudo, qua II. 124. καὶ ζῶων ἐγγεγλυμμένων: talis quoque c. 138. αἱμασὶν ἐγγεγλυμμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγλυμμένων πλάσι, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis *Valla* aberraverat, in viam ab H. Stephano comiter revocatus. WESS. — Olim pingebatur ἐγγεγλυμμ. Inde deflexum est εὖ γιγλυμμ. S.

[11. ἀπάσης κρατεῖν τῆς --- θῆκης) θῆκη hic idem fere valet ac οἶκημα θηκαῖον, II. 86, 31. Nam in una θῆκη pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. l. 15. pro θῆκη ponitur τάφος. S.]

16. τὸν ἰωῦτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τῶν ἰ. ἀπογενόμενων, prouti *Vallam* in suo legisse Latina manifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare. Quae prostant in Ed. Gronov. commodum vix admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Graece dici possint οἱ ἰωῦτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea fato functi *Herodoto* quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μὲνεν τῶν ἰωῦτοῦ ἀπογενόμενοι θάψαι: sic scribendum arbitror: neque alium quemquam suorum fato functum. De his tacet legem commemorans *Diodorus* [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum *Herodoto*: vid. Clar. *Alberti* ad *Hesych.* in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud *Demosth.* contr. Macart. p. 608, 88. [p. 1069. 10. ed. Reisk.] τοὺς δ' ἀπογενόμενους ἐν τοῖς δήμοις ὥς ἐν μηδαὶς ἀναιρήται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat. Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad Φονικούς νόμους S. *Petitus* in LL. Att. p. 624. Latine vertens, si quis in aliquo populo caesus sit. *Alciphroni* p. 80. inecum restituit A. *Heringa*: ἐπισηὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γενήσας ἀπεχέμετα. VALCK.

Ibid. τῶν ἰωῦ τοῦ ἀπογενόμενον) Non exputo, cur *Aldi* et *Camerarii* hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογενόμενος hoc non est loco *progenitus*, sed fato functus, uti II. 85. IV. 4. et apud *Thucydidem*, monitore Schol. ad *Demosthen.* Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adinet, de qua agitur, ea et in *Diodori* I. 92. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro [L. 21.] κατονοσθῆς Gronovii praefert editio; in adnotatione κατωνοσθῆς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόνοστο τὸν Ἀμασιν Αἰγυπτίους inferius c. 172. *Vallae*, vertentis compares, lapsum redarguit H. *Stephanus* in *Prolegom.* Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατωνῆς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατονοσθῆς; πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla*, ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ὀνόσασθαι, κατονόσασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐμφανίσαι et καταμύμψασθαι. Quid sit in proximis [L. 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota L. *Küsteri* ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad. III. 150, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλιος) Hinc νομός Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiæ* c. xxx. 4. וְיָצְאוּ מִן הַכְּנִיז וְיָצְאוּ et legati eius *Chanes* (h. e. *Anysin*) adtulerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de *Daphnis Pelusiis*, sive *Taphnes*, minime congruunt, Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad *Ethnicographum*, uberius vero et distinctius *Celeb. Camp. Vitringa*, Comment. in eum Vatem p. 168. T. II. Reges *Asychin* et *Anysin* non novit *Diodorus*, *Bocchorin* ante *Sabacum Aegypti* inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἱρίων γαστρομέτων) Levi opera παρσούτων, uti fa-

etum scio, refingi posset. Quo vero successu? πάντων, ἡμᾶς de inspersis, ornatus etiam caussa, non refingit usus. In urbibus, altius eductis, neutrum novi. Facit Codd. tamen discordia ambiguum, sit-ne τασσομένων an γινομένων genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene constituta et docte explanata sunt. [Vide Var. Lect.] De Bubasti, quae Graecorum Ἀφροδίτη sive Diana, nihil addo. Repetit Herodotus c. 156. quod hic professus fuit, et explicat copiose Iablonskius Panth. Aegypt. III. 3. Hoc adcedat, placuisse mihi olim [L. 19.] ἡδονῇ δ' ἰδεῖσθαι, blanditumque Abreschio: movebar Nostri verbis III. 160. εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονῇ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt, auxilium ex Car. Daubuz de Testim. Christi apud Ioseph. lib. II. 12. inpetrabunt. WESS. — ἡδονῇ cum Aldo tenent edd. omnes, nec aliud e mssis citatur. In F. desideratur quidem iota subscriptum vel adscriptum, sed habet ille tamen ἡδονῇ circumflexo accentu. Intelligendum ἡδονῇ ἰδεῖσθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπύγητον. S.

19. ἡδονῇ δ' ἰδεῖσθαι) Hic si Codices vulgatis concinunt, paulo tamen superius [L. 16.] dabunt, ut autumo, πολίωθ: qua in re tantilla Codicum non expectassem consensum. Quicquid huius fuerit, Herodotum scripsisse suspicor ἡδον δ' ἰδεῖσθαι οὐδὲν τοῦτου μᾶλλον, alibi suo more scribentem ἄμεινον μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et αἰσιώτερος μᾶλλον. ἡδίου μᾶλλον Chrysippus dixit apud Athen. IX. p. 373. A. ἡδιον - - μᾶλλον forsan Isocrates in Aeginet. p. 393. D. ἐν ποίᾳς ἀν εἰκίας ἰδιον υἷον εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθῆντα μᾶλλον, ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronuntiatione, ἡδιον corrogo pro ἰδιον: nam ἰδιον υἷον - - εἰσποιηθῆντα quis tandem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonasmus exemplis adfirmarunt H. Stephanus, St. Berglerus, F. L. Abreschius, alique. VALCK. — Nil opus fuisse sollicitare vulgatum, paullo ante vidimus. S.

CAP. CXXXVIII. [10. ἔσπετόν ἐστι. Sic recte iam H. Steph. in ed. 1. posuerat: dein vero rursus mendosum ἔσπετόν ἐστι habet ed. 2. Caeterum, quid sit quod dicat Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in templo autem media in urbe sito nihil fuerit mutatum, id Herodot. T. V.

A a

circo magis undique conspicuum factum esse templum, fateor mihi non liquere. S.]

18. *ἔριπ' ὃς ἐς Ἐρμῶς ἱερὸν*) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δῖνδρα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decoro, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in *Act. Apost. c. xii, 10.* WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τίλος δὲ τῆς αἰ. Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τίλος, ut mors dicitur θανάτου τίλος; caedes, φόνου τίλος. Paulo post, [L. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱρίας μέσους διαταμεῖν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διαταμεῖν, sed διατάμειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τίμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱρίας - - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στραφειν et τράπειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχπειν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διαταμεῖν) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θερραπέας, et per medios sectos cum ministris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆσον χῶτας σποδῶ τι καὶ γῆ) Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. ἴτια ἐπὶ πλείω ἢ ἑκατόσια - - - Ἀμυρταίου) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semate ortae, damnat *Iac. Perizonius* vir clar. Orig. Aegypt. cap. xi. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit *Iac. Gronovius*. Quod addit autem, cetera *Perizonii* se *tangere dedignari*, ἀγγιστον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit *Herodotus*, insulam, *Anysis* tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad *Amyrtaeum* usque fuisse quaesitam. *Amyrtaeus*, quod *Thucydidis* I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum *Persis* *Longimanus* *Artaxerxes* imperaret et *Herodotus* floreret, secessit: ab utroque ad *Achazi* aut *Hiskiae*, Principum *Iudaeorum*, aevum, in quod *Anysis* et *Sabaco* incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut *Chronologiae* ratio constaret, *Perizonius* ἑττα ἐπὶ πλείω ἢ τριακόςια, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum *Ampl. Bouherius*, eiusdem coniecturae patronus, *Diss. Herod. c. vii. p. 71.* commonefecit praeclare. *WESS.* — Nempe, pro *HHH* olim temere [H]HH a librariis huc scriptum fuisse, *Buherius* censuerat. Aliam rationem secutus *Reizius*, πεντακόςια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam recta in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans *Larcherus*, et in *Chronologia Herodotea*, quae Tomo VII. gallici *Herodoti* continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae *Reizio* debentur) *Borheckium* celebrat; qui tamen diserte professus erat se *Reizium* ducem esse secutum. S.

CAP. CXLI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παρεχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃ ἔχιν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῶν μαχίμων, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit *Abreschius* *Dil. Thuc. p. 63.* sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut *Reiskius*, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτὰ γένη, -- οἱ μὲν μάχιμοι καλεῖσθαι, *Herod. II. 163.* *Diodoro* commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collata, quam alibi tradit, *πολεμικά*. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens *ἐν ἀλογίῃσι*: horum vice si legeretur *ἀλογίην*, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενοι τῶν μαχημάτων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, ορατοῦ nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit *ἐν ἀλογίῃ τι ποιῆσθαι*: et II. 172. Amasin *ἐν οὐδεμῇ μοίρῃ μεγάλην ἦγον*. Apud alios, pro *despicatui habere*, dicitur *ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν*, vel *ἄγειν*, vel *τίθεσθαι*. Stobaei Tyrtaeus p. 353. *ἰμβellem Οὐτ' αἶν μνησάμεν, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τίθειν*: praeferebam *τίθειμην*: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc *Iamblich.* in *Protrept.* p. 112. A Stobaeano diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen *Lycurgus* contr. *Leocr.* p. 162. de *Lacedaemoniis* vs. 25. [in *Reiskii Or. Gr. Vol.* IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποικίλεις οὐδὲνα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἰσπουδάσκουσιν. Scaliger et Io. Taylor *περὶ τούτων* recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, *περὶ τινὰ λόγον ἔχειν*. Corrige, sodes: καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποικίλεις ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τούτων etc. Ab his parum distat illud *Euripidis Androm.* vs. 209. τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμῶς εἴθης, vel εἴθῃ. Scriptor non inelegans II. *Macc.* VII. 12. ἐν οὐδενὶ ἐρίθῃ. VALCK. — Τὸ μάχμον τῶν Αἰγυπτίων legit *Schneider* in *Lex.* sub voce *Παραχρησάμεναι*: et accusativum τὸ μάχμον ad verbum *παραχρησ.* refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi *παραχρησάμενοι τὸν χρησμόν* mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπαισι *χρησάμενοι* explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse *Herodotus*, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem *ἀλογίην ἔχειν* in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) *Iosephi* codicem postremis caruisse, significarunt *Palmerius*, *Marshamus*, *Vitringa*: quam tamen rem dubiam relinquunt *Iudaei* scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατός, qui brevi sequetur, *Iosephum* quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur *Assyrii*. Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans Iordanem et in Petraea sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. X. 1, 1. *Senacheribum βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν Σαναχάρηβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. Mox [L. 10.] ἰς ἀπορίην ἀπιλαμμένον oportuerat. Vidimus *Arionem ἀπιλαβέντα ἰς ἀπορίην* L. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* cum superioribus edd. in ἀπιλαμμένον consentiebant. S.

20. ἰνῶνθα ἀπικομίνους) *Corn. de Pauw ἀπικομίνον*, aut ἀπικομίνον, posita post ἀνθρώπους maiore στήμῃ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arceat *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi alias genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακλουθίας exempla quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione hęc, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηρόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηρόμενον esse debebat. Mox ἀγοραῖος ἀνθρώπων, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπὶ χυμῖνας νυκτὸς μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodehantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad *Il. d.* 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι τὰς νυκτὰς τῶν ποταμίων διέτρωγον τέττων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse dicere. Namque, aliam *Assyriorum* cladis causam et locum fuisse, ex *Esaiā*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitringae Observationes*. WESS.

24. γυνῶν ὄπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυναιῶν καὶ ἀνδρῶν, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, praebuissent, ansam praecidissent quaelaelae. Equis unquam γυνῶν ἀνδρῶν aptavit? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon* Κυρ. Παιδ. V. [c. 4, 45.] p. 140. γυναιὲ ὄπλων συνειφόροι. *Galenus* de *Ussu*

Part. p. 368. ἀνδρὸς δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὅπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἐρημος. Alia mitto. WESS. — Adde *Melian*. Var. Hist. XXX. 37. quem locum *Gronov.* in Notis citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. *S.*

CAP. CXLII. 8. γενναὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἱκανὸν ἔτιναι) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et *Homerici scholiastae*. [ad 'Ιλ. α. 250.] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γεννᾷ contribuunt, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii* Γενᾷ docuerunt. *Noster* non semper sibi in annorum γεννᾷς ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. xi. p. 215. Scripsi ex *Arch.* et *Vind.* post pauca [I. 12.] καὶ πρὸς, τρηκοσίοις etc., elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* *Heracl.* vs. 961. et *Helen.* 641. *Isacum* de *Hagr.* *Hered.* p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθίων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4:] quando 'Εξ ἡθίων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθίων optime reddens ἐξω τῆς συνήθειας, in voce 'Εξ. 'Ιστίον, inquit, ὅτι ἡ 'Εξ ἔστιν ὅτι καὶ ἀντὶ τοῦ ἐξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14; IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἔκμετρος, ἔκδικος, ἔκθεσμος, ἔξαθλος, similibusque; in ἐκδῆσαι, ἐκτρέψαι, ἐκραιῖν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐκραιῖν τῆς οἰκουμένης; idem est ac ἐκτιροπίσθαι. *Aristoph.* *Nub.* 88. "Εκτρέψον ὡς τάχιστα τοὺς σπαντοῦ τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκπρεπότερον *Schol.* reddit ἐξω τοῦ πρέποντος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigunt *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπῆλαι, solem resiliisse e sedibus suis, velut *pila in murum illisa ἀναπάλλαι, resultat.* [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis *Platonica*, *Politic.* p. 269. A. ὡς ἄρα, regis *Atrai* aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν. εἰς τοῦτον τότε τόπον ἰδμετο, ἀντέλλει δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger*, *Emend. Temp.* pag. 198. (quod et *Caleus* adscripsit) veri quandam umbram in Aegyptiis

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiecit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus *Goguetus*, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. *Reg.* cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane conjecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. *Amstel.*, maximopere urgens, *ἔξ ἧλων* non esse *extra sedes*, quae *Gronovii* Latina, verum *ex sede consueta*. Sententiam Aegyptiorum et *Herodoti* esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi *Herodoti* tempore occidebat, bis eundem finiisse isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed *solarem periodum*, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius caussa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπιρροῶθῃναι? Et quis unquam ἥλιον ἀναστίδαι et καταδύναι de *periodi solaris* initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS. — Porro idem *Herodoti* locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. *Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript.* p. 64. et seqq. exponuntur. *Scaligeri* rationem secutus *Reizius*, in brevi argumento huius capitis scripsit, *intra id tempus initium vagi anni bis in aestatem, bis in hiemem incidisse. S.*

CAP. CXLIII. 7. ἵναστος αὐτόθι ἴσταται --- σὺν-
ου ἰωνοῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐν ξύλῳ με-

γάλου ἀνακίρας ἰστᾶ: etiam *Demosthen. περὶ Συνητ. pag. 100.* [pag. 172. ed. Reisk.] καὶ Δι', οὐ χαλκοῦς ἴστασαν, οὐδ' ὑπερηάπων. *Alciphron. I. 30.* cum animadversione *Bergleri. WESS.* — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne fecerit *Gronovius*, quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ reposit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agitur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατέρες ἑκάστον ἑωῦτόν ἰόντα, haec monuit *VALCK.* „ἑωῦτοῦ scribendum censeo, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitudine nimirum imaginis τοῦ ἀρχίστα ἀποθανόντος. Sed unusquisque tunc illorum πατρί ἰοικώς Παιὶς ἀγαπητός ἔγιντο.“ Vide *Var. Lect. S.*

10 seq. διξιόντες διὰ πασίων etc.) Haec scripti libri suspecta reddunt. Nec sunt, quod *Gronovius* adposuit, ad sententiam adprime necessaria; sed *Herodoteae* tamen redundantiae minime contraria. *WESS.*

12. ἀναδῆσαι εἰς ἑκακιδ. θεόν) εἰς θεὸν ἀναδῆσαι [ἑωῦτόν] et ἀναδῆσαι τὴν πατρίην, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γένος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνέφερεν εἰς Θαιμοῦν. Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαίων καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in *Philostr. de Vit. Apoll. I. 4.* *VALCK.*

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγόμενον) Inepta sunt quae vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem inturbant. *Henr. Stephanus*, ut asperitas tolleretur, Πίρωμις [sive Πιρώμιος voluerat] ἐπονομαζόμενους, *Piromidas* cognominatos, emendavit; *Reiskius*, Πίρωμιν ἐπονομαζόντες. Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen praestantius *Laurentii* et *Codd.* illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγόμενον, *Piromin ex Piromi progenitum.* Ausus sum, nec puto damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem superiora id et ratum habent et sibi postulant. Belle *Gronovius* hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex *Synesio I. de Provid. p. 93. v.* firmavit, gratias sine dubio *Mediceo* acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen a *Galeo* in medium depositum. Iam, si fides *Kircheri*, ΠΙΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros, *Suppl. Lex. Copt. cap. 7.*, sive, ut *Noster*, καλὸς καγαθός. At certa non est: namque illi in *Prodromo Copto p. 295.* ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. Inspice *H. Relandi Dissert. de Copt. Ling.* p. 108. et *Iablonskii Prolegom. Panth. Aegypt.* pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex hominibus natos. *Homo* Aegyptiace *πίρωμις* dicebatur; *Herodoti καλὸν καγαλὸν* lusum esse etymologicum monuit *Iablonskii* Proleg. in *Panth.* p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat *Lacroze*; cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. S.

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἰόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι)
Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus *Joann. le Febvre*, corrigendum suspicabatur *εἰκίοντας ἅμα τ. α.* atque ita legisse *Vallam*, vertentem, una cum hominibus habitantes. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium *Iablonskii* in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα agnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν χρόνῳ μορφαῖς. Testes fero *Diodorum* I. 12. et *Plutarch.* Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, *εἰκίοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι*, habitantes cum hominibus, quomodo *Valla* et schedae quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem si dixerō, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἸΑΓΑΝ. WESS. — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus iusto! et, Sum cuique! De scripturae ratione apud *Athenagoram*, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. S.

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεῦσαι etc.) In Latine a *Valla* venerat postquam exstinxit *Typhonem*. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. nec non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce 'Ηρώ. At *Herodotus* nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, deiectum ab Horo fuisse. Simile est τὸς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθίντα καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *Iablonskii* hic campus fuit, *Prolegom.* Panth. p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrant. WESS.

CAP. CXLV. [8. δεδήλωται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἑξακόσια ἔτη καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab Hercule ad *Herodotum* abierunt anni ferme non-genti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a *Dionysio*, *Cadmi* nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo *Bacchum* istum inter et *Herculem* generationes (γεναι) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus *Bacchus* et *Hercules* disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apolodoro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτη καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in *Oxon. Marm.* p. 25., probavit etiam *Bouherio*, *Diss. Herod.* cap. xi. p. 31. Animadvertenter mendam *Palmerius* quoque, *Exercit. ad Graec. Auct.* p. 12., finxeratque ἑξακόσια ἢ χίλια μάλιστα, nongenti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἑξήκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher.* Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota [H]H designantur, 60 vero ista [Δ]Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἂν τις καὶ τούτους ἄλλους etc.)

Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille *συνθετός οὐρανίωνων*? De Mercurio Maiæ filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur complures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ Φασι τὴν τῶν Διοσκυρέων δέξαν ἐπέλθειν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομιζόμενων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ledaë filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetrauerunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus. priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne?* Hae sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem, Dionyson* atque *Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat. esse hos multo recentiores. Iam si prisceis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, *alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hereules*, quam *Amphitryonis* filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaeum* vel *Alcidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἦναι ἐς Νύσαν) Adtigat Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non ut Edd. Νύσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μὴδὲν ἐμβάψατο an ἐμβάψατο optaverit. ἐμβαψάμενος τῷ μὴδῷ eadem in fabula *Aristides* princ. Laud. *Dionysi* T. I. pag. 29., ἐμβάψε τῷ μὴδῷ *Apollod.* III. 4, 3. μὴδῷ ἐμβαψάμενος *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν νῦν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐνέχρησεν σφί κατ' ἀρχαίς) Notabile est, neque displicet, ἐνέχρησεν *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente isthic *Med. Ask.* et *Pass.* Tale etiam διμαίνων τὸν νεχρημένον *Δαντατος* IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [L 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἰπία τοῦ Ἡφαιστου, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλιν sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοιρίδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus Moeris, Μοῖρις, dicebatur, sed Moeridis: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Contr. Gesnerus, Maream vel Mareotida paludem designari suspicatus Aeliano de Nat. An. VI. 7. 'Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλιν: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Cl. Wesselingius. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεια, et iuxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἦτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἔλκεσι (sic egregie corrigit vir summus P. Wesselingius ad Hierocl. Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μῆρόν quaesivit Eruditiss. Schmidtus: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χάμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. cap. 69. firmat Iablonskius Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit urbi Crocodilorum nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine Canobi, observat Aristides T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγρόμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis, T. III. p. 113. Α. διαπυρραινόμενοι τῇ

τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν αὐτῶν φωνὴν μεταπηροῦσιν. Hac in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Fœderis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον λόγου μίζω) Quenam sit h. l. vis particulae ἤδη, velim doceri: videtur ad λόγου μίζω referenda; nescio vero an divisus vocibus ἤ δὴ scriptum oportuerit. profecto. Sed, haec cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον ad ea quae cap. 147, 3. posuerat, ταῦτ' ἤδη φράσω. προσίσταται δὲ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὀψιος. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit Gatterer in Commentat. Soc. Reg. Goetting. Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τεῖχη) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τεῖχη, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρεῖματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicata a Cl. Abreschio Animadv. in *Aeschyl.* I. 20. pag. 140. Ἔργων ἀπόδιξις de egregiis facinoribus I. 207. II. 101. et aliis obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [l. 10 seq.] quod Aldus dederat, et codices non plane improbant Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob Medic. viro Celeb. WESS.

[12. αὐλὰ κατὰ στίγγοι. Vertunt aulae tecto opertae: quae quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλὴ sit locus apertus, sub dio. Itaque recte Gronov. intelligebat aylas porticibus circumdatas: quod ipsum etiam disertius infra (l. 53.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἐκάστη περίστυλος: et στίγγοι, quas l. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (κρηπιδές Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et l. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et aedificia

posui; conclavia enim οικήματα sunt. Wytttenbachius vero Selector. pag. 356. αὐλαί τι καὶ στήλαι Herodotum censuit; στήλας autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαί apertae sint. S.]

18. αὐτοὶ τε ὀρέμεν) Ionum ore idem ὀρέω atque aliorum ὀρέω sonuisse G. Corinthus et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut Pass. Ask. Vind., prorsus recusant. Ὀρέμεν Arch. natum ex ὀρέμεν neglectā αὐξήσιν videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic Heraclitus, θάνατος ἴσσι, ὅσους ἔχουσιν ὀρέμεν, in Clement. Alex. Strom. III. p. 520. Par discordia ὀρέοντας inter et ὀρέοντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt hae minutiones curae, et res gestas vestigantibus fortasse taedium, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. Var. Lect. ad I. 99, 9. et 15.] Superbum autem Λαβυρίνθι opus Mela I. 9. Plinius Hist. Nat. XXXVI. 13. Strabo XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. WESS. — Adde Diodor. Sic. lib. I. c. 61. et 89. cum Wesselingii Notis. S.

[34 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς) Istud τῆς γωνίης eandem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate labyrinthi ex stadii intervallo (ἐπὶ τῇδε τῆς οἰκοδομῆς ταύτης πλείον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit Strabo p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, In fine huius aedificii quod plus stadio occupat. S.]

CAP. CXLIX. 4. εἰςὶ στάδιον ἑξακόσιοι καὶ τρισχῆλοι) Omnia haec uncis includit Cl. Pauw, praetereaue ἰσοῖ καὶ legit, cuius ambitus aequat Aegypti partem maritimam. Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον - - εἰςὶ στάδιον etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσσι τὸ πρὸς θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de Aegypti ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanaui. Neque opus erit, ut Moeridis amplitudinem lacus examinem: factum aliàs, ad Diodor. I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτο-

λογίῳ: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς Βορρῶν ex Med. et aliis locum occupavit; πρὸς Βορρῶν, quod hic [L. 6.] se obfert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem Βορρῶν contractum ex Βορρῶν docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque impedit, quo minus πρὸς Βορρῶν ex Arch. et Vind. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrimè. WESS. — Praepositionem πρὸς, istà notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De Moeridis, laou, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79-114. S.

5. ἴσον) Quod forte noluisse adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἰσὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἑξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέρας διαίρομεν. De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hic tradita aequè videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

14. ὀργυιαὶ δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in msstis negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντηκίδεκά πού ποδας μεμετρημένους δίκαιῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes Levit. XIX, 36. ἄλλα δίκαια καὶ σταθμὰ δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [L. 18.] ἀνδρὸς γὰρ δὴ δινῶς, mira se balbuties Corn. de Pauw prodidit: fuisse olim, ἀνδρὸς γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset caussa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαι sive ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικαλὸς δύνανται, accurate, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: δίκαιον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β. S.

22. τὸ βασιλικόν) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικόν* vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit *Menagius*. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικόν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. τιτάρτην εἰς τὸ βασιλικόν τελοῦσι. conf. ibid. c. 41. Lib. XI. c. 67. *Damnatorum bona Hieron εἰς τὸ βασ. ἀνελάμβανι*, in *fiscum referebat*. XX. 4. *Agathocles τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε*. Plene legitur in *Eclogis* p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικόν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. *H. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal illud e piscibus lacus Moeridis Reginae datum* scribit *Diodorus πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμένον*, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδαναπάλλου) Una haec luxuriosi et perditī Regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, nī temporum iniuria λόγους *Nostri Ἀσσυρίους* invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut Mssti ostendant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euseb. Chron.* p. 63. in omnibus *Chronici Codicibus Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπαλλον adpellat *Diss.* X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Judaicus Tom.* II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani Dea Syr.* c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus *Moeridis* aqua cum *Syrty* committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex *Moeridi* lacu effossam in *Nilum* fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse *Aegyptios*. S.

CAP. CLI. 4. Φιάλας χρυσῆς) Galeo dicitur miris modis hanc historiam pervertisse *Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* ista vix cadere potest incuria, hominem in excerptendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam *Herodotea*, lectoris potius inepti conficiunt emblemata, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit.

Herodot. T. V.

B b

Eustathius ad 'Ιλ. χ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome Athenaei ille usus est. In eo memoria fefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. Ψαμμίτηος) Haesitavi in regis nomine. Ψαμμίτηον ex *Codd.* scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. Ψιλάσαντας τὰ πλείστα τῆς δυνάμεως) Convenit *Xenophonis* Κυρ. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. ἐπιμνην ἐπὶ τοὺς Μηδούς, ὡς Ψιλάσων αὐτόν, ut *Cyrum* potentia exueret; et *Dionis* Cassii XL. [c. 62.] p. 167. ἢ μὴδ' ἐκείνον Ψιλάσαντας, αὐτόν ταῖς δυνάμει - - - ἐκδοῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νεκῶν ἀπίκτινι) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἐκὼν sequamur, verti posse, volens, i. e. non per imprudentiam, occiderat: nec discrepat *Paull.* *Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπίκτινι praeferenti. *Gronovius* Ἐκὼν ex *Med.* et aliis potius censuit, Νεκῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui praeorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Sailis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo ne bis regni curam suscepit, iam ante exilium, regis Sabaconis tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, saluti suae consuluit. Mox [l. 4. et seqq.] ὄψιος, ἐπινόει, et μηχανήιον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et alias facio, solo *Mssorum* indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατά λήην ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικοὶ et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliiti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δωδεκαπήχεις) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [L. 7.] ὁ δὲ Ἄπις κατά τὴν Ἑλλ. γλ. ἔστι Ἐπαφῆς, vereor, ut Herodoti sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse addititium, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸς θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Mss; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [L. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκησε ἐς Μίμφιν, iustiore causa, quam Herodotus brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκησε, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit ms. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν φησὶ: et p. 754. [p. 479. B.] αὐτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῶκησαν. Tule Musá VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μίμφιος incoluisse, Καρυμμιφίτας adpellatos, est in Polyaeo VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρινόν. WESS.

21. ὄλκοι τῶν νεῶν) Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δυνάμεις Philo Iud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὀλκικαίς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὄλκοι rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoven- tur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὄλκοι, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὄλκους, ναυστάθμους, τὰς ἑλκεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νεωλκεῖν, subducere naves, apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. (ὧς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. S.]

[13. Ἀντὺς νῆος ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Egypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in ruderibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide La ng lès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[15. τούτων ἑκαστὸν ἴσσι) Est qui ἑκαστὸς ἴσσι legendum censeat, quoniam τοῦχος praecessit. At ἑκαστον τούτων ad ἴσσι et μῆκος refertur. S.]

17. τὴν παρωροφίδα τετραπύχην) Pollux I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστεγασματος, sive quod παρὰ τὸν ὀρόφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θώμα, θωμάσσοτατον cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.]

CAP. CLVI. 3. νῆος ἡ Χίμμις καλυμένη) Eustathii et Arch. Ἐχίμις probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διτρομαφία. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tuentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [I. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μεγάλας σφοδρεα, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65. §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in Mem. sur l'Égypte T. I. p. 226 seq. S.

10. *ἱμπιφύνασι δ' ἐν αὐτῇ*) Homeri περὶ δ' αἰγυίος πεφύασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. *ἱμπιφύνασι* amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster I. 193. II. 91. WESS.

24. *Αἰσχύλος*) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. *Δήμητρος Ἄρτιμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Ἀητοῦς, ὅντιναι Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἰδὼν ὁ Εὐφορίωνος τοῦ Ἑλλήνας*: sua desumisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [I. 19-21.] de Lationa, liberorum Διονύσου καὶ Ἰσίου Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice, prostant in Scholiis ad Cicero I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσίου λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΤΕΙΝ. Magis mirum, Ἀητοῦν in τούτῳ degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Ἀητῶ scribi maluit quam Ἀητοῦν. Eustath. ad Od. I. p. 212, 7. τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Ἰώ, Καλυψοῦν καὶ Ἰεῦν οἱ πλείονες Ἰωνες γράφουσι: habet Ionicum καυιστοῦν Hesychius, εὐιστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. *ἰποῖναι γὰρ Ἄρτιμιν εἶναι etc.*) Oculis et animo Pausaniae haec obversata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ ἦσαν διὰ τοῦτο γινέσθαι πλωτὴν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauw Tragico transcribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γινέσθαι πλωτὴν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante insula Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στήμη post Δήμητρος, prudente Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parentheses signis inclusit: nos parentheses initium ab istis, Ἀπέλλωνι δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. Ψαμμήτιχος δὲ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου τίς τερα καὶ πενήκοντα ἔτη) Redit in memoriam acerba criminatio, qua Herodotum suo more perstrinxit G. Iameson, Spicileg. Ant. Aegypt. c. vi. 6. Negat vera esse, quae de Psammetichō, Scythis, Cyaxare lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque enim Psammetichum obviam ire Scythis potuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLIII. annis ante Cyaxarem regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. Psammetichus obiit; potuit ergo, si verum foret annis XI. et duobus ante Cyaxarem regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti Medorum regi, quod Herodotus, et Strabo XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed. Cas.] aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita commutavit Amasis anno Periodi Iulianae 4187., a cuius obitu ad Psammetichi initia anni sunt, sicuti Iamesonus bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia Psammetichi conveniunt anno Per. Iul. 4042. Cambyses sub annum regni quintum in Aegyptum arma vertit, hoc est, Per. Iul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi 4079. coepit. Consequens inde est, ut Cyaxares et Psammetichus reges se ultra xv. annos videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori ausculta. Ego vero [l. 4.] ἐς τό, quod in ἐ; δ̄ crebro abiit, non movi; atque ex sermonis indole περιορκημένη [l. 5.] et ἐλαττωμένης [cap. 158, 6.] ex schedis recepi, Eustathii iudicium secutus. WESS.

CAP. CLVIII. 4. τῆς μήκος μὲν ἴσται) Bene msti, ob sequens δ̄. Est de hac fossa Cl. Mich. Rossalli schediasma, quo ex Aristotele I. Meteorol. c. 14. et Strabone eius initia Sesostridi vindicantur. Verum Geographus XVII. p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, Herodoti Aristotelisque opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.] confidentior, ubi Casaubonus doctissime. Nostrō planissime accedit Diodor. I. 33. plura de egregio isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, commentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, Iosephum Bell. Iud. V. 9. p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit, Νῦχας cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe alioqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta conplecti. WESS. — Quod ait Scriptor πλὸς ἡμέραι τίσσε-
 ρεϛ, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. ἱλαστρεμίνας) Adfirmat etiam Eustath. ad 'Ιλ. σ'. p. 1219, 24. "Οτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἱλαυομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται. Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τρήρις ἱλαστρεμίνας.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi ἱλαύνειν atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μίμφιν τιῖνον ὄρος) Admotam his medicam a Reiskio manum, τὸ παρὰ Μίμφιν τιῖνον, *Memphim praetendens*, aut τὸ κ. M. στενόν, *angustus apud Memphim mons*, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τιῖνον ἔς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ λιθοτομίαι, uti hnc: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μίμφιν ἰουδαίων λιθοτομιῶν. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μίμφιν vulgo apud Memphin intelligebatur, quum sit ex adverso, contra Memphin. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et Valck. ad III. 14, 10.] Mox ex schedis φέρουσα [L. 15.] sententiam ornat. Nam divortia sive διασφάγες ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut *via ferre* (φέρειν) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc *fossa φέρουσα* etc.] Iam Arabiae urbs Πάτρουμος praeterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac Πιθὼν Pithom Hebraeorum, Exodi c. 1, 11. quae quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλιος παρὰ Πάτρουμον --- πόλιν ἱσχύει ἔς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe Bubasti seiunctam. Illis autem ἂν si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰςὶ στάδιοι χίλιοι) Quod Scholiastes Aristophanis ad Plut. vs. 388. ut Herodoteum produxit, ἀπὸ τούτου εἰςὶ στάδια δύο ἅπαρτι, aut, uti in Ἀπαρτί Suidas, στάδιοι ὁ, h. e. ἰσδομένηοντα, id frustra in Musis quaesitum, hnc

olim, sed correctius, conmodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius iudicium Cl. D. Ruhnkensio acceptum sero, Ἀπαρτὶ scribens παρ' Ἡροδότῃ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι ἀπαρτὶ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiisse, ut ne vestigium quidem reliquerit. Noneam inconmodam, sed et Herodotcam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus Du Bois-Aymé reperit; quam mensuram ait (in *Commentatione* supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum *mille stadiis*, quibus eandem distantiam *Herodotus* aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a *Danvillio* aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. *stadium* diserte tradit *centum orgyas*, id est, *sexcentos pedes* continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum *mille stadiorum*, de quo hic agitur, *centum millibus orgyarum*, id est, *sexcentis pedibus* aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse *Herodotum*, aut, pro ratione maioris minorisve *stadii*, etiam *orgyas* maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa *stadii* ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ βορρῇ θάλασσῃ etc.) *Instruxit biremes, in septentrionale, et in australe mare, sive Occidentum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρῇ hoc loco θάλασσῃ, ac vorin, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus Codd.: αἱ ὁλοαὶ εἰσι δῆλοι, pro iusto potest putari. WESS.*

6. ἢ Μαγδάλῃ ἐνέκει) Hac de urbe quanti disputationum aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat. Paucis desungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdolum* ea est, quam XII. M. P. *Antonini Itinerar.* p. 171. *Pelusio* seiungit. Convenit nomen, congruere et situs videtur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. *Aegypti* fuisse: in quam *Syros* se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile sit: praesertim cum ora *Syriae* maritima, ad *Azotum* ultraque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157. Adeo-ne supinos arbitrabimur *Syros*, qui, vitare cum possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mergere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo *Magdolum*? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe *Mannassitidis* tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius princeps *Iosias* profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II. xxiii, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Magdeddo* apud *Iosephum*,] *Aegyptii*, unde haec *Herodotus*, suo ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt. Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Magdolum* comodo gignetur. Nec obficiunt *Syri*, suo vocabulo, sumto latius, *Iudaeos*, in *Aegypto* multimodis detestabiles, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi Palaest.* lib. III. p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis, *Origines Aegypt.* c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Καδύτιν πόλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, videtur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae significatione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum *Necos* victo *Iosia* *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse pertendunt, in quis Cl. viri, *Simsonius* et *Galeus*, ad id animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Καδύτιν primo vocatam hanc urbem, deinde *Carchemischum* a clade, ea profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abibunt. Idem de suspicione Cl. *Pauw*, quae *Carcemischum* primis temporibus Κεραήσιον et Κίρκισον nominat, atque

hinc Κίρυντι et Κίρυντι, et tandem Κάδυντι negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indicibus, quo teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων) Porphyrii aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi Gronovius bene, haec tamen docti scriptoris adspersus: καὶ γινόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὐρίσκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτῶσιν ἐπὶ τὸν Ἡρόδοτον, „Βραγχίδας ἐς „Βραγχίδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκίτι οὐν ὥμην ἀμάρτημα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικὸν δὲ μᾶλλον ἰδιώμα. Quae hunc locum occupare debent, quo inportunam τούς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX: 22. Ἡλείων δὲ μηδενί) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἂν γένοιτο δικαιοτάτος; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐξ μηδὲς Ἡλείων ἀγωνίζεται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammi scribit evenisse Herod. quantumvis ab aevo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpat larchas, quo iudice πολλῶ σφώτερον ἱφρένουν ἂν Ἡλείοι, ἀριθμῶ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιοσύνη δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπιμελοῦντο τῶν ἀγῶνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammi silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖς Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. Raphelius Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam Musae quartae partem, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους Herodoti Λιβυκούς, ab isto distinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obstare putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de Aprie illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, quae occasione Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hic promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiores et aliam illis operam inpendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defecisse narratur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπιστιῶτες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἳ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνιον, ἀπιστίατο πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, Herod. lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ ταῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco Herodotus tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι Herodoti, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. Raphelius Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libyca tractans Diodorus Siculus lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπὶ τὴν ἀπικόμενος etc.) Anomaliam horum structuram animadvertit G. Raphelius in Epist. Pautli ad Galat. II, 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κινή, galea, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διαδήμα, insigne, c. 151. At quid facias Iulio Africano, in hac Amasis (Ἀμώσιος perperam pingit) ab Aprie defectione, Israëlitarum, Mose

duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaei* caussa discrepat, *Hellanicum*, a *Nostro* dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. v. WESS.

15. *ἐπάρης ἀπειματῶσι*) Hinc derivatum Phavorini in *Stobaei* Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui lxx. annis maior casu in thesaurum inciderat, *ἐπάρης τὸ σκῆλος ἀπειματῶσι*, sublato crure pepedit. Eadem de re *ποσιὺν ματαῖσμονος Seleucus* in *Athen.* III. 4. [pag. 76. f. cap. xi. nuperae edit. ubi in latina versione, pro *mentis efficiat alienationem*, poni debet *status ventris cient.*] Quae eruditissimos viros P. *Leopardum* Emend. VII. 13. Ios. *Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. L. et I. *Casaubonum* non latuerunt. WESS.

25. οὐδὲνα λόγον αὐτῷ δέντα, ἀλλὰ) Male *Laurentius*. Scripserat αὐτῷ, aut *ἰωῦτῳ* potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum fuisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De *Cyro* I. 209. ὁ *Kῦρος* ἰδίδου λόγον ἰωῦτῳ περὶ τῆς ὄψιος, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὕτῃ λόγον ἰωῦτῳ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἰμωῦτῳ λόγους δίδους, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. οἱ δὲ *Σκύθαι* δέντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. *Plutarchus* Defect. Oracul. pag. 419. c. καὶ δίδοντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in *ἰωῦτῳ* mutaretur nulla urgebat necessitas. Valeret enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud *Nostrum*, αὐτῷ idem ac αὐτῷ ei vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitratu posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.

CAP. CLXIII. 4. *ἐπικούρους τρισυβλους*) *Nimium*. imputatur schedis *Medic.*; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in *Gronovii* Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* *Μωμεμφιδος* adscripta fuerunt. Mox [L. 6.] ἐπὶ τοῖς *Αἰγυπτίους* ἦσαν Edd. plerique omnes: ἦσαν verum est. Grammaticus in *Lexic. Coislin.* p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν.

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἦτα λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. Ἐν τι δὲ Μωμίμφι) Mox c. 169. ἐς Μωμίμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπάθῳ πλείοντι III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et conplura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμίμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene refinxit. H. Stephano in opinionem illud ipsum venerat ad Diodori I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent, non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus Valla ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contemptus: δῆμῳ Μίμφι Arch., si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ γένη) De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in Ideen über die Politik etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπῆλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institutoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo καπῆλους proprie dictos, sed et χειρωνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπῆλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla minoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἐμνοτύβη) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἐμνοτύβηϊς, et, Ethnicographo explanatore, μῆτρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Cornici Plutum vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίμεις corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 34., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσος ἡ Προσωπίτις. Conf. cap. 41, 17 seqq. et Et. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτι ἐπὶ πλείστους γενοίαιτο) Revocavi Ionicum γενοίαιτο, toties in Porti Lexico ex Musis depositum: mallet tamen, si per mssos liceret, ἐγενέαιτο, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulae ὅτι cum modo potentiali constructio, ubi illa quando vel quoties significat: et ὅτι — ἐγενέαιτο cap. 166, 7. nonnisi variationis amore scripsit Herodotus. S.

7. ἀνίσταται) Verius fortasse ἀνίσταται, ut ἀφίσταται. Sic H. Stephanus in Recensione vocum Herodotearum. Alioqui ex ἀνίσταται erit, quae Porti sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: Stephano quoque nomus memoratur Ἀφσίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non invenietur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: Stephanus Byz. Ἀνυσίς, πόλις Αἰγυπτίου τὸ ἐθνικόν Ἀνυσίτης ὡς Ὀασίς, Ἀνυσίτης. Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. cap. 137. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Luc. Holstenius. VALCK. — Rediit Σιβενύτης ex cap. 155. et Stephano Byz.; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνυσίτης Ethniconographus. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster F. De Thmuite districtu conf. Quatremère Mem. sur l'Égypte, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Ἰσθμὸς ὁ νομός ἐν νήσῳ οἰκίται, Praefectura in insula sita est, ad Homericum Ἰλ. β'. 626. Νήσων αἱ ναίουσι πύργον ἀλός adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Aiac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Huiusmodi Isocratis, in Laud. Busir. p. 214. Ε. τὴν πόλιν σπαράδην καὶ κατὰ πόδας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγωγών: et Phocylidae πόδας ἐν σκοπέῳ, κατὰ κόσμον οἰκοῦσα σμικρὴ, in Dionis Chrysost. Borysthenit. p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνουνται τοὺς χειρετέχνας) Laurentii, Corinthii quoque minimi faciunt opifices, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Thom. Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. pag. 144. Contrarium de Corinthiis, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui

Κορινθίων ἢ χαλκῶματα, vasa Corinthia, πορεύματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε νυπόρηκεν, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι) Necessary vocem ἄλλοι etiam Valla hic legerat: Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem. Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μὴδ' ἂν θεῶν μιν μὲνετα etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eundem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel xxix, 5. ubi H. Grotius et G. Raphaelius horum oblitī non sunt, neque neglexit magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon. Aiakis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriationes et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 775. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερχαίρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερχαίροις, belle Petrus Apost. Epist. I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι) Postes, in quibus urna sive locus est, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Ἀμασὶν ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἰωῦτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλωστα, in intimo eius penetrati, iussisse. Quae postibus πασσάδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes, in Serm. XLI. pag. 251. Stobaei, τῶς δὲ νόμῳς οὐκ εἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμιν διῷ, quae et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θύρη apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem θύρωμα etiam apud Lysiam, apud Demosth. et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et in τοῖσι θυρώμασι idem fuerit ac ἐν τοῖς τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιῶμαι etc.) Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμεναι τοίχου restitui postulante sententia et mssis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχειδὴς καλεσμένη) De Phoebe natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχειδὲν λίμνη.

Callimacho τροχέσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Ios. Barnes, in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Spōnium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κείσθω) Saepe Plutarchus εὐστομα κείσθω, καθ' Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim parocmiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχει καὶ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κειρίζεται, inquit, ἔτι Ἑλληνικός ποτε ἀναγνώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κείσθω οὐ δικαίων ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὐστομα. h. e. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐστόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomodo-cunque vox capiatur, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμοσύνη προπαγαγεῖσθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis σοφίη, --- οὐκ εὐγνωμοσύνη προσήχετο, callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hic est, ut alibi saepe, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. C. τὴν καλουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπειργασάμενος λάθῃ, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἔτερα ἀπειργασμένα γένη τῶν ἴσθιν ἰδιῶν. Qui sibi student populum conciliare viri Principes, dicuntur alios εὐνοὺς κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed

in primis προσαγείσθαι, variis artibus allicere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Dounaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγείσθαι ἐπαγγελίαις χρήμασι καὶ δωρεαῖς ἀρετῇ οἰκτῷ ἐπιεικείᾳ προδοτῇ εὐεργεσίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis Herodoti, σελή. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προσαγείσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. B. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγοιτο, I. 54. Atque ob eandem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platonide Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollicitudinis et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνωμοσύνην in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Johns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχει explanat ἀνοήτως: Harpocratio, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS. — Equidem προσαγείσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προσαγείσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐκ τοῦ ποδανπτῆρος τῶγαλμα) In Octavio Minucii Felic. cap. 25. Et deus aereus vel argenteus de inmundo vasculo, ut saepius factum Aegypto regi, constat. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανπτῆρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. VII. Sapiens. p. 151. E. WESS.

CAP. CLXXXIII. 2. μέχρι οὗτου πληθώρας ἀγορῆς) Vulgatum πληθώρας ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heroldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent msssti. Ionum est πληώρα in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμίουτα προσκτήσασθαι, καὶ πληθώραν μηδὲ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα --- πίνητα καλλῶ. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχών, ἐς ἀγορῆς καὶ μάλιστα πληθώραν προσ-
 ὀδὸν ἐποιέωτο habet Auctor, suum adserens, Musā VII. 223. WESS. — Ut frequenter apud Nostrum in μέχρι οὗ, (conf. Wess. ad I. 181, 11.) sic hīc in μέχρι οὗ abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad Vigerum. S.

5. ἢ μάταιός τε καὶ παρηνήμων) Secundum Vallam, morionem agebat Amasis ac scurrām. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia compotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus videntur digni, μάταιος fuisse dicitur et παρηνήμων. Permutantur ματαίῳ et ἀσχημονίῳ: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obsceniis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus φάνει ματαίως χερσίν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παρηνή-
 δης privatae sortis convivis laudi ducebatur; παρηνήμων dicebatur ingeniosus et εὐφυνής, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat Vel cavillator facetus, vel conviva commodus qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσ-
 μάθῃναι ξυμποτικός εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. Luciano I. p. 552. συμβιώναι δεξιός, καὶ συμπιῶν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογίλως, καὶ ταβάξιν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήνησα ἀνδρὶ παιδιώδει ἐν οἴῳ καὶ δεξιῳ: ubi scribi quoque potuit παρηνήμω: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παρηνία. τὰ παρηνήδη παρὰ Ἐπιοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Ἑλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameniam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παρηνήδης ἀπολειπῆν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρης πρήσσειν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖς πύλας δι' ἡμέρης δικάζειν, totum diem dirimendis litibus impendere. VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολή δι' ἡμέρης, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτός Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτος supra II. 22. δι' ἡνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ἔλου τοῦ ἡνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [l. 12.] σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria, utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. lunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπιὰν δὲ χρήσωνται, ἐκλύουσι) Haec, etsi Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceperint terminata iisdem litteris verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς Φιλοπότης ἐὼν) Hoc praefecto. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατισπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσι οὐ κατισπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατισπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντήων, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφειύγει, saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absolvebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lect.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum

negligeat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσεν μὴ Φῶρα εἶναι: magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδῃσαν Φῶρα εἶναι, [L. 13.] id est, a quibus ἤλω vel ἱάλα Φῶρ εἶναι, qui ipsum furti convicerant. In eundem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλλυθῆσαι, ἀποφεύγειν et ἀπολῦσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπίφυγι πολλὸν τοὺς δίκοντας, perperam posuit Gronov. διφύγι. Accusator in Attico foro dicebatur δίκων, persequi; accusatus, φύγι: condemnatus, ἀλῶναι vel ἱαλῶναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφύγις) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλείσις, ἄγισμος, et similia conplura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἡλυστο, [L. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro κατὰχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S.

14. ὡς ἀληθῶς θεῶν ἰόντων) Dedi ex msstis: ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδῃσαν Φῶρα [L. 13.] non debebat abire in κατέφῃσαν, pronuntiant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολῦσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δι' ἄλλους --- κατέδῃσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσι αἱ οἱ ἐξέποισι) θωυμάσια οἶα divinavit Cl. Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξέποισι sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας implicatius. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vide Var. Lect. Si vera est scriptura αἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cuius generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5. ἀνδρόσφγγας) Huc spectare *Hesychianum*: Ἀνδροφῆτης monuit *H. Valesius*; et corrigendum Ἀνδρόσφγγας iam fuerat observatum in *Miscell. Obs. VIII. pag. 170.* Scripsisse praeterea videtur *Hesychius*: σύνθετον σώμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφγγός, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφγγ' ἄλλῃ senex nuncupabat *Atticus* in Comoedia apud *Athen.* IX. p. 382. a. Vulgo tamen et apud Aegyptios facie *Sphinxes* virgineae fingebantur: vid. *Aelian.* de N. A. XII. cap. 7. *Origen.* contr. Cels. I. p. 32. Cur *Sphingum* figuras ante templa statuerint Aegyptii, tradunt *Plutarch.* de Is. et Osir. §. x. et *Clem. Alexandr.* Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi *Sphinx* τὸ μὲν σώμα dicitur πᾶν λεόντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρῶπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφγγας prior pars vocabuli non ad masculinum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφγγας diceret. S.

[11. οἰκημα μινούλῃον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυνάμει πηχίων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a *Cl. Gronovio* studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorē τῷ μινούλῃον longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractionem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repererit *Wess.* cum *Gronov.* quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἐπιδέχεται τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in *Codicum* silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit *Corn. de Pauw.* Ineri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommode abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνου ἐκτείνοντός πολλοῦ [l. 23.] insolens videtur; χρόνου ἐγγυνομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐκτείνεσθαι schedae, uti l. 27., χρόνου διατενομένου *Act. Ap.* xiv. 9. et *Diodor.* III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque

alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Cl. Abresch. [ἰγγιγενόςτος utique me malle, in Var. Lect. significavi. Ferri forsans vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [l. 24.] καὶ ἀχθόμενοι ex Arch. ex structuræ nexu et Herodoti more reformetur: ὁ δὲ Ἀμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσίων ἀχθόμενος III. 1. οἶα ἀχθόμενόν τι τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ VI. 35. iunge Gronovii observata II. 103. WESS. — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi Gronov. nisi quod ἀχθεσθαι dativo casui iungat Herodot. II. 103, 12. et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum καταχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requiratur; iuncta enim intelligi debent ista, ἀναστεινάζει καταχθόμενοι τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibi que ex usu Nostri respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἀλίσκωτο, πολλὰ δὲ καὶ ὑποφύγισκε. S. 25. ἐνθυμωτόν) Aut fallor, aut aliunde non poterit affirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθυμωτον in Suidae Lex. redditur ὑποκτον: et Pollux [II. 231.] legisse videtur in Thucydidis V. cap. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις συμφοαίς: ἣibi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Iungermannus. In ἐνθύμιον Herodotei Codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrim in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν: de qua forma loquendi egerunt Aem. Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII. 18. et in Ind. Thucydid. Wasseus. Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν τοῖς Φονικοῖς, ἐπὶ τοῦ προεστρατοῦ vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζέσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμωτόν suspectum habeamus. S.

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἰόντος λίθου) Spectabilis hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λθεν ἰς τὸ ἡμεῖν Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] *Inter alias spectatior Aethiopis lapidibus* scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidicolor erat niger, aut varius, ποιῦλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiore: δυσίργαστος πολυτελὴ τὴν πραγματείαν παρίσχει in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, hinc et hinc magnō illi adsistentes ex libri sui ὁ δ' ἔθεν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili, Codd. calculum negant. Cl. de Pauw potiorē censuit WESS. — Et ego parum absum ut unice verum putem μεγάλου: quo etiam refertur id, quod continuo addicitur, λθίνος ἕτερος τοσοῦτος: ubi λθίνος indicare videtur, alterum ex vulgari lapide fuisse confectum. S.

CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.) Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regiminium quantum augmentibus. Certiora et longe diversiora Ieremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ὅθεν βεβαιούται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsā videbitur, ἀποδεικνύναι ἵτιος ἑκάστου --- ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβίωται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commode quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦνται, sive ὅθεν βιοῦται, quonam quaestu sustentaretur: ἀποδεικνύντα ὅθεν ἥ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λέγοντες δάσονται, πόθεν --- διαζῇ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἑκάστος περιζῇται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα Homero dicuntur βιοτες, teste Porphyrio Schol. ad 'Ιλ. χ'. 431. et usitatius τὸ περιζῆσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτύνειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88. et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon.

ostenderat Nic. *Abramus* ad *Ciceron.* Or. pro P. Sextio cap. 48. Miror adeo quod scribit *Aristides* T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῖν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνους ἔστιν, ὁ γραφᾶς πεποιτικῶς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν) *Eusebius* Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. vi. 4. refert, notatus ab ill. *Scaligero* Animadv. pag. 73. *Strabo* vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] *Milesii*, inquit, καταναυμαρχήσαντες Ἰναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] *Inarus* res Aegyptias conturbavit *Artaxerxis* Longimani tempore. Sic multis annis *Amasidis* regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κρίσις Ναυκρατίως *Apollonii* Rh. superesset, discuti posset commodius. Ἐδωκε χώρους [l. 6.] non utique improbum; [Cf. *Var. Lect.*] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προτάτας τοῦ ἐμπορίου) *Naucratis* inter civitatis rectores suum sibi Τιμοῦχον habuerunt apud *Athen.* IV. 13. ab his emporii praefectis, modo ne fallat *Cl. Edm. Chishull* coniectura *Antiq. Asiat.* p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem *Naucrati* et *Teii* Τιμοῦχου et Τιμουχίωντες curaverint, decerni non potest. Προτάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex *Reines.* lapide *Cl. V.* 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in *Consolato del Mare* cap. 1. et seq., vidit et habet plures: fortassis etiam superior. Fuit enim in *Delo* ΣΥΝΘΑΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΑΗΡΩΝ ap. *Sponium* *Miscell. Erud. Antiq.* p. 344. cui suus utique praefectus. *Athenis* decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpendering, docemur ab *Aristotele* apud *Harpocrationem* in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὁ γὰρ πρότερον τῶν - - κατηνάρ) *Sustuli* inutilem parentheseos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, *Pavius*, πλανώμενοι τε οἱ Δελφ. *Reiskius*, οἱ δὲ, οἱ Δ. De *Delphico* fano, ab *Alcmaeonidis* instaurato, inferius V. 62. *Pausan.* X. 5. et pererudite *Dion. Petavius* in *Themistii* Or. IV. p. 391. WESS. — *Cremati* templi mentio facta

I. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - κατεκίνη, post παρασχῆν vero minori puncto distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublati parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum *Schaeff.* post παρασχῆν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχῆν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπτηρίης τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus *Medicei* compendiosa lectio melior censerī non debuerat. Vide ad *Diodori* V. 10. *WESS.*

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκεσίλω) Verius puto Βάττω τοῦ Ἀρκεσίλω, *Batti Arcesilai* F. quem in modum *Arch. Vind. Vall.* Res et tempus congruunt optime, siquidem *Battus* ille aequales habuit *Aprien* et *Amasin*, *Nostro* auctore IV. 159.: *Batti* filium, *Arcesilaum*, minor aetas excludit. Filiam *Ladicen*, *Amasidis* coniugem, *Λαοδίκην* aut *Λευδίκην* vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holstenius* LADICEON numum ad *Stephan. Byz.* [p. 188.] et ΑΔΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΥΚΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAVDICIAM et LADICIAM pingunt *mssti Itinerarii Antonini*. *WESS.*

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδέμιν μηχανῇ) Inconmodum, quo *Med.* ἐστὶ τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑπολάναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed *Mediceo*, etsi tacitum habuerit vir *Cleeb.*, debetur. Iam γυναικῶν *Arch.* si cui scabrum tinniat, χιλιαδίων, μυριαδίων, ἀνδρῶν, et quae alia *Portus* stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νῆφ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem profitetur *Gronovius*, cultissimo *Epigrammate*. *WESS.*

21. ἐς ἡμὶ ἦν σῶον) Non excidit memoriā καὶ ἐς ἡμὶ ἦσαν σῶαι I. 66. [in quod ibi *mssti* omnes consentiunt.] Puto *Ionici* et veteris usus vocabulum [σῶος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμῖνον in *Latinis* extra urbem *Cyrenensem* posita ex *Laurentio*, qui ἰδρυμῖνον invenit. Si τετραμμῖνον locum non

migravit, statuum notabit vultu extra urbem verso, sive spectantem loca suburbana. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τοῖς τοῦ Δαναοῦ θυγατρῶς) Ipsi Danao dedicationem tribuit *Callimachus* apud *Euseb.* Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta *R. Bentleius* Vir Cl. p. 357. — Vide *Callim.* Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδρύσθαι me invito editum est, quum ἰδρύσασθαι voluissem, ut in *Var. Lect.* significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. S.

13. Εἰς δὲ Κύπρον) *Cyprum*, ab Amaside occupatam, non praeteriit *Diodor.* I. 68. Quod autem librum terminat ἡ φέρου ἀπαγωγὴν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud *Priscum Patric.* in Exc. *Hoesch.* p. 22. 26. etc. *Procopium* Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. *Agathiam* I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.
